

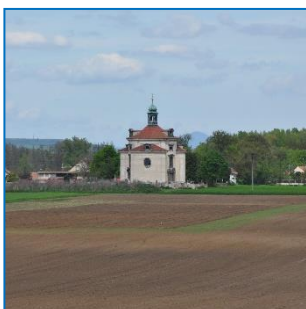
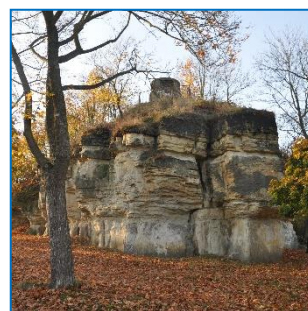
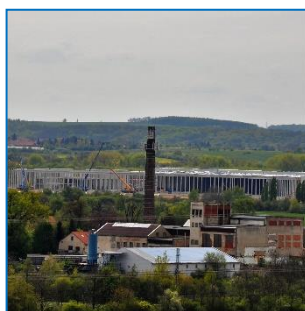
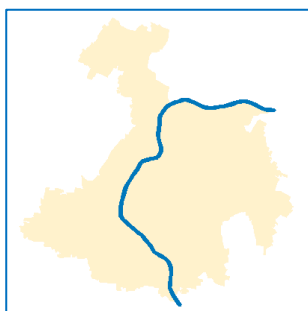
EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY SPRÁVNÍHO ÚZEMÍ OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

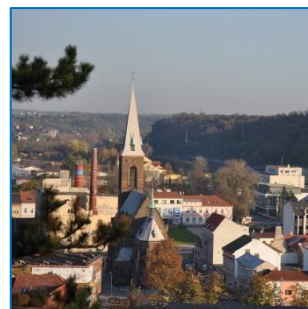
KRALUPY NAD VLTAVOU

Ř Í J E N 2 0 1 8

HaskoningDHV Czech Republic, spol. s r.o.

Sokolovská 100/94, 186 00 Praha 8

Registrační číslo projektu IROP: CZ.06.3.72/0.0/0.0/15_012/0002490

ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY SO ORP KRALUPY NAD VLTAVOU

ZADAVATEL

Město Kralupy nad Vltavou

Palackého nám. 1 278 01 Kralupy nad Vltavou

Zastoupené: Ing. Markem Czechmannem, starostou města

POŘIZOVATEL

Ing. Milena Jakeschová,

Bc. Kristýna Štemberková

Odbor výstavby a územního plánování Městského úřadu Kralupy nad Vltavou

ZPRACOVATEL

HaskoningDHV Czech Republic, spol. s r.o.

Sokolovská 100/94

186 00 Praha 8

Jednatel a ředitel společnosti:

Mgr. Lenka Brown

Zodpovědný projektant:

RNDr. Milan Svoboda

autorizovaný architekt pro obor územní plánování

autorizovaný architekt pro obor krajinářská architektura

autorizovaný projektant územních systémů ekologické stability

ČKA 02463

tel.: 236 080 565, 778 444 009

e-mail: milan.svoboda@rhdhv.com

Zpracovatelský tým

Jakub Vik

Ing. Linda Köstelová

Bc. Ondřej Seidel

Mgr. Simona Marhounová

Ing. Jan Cihlář

Ing. Linda Dvořáčková

Ing. arch. Mgr. Monika Boháčová

Ing. Pavlína Krásná

Mgr. Lukáš Veselý

RNDr. Šárka Svobodová

OBSAH DOKUMENTACE

TEXTOVÁ ČÁST

ÚVOD	13
1. POŘÍZENÍ ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY	15
2. PODKLADY PRO ZPRACOVÁNÍ ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY	17
2.1 PRÁVNÍ PŘEDPISY	17
2.2 DOKUMENTACE	17
2.3 PUBLIKACE, METODIKY	18
2.4 ODBORNÉ PRÁCE	19
2.5 INTERNETOVÉ APLIKACE	19
2.7 VLASTNÍ PRŮZKUMY	19
3. PROJEDNÁNÍ STUDIE	20
3.1 PROJEDNÁNÍ S POŘIZOVATELEM	20
3.2 PROJEDNÁNÍ STUDIE SE ZÁSTUPCI OBCÍ A DOTČENÝCH ORGÁNŮ	20
3.2.1 KONZULTACE S PŘEDSTAVITELI OBCÍ V RÁMCI ANALÝZ	20
3.2.2 PROJEDNÁNÍ VÝSTUPŮ	21
3.3 ZÁPISY Z JEDNÁNÍ (OPISY)	21
4. VYPOŘÁDÁNÍ PŘIPOMÍNEK	43
ANALÝZA KRAJINY	45
5. POPIS STAVU ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	47
5.1 VYMEZENÍ ÚZEMÍ A JEHO ÚZEMNÍ VAZBY	47
5.2 SOCIÁLNÉ EKONOMICKÉ PODMÍNKY	49
5.2.1 VYBRANÉ GEOGRAFICKÉ ÚDAJE SO ORP KRALUPY NAD VLTAVOU (K 31.12.2017):	49
5.2.2 POČET OBYVATEL JEDNOTLIVÝCH OBCÍ	49
5.2.3 VÝVOJ OBYVATELSTVA	50
5.2.4 HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	50
5.3 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	51
5.3.1 KVALITA OVZDUŠÍ	51
5.3.2 HLUK	52
5.3.3 STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE	52
5.4 STAV KRAJINY	53
6. ROZBOR STRUKTUR, VAZEB, HODNOT A PROBLÉMU V ÚZEMÍ	54
6.1 HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ	54
6.1.1 GEOLOGICKÉ PODLOŽÍ	54
6.1.2 HODNOTY KRAJINY V OBLASTI HORNINOVÉHO PROSTŘEDÍ	55
6.1.3 RIZIKA A NEGATIVNÍ JEVI V OBLASTI HORNINOVÉHO PROSTŘEDÍ	61
6.2 MORFOLOGIE KRAJINY	61
6.2.1 GEOMORFOLOGICKÉ CHARAKTERISTIKY KRAJINY	61
6.2.2 HODNOTY KRAJINY V OBLASTI MORFOLOGIE KRAJINY	62
6.2.3 RIZIKA A NEGATIVNÍ VLIVY V OBLASTI MORFOLOGIE KRAJINY	63
6.3 KLIMATICKÉ PODMÍNKY	64
6.4 PŮDY	65
6.4.1 PŮDNÍ TYPY	65
6.4.2 HLOUBKA PŮDNÍHO PROFILU	66
6.4.3 HODNOTY V OBLASTI PŮD	66
6.4.4 RIZIKA A NEGATIVNÍ JEVI V OBLASTI PŮD	67
6.5 VODA V KRAJINĚ	71

6.5.1	HYDROLOGICKÁ SITUACE	71
6.5.2	HYDROGEOLOGICKÁ SITUACE	73
6.5.3	HODNOTY V OBLASTI VOD	73
6.5.4	RIZIKA A NEGATIVNÍ JEVY V OBLASTI VOD	78
6.6	ŽIVÁ PŘÍRODA (BIOTICKÁ SLOŽKA KRAJINY)	84
6.6.1	BIOGEOGRAFICKÉ ČLENĚNÍ A CHARAKTERISTIKA BIOTICKÉ SLOŽKY KRAJINY	84
6.6.2	EKOLOGICKÁ STABILITA	85
6.6.3	HODNOTY V OBLASTI ŽIVÉ PŘÍRODY	86
6.6.4	RIZIKA A NEGATIVNÍ JEVY V OBLASTI BIOTY	95
6.6.5	ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILTY	95
7.	VYUŽITÍ KRAJINY V SO ORP KRALUPY NAD VLTAVOU	103
7.1	VYUŽITÍ POZEMKŮ	103
7.2	OSÍDLENÍ	105
7.2.1	SÍDELNÍ STRUKTURA	105
7.2.2	HODNOTY V OBLASTI OSÍDLENÍ	108
7.2.3	RIZIKA A NEGATIVNÍ JEVY V OBLASTI OSÍDLENÍ	116
7.3.	ZEMĚDĚLSKÉ VYUŽITÍ KRAJINY	120
7.4.	LESNICKÉ VYUŽITÍ KRAJINY	121
7.5	TĚŽBA NEROSTNÝCH SUROVIN	121
7.5.1	ZDROJE NEROSTNÝCH SUROVIN	121
7.5.2	RIZIKA A NEGATIVNÍ JEVY V OBLASTI TĚŽBY NEROSTNÝCH SUROVIN	121
7.6	REKREAČNÍ VYUŽITÍ KRAJINY	124
7.6.1	TURISTICKÉ ATRAKTIVITY	124
7.6.2	POBYTOVÁ REKREACE	125
7.6.3	PĚŠÍ A CYKLISTICKÁ TURISTIKA	125
7.7	PROSTUPNOST KRAJINY	126
8.	KRAJINNÉ STRUKTURY	132
8.1	CHARAKTERISTIKA KRAJINNÝCH STRUKTUR	133
8.1.1	STRUKTURA ZASTAVĚNÁ, URBANIZOVANÁ	133
8.1.2	STRUKTURA PRODUKČNÍ, ZEMĚDĚLSKÁ, S PŘEVAHOU ORNÉ PŮDY	133
8.1.3	STRUKTURA PRODUKČNÍ, LESNÍ	133
8.1.4	STRUKTURA TĚŽEBNÍCH PLOCH	133
8.1.5	STRUKTURA PŘÍRODĚ BLÍZKÁ S PŘEVAHOU LESNÍCH SPOLEČENSTEV	134
8.1.6	STRUKTURA PŘÍRODĚ BLÍZKÁ S PŘEVAHOU VODNÍCH, MOKŘADNÍCH A LUŽNÍCH SPOLEČENSTEV	134
8.1.7	STRUKTURA PŘÍRODĚ BLÍZKÁ S RŮZNORODÝMI SPOLEČENSTVY OPUŠTĚNÝCH POLÍ A SADŮ	134
9.	KRAJINNÉ POTENCIÁLY	135
10.	ZÁMĚRY NA ZMĚNY V ÚZEMÍ	138
10.1	ZÁMĚRY ZE ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE STŘEDOČESKÉHO KRAJE	138
10.2	ZÁMĚRY Z ÚZEMNÍCH PLÁNŮ	139
10.3	OSTATNÍ ZÁMĚRY	140
10.4	PROBLÉMOVÉ ZÁMĚRY	141
11.	SOUHRNÉ VYHODNOCENÍ ANALÝZY	142
11.1	ZJIŠTĚNÉ HLAVNÍ HODNOTY A POTENCIÁLY KRAJINY	142
11.2	ZJIŠTĚNÁ HLAVNÍ OHROŽENÍ, RIZIKA A PROBLÉMY V ÚZEMÍ	143
11.3	URČENÍ PROBLÉMŮ K ŘEŠENÍ	144
	VIZE KRAJINY	145
12.	DEFINICE (CÍLOVÉ) VIZE KRAJINY	147
12.1	PŘÍSTUP K NÁVRHU VIZE A VÝCHODISKA	147
12.2	VIZE KRAJINY V HORIZONTU 40 LET	148

KRAJINY A KRAJINNÉ OKRSKY	151
13. VYMEZENÍ KRAJINNÝCH OKRSKŮ.....	153
13.1 PŘÍSTUP K VYMEZENÍ KRAJINNÝCH OKRSKŮ	153
13.2 PŘEHLED KRAJINNÝCH OKRSKŮ	153
14. ZPŘESNĚNÍ TYPŮ KRAJIN A CÍLOVÝCH CHARAKTERISTIK KRAJINY.....	155
NÁVRH OPATŘENÍ.....	159
15. TYPY OPATŘENÍ V ÚZEMNÍ STUDII KRAJINY.....	161
16. NÁVRH OPATŘENÍ NA OCHRANU A ROZVOJ ZJIŠTĚNÝCH HODNOT A POTENCIÁLŮ	162
16.1 OCHRANA A ROZVOJ HODNOT KRAJINY	162
16.2 OPATŘENÍ PRO VYUŽITÍ KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ	163
17. OPATŘENÍ K ŘEŠENÍ POTŘEB ČLOVĚKA V KRAJINĚ	165
17.1 ROZVOJ SÍDEL.....	165
17.2 PROSTUPNOST KRAJINY	165
17.3 ZEMĚDĚLSKÉ VYUŽITÍ KRAJINY.....	165
17.4 LESNICKÉ VYUŽITÍ KRAJINY.....	166
17.5 REKREAČNÍ VYUŽITÍ KRAJINY	166
17.6 IMAGE KRAJINY	166
18. NÁVRH OPATŘENÍ K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ, SNIŽOVÁNÍ OHROŽENÍ A PŘEDCHÁZENÍ RIZIKŮM V KRAJINĚ.....	167
18.1 RÁMEC OPATŘENÍ PROTIEROZNÍ OCHRANY PŮD A TO JAK V OBLASTI VODNÍ EROZI I V OBLASTI VĚTRNÉ EROZE VČETNĚ OMEZENÍ VELIKOSTI PŮDNÍCH BLOKŮ	167
18.2 RÁMEC OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ VODNÍHO REŽIMU KRAJINY, NAPŘ. ZVÝŠENÍ INFILTRACE VODY V OBLASTI PRAMENIŠŤ, ZLEPŠENÍ STAVU VODNÍCH TOKŮ, PODMÍNKY OCHRANY MOKŘADŮ, VYUŽITÍ PRAMENŮ, REALIZACI MALÝCH VODNÍCH NÁDRŽÍ APOD.	168
18.3 RÁMEC OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ EKOLOGICKÉ STABILITY A BIOLOGICKÉ DIVERZITY KRAJINY.....	168
18.4 RÁMEC OPATŘENÍ NA ŘEŠENÍ ESTETICKÝCH CHARAKTERISTIK KRAJINY A ELIMINACI VLIVU NĚKTERÝCH RIZIKOVÝCH ZÁMĚRŮ.....	168
18.5 RÁMEC OPATŘENÍ PRO ZAČLENĚNÍ KRAJINNÝCH A STAVEBNÍCH DOMINANT DO REKREAČNÍHO VYUŽITÍ KRAJINY.....	169
18.6 DOPORUČENÍ K REALIZACI ZÁMĚRŮ NA ROZVOJ INFRASTRUKTURY A SÍDEL	169
ZÁVĚRY.....	171
19. SOUHRNNÁ DOPORUČENÍ	173
19.1 SOUHRNNÉ DOPORUČENÍ PRO ZOHLEDNĚNÍ NÁVRHU V ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACI, VČETNĚ NÁVRHŮ ZMĚN STÁVAJÍCÍ ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE	173
19.2 SOUHRNNÉ DOPORUČENÍ PRO ZOHLEDNĚNÍ NÁVRHU PŘI ČINNOSTI ORGÁNŮ VEŘEJNÉ SPRÁVY A DALŠÍCH SUBJEKTŮ	174
19.3 PŘEHLED JEVŮ DOPORUČENÝCH K DOPLNĚNÍ DO ÚZEMNĚ ANALYTICKÝCH PODKLADŮ.....	174
19.4 SOUHRNNÉ DOPORUČENÍ PRO ŘEŠENÍ ÚZEMNÍCH PROBLÉMŮ, KTERÉ NELZE VYŘEŠIT V ROZSAHU A PODROBNOSTI ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY	175
PŘÍLOHY	177
PŘÍLOHA Č. 1: CHARAKTERISTIKY GEOMORFOLOGICKÝCH OKRSKŮ ZASAHOJÍCÍCH DO ÚZEMÍ SO ORP KRALUPY NAD VLTAVOU	179
PŘÍLOHA Č. 2: CHARAKTERISITKY VODNÍCH TOKŮ NACHÁZEJÍCÍCH SE V ÚZEMÍ SO ORP KRALUPY NAD VLTAVOU	181
PŘÍLOHA Č. 3: CHARAKTERISTIKY BIOREGIONŮ ZASAHOJÍCÍCH DO ÚZEMÍ SO ORP KRALUPY NAD VLTAVOU.....	183

PODROBNÉ INFORMACE KE KRAJINNÝM OKRSKŮM (SAMOSTATNÁ SLOŽKA)

PODROBNÉ INFORMACE K OBCÍM (SAMOSTATNÁ SLOŽKA)

GRAFICKÁ ČÁST

1.01 VÝKRES ZÁKLADNÍ STRUKTURY KRAJINY 1 : 10 000

1.02 VÝKRES KRAJINNÝCH HODNOT 1 : 10 000

1.03 VÝKRES ZÁMĚRŮ NA ZMĚNY V ÚZEMÍ 1 : 10 000

1.04 VÝKRES LIMITŮ V ÚZEMÍ 1 : 10 000

1.05 PROBLÉMOVÝ VÝKRES

A) STÁVAJÍCÍ RIZIKA A OHROŽENÍ 1 : 10 000

B) RIZIKA A OHROŽENÍ PLYNOUCÍ ZE ZÁMĚRŮ V ÚZEMÍ 1 : 10 000

1.06 PŘEHLEDNÝ VÝKRES ROZBORŮ ÚZEMÍ 1 : 20 000

2.01 HLAVNÍ VÝKRES 1 : 10 000

2.02 VÝKRES VYMEZENÍ NAVRŽENÝCH ZMĚN VE VYUŽÍVÁNÍ ÚZEMÍ 1 : 10 000

2.03 VÝKRES JEVŮ NAVRŽENÝ NA DOPLNĚNÍ ÚAP 1 : 10 000

2.04 PŘEHLEDNÝ VÝKRES CELKOVÉHO ŘEŠENÍ 1 : 20 000

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1:	Města a obce v SO ORP Kralupy nad Vltavou	47
Obrázek 2:	Plošné zdroje znečištění a liniové zdroje NO ₂ v roce 2010 (Zdroj: geoportal.gov.cz)	52
Obrázek 3:	Vrstvy spraše ve sprašové rokli u Zeměch	54
Obrázek 4:	Výchoz cenomanských pískovců na Hostibejku v Kralupech nad Vltavou	55
Obrázek 5:	Skalní stěna Hostibejku	56
Obrázek 6:	Vrstva spraše v PP Sprašová rokle	57
Obrázek 7:	Antropogenní prvek navážky (vlevo) a industriální vertikály v pohledu z Hostibejku na východ	63
Obrázek 8:	Rušivý vliv navážky v pohledu z místa nad Lešany, vpravo zámek v Nelahozevsi, v pozadí Dřínovský vrch	64
Obrázek 9:	Průměrné teploty a úhrn srážek pro Kralupy nad Vltavou (zdroj: meteoblue.com)	65
Obrázek 10:	Půdní typy na území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: vumop.cz)	66
Obrázek 11:	Rozdělení zemědělských půd podle tříd ochrany na území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: vumop.cz)	67
Obrázek 12:	Ohrožení vodní erozí na území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: vumop.cz)	68
Obrázek 13:	Ohrožení větrnou erozí na území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: vumop.cz)	70
Obrázek 14:	Zdymadlo Dolany na Vltavě s vodní elektrárnou a obtočným korytem	74
Obrázek 15:	Půdy s vysokou vsakovací schopností (zdroj: mapy.vumop.cz)	79
Obrázek 16:	Upravená koryta Postřižinského potoka (vlevo) a Černávky (vpravo) v Kozomíně	80
Obrázek 17:	Zranitelnost podzemních vod (zdroj: mapy.vumop.cz)	81
Obrázek 18:	PR Dřínovská stráž	88
Obrázek 19:	PR Kopeč	89
Obrázek 20:	Hlávaček jarní (Adonis vernalis) v PP Hlaváčková stráž	91
Obrázek 21:	Platan v zámeckém parku ve Veltrusech	94
Obrázek 22:	Realizace části ÚSES v Dřínově	102
Obrázek 23:	Graf využití pozemků v SO ORP Kralupy nad Vltavou	103
Obrázek 24:	Graf vývoje podílu zastoupení druhů pozemků v SO ORP Kralupy nad Vltavou 1993 – 2016 (zdroj: ČSÚ, 2017)	105
Obrázek 25:	Veltruský zámek v kompozici parkové úpravy	109
Obrázek 26:	Nástup do aleje od zámku Veltrusy	110
Obrázek 27:	Pohřební kaple v Hostíně v pohledu od Dřínova v harmonickém spolupůsobení s dominantou hory Sedlo	111
Obrázek 28:	Kostel v Hostíně u Vojkovic	111
Obrázek 29:	Kostel se samostatnou zvonící Zeměchách, v pozadí viničné svahy nad Růžovým údolím ...	112
Obrázek 30:	Kostel v centru Kralup nad Vltavou	112
Obrázek 31:	Pískovcový suk s vojenskou pozorovatelnou na vrcholu Hostibejku	114

Obrázek 32:	Laudonův pavilon	115
Obrázek 33:	Pohled na Kralupy z Hostibejku s průmyslovými dominantami	117
Obrázek 34:	Prostorově zcela neadekvátní dominanta logistických hal (pohled z Dřínova).....	118
Obrázek 35:	Pohled na skupinu vertikálních a horizontálních dominant výrazně ovlivňujících krajinný ráz (pohled od Lešan)	118
Obrázek 36:	Kumulativní působení industriálních dominant v pohledu z Dřínova	119
Obrázek 37:	Kontrast rostlé organické zástavby Zeměch a výstavy v ulici Na šachtě tvořící negativní linii na úpatí návrší	119
Obrázek 38:	Vinice nad Růžovým údolím	120
Obrázek 39:	Poddolovaná území a stará důlní díla na území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: geoportal.gov.cz)	122
Obrázek 40:	Plochy stávající (plně) a plánované (šrafovaně) těžby na území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: ÚAP, průzkum)	123

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1:	Města a obce SO ORP Kralupy nad Vltavou a jejich katastrální území.....	47
Tabulka 2:	Počet obyvatel obcí SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: ČSÚ, Územně analytické podklady)	49
Tabulka 3:	Vývoj počtu obyvatel SO ORP Kralupy nad Vltavou za posledních deset let (zdroj: ČSÚ, Územně analytické podklady)	50
Tabulka 4:	Významné geologické lokality na území SO ORP Kralupy nad Vltavou (Zdroj: Česká geologická služba, 2017).....	58
Tabulka 5:	Ložiska štěrkopísků v území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: ÚAP SO ORP Kralupy nad Vltavou, 2016)	60
Tabulka 6:	Chráněná ložisková území v území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: ÚAP SO ORP Kralupy nad Vltavou, 2016)	60
Tabulka 7:	Jednotky geomorfologického členění zasahující na území SO ORP Kralupy nad Vltavou.....	61
Tabulka 8:	Významné krajinné dominanty v území SO ORP Kralupy nad Vltavou	62
Tabulka 9:	Významné prvky reliéfu v území SO ORP Kralupy nad Vltavou.....	62
Tabulka 10:	Plochy těžby (T) a deponie odpadu (D) ovlivňující krajinu v území SO ORP Kralupy nad Vltavou	64
Tabulka 11:	Charakteristiky půdních typů (zdroj: ÚHÚL).....	65
Tabulka 12:	Hydrologické členění území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: HEIS.VUV.cz)	71
Tabulka 13:	Vodní plochy v území SO ORP Kralupy nad Vltavou	76
Tabulka 14:	Mokřady evidované AOPK v území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: MapoMat AOPK)	77
Tabulka 15:	Vodní toky či jejich úseky s nejproblematictější problematikou stavem koryta v území SO ORP Kralupy nad Vltavou.....	80
Tabulka 16:	KES území jednotlivých obcí v SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: ČSÚ, 2017)	85
Tabulka 17:	Památné stromy na území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: drusop.cz)	93
Tabulka 18:	Skladebné části ÚSES regionální a lokální úrovně v území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: Podklad. č 19)	98
Tabulka 19:	Využití území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: ČSÚ, Územně analytické podklady k 29. 6. 2018).....	103
Tabulka 20:	Vývoj využití území v obcích SO ORP Kralupy nad Vltavou 1993 – 2016 (zdroj: ČSÚ, 2017) .	104
Tabulka 21:	Vývoj podílu zastoupení druhů pozemků v SO ORP Kralupy nad Vltavou 1993 – 2016 (zdroj: ČSÚ, 2017)	104
Tabulka 22:	Problematické zastavěné plochy v území SO ORP Kralupy nad Vltavou	117
Tabulka 23:	Významná vyhlídková místa v území v SO ORP Kralupy nad Vltavou	125
Tabulka 24:	Cesty zajišťující prostupnost krajiny v SO ORP Kralupy nad Vltavou a jejich charakteristiky.	126
Tabulka 25:	Příklady krajinných prvků použitých pro zobrazení stavu krajiny	132
Tabulka 26:	Rozbor krajinného potenciálu v SO ORP Kralupy nad Vltavou	135
Tabulka 27:	Problémové záměry na změny v území SO ORP Kralupy nad Vltavou	141
Tabulka 28:	Typy krajiny a jejich cílové kvality	155
Tabulka 29:	Opatření ve vazbě na krajinné potenciály v SO ORP Kralupy nad Vltavou.....	163

ÚVOD

1. POŘÍZENÍ ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY

Územní studie krajiny SO ORP Kralupy nad Vltavou (dále též „ÚSK“) byla pořízena jako územně plánovací podklad v souladu s ustanovením § 30 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění (dále „stavební zákon“).

Územní studie byla pořízena a zpracována v souladu se společným metodickým pokynem Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva životního prostředí ZADÁNÍ ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY PRO SPRÁVNÍ OBVOD OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ (2016).

Účelem pořízení studie je vytvoření odborného komplexního dokumentu, který bude sloužit jako podklad pro rozhodování v území. Základem řešení z hlediska územního plánování je vytvoření podkladu pro stanovení koncepce uspořádání krajiny v územních plánech, případně pro následné řešení regulačních plánů. Ve studii je upřesněno vymezení typů krajín a jejich cílových charakteristik jako podklad pro aktualizaci Zásad územního rozvoje Středočeského kraje.

ÚSK reaguje na požadavky Evropské úmluvy o krajině, na dokument Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu (tzv. Adaptační strategie EU) a na její národní ekvivalent – Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (tzv. Adaptační strategie ČR), na Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 a na požadavky protipovodňové ochrany a zelené infrastruktury.

V prosinci 2017 byla odevzdána **Část 1 – Doplnující průzkumy a rozbor** (analytická část územní studie krajiny), která byla projednána se zástupci obcí a dotčených orgánů dne 27. února 2018. Z projednání nevzešly žádné požadavky na úpravy ÚSK.

V květnu 2017 byla zadavateli prezentována **Část 2 – Koncept návrhu řešení územní studie** (dále též „Koncept“). Na základě připomínek k prezentované první verzi dokumentace byly upraveny některé dílčí záležitosti a koncept byl finalizován.

Projednání s představiteli obcí a dotčenými orgány proběhlo 27. září 2018 v zasedací místnosti MěÚ Kralupy nad Vltavou. Z tohoto jednání vzešlo několik připomínek k analytické části i ke konceptu návrhu opatření. Po projednání s pořizovatelem bylo rozhodnuto o připomínkách (\Rightarrow *kap. 4*).

Část 3 – Návrh územní studie je pojata jako kompletní dokumentace zahrnující následující části:

- ÚVOD | informace o pořízení dokumentace, o podkladech, o projednání studie a vypořádání připomínek
- ANALÝZA KRAJINY | na základě připomínek upravené a aktualizované informace o stavu území a krajiny v rozsahu Části 1 s výjimkou následujících kapitol
 - 9.3 VYHODNOCENÍ A ZPŘESNĚNÍ TYPŮ KRAJIN ZE ZÚR
 - 9.5 PŘEHLED JEVŮ DOPORUČENÝCH K DOPLNĚNÍ DO ÚZEMNĚ ANALYTICKÝCH PODKLADŮ
 Tyto kapitoly byly dopracovány v Části 2 a jsou uvedeny v aktuální podobě v části čistopisu ÚSK. Jejich původní znění lze dohledat v textové zprávě části 1, která je uložena u pořizovatele studie.
- VIZE KRAJINY
- KRAJINY A KRAJINNÉ OKRSKY
- NÁVRH OPATŘENÍ
- ZÁVĚRY
- PŘÍLOHY
- PODROBNÉ INFORMACE KE KRAJINNÝM OKRSKŮM (SAMOSTATNÁ SLOŽKA)
- PODROBNÉ INFORMACE K OBCÍM (SAMOSTATNÁ SLOŽKA)

K tomuto kompletnímu pojetí čístopisu zhotovitel přistoupil ze dvou důvodů:

1. Na základě připomínek bylo nezbytné upravit i analytickou část (textovou zprávu i výkresy).
2. Pro uživatele ÚSK je vhodnější pracovat s jednou kompletní výslednou dokumentací, v níž může nalézt návrhy a závěry studie opatření včetně souvisejících dat a analýz.

2. PODKLADY PRO ZPRACOVÁNÍ ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY

2.1 PRÁVNÍ PŘEDPISY

1. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavební řádu, v platném znění
2. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění
3. Vyhláška MŽP ČR č.395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění
4. Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), v platném znění
5. Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, v platném znění
6. Zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu, v platném znění
7. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v platném znění
8. Vyhláška č. 137/1999 Sb., kterou se stanoví seznam vodárenských nádrží a zásady pro stanovení a změny ochranných pásem vodních zdrojů,
9. Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, v platném znění
10. Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, v platném znění
11. Nařízení Vlády České socialistické republiky č. 85/1981 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kvartér řeky Moravy

2.2 DOKUMENTACE

12. Politika územního rozvoje České republiky ve znění Aktualizace č. 1. 2015
13. Zásady územního rozvoje Středočeského kraje ve znění Aktualizace č. 1. 2015
14. KoPÚ Nová ves u Nelahozevsi – Plán společných zařízení. Geoprogres. 2015
15. KoPÚ Ledčice – Plán společných zařízení. Georeal, 2009, 2011
16. Generel odvádění dešťových vod z obce Nelahozeves. SWECO. 2016
17. Posudek protipovodňových opatření v obci Olovnice. VHS PROJEKT. 2015
18. 4. úplná aktualizace Územně analytických podkladů správního obvodu obce s rozšířenou působností Kralupy nad Vltavou. Institut regionálních informací. 2016
19. Plán ÚSES ORP Kralupy nad Vltavou. Ing. Milena Morávková. 2015
20. Územní plán Dolany. ARCHIKA – Architektonické a inženýrské studio, Ing. arch. Kateřina Sovinová. 2004.
21. Územní plán Dřínov. Petr Foglar – architektonická kancelář, Ing. Akad. arch. Petr Foglar. 2009
22. Změna č. 1 ÚP Dřínova. Foglar Architetcs, Ing. Akad. arch. Petr Foglar. 2015
23. Územní plán Hostín u Vojkovic. ARCHIKA – Architektonické a inženýrské studio, Ing. arch. Kateřina Sovinová. 2001
24. Územní plán Chvatěruby - návrh pro společné jednání. Ateliér proRegio, Ing. arch. M. Hadlač. 2017
25. Změna č. 1 Územního plánu Kozomín. Architektonický ateliér – Ing. arch. Ladislav Komrsk. 2012
26. Územní plán Kralupy nad Vltavou. Atelier pro urbanismus a územní plánování, Ing. arch. Pavel Koubek, Ing. arch. Vlasta Poláčková. 2002
27. Územní plán Kralupy nad Vltavou. – návrh pro veřejné projednání. Urbanistický ateliér UP24. Ing. arch. Vlasta Poláčková. 2017

28. Územní plán Ledčice. Kadlec KK Nusle, Ing. arch. Karel Kadlec. 2004
29. Změna územního plánu Ledčice. 2009
30. Územní plán Nelahozeves. ARCHIKA – Architektonické a inženýrské studio, Ing. arch. Kateřina Sovinová. 2003
31. Územní plán Nelahozeves – návrh pro veřejné projednání. Společnost Ing. arch. Michal Dvořák, Ing. arch. Ivan Gogolák, Ing. arch. Lukáš Grasse, Ing. arch. Pavel Grasse. 2017
32. Územní plán Nová Ves. Kadlec KK Nusle, Ing. arch. Daniela Binderová. 2001
33. Územní plán Nová Ves – průzkumy a rozbor. Společnost Ing. arch. Michal Dvořák, Ing. arch. Ivan Gogolák, Ing. arch. Lukáš Grasse, Ing. arch. Pavel Grasse. 2017
34. Změna č. 1 Územního plánu Olovnice. Agourbanistický ateliér, Ing. Stanislav Zeman. 2005
35. Územní plán Olovnice – průzkumy a rozbor. Ka*Ka projektový ateliér. 2017
36. Změna č. 2 územního plánu Postřižín. Architektonický atelier, Ing. arch. Ladislav Komrská. 2016
37. Územní plán Újezdec. Ing. arch. I. Merunková. 7/2010
38. Územní plán Úžice. Ing. arch. Kateřina Sovinová. 2009
39. Změna č. 1 územního plánu Úžice. Ing. arch. Kateřina Sovinová. 2010
40. Změna č. 2 územního plánu Úžice. Návrh. Ing. arch. Jiří Augustín.. 2010
41. Změna č. 4 2 územního plánu Úžice. Urbanistický ateliér UP24. Ing. arch. Vlasta Poláčková. 2013
42. Územní plán Veltrusy. Roman Koucký architektonická kancelář, Ing. arch. Roman Koucký. 2007
43. Územní plán Veltrusy - návrh pro společné jednání. U-24 + ARCHIUM architekti. 2017
44. Územní plán Vojkovice. Ing. arch. I. Merunková. 2017
45. Územní plán Všestudy. Zpracovatel: ATELIER 3 / ARCHITEKTI, Ing. arch. Jarmila Zahradníková. 2011
46. Změna č. 1 územního plánu Všestudy. Architektonický atelier, Ing. arch. Ladislav Komrská. 2015
47. Územní plán Zlosyň. Studio MAC-ARCHITECTURE, Ing. Akad. arch. Martin Stránský. 2017
48. Územní studie Lobeč - V Lomě a Nad Lobčí, UP 24.
49. Územní studie Minice. UP 24
50. Územní studie Zeměchy - Nad Vsí / Z04. VHS Projekt
51. Územní studie Kozomín - BČ 101. Ing. Milan Vondra
52. Územní studie Veltrusy - U Luhu a U Střelnice. Ing. arch. Jiří Hánl
53. Územní studie Úžice - 4.2 v o Ú. Ing. arch. Luboš Pata.
54. Územní studie Úžice východ a sever 4.1 a (4.1a/I. a 4.1.a/II.). Pata & Fryndecký
55. Územní studie Chvatěruby - Z 01/03 - návrh. Ing. arch. Iveta Merunková. 2017
56. Územní studie Újezdec. Ing. arch. Miroslav Tůma
57. Územní studie Kralupy - K Vršku. Ing. arch. Vlasta Poláčková

2.3 PUBLIKACE, METODIKY

58. Zadání územní studie krajiny pro správní obvod obce s rozšířenou působností. Metodický pokyn ministerstva pro místní rozvoj ČR a Ministerstva životního prostředí ČR. 2016.
59. Culek, M. a kol.: Biogeografické členění ČR I. a II., Praha: Academia, 1996, 2003
60. Demek, J.: Úvod do krajinné ekologie. Olomouc: UP v Olomouci, 1999
61. Forman, R.T.T., Gordon, M.: Krajinná ekologie. Praha: Academia, 1993
62. Lipský, Z.: Krajinná ekologie pro studenty geografických oborů. Praha: Karolinum, 1999.

63. Löw, J. a kol.: Rukověť projektanta místního územního systému ekologické stability. Brno: Nakladatelství Doplněk, 1995.
64. Míchal, I.: Ekologická stabilita. Brno: Veronica, 1994.
65. Novotná, D. (ed.): Úvod do pojmosloví v ekologii krajiny. Praha: MŽP+Enigma, 2001.
66. Novotný, I. a kol: Příručka ochrany proti erozi zemědělské půdy. Praha: MZe a VÚMOP, 2014
67. Novotný, I. a kol: Příručka ochrany proti erozi zemědělské půdy. Praha: MZe a VÚMOP, 2017
68. Sklenička, P. Základy krajinného plánování . Praha: Naděžda Skleničková, 2003.
69. Vítek, J., Stránský, D., Kabelková, I., Bareš, V., a R. Vítek: Hospodaření s dešťovou vodou v ČR. Praha: 01/71 ZO ČOP Konikleč, 2015.

2.4 ODBORNÉ PRÁCE

70. Šejbová, L.: Floristický průzkum VKP Stráně nad tratí u Minic u Kralup nad Vltavou. Bakalářská práce. ČZU. 2006.
71. Morávková, M.: Významný krajinný prvek "Minice". 2008.
72. Zavadil, V.: Zpráva o stavu lokality Lobeček – Paláska, Kralupy nad Vltavou. 2011.
73. Liška M., Duras J.: VN Švihov - monitoring kvality vody v povodí a jeho výsledky. Vodní hospodářství, 3/2011.

2.5 INTERNETOVÉ APLIKACE

74. <http://heis.vuv.cz/data/webmap> (povodí, vodní toky a plochy, hydrogeologické rajony)
75. <http://eagri.cz/public/app/lpisext/lpis/verejny2/plpis/> (registr půdy, půdní bloky)
76. <http://www.geology.cz/extranet/mapy/mapy-online/mapove-aplikace> (geologické mapy, mapy půd)
77. <http://drusop.nature.cz/portal/> (databáze chráněných území)
78. <http://mapy.nature.cz/> (mapová portál ochrany přírody a krajiny)
79. <https://www.meteoblue.com> (klíma)
80. <https://geoportal.gov.cz/> (životní prostředí)
81. <http://www.lidova-architektura.cz/ochrana-pamatky/>
82. <https://www.pamatkovykatalog.cz/>
83. <https://voda.gov.cz/portal/>
84. <http://www.vodavkrajine.cz/>
85. <https://www.zamek-veltrusy.cz/>

2.7 VLASTNÍ PRŮZKUMY

V průběhu února– října 2017 proběhly terénní průzkumy v území. Průzkumy byly realizovány tak, aby bylo území navštíveno ve všech obdobích. Je zřejmé, že rok trvající průzkumy nemohou postihnout problematiku krajiny dostatečně, čas na jejich provedení byl však omezen smluvními podmínkami.

Při průzkumech byly analyzovány stav krajiny, využití pozemků, vizuální charakteristiky krajiny apod.

3. PROJEDNÁNÍ STUDIE

3.1 PROJEDNÁNÍ S POŘIZOVATELEM

Jednotlivé výstupy studie byly konzultovány s pořizovatelem na následujících výrobních výborech a pracovních jednáních:

2.11.2016 – vstupní výrobní výbor

10.2.2017 – pracovní jednání s obhlídkou řešeného území

3. 5. 2017 – pracovní jednání se zástupci OŽP MěÚ Kralupy nad Vltavou

1. 12. 2017 – prezentace a projednání první verze dokumentace Části 1: Analytická část územní studie před dokončením

6. 5. 2018 – prezentace a projednání první verze dokumentace Části 2: Koncept návrhu řešení územní studie

8. 10. 2018 – projednání připomínek ke konceptu

17. 10. 2018 – projednání první verze návrhu územní studie

3.2 PROJEDNÁNÍ STUDIE SE ZÁSTUPCI OBCÍ A DOTČENÝCH ORGÁNŮ

3.2.1 KONZULTACE S PŘEDSTAVITELI OBCÍ V RÁMCI ANALÝZ

Součástí sběru informací o území byly i konzultace s představiteli obcí. Proběhly v následujících termínech:

Datum	Hodina	Obec	Osoba
11. 4. 2017	9: 00	Nová Ves	Ing. Martin Exner
11. 4. 2017	12: 00	Dřínov	Jitka Bocková, starostka
12. 4. 2017	9: 00	Olovnice	Ing. Zdeněk Kinter, starosta
12. 4. 2017	11: 30	Újezdec	Ing. Stanislav Kříž, starosta
12. 4. 2017	15: 00	Hostín u Vojkovic	Luboš Líbal, starosta
19. 4. 2017	10: 00	Zlončice	Jiří Louček, starosta
19. 4. 2017	12: 30	Úžice	David Hrdlička, starosta
19. 4. 2017	14: 00	Dolany	Josef Dobš, starosta
27. 4. 2017	8: 30	Kralupy nad Vltavou	Libor Lesák, místostarosta
27. 4. 2017	11: 00	Veltrusy	Mgr. Filip Volák, starosta
3. 5. 2017	9: 00	Kozomín	Petr Koukolíček, starosta
3. 5. 2017	11: 30	Zlosyň	Jan Krajíček, starosta
16. 5. 2017	9: 00	Ledčice	Jiřina Michovská, starostka
16. 5. 2017	10: 30	Vojkovice	Jana Koberová, starostka
16. 5. 2017	12: 00	Všestudy	Ing. arch. Jiří Hánl, starosta
16. 5. 2017	13: 30	Postřížín	Mgr. Miroslav Jurák, starosta
17. 5. 2017	9: 00	Nelahozeves	Ing. Josef Keberle, starosta
17. 5. 2017	16.00	Chvatěruby	Linda Kejmarová, starostka

Závěry z jednání jsou promítnuty v jednotlivých kapitolách analytické části studie.

3.2.2 PROJEDNÁNÍ VÝSTUPŮ

16. 1. 2018 – projednání Části 1 – Doplnující průzkumy a rozborů (analytická část územní studie krajiny) se zástupci zadavatele

27. 2. 2018 – projednání Části 1 – Doplnující průzkumy a rozborů (analytická část územní studie krajiny) se zástupci obcí

21.6.2018 – projednání Části 2 – Koncept návrhu řešení se zástupci zadavatele

27. 9. 2018 – projednání Části 2 – Koncept návrhu řešení se zástupci obcí

3.3 ZÁPISY Z JEDNÁNÍ (OPISY)

ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY ORP KRALUPY NAD VLTAVOU

Zápis z jednání č. 1

Datum jednání: 2. 11. 2016

Místo jednání: Městský úřad Kralupy nad Vltavou
odbor výstavby a územního plánování
Palackého náměstí 1, Kralupy nad Vltavou

<i>Přítomni:</i>	Ing. Milena Jakeschová	MěÚ Kralupy nad Vltavou OVÚP	315 739 911 milena.jakeschova@mestokralupy.cz
	Bc. Kristýna Štemberková	MěÚ Kralupy nad Vltavou OVÚP	315 739 912 kristyna.stemberkova@mestokralupy.cz
	RNDr. Milan Svoboda	HaskoningDHV CR, spol. s r.o.	236 080 565 milan.svoboda@rhdhv.com

Úvod

- Dne 2. 11. 2016 se uskutečnilo vstupní jednání zpracovatele a pořizovatele Územní studie krajiny ORP Kralupy nad Vltavou (dále jen „ÚSK“).
- Cílem úvodního jednání byla zejména dohoda na předání podkladů nezbytných pro zpracování díla a dohoda na režimu vzájemné spolupráce a

Podklady pro zpracování díla

- Mapový podklad KM a Zabaged ve formátu *.shp – pořizovatelky požádají KN
- Územní plány jsou uvedeny na stránkách města <http://www.mestokralupy.cz/mestsky-urad/uzemni-plany-obci-v-orp-kralupy-nad-vltavou/>
- Aktuální studie ÚSES – předán na místě v datové podobě
- Územní studie budou poskytnuty zhotoviteli ke studiu na MěÚ v termínu, který bude dohodnut
- Generel dešťových vod Nelahozeves – předán na místě v datové podobě
- Odborný posudek protipovodňových opatření – předán na místě v datové podobě
- Projekt pozemkových úprav Nová Ves – předán na místě v datové podobě
- Projekt pozemkových úprav Ledčice – pořizovatel nemá k dispozici, zhotovitel požádá obec

Jednání s obcemi a dalšími aktéry

- Zhotovitel provede vstupní jednání s obcemi získání informací
- Pořizovatel předal aktuální kontakty na zástupce obcí
- Za město Kralupy nad Vltavou bude jednat pan místostarosta Libor Lesák
- Zhotovitel provede též vstupní jednání s odborem životního prostředí
- Zhotovitel bude informovat pořizovatele o jednáních s obcemi a dalšími aktéry pro zvážení případné účasti

Kontrolní dny

- V souladu se smlouvou proběhnou v první etapě díla (zpracování analytické části ÚSK) kontrolní dny předběžně v březnu, v červnu, v září a v prosinci před odevzdáním. Termíny budou navrženy zhotovitelem.

- Zhotovitel navrhne termín pro úvodní prohlídku území, které se pořizovatel dle možností účastní (listopad 2016 – leden 2017).

Zápis zpracoval: RNDr. Milan Svoboda

V Praze dne 2. 11. 2016

ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY ORP KRALUPY NAD VLTAVOU

Zápis z jednání č. 2

Datum jednání: 10. 2. 2017

Místo jednání: Celé ORP

<i>Přítomni:</i>	Ing. Milena Jakeschová	MěÚ Kralupy nad Vltavou OVÚP	315 739 911 milena.jakeschova@mestokralupy.cz
	Bc. Kristýna Štemberková	MěÚ Kralupy nad Vltavou OVÚP	315 739 912 kristyna.stemberkova@mestokralupy.cz
	RNDr. Milan Svoboda	HaskoningDHV CR, spol. s r.o.	236 080 565 milan.svoboda@rhdhv.com

- Dne 10. 2. 2017 se uskutečnilo terénní šetření za účasti zpracovatele a pořizovatele Územní studie krajiny SO ORP Kralupy nad Vltavou (dále jen „ÚSK“).
- V rámci terénního šetření byly navštíveny všechny obce a jejich části v rámci SO ORP s cílem získání základních informací o aktuálně řešených problémech v krajině i v zastavěných územích na územích SO ORP.
- Z terénního šetření nevyplynuly žádné závěry pro ÚSK, mělo pouze informativní charakter.

Zápis zpracoval: RNDr. Milan Svoboda

V Praze dne 10. 2. 2017

ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY ORP KRALUPY NAD VLTAVOU

Zápis z jednání č. 3

Datum jednání: 3. 5. 2017

Místo jednání: Městský úřad Kralupy nad Vltavou
odbor životního prostředí
Palackého náměstí 1, Kralupy nad Vltavou

<i>Přítomni:</i>	Ing. Milena Jakeschová	MěÚ Kralupy nad Vltavou OVÚP	315 739 911 milena.jakeschova@mestokralupy.cz
	Mgr. Jan Kobera	MěÚ Kralupy nad Vltavou vedoucí OŽP	315 739 922 jan.kobera@mestokralupy.cz
	Michaela Horová, DiS	MěÚ Kralupy nad Vltavou OŽP	315 739 917 michaela.horova@mestokralupy.cz
	Aneta Johanidesová	MěÚ Kralupy nad Vltavou OŽP	315 739 920 aneta.johanedisova@mestokralupy.cz
	Milan Baráth	MěÚ Kralupy nad Vltavou OŽP	315 739 918 milan.barath@mestokralupy.cz
	Ing. Blanka Nedbalová	MěÚ Kralupy nad Vltavou OŽP	315 739 921 blanka.nedbalova@mestokralupy.cz
	RNDr. Milan Svoboda	HaskoningDHV CR, spol. s r.o.	236 080 565 milan.svoboda@rhdhv.com

- Cílem jednání bylo seznámit pracovníky odboru ŽP se studií jako nástrojem pro uplatnění požadavků na ochranu krajiny v územním plánování.
- Byla diskutována úplnost podkladů. Ze strany OŽP byly doplněny informace k probíhající registraci VKP v Minicích.
- Zhotovitel informoval o jednání s obcemi a upozornil zejména na problematiku ochrany slanisek v Újezdci, kde je ve střetu s požadavky na péči o veřejná prostranství.
- Ze strany OŽP byly poskytnuty kontakty na správce vodních toků, aby bylo možné zjistit případné záměry na vodních tocích.

Zápis zpracoval: RNDr. Milan Svoboda

V Praze dne 3. 5. 2017

ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY ORP KRALUPY NAD VLTAVOU

Zápis z jednání č. 4

Datum jednání: 17. 5. 2017

Místo jednání: Městský úřad Kralupy nad Vltavou
odbor výstavby a územního plánování
Palackého náměstí 1, Kralupy nad Vltavou Celé ORP

<i>Přítomni:</i>	Ing. Milena Jakeschová	MěÚ Kralupy nad Vltavou OVÚP	315 739 911 milena.jakeschova@mestokralupy.cz
	Bc. Kristýna Štemberková	MěÚ Kralupy nad Vltavou OVÚP	315 739 912 kristyna.stemberkova@mestokralupy.cz
	RNDr. Milan Svoboda	HaskoningDHV CR, spol. s r.o.	236 080 565 milan.svoboda@rhdhv.com
	Ing. Linda Dvořáčková	HaskoningDHV CR, spol. s r.o.	236 080 555 linda.dvorackova@rhdhv.com

- Cílem jednání bylo seznámit pořizovatele s postupem prací na analytické části ÚSK.
- V průběhu února – května byly shromážděny a analyzovány základní podklady o území a proběhla první terénní šetření.
- Aktuálně zhotovitel uskutečňuje schůzky s představiteli jednotlivých obcí. K dnešnímu dni proběhly schůzky ve všech obcích s výjimkou Chvatěrub, kde je schůzka plánována na odpoledne téhož dne.
- S výjimkou Nelahozevsí se zhotovitel setkal se vstřícným přístupem starostů nebo jejich zástupců. V některých obcích získal přínosné podklady a informace, které budou použity v dokumentaci Části 1 ÚSK Doplnující průzkumy a rozborů.
- Po ukončení schůzek zhotovitel zahájí další etapu průzkumů, tak aby postihl letní a podzimní aspekt krajiny.

Zápis zpracoval: RNDr. Milan Svoboda

V Praze dne 17. 5. 2017

ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY ORP KRALUPY NAD VLTAVOU

Zápis z jednání č. 5

Datum: 1. 12. 2017

Místo: kancelář HaskoningDHV, Sokolovská 100/964, Praha

Přítomni:	Ing. Milena Jakeschová	MěÚ Kralupy nad Vltavou OVÚP	315 739 911 milena.jakeschova@mestokralupy.cz
	Bc. Kristýna Štemberková	MěÚ Kralupy nad Vltavou OVÚP	315 739 912 kristyna.stemberkova@mestokralupy.cz
	RNDr. Milan Svoboda	HaskoningDHV CR, spol. s r.o.	236 080 565 milan.svoboda@rhdhv.com
	Jakub Vik	HaskoningDHV CR, spol. s r.o.	236 080 566 jakub.vik@rhdhv.com
	Bc. Ondřej Seidel	HaskoningDHV CR, spol. s r.o.	236 080 566 ondrej.seidel@rhdhv.com

Dne 1. 12. 2017 se uskutečnilo další jednání zpracovatele a pořizovatele Územní studie krajiny ORP Kralupy nad Vltavou (dále jen „ÚSK“). Cílem jednání byla prezentace výstupů analytické části studie, zejména grafické části s cílem získat zpětnou vazbu pořizovatele pro dokončení, finální tisk a předání díla.

Prezentovány byly výkresy:

I.1 Stávající stav krajiny – struktury

Výkres znázorňuje stávající stav krajiny vyjádřený diferenciací území dle krajinné matrice. Rozlišeny jsou tyto struktury:

- struktura zastavěná, urbanizovaná
- struktura produkční, zemědělská, s převahou orné půdy
- struktura produkční, lesní
- struktura těžebních ploch
- struktura přírodě blízká s převahou lesních společenstev
- struktura přírodě blízká s převahou vodních, mokřadních a lužních společenstev
- struktura přírodě blízká s různorodými společenstvy opuštěných polí a sadů

Kromě struktur jsou znázorněny i prvky, které se odlišují charakteristice struktury a to plošné a liniové, výjimečně bodové.

K tomuto výkresu pořizovatel požadoval

- upřesnit názvy obcí a jejich částí a umístit je správně v mapě
- doplnit plochu parku nového parku ve Strachově
- zvýraznit liniové prvky technického charakteru
- doplnit označení IROP

I.2 Hodnoty

Výkres znázorňuje stávající hodnotné části krajiny v těchto kategoriích:

- přírodní hodnoty - ochrana přírody, ÚSES, kvalitní půdy, lesy, vodní prvky, mokřady
- kulturní hodnoty – památky
- kompozice a krajinný ráz

K tomuto výkresu pořizovatel požaduje

- upřesnit názvy obcí a jejich částí a umístit je správně v mapě
- doplnit označení IROP

I.3 Limity

Výkres znázorňuje přehled všech jevů ovlivňujících využití území

K tomuto výkresu pořizovatel požaduje

- upřesnit názvy obcí a jejich částí a umístit je správně v mapě
- doplnit označení IROP

I.4 Záměry na změny v území

Výkres znázorňuje všechny zjištěné záměry v území z ÚAP, ZÚR Středočeského kraje, ÚPD stávající i pořizované, projektů pozemkových úprav a také záměry zjištěné v rozhovorech se starosty.

K tomuto výkresu pořizovatel požaduje

- doplnit k záměrům identifikaci střetů a očekávaných negativních dopadů na krajinu – zpracovatel navrhuje vyjádřit v problémovém výkresu
- upřesnit názvy obcí a jejich částí a umístit je správně v mapě
- doplnit označení IROP

I.5 Problémový výkres

Výkres znázorňuje zjištěné negativní vlivy na krajinu, rizika a ohrožení.

K tomuto výkresu pořizovatel požaduje

- doplnit rizika plynoucí ze záměrů
- upřesnit názvy obcí a jejich částí a umístit je správně v mapě
- doplnit označení IROP

Dále bylo dohodnuto, že:

- výkresy budou odevzdány v měřítku 1: 10 000 ve dvou pásech
- grafická část bude doplněna schémata v textu
- upravená dokumentace bude odevzdána do 18. 12. 2017
- zpracovatel projedná dokumentaci se zástupcem objednatele, panem místostarostou Lesákem v lednu 2018
- pořizovatel poté projedná analytickou část dle požadavků zadání územní studie krajiny.

Zápis zpracoval dne 7. 12. 2017: RNDr. Milan Svoboda

ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY ORP KRALUPY NAD VLTAVOU

Zápis z jednání č. 6

Datum: 16. 1. 2018

Místo: Městský úřad Kralupy nad Vltavou
odbor výstavby a územního plánování
Palackého náměstí 1, Kralupy nad Vltavou

<i>Přítomni:</i>	Libor Lesák	Město Kralupy, místostarosta	315 739 854 libor.lesak@mestokralupy.cz
	Ing. Marek Czechmann	Město Kralupy, místostarosta	315 739 854 marek.czechmann@mestokralupy.cz
	Jiří Polák	MěÚ Kralupy nad Vltavou vedoucí OVÚP	315 739 935 jiri.polak@mestokralupy.cz
	Ing. Milena Jakeschová	MěÚ Kralupy nad Vltavou OVÚP	315 739 911 milena.jakeschova@mestokralupy.cz
	Mgr. Jan Kobera	MěÚ Kralupy nad Vltavou vedoucí OŽP	315 739 922 jan.kobera@mestokralupy.cz
	Michaela Horová, DiS	MěÚ Kralupy nad Vltavou OŽP	315 739 917 michaela.horova@mestokralupy.cz
	Ing. Jana Bendová	MěÚ Kralupy nad Vltavou ORISM, památková péče	315 739 883 jana.bendova@mestokralupy.cz
	RNDr. Milan Svoboda	HaskoningDHV CR, spol. s r.o.	236 080 565 milan.svoboda@rhdhv.com

Dne 16. 1. 2018 se uskutečnilo jednání, jehož cílem byla prezentace odevzdané dokumentace části 1: Doplnující průzkumy a rozborů Územní studie krajiny SO ORP Kralupy nad Vltavou zadavateli.

Prezentaci a vysvětlení průzkumů a rozborů provedl autor studie RNDr. Milan Svoboda.

V rámci diskuse byly řešeny zejména problémy spojené s erozí půdy a s rozvojem zástavby u D8 (Úžice – Kozomín). Byly diskutovány možnosti, jak může ÚSK napomoci regulaci výstavby a těžby.

Na závěr prezentace bylo dohodnuto, že v únoru proběhne svoláno jednání za účelem prezentace 1. Části ÚSK starostům obcí a diskuse s nimi o závěrech průzkumů a rozborů.

Zápis zpracoval dne 16. 1. 2018: RNDr. Milan Svoboda

ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY ORP KRALUPY NAD VLTAVOU

Zápis z jednání č. 7

Datum:	6. 05. 2018				
Místo:	kancelář HaskoningDHV, Sokolovská 100/964, Praha				
Přítomni:	Ing. Milena Jakeschová	MěÚ OVÚP	Kralupy nad Vltavou	315 739 911	milena.jakeschova@mestokralupy.cz
	Bc. Kristýna Štemberková	MěÚ OVÚP	Kralupy nad Vltavou	315 739 912	kristyna.stemberkova@mestokralupy.cz
	RNDr. Milan Svoboda	HaskoningDHV CR, spol. s r.o.		236 080 565	milan.svoboda@rhdhv.com
	Jakub Vík	HaskoningDHV CR, spol. s r.o.		236 080 566	jakub.vik@rhdhv.com

Dne 6. 5. 2018 se uskutečnilo jednání zpracovatele a pořizovatele Územní studie krajiny ORP Kralupy nad Vltavou (dále jen „ÚSK“). Cílem jednání byla prezentace výstupů části 2 studie, zejména grafické části s cílem získat zpětnou vazbu pořizovatele pro dokončení, finální tisk a předání díla.

Prezentovány byly výkresy

2.01 Hlavní výkres

Výkres znázorňuje vymezení krajinných okrsků, krajin a rámcová, doporučená a plánovaná opatření v souladu se smlouvou a s metodikou ÚSK.

K tomuto výkresu pořizovatel požadoval

- upřesnit vymezení opatření „návrh rozhraní mezi sídlí a volnou krajinou“ tak aby nebyla v zásadní kolizi s projednávanými ÚP; pořizovatel zakreslí do vytištěného výkresu požadavky na konkrétní změny
- odstranit dílčí chyby v legendě

2.02 Výkres změn využití

Výkres znázorňuje krajinné okrsky a návrhy na změny využití ploch.

K tomuto výkresu pořizovatel nepožaduje úpravy.

2.03 Výkres jevů navržených na doplnění do ÚAP

Výkres znázorňuje přehled všech jevů, které by měly být doplněny do ÚAP SO ORP Kralupy nad Vltavou v souladu se změněnou strukturou ÚAP dle přílohy č. 1 vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění po novele v roce 2018.

K tomuto výkresu pořizovatel nepožaduje úpravy.

2.04 Přehledný výkres celkového řešení

Výkres znázorňuje ve zjednodušené podobě hlavní jevy z předchozích výkresů.

K tomuto výkresu pořizovatel požaduje promítnout požadované úpravy rozhraní mezi sídlí a volnou krajinou (viz výkres 2.01)

Dále bylo dohodnuto, že:

- výkresy budou odevzdány v měřítku 1: 10 000 ve dvou pásech

- grafická část bude doplněna samostatnou dokumentací s podrobnými údaji ke krajinným okrskům
- upravená dokumentace bude odevzdána do 25. 5. 2018
- zhotovitel projedná dokumentaci se zástupcem objednatele, panem místostarostou Lesákem a dalšími zástupci města a městského úřadu v červnu 2018
- pořizovatel poté projedná koncept dle požadavků zadání územní studie krajiny.

Zápis zpracoval dne 6. 5. 2018 RNDr. Milan Svoboda

ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY ORP KRALUPY NAD VLTAVOU

Zápis z jednání č. 8

Datum: 21. 6. 2018

Místo: Městský úřad Kralupy nad Vltavou
odbor výstavby a územního plánování
Palackého náměstí 1, Kralupy nad Vltavou

<i>Přítomni:</i>	Libor Lesák	Město Kralupy, místostarosta	315 739 854 libor.lesak@mestokralupy.cz
	Ing. Marek Czechmann	Město Kralupy, místostarosta	315 739 854 marek.czechmann@mestokralupy.cz
	Ing. Milena Jakeschová	MěÚ Kralupy nad Vltavou OVÚP	315 739 911 milena.jakeschova@mestokralupy.cz
	Mgr. Jan Kobera	MěÚ Kralupy nad Vltavou vedoucí OŽP	315 739 922 jan.kobera@mestokralupy.cz
	Michaela Horová, DiS	MěÚ Kralupy nad Vltavou OŽP	315 739 917 michaela.horova@mestokralupy.cz
	RNDr. Milan Svoboda	HaskoningDHV CR, spol. s r.o.	236 080 565 milan.svoboda@rhdhv.com

Dne 21. 6. 2018 se uskutečnilo jednání, jehož cílem byla prezentace odevzdané dokumentace Části 2 územní studie krajiny SO ORP Kralupy nad Vltavou - Koncept zadavatelů.

Prezentaci a vysvětlení přístupu ke konceptu provedl autor studie.

Diskutováno bylo zejména vymezení krajinných okrsků a stanovení rámcového opatření - rozhraní mezi zastavěnou částí sídel a krajinou.

Na závěr prezentace bylo dohodnuto, že po prázdninách bude svoláno jednání k prezentaci ÚSK starostům obcí.

Zápis zpracoval dne 21. 6. 2018: RNDr. Milan Svoboda

ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY ORP KRALUPY NAD VLTAVOU

Zápis z jednání č. 9

Datum jednání: 8. 10. 2018

Místo jednání: Městský úřad Kralupy nad Vltavou
odbor výstavby a územního plánování
Palackého náměstí 1, Kralupy nad Vltavou

<i>Přítomni:</i>	Ing. Milena Jakeschová	MěÚ Kralupy nad Vltavou OVÚP	315 739 911 milena.jakeschova@mestokralupy.cz
	Bc. Kristýna Štemberková	MěÚ Kralupy nad Vltavou OVÚP	315 739 912 kristyna.stemberkova@mestokralupy.cz
	Michaela Horová, DiS	MěÚ Kralupy nad Vltavou OŽP	315 739 917 michaela.horova@mestokralupy.cz
	RNDr. Milan Svoboda	HaskoningDHV CR, spol. s r.o.	236 080 565 milan.svoboda@rhdhv.com

Cílem jednání bylo projednat připomínky, které pořizovatel obdržel po zveřejnění a prezentaci Části 2 ÚSK.
Ke konceptu ÚSK doručeny pořizovateli následující připomínky:

- I. Obec Dřínov dne 25. 9. 2018
- II. Obec Nelahozeves dne 5. 10. 2018
- III. Obec Nová Ves dne 27. 9. 2018)
- IV. Obec Ledčice dne 27. 9. 2018)

I. Připomínky obce Dřínov

ČÁST DOKUMENTACE

- 1. Připomínka
- Vypořádání*

TEXTOVÁ ČÁST – OBECNĚ

- 1. Sjednotit názvosloví kopce nad Dřínovem na „Dřínovský vrch“, které se běžně používá. Označení „Dřínovská hora“ je ojedinělé a neodpovídá nadmořské výšce vrcholu 247 m.

Označení bude sjednoceno a pro svědeckou horu Dřínov bude v dokumentu čístopisu použito označení Dřínovský vrch

- 2. Sjednotit označení archeologického místa na Dřínovském vrchu – v textu uváděno „hradiště“ i „tvrziště“, čímž je patrně myšlen ostroh na východním okraji vrchu, který je v pomístním názvosloví nazýván „Altán“ podle vyhlídkového altánu, který zde byl v 18. století vybudován pro hraběte Chotka.

Označení je sjednoceno a pro archeologické naleziště bude uváděno označení „Dřínovský vrch“ v souladu s údaji NPÚ.

TEXTOVÁ ČÁST - KRAJINNÉ OKRSKY 2.2 – KO Č. 18

- 3. Sjednotit názvosloví kopce nad Dřínovem na „Dřínovský vrch“, které se běžně používá.

Viz vypořádání připomínky č. 1.

- 4. Sjednotit označení archeologického místa na Dřínovském vrchu – v textu uváděno „hradiště“ i „tvrziště“, popř. překlep „trziště“.

Viz vypořádání připomínky č. 2.

- 5. Opravit v bodě 4. Hodnot druhou odrážku na „Dřínovský rybník“, protože v obci je jen jeden rybník, a doplnit odrážku „Rybníční potok“, který odvodňuje Dřínovský rybník směrem do Újezdeckého potoka.

Označení vodních ploch jako hodnot v oblasti vod bude na základě připomínky upraveno.

Rybniční potok bude přidán mezi vodní toky jako hodnoty v oblasti vod.

6. Doplnit do bodu 5. Hodnot do odrážky registrované VKP nový VKP „Alej nad Lhotou“, o jehož registraci bylo požádáno 20.9.2018.

O návrhu VKP na registraci bude uvedena zmínka v textu analytické části. Mezi registrované VKP ovšem alej zatím nelze zařadit (až po registraci).

7. Vypustit nebo opravit v bodu 6. druhou odrážku, protože ve Dřínově žádná kaple není, pouze zvonička a pomník padlým v první světové válce.

Údaj o kapli je převzat z podkladů NPÚ pro územně analytické podklady a z Památkového katalogu.

8. Vypustit v bodu 6. Hodnot v odrážce „archeologická naleziště“ závorku v posledním bodě, protože to vypadá, že tou archeologickou hodnotou je právě již nefunkční vepřín.

Jde o popis sloužící k přesnější lokalizaci naleziště převzatý z údajů NPÚ, na základě připomínky nebude dále v ÚSK uváděn.

9. Opravit v bodu 7. Hodnot ve druhé odrážce označení významných vyhlídkových míst, aby bylo zřejmější jejich umístění: -ostroh Altán na Dřínovském vrchu -přírodní rezervace Dřínovská stráň -stromovodí U Kříže (jde o vyhlídku stromů u silnice, mezi kterými do počátku 50.let stával kříž s plastikou Ježíše Krista. Kříž je v těchto dnech občaný Dřínova obnovován).

Označení bude opraveno.

10. Doplnit do bodu 4. Problémů odrážky „nepříznivý stav vodního toku Rybniční potok“, protože je současně též silničním příkopem a v územním plánu obce je navrhováno jeho oddálení a vybudování samostatného koryta, a „nepříznivý stav Dřínovského rybníka“, protože je zabahněn, má nefunkční požerák a narušené břehy.

Problémy v oblasti vod budou na základě připomínky opraveny.

11. Doplnit do bodu 4. Záměrů odrážku „část RK 1130 Nad Lhotou (vybudován jako dvojitá alej v travnatém pásu)“.

Jako záměry jsou v ÚSK zakresleny dosud nerealizované projekty a opatření. O realizaci aleje je zmínka v analytické části. Připomínka není zapracována.

12. Doplnit do bodu 2. Opatření novou odrážku „revitalizace Rybničního potoka s cílem s cílem vybudování samostatného koryta mimo silniční příkop“ a „revitalizace „Dřínovského rybníka“ s cílem obnovit jeho funkčnost.

Opatření budou doplněna.

VÝKRES 101B

13. Opravit rozsah plochy LPK východně od závlahové nádrže dle zákresu lesní plochy v 1. změně ÚP Dřínova.

Rozhraní struktur bude upraveno.

14. Opravit jihozápadní okraj plochy ZUK dle zákresu zastavěného území v 1. změně ÚP Dřínova, aby plocha ZUK nezasahovala do plochy RC Dřínovský háj a rozšířit plochu LPK o dosud šedou plochu zasahující do RC západně od komunikace na Dřínovský vrch.

Rozhraní struktur bude upraveno.

15. Doplnit plochu LPK (nebo OPK) v místě VKP Mokřad u háje.

Rozhraní struktur bude upraveno.

16. Doplnit liniovou zeleň mezi jižním okrajem pískovny a horním ramenem Újezdeckého potoka zhruba v katastrální hranici Dřínova a Újezdce (v přímé linii – viz ortofoto KMD).

Liniový prvek bude doplněn.

17. Opravit zákres vodoteče podél východního okraje Červené Lhoty – vytéká z jižního okraje vodní plochy a z plochy ZUK vytéká v místě odskoku ve východní hranici plochy ZUK.

Zákres bude upraven.

VÝKRES 102B

18. Doplnit dle skutečnosti zákres lesa podél katastrální hranice Dřínova a Zlosyně od bývalé hájovny na severu až po hranici RC na jihu.

Lesy jsou zakresleny dle skutečného stavu v evidenci katastru nemovitostí. Ostatní plochy jsou lesní porosty na nelesních pozemcích, které nelze zařadit mezi lesy z pohledu zákonné ochrany. Využití pozemků vymezené v ÚP není pro vymezení lesů relevantním podkladem.

19. Opravit hranici RC západně od komunikace kolem závlahové nádrže tak, aby vedla přímo po okraji lesa a katastrální hranici až k symbolu „krajinná dominanta 18“, kde se stáčí na jih.

Ve výkresu hodnot jsou zakresleny pouze funkční části ÚSES dle Plánu ÚSES ORP Kralupy nad Vltavou. Grafické vyjádření bude upraveno, aby bylo přehlednější.

20. Opravit rozsah plochy stávajícího lesa východně od závlahové nádrže dle zákresu lesní plochy v 1. změně ÚP Dřínova.

Viz vypořádání připomínky č. 18.

21. Zvýraznit kresbu vodoteče Rybniční potok podél jižního okraje silnice Dřínov – Újezdec.

Zákres bude upraven.

22. Opravit rozsah plochy lesa severně od Červené Lhoty – jihovýchodní hranice je totožná s hranicí RC Dřínovský háj.

Viz vypořádání připomínky č. 18.

23. Opravit zákres vodoteče podél východního okraje Červené Lhoty viz výše výkres 101 B.

Viz vypořádání připomínky č. 17.

24. Opravit zákres hranice RK podél východního okraje Červené Lhoty, aby RK nezasahoval do plochy ZUK.

Hranice

25. Upravit pojmenování krajinných dominant č. 17 a 18 – viz výše Návrhová část 2.1.

Legenda výkresů analytické části bude upravena. Přitom bude zohledněno členění textové části.

VÝKRES 103B

26. Opravit zákres LK v katastrální hranici Dřínova a Hostína u Vojkovic – táhne se souvisle od Dřínovského háje k silnici Dřínov – Hostín.

Ve výkresu záměrů jsou pouze návrhové části ÚSES. Připomínka není akceptována.

27. Doplnit dle skutečnosti zákres lesa podél katastrální hranice Dřínova a Zlosyně – viz výše výkres 102 B.

Viz vypořádání připomínky č. 18.

28. Opravit hranici RC západně od komunikace kolem závlahové nádrže – viz výše výkres 102 B.

Viz vypořádání připomínky č. 26.

29. Opravit rozsah plochy stávajícího lesa východně od závlahové nádrže – viz výše výkres 102 B – jde o stávající les, nejde o žádnou plochu změny.

Zákres bude upraven.

30. Opravit rozsah plochy přírodní jižně od fotbalového hřiště – rozkládá se až k cestě kolem hřiště – viz 1. změna ÚP Dřínova.

Zákres bude upraven dle způsobu využití v ÚP (rekreace na plochách přírodního charakteru).

31. Opravit rozsah plochy lesa severně od Červené Lhoty – viz výše výkres 102 B.

Viz vypořádání připomínky č. 18.

32. Opravit plochu východně od Dřínovského rybníka – nejde o plochu rekreace, ale o plochu technické infrastruktury (viz 1. změna ÚP Dřínova), která již není plochou změny, protože byla zastavěna v roce 2017, a opravit plochu jihovýchodně od Dřínovského rybníka – nejde o plochu změny rekreace, ale o stávající plochu sportovní v zastavěném území (viz 1. změna ÚP Dřínova)

Zákres bude upraven.

33. Zvýraznit kresbu vodoteče Rybniční potok podél jižního okraje silnice Dřínov – Újezdec.

Viz vypořádání připomínky č. 18.

34. Opravit plochu v jihovýchodním okraji zastavěného území – jde již o stávající obytnou plochu v zastavěném území (viz 1. změna ÚP Dřínova), nikoli o plochu změny bydlení a sídelní zeleně.

Zákres bude upraven.

35. Opravit zákres hranice RK podél východního okraje Červené Lhoty – viz výše výkres 102 B.

Viz vypořádání připomínky č. 24.

VÝKRES 104B

36. Doplnit dle skutečnosti zákres lesa podél katastrální hranice Dřínova a Zlosyně – viz výše výkres 102 B.

Viz vypořádání připomínky č. 18.

37. Opravit hranici RC západně od komunikace kolem závlahové nádrže – viz výše výkres 102 B.

Zákres bude upraven.

38. Opravit rozsah plochy stávajícího lesa východně od závlahové nádrže – viz výše výkres 102 B.

Viz vypořádání připomínky č. 18.

39. Opravit rozsah plochy lesa severně od Červené Lhoty – viz výše výkres 102 B.

Viz vypořádání připomínky č. 18.

40. Opravit zákres vodoteče podél východního okraje Červené Lhoty viz výše výkres 101 B.

Viz vypořádání připomínky č. 17.

41. Opravit zákres hranice RK podél východního okraje Červené Lhoty – viz výše výkres 102 B.

Viz vypořádání připomínky č. 24.

42. Odstranit duplicitní zákresy vodovodních řadů, resp. odstranit nesmyslné zákresy vodovodních řadů vedoucích přes domy, napříč lesem a přes přírodní rezervaci, a odstranit duplicitní zákres vodojemu Dřínov v lese.

Zákres vodovodních řadů je převzat z ÚAP, předmětem ÚSK není řešení této problematiky. Připomínka není akceptována.

VÝKRES 105a B

43. Doplnit dle skutečnosti zákres lesa podél katastrální hranice Dřínova a Zlosyně – viz výše výkres 102 B, a opravit hranice půdního bloku přesahujícího z k.ú. Zlosyn v jihozápadním okraji k.ú. Dřínov, aby půdní blok nezasahoval do RC Dřínovský háj – viz zákres hranic RC např. ve výkresu 102 B (hranici půdního bloku s RC zde naznačuje též hranice plochy půdy silně ohrožené vodní erozí).

Ad zákres lesa - viz vypořádání připomínky č. 18.

Půdní bloky jsou aktualizovány dle dat z aplikace eAgri. Studie nemůže měnit hranice evidovaných půdních bloků.

44. Opravit rozsah plochy stávajícího lesa východně od závlahové nádrže – viz výše výkres 102 B.

Viz vypořádání připomínky č. 18.

45. Opravit rozsah plochy lesa severně od Červené Lhoty – viz výše výkres 102 B.

Viz vypořádání připomínky č. 18.

46. Opravit zákres vodoteče podél východního okraje Červené Lhoty viz výše výkres 101 B.

Viz vypořádání připomínky č. 17.

47. Opravit zákres půdních bloků nad 50 ha – vyšrafován je půdní blok V kálku (mezi Dřínovským potokem, polní cestou Dřínov – Netřeba a Újezdeckým odpadem), který měří jen asi 32 ha, naopak není vyšrafován půdní blok Na Trojhonech (mezi silnicí Dřínov – Hostín, silnicí Dřínov – Újezdec, rameny Újezdeckého potoka a pískovnou), který měří téměř 100 ha.

Vymezení půdních bloků nad 50 ha bude aktualizováno dle dat z aplikace eAgri pro celé území řešené ÚSK. V uvedeném případě jde o chybu, která bude odstraněna.

VÝKRES 105b B

48. Doplnit dle skutečnosti zákres lesa podél katastrální hranice Dřínova a Zlosyně – viz výše výkres 102 B.

Viz vypořádání připomínky č. 18.

49. Opravit hranici RC západně od komunikace kolem závlahové nádrže – viz výše výkres 102 B.

Viz vypořádání připomínky č. 19.

50. Opravit rozsah plochy stávajícího lesa východně od závlahové nádrže – viz výše výkres 102 B – jde o stávající les, nejde o žádnou plochu změny.

Viz vypořádání připomínky č. 29.

51. Opravit rozsah plochy přírodní jižně od fotbalového hřiště – viz výše výkres 103 B.

Viz vypořádání připomínky č. 30.

52. Opravit rozsah plochy lesa severně od Červené Lhoty – viz výše výkres 102 B.

Viz vypořádání připomínky č. 18.

53. Opravit plochu východně od Dřínovského rybníka – viz výše výkres 103 B.

Viz vypořádání připomínky č. 18.

54. Zvýraznit kresbu vodoteče Rybníční potok podél jižního okraje silnice Dřínov – Újezdec.

Viz vypořádání připomínky č. 21.

55. Opravit plochu v jihovýchodním okraji zastavěného území – viz výše výkres 103 B, jde o stávající obytnou plochu, nikoli o plochu změny.

Zákres bude upraven.

56. Opravit zákres vodoteče podél východního okraje Červené Lhoty viz výše výkres 101 B.

Viz vypořádání připomínky č. 17.

57. Opravit zákres hranice RK podél východního okraje Červené Lhoty – viz výše výkres 102 B.

Viz vypořádání připomínky č. 24.

Výkres 106

58. Opravit v jihozápadním okraji katastru při hranici s k.ú. Zlosyň šrafování plochy ÚSES, aby její hranice byla totožná s hranicí plochy LPK – viz 1. změna ÚP Dřínova.

Zákres bude upraven.

59. Opravit rozsah plochy stávajícího lesa východně od závlahové nádrže – viz výše výkres 102 B.

Viz vypořádání připomínky č. 18.

60. Opravit jihozápadní okraj plochy ZUK dle zákresu zastavěného území v 1. změně ÚP Dřínova, aby plocha ZUK nezasahovala do plochy PZK, resp. plochy ÚSES západně od komunikace na Dřínovský vrch.

Viz vypořádání připomínky č. 14.

61. Zvýraznit kresbu vodoteče Rybníční potok podél jižního okraje silnice Dřínov – Újezdec.

Viz vypořádání připomínky č. 21.

62. Opravit zákres vodoteče podél východního okraje Červené Lhoty viz výše výkres 101 B.

Viz vypořádání připomínky č. 17.

VÝKRES 201B

63. Doplnit stávající liniovou zeleň (větrolam) mezi jižním okrajem pískovny a horním ramenem Újezdeckého potoka zhruba v katastrální hranici Dřínova a Újezdce (v přímé linii – viz ortofoto KMD), a proto vypustit návrh liniové zeleně mezi pískovnou a prameništěm horního (levého) ramene Újezdeckého potoka a upravit návrh zbylé trasy liniové zeleně – od stávající podél vodoteče k hornímu prameništi, jižně k dolnímu prameništi a podél přítoku Újezdeckého potoka k silnici Dřínov – Újezdec, aby tato liniová zeleň tvořila přibližnou hranici mezi Dřínovem a Újezdcem.

Stávající liniové prvky nejsou a nebudou ve výkresu zakresleny (jsou ve výkresu 1.01), ale návrh opatření bude upraven dle připomínky.

64. Doplnit revitalizaci vodoteče Rybníční potok podél jižního okraje silnice Dřínov – Újezdec, protože je současně též silničním příkopem, a proto je navrhováno jeho oddálení a vybudování samostatného koryta – viz 1. změna ÚP Dřínova, a doplnit revitalizaci Dřínovského rybníka.

Opatření bude doplněno.

65. Opravit hranici RC západně od komunikace kolem závlahové nádrže – viz výše výkres 102 B – všechny plochy sadů jižně od Dřínovského/Zlosyňského háje vyznačit jako plochy pro zajištění funkčnosti a celistvosti ÚSES.

Hranice není nutné upravovat, jsou ve shodě s plánem ÚSES. Plochy pro zajištění funkčnosti budou revidovány, nicméně opuštěné sady budou považovány za již funkční části ÚSES.

66. Vypustit zákres plochy s uplatněním plodin a agrotechnických postupů eliminujících riziko poškození půd větrnou erozí ve východním okraji fotbalového hřiště jihovýchodně od závlahové nádrže, protože jde o zatravněnou plochu zázemí hřiště, kterou nelze zemědělsky obdělávat.

Zákres bude upraven.

67. Doplnit zákres plochy stávajícího lesa východně od závlahové nádrže – viz výše výkres 102 B.

Viz vypořádání připomínky č. 18.

68. Opravit jihozápadní okraj rozhraní mezi sídly a volnou krajinou dle zákresu zastavěného a zastavitelného území v 1. změně ÚP Dřínova, aby tato hranice nezasahovala do plochy LPK a RC Dřínovský háj západně od komunikace na Dřínovský vrch, ani do plochy RK 1130.

69. *Zákres bude upraven.*

70. Doplnit stávající liniovou zeleň (dvojitá alej) podél severního okraje komunikace Nad Lhotou (v RK 1130) a vypustit návrh krátké liniové zeleně protínající katastrální hranici Dřínova a Úžic severně od Červené Lhoty, protože v tomto místě již neexistuje žádná polní cesta (neaktuální mapový podklad).

Stávající prvky nejsou ve výkresu zakresleny. Zmíněn návrh liniové zeleně bude odstraněn.

71. Opravit zákres vodoteče podél východního okraje Červené Lhoty viz výše výkres 101 B.

Viz vypořádání připomínky č. 17.

72. Opravit zákres hranice RK podél východního okraje Červené Lhoty – viz výše výkres 102 B, aby RK nepřekračoval rozhraní mezi sídly a volnou krajinou.

Viz vypořádání připomínky č. 24.

73. Opravit rozsah zastavěného území obce Dřínov podle 1. změny ÚP Dřínova.

Zákres bude upraven.

VÝKRES 202B

74. Opravit rozsah zastavěného území obce Dřínov podle 1. změny ÚP Dřínova.

Viz vypořádání připomínky č. 72.

75. Zvýraznit kresbu vodoteče Rybníční potok podél jižního okraje silnice Dřínov – Újezdec.

Viz vypořádání připomínky č. 21.

76. Opravit zákres vodoteče podél východního okraje Červené Lhoty viz výše výkres 101 B.

Viz vypořádání připomínky č. 17.

VÝKRES 203B

77. Opravit hranici RC západně od komunikace kolem závlahové nádrže – viz výše výkres 102 B – hranici mezi zelenou (funkční) a červenou (nefunkční) částí RC zde přirozeně tvoří jižní okraj Dřínovského/Zlosyňského háje.

Zákres bude upraven.

78. Vypustit zákres plochy s uplatněním plodin a agrotechnických postupů eliminujících riziko poškození půd větrnou erozí ve východním okraji fotbalového hřiště jihovýchodně od závlahové nádrže – viz výše výkres 201 B.

Viz vypořádání připomínky č. 66.

79. Opravit jihozápadní okraj rozhraní mezi sídly a volnou krajinou dle zákresu zastavěného a zastavitelného území v 1. změně ÚP Dřínova, aby tato hranice nezasahovala do RC Dřínovský háj západně od komunikace na Dřínovský vrch, ani do plochy RK 1130.

Viz vypořádání připomínky č. 14.

80. Část RK 1130 tvořenou dvojitou alejí mezi RC Dřínovský háj a silnicí Dřínov – Netřeba vyznačit zeleným obrysem jako funkční část RK (obdobně i část RK 1131 severně od Červené Lhoty).

Jde o příliš malé plochy realizovaných opatření, které nemohou zajišťovat funkčnost ÚSES. Z tohoto důvodu nebude zákres opraven.

81. Opravit zákres vodoteče podél východního okraje Červené Lhoty viz výše výkres 101 B.

Viz vypořádání připomínky č. 17.

82. Opravit zákres hranice RK podél východního okraje Červené Lhoty – viz výše výkres 102 B, aby RK nepřekračoval rozhraní mezi sídly a volnou krajinou.

Viz vypořádání připomínky č. 24.

83. Zvýraznit kresbu vodoteče Rybníční potok podél jižního okraje silnice Dřínov – Újezdec.

Viz vypořádání připomínky č. 21.

VÝKRES 204

84. Doplnit a upravit zákres liniové zeleně v okolí prameniště Újezdeckého potoka – viz výše výkres 201 B.

Viz vypořádání připomínky č. 63.

85. Doplnit revitalizaci vodoteče Rybníční potok podél jižního okraje silnice Dřínov – Újezdec a revitalizaci Dřínovského rybníka – viz výše výkres 201 B.

Viz vypořádání připomínky č. 64.

86. Opravit hranici RC západně od komunikace kolem závlahové nádrže – viz výše výkresy 102 B a 201 B.

Viz vypořádání připomínky č. 65.

87. Vypustit zakres plochy s uplatněním plodin a agrotechnických postupů eliminujících riziko poškození půd větrnou erozí ve východním okraji fotbalového hřiště jihovýchodně od závlahové nádrže – viz výše výkres 201 B.

Viz vypořádání připomínky č. 66.

88. Doplnit zakres plochy stávajícího lesa východně od závlahové nádrže – viz výše výkres 102 B.

Viz vypořádání připomínky č. 18.

89. Opravit jihozápadní okraj rozhraní mezi sídly a volnou krajinou dle zakresu zastavěného a zastavitelného území v 1. změně ÚP Dřínova, aby tato hranice nezasahovala do plochy LPK a RC Dřínovský háj západně od komunikace na Dřínovský vrch, ani do plochy RK 1130.

Viz vypořádání připomínky č. 14.

90. Opravit rozsah zastavěného území obce Dřínov podle 1. změny ÚP Dřínova.

Viz vypořádání připomínky č. 72.

91. Doplnit stávající liniovou zeleň (dvojitá alej) podél severního okraje komunikace Nad Lhotou a vypustit návrh krátké liniové zeleně severně od Červené Lhoty – viz výše výkres 201 B.

Viz vypořádání připomínky č. 69.

92. Opravit zakres vodoteče podél východního okraje Červené Lhoty viz výše výkres 101 B.

Viz vypořádání připomínky č. 17.

93. Opravit zakres hranice RK podél východního okraje Červené Lhoty – viz výše výkres 102 B, aby RK nepřekračoval rozhraní mezi sídly a volnou krajinou.

Viz vypořádání připomínky č. 24.

II. Vypořádání připomínky obce Nelahozeves

Připomínka: Požadujeme upravit lokální ÚSES dle návrhu územního plánu Nelahozeves, kde je rozdílně vymezen lokální biokoridor LBC 156 U rasovny, který byl změněn z prostorových důvodů a také z důvodů respektování přechodů mezi půdami různé úživnosti, kdy v navrhované úpravě biokoridor nepřekračuje (podle půdních map) ve svém tahu více jak dva vlhkostní stupně a nachází se na podobné kvalitě půdy pro potenciální vegetaci. Ustálení biokoridoru lokálního je provedeno v době schvalování návrhu územního plánu a tedy i finálního ÚSES obce. Uvedený biokoridor vychází z mírně vlhkého Lokálního biocentra 267 v zahradách a polích nad železniční tratí a vstupuje posléze západně do biocentra lesního charakteru na svahu LBC 266.

Lokální biocentrum LBC 267 požadujeme upravit dle návrhu územního plánu Nelahozeves. Vymezení LBC 267 je upřesněno návrhem územního plánu s ohledem na předpokládaný rozvoj areálu zámku a dále s ohledem na reálný stav a rozlohu celku zámeckého parku.

Vypořádání: Vymezení skladebných částí ÚSES bude upraveno. Návrhy na úpravy ÚSES v návrhu ÚP byly již projednány s dotčenými orgány v rámci projednání ÚP a byly odsouhlaseny. Lze je tudíž akceptovat.

III. Vypořádání připomínky obce Nová Ves

Připomínka: Vedení územního systému ekologické stability na severním okraji obce Nová Ves je v Územní studii krajiny pro ORP Kralupy n. Vlt. provedeno nevhodně dle původní konstrukce platného, nyní již překonaného, územního plánu obce. Vedení ÚSES zde bylo upraveno změnou č. 2 ÚP tak, aby umožňovala vymezení nových zastavitelných ploch na severním okraji obce. Vedení ÚSES je však v rozporu se ZÚR, regionálním biokoridorem RK 1119.

Připravovaný návrh územního plánu respektuje vedení regionálního ÚSES dle ZÚR, regionální biokoridor RK 1119 je navržený při okraji zastavěného území obce a obemýká ji e severu tak, aby zamezil větrné erozi případnému pohybu půdy do obce, a aby vhodně stabilizoval okraj obce směrem k dálničnímu tělesu, tělesu silnice II/608 a také proti převažujícímu směru větru.

Návrh ÚSES v připravovaném návrhu ÚP na místní úrovni respektuje aktuální požadavky obce, kvalitu půdy pod navrženým ÚSES a umožní při jeho realizaci organické propojení krajiny, zástavby a terénu. Řešení ÚSES dále nesleduje nevhodný návrh biocentra LBC 208 (dle Generelu ÚSES ORP Kralupy n. V. a změny č. 2 ÚP Nová Ves) na plochách úrodných půd podél dálničního tělesa a vhodněji přechází přes dálnici D8 směrem k severu a pokračování regionálního biokoridoru RK 1119. Protože v současnosti je nutné doplnit tah regionálního biokoridoru RK 1119 v terénu jižně od dálničního tělesa, je navržena i alternativní trasa lokálního biokoridoru ve směru od místní části Vepřek přes silnici I/16 a dále směrem na sever podél dálničního tělesa včetně napojení na regionální biokoridor RK 1119.

Vedení ÚSES na severním okraji obce v tuto chvíli řeší okraj obce citlivěji, než uměle a nevhodně vytvořené předchozí verze ÚSES.

Vypořádání: Bylo dohodnuto, že požadavky uvedené v připomínce nebudou do studie zpracovány, neboť nebyly dosud projednány a odsouhlaseny v rámci návrhu nového UP s dotčenými orgány.

IV. Vypořádání připomínky obce Ledčice

Připomínka: Zpracovat vybudovaná protierozní opatření na území k.ú. Ledčice.

Vypořádání: Na základě připomínky budou znovu prověřeny projekty společných zařízení. Již realizovaná opatření budou doplněny do výkresu hodnot (1.02), navrhovaná opatření budou zařazena do výkresu záměrů (1.03) a do hlavního výkresu (2.01), neboť tam chybí.

Zápis zpracoval dne 8. 10. 2018: RNDr. Milan Svoboda

ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY ORP KRALUPY NAD VLTAVOU

Zápis z jednání č. 10

Datum jednání: 16. 10. 2018

Místo jednání: Městský úřad Kralupy nad Vltavou
odbor výstavby a územního plánování
Palackého náměstí 1, Kralupy nad Vltavou

<i>Přítomni:</i>	Ing. Milena Jakeschová	MěÚ Kralupy nad Vltavou OVÚP	315 739 911 milena.jakeschova@mestokralupy.cz
	Bc. Kristýna Štemberková	MěÚ Kralupy nad Vltavou OVÚP	315 739 912 kristyna.stemberkova@mestokralupy.cz
	RNDr. Milan Svoboda	HaskoningDHV CR, spol. s r.o.	236 080 565 milan.svoboda@rhdhv.com

Jednání se uskutečnilo s cílem projednat první verzi čístopisu Územní studie kraje SO ORP Kralupy nad Vltavou (dále jen „ÚSK“) upravenou na základě připomínek a jejich vypořádání.

Zhotovitel představil návrh územní studie jako kompletní dokumentace zahrnující

A. TEXTOVOU ZPRÁVU V ČLENĚNÍ:

- 1. Úvod** obsahující informace o pořízení dokumentace, o podkladech, o projednání studie a vypořádání připomínek.
- 2. Analýza krajiny**, která obsahuje aktualizované informace o stavu území a krajiny (aktualizovanou Část 1 – Doplnující průzkumy a rozborů) včetně oprav vyplývajících z připomínek obcí. Oproti Části 1 jsou zde následující změny
 - V textu jsou vypuštěny kapitoly 9.3 VYHODNOCENÍ A ZPŘESNĚNÍ TYPŮ KRAJIN ZE ZÚR a 9.5 PŘEHLED JEVŮ DOPORUČENÝCH K DOPLNĚNÍ DO ÚZEMNĚ ANALYTICKÝCH PODKLADŮ (číslování kapitol dle části 1), neboť tyto kapitoly jsou plně nahrazeny kapitolami 14 ZPŘESNĚNÍ TYPŮ KRAJIN A CÍLOVÝCH CHARAKTERISTIK KRAJINY a 19.3 PŘEHLED JEVŮ DOPORUČENÝCH K DOPLNĚNÍ DO ÚZEMNĚ ANALYTICKÝCH PODKLADŮ (číslování kapitol v části 3).
 - Ve výkresu 1.02 není umístěno schéma zpřesnění typů krajín ze ZÚR, neboť toto schéma je plně nahrazeno schématem ve výkresu 2.01.
 - Ve všech výkresech jsou zakresleny krajinné okrsky.

3. Vize krajiny

4. Krajiny a krajinné okrsky

5. Návrh opatření

6. Závěrečná část

7. Podrobné informace ke krajinným okrskům (samostatná složka)

8. Podrobné informace k obcím (samostatná složka)

B. VÝKRESY:

- 1.01 Výkres základní struktury krajiny 1 : 10 000
- 1.02 Výkres krajinných hodnot 1 : 10 000
- 1.03 Výkres záměrů na změny v území 1 : 10 000
- 1.04 Výkres limitů v území 1 : 10 000
- 1.05 Problémový výkres
 - a) Stávající rizika a ohrožení 1 : 10 000
 - b) Rizika a ohrožení plynoucí ze záměrů v území 1 : 10 000
- 1.06 přehledný výkres rozborů území 1 : 20 000
- 2.01 Hlavní výkres 1 : 10 000

- 2.02 Výkres vymezení navržených změn ve využívání území 1 : 10 000
- 2.03 Výkres jevů navržených na doplnění ÚAP 1 : 10 000
- 2.04 Přehledný výkres celkového řešení 1 : 20 000

K tomuto kompletnímu pojetí čístopisu zhotovitel přistoupil ze dvou důvodů:

1. Na základě připomínek bylo nezbytné upravit i analytickou část (textovou zprávu i výkresy).
2. Pro uživatele ÚSK je vhodnější pracovat s jednou kompletní výslednou dokumentací, v níž může nalézt návrhy a závěry studie opatření včetně souvisejících dat a analýz.

Dokumentace bude odevzdána do 25. 10. 2018.

Zápis zpracoval dne 8. 10. 2018: RNDr. Milan Svoboda

4. VYPOŘÁDÁNÍ PŘIPOMÍNEK

Ke konceptu ÚSK byly po zveřejnění a po projednání se zástupci obcí (ev. v jeho rámci) doručeny pořizovateli následující připomínky:

1. Obec Dřínov (dopis č.j. OÚ-0629/2018 ze dne 25.9.2018)
2. Obec Nelahozeves (e-mail s mapovou přílohou zde dne 5. 10. 2018)
3. Obec Nová Ves (dopis č.j. 1326/18/OU ze dne 27. 9. 2018)
4. Obec Ledčice (připomínka vznesená na projednání 27. 9. 2018)

Připomínky byly projednány na jednání zhotovitele a pořizovatele dne 8. 10. 2018. Informaci o vypořádání připomínek obsahuje zápis č. 9.

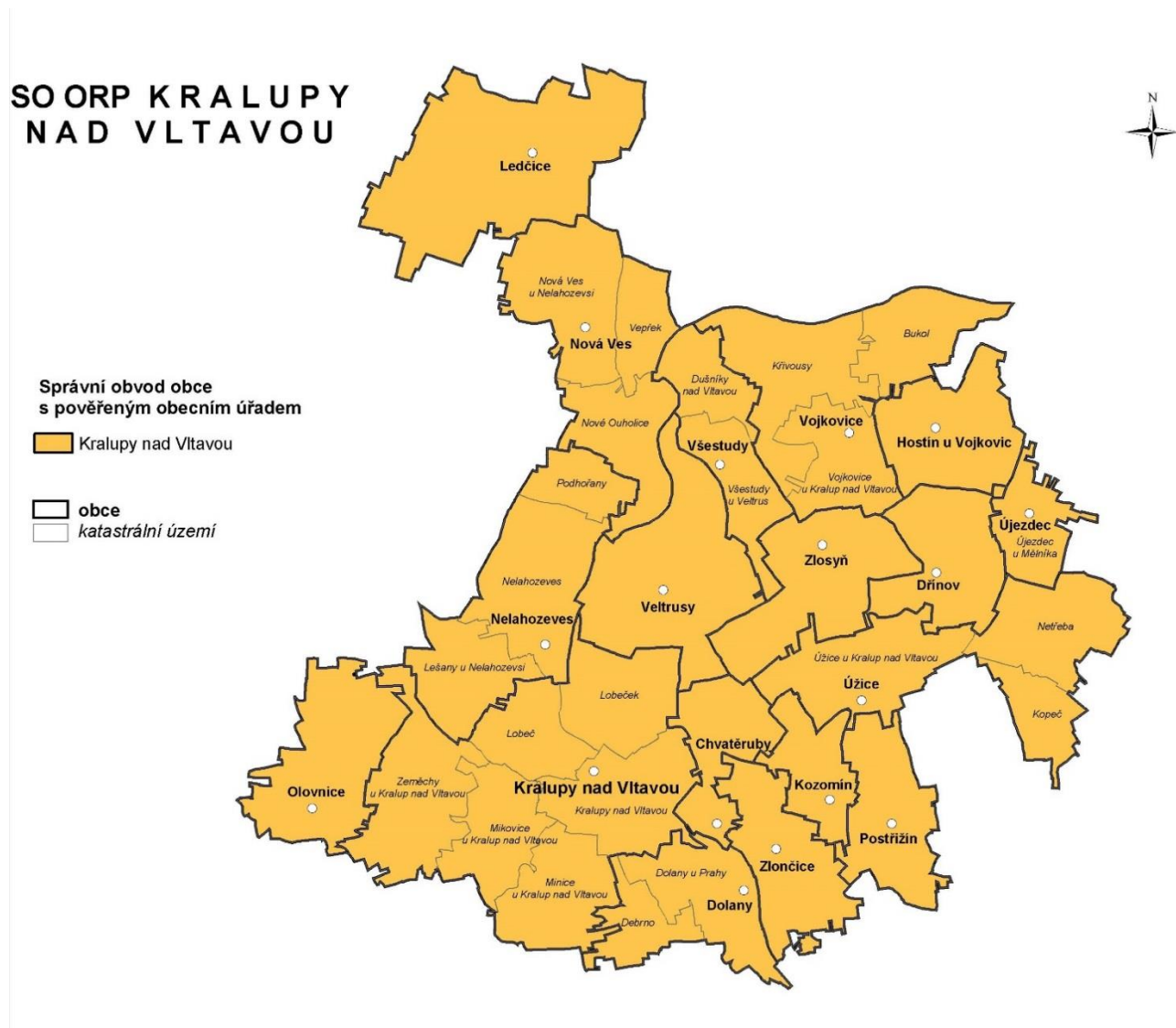
ANALÝZA KRAJINY

5. POPIS STAVU ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

5.1 VYMEZENÍ ÚZEMÍ A JEHO ÚZEMNÍ VAZBY

Řešené území je vymezeno v rozsahu celého správního obvodu obce s rozšířenou působností Kralupy nad Vltavou. Jedná se o území měst Kralupy nad Vltavou a Veltrusy a obcí Dolany, Dřínov, Hostín u Vojkovic, Chvatěruby, Kozomín, Ledčice, Nelahozeves, Nová Ves, Olovnice, Postřizín, Újezdec, Úžice, Vojkovice, Všestudy, Zlončice a Zlosyň.

Obrázek 1: Města a obce v SO ORP Kralupy nad Vltavou

Tabulka 1: Města a obce SO ORP Kralupy nad Vltavou a jejich katastrální území

Město, obec (v abecedním pořadí)	Katastrální území
Dolany nad Vltavou	Debrno
	Dolany u Prahy
Dřínov	Dřínov
Hostín u Vojkovic	Hostín u Vojkovic
Chvatěruby	Chvatěruby

Město, obec (v abecedním pořadí)	Katastrální území
Kozomín	<i>Kozomín</i>
Kralupy nad Vltavou	<i>Kralupy nad Vltavou</i>
	<i>Lobeč</i>
	<i>Lobeček</i>
	<i>Mikovice u Kralup nad Vltavou</i>
	<i>Minice u Kralup nad Vltavou</i>
	<i>Zeměchy u Kralup nad Vltavou</i>
Ledčice	<i>Ledčice</i>
Nelahozeves	<i>Lešany u Nelahozevsi</i>
	<i>Nelahozeves</i>
	<i>Podhořany</i>
Nová Ves	<i>Nová ves u Nelahozevsi</i>
	<i>Nové Ouholice</i>
	<i>Vepřek</i>
Olovnice	<i>Olovnice</i>
Postřižín	<i>Postřižín</i>
Újezdec	<i>Újezdec u Mělníka</i>
Úžice	<i>Kopeč</i>
	<i>Netřeba</i>
	<i>Úžice u Kralup nad Vltavou</i>
Veltrusy	<i>Veltrusy</i>
Vojkovice	<i>Bukol</i>
	<i>Křivousy</i>
	<i>Vojkovice u Kralup nad Vltavou</i>
Všestudy	<i>Dušníky nad Vltavou</i>
	<i>Všestudy u Veltrus</i>
Zlončice	<i>Zlončice</i>
Zlosyň	<i>Zlosyň</i>

Řešené území se nachází v blízkém zázemí hlavního města Prahy. Centrum ORP, tedy Kralupy nad Vltavou, je vzdáleno od Prahy 22 km.

SO ORP Kralupy nad Vltavou sousedí se správními obvody Mělník, Neratovice, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Černošice, Kladno, Slaný (všechny Středočeský kraj) a Roudnice nad Labem (Ústecký kraj).

Jedná se o vcelku urbanizované území, které je charakteristické velikostí jednotlivých obcí, kdy zastoupení nejmenších obcí (do 200 obyvatel) je minimální. Atraktivnost území se také projevuje na základě rostoucího počtu obyvatel v regionu. Růst počtu obyvatel v regionu je spojen s pozitivními vlivy na území, kdy dochází k příchodu mladších a movitějších obyvatel a tím se zvyšuje atraktivita pozemků. Zároveň zde působí i negativní vlivy, kdy v důsledku příchodu mladších obyvatelstva může dojít k tomu, že bude nedostatek míst ve vzdělávacích zařízeních, nedostatečná dopravní spojení mezi některými oblastmi, vyšší zátěž na komunikacích a snížení kvality životního prostředí.

S Prahou má území SO ORP velmi dobré dopravní spojení zprostředkované zejména dálnicí D8, železničním koridorem trati č. 091 a vodní cestou na Vltavě. Na železniční trati č. 091 vedou kromě dálkových spojů

linky S4 (Praha – Vraňany – Hněvice) a R4 (Praha – Kralupy nad Vltavou – Hněvice) v rámci pražského systému Esko.

Rychlé spojení má SO ORP Kralupy nad Vltavou díky dálnici D8 a železniční trati č. 090 také se severem České republiky (Teplice, Ústí nad Labem) a Saskem.

Další významná dopravní propojení s městy v regionu zajišťují silnice I/16 (Slaný, Mělník), II/608 (Praha, Litoměřice), II/101 tedy vnější aglomerační okruh (Neratovice, Kladno), II/240 (Praha, Roudnice nad Labem) a železniční trati č. 090 (Mělník – Ústí nad Labem), 092 (Neratovice – Mladá Boleslav) 093 (Kladno) a 110 (Slaný).

Blízkost Prahy, poloha na řece Vltavě a velmi dobré dopravní napojení na další části Středočeského kraje a na severní Čechy jsou důvodem výrazně industriálního charakteru centra ORP (Kralupy nad Vltavou a jejich okolí). Navazující části území mají zemědělský charakter, příznivé podmínky má pro zemědělství meziříční terasa ve východním sektoru SO ORP.

5.2 SOCIÁLNÉ EKONOMICKÉ PODMÍNKY

5.2.1 VYBRANÉ GEOGRAFICKÉ ÚDAJE SO ORP KRALUPY NAD VLTAVOU (K 31.12.2017):

Rozloha	13 121 ha
Počet obyvatel	31 590
Hustota zalidnění	241 obyvatel/km ²
Počet obcí	18

5.2.2 POČET OBYVATEL JEDNOTLIVÝCH OBCÍ

Počet obyvatel jednotlivých obcí SO ORP Kralupy nad Vltavou ilustruje výše uvedené údaje o sídelní struktuře. Centrum ORP je téměř 10 x větší než druhé největší město Veltrusy. Hranici 1000 obyvatel překračují ještě obce Nelahozeves, Nová Ves a Postřívín. Nejvíce obcí je v intervalu 500 – 1000 obyvatel. Pod 500 obyvatel mají Dřínov, Hostín u Vojkovic, Kozomín, Všestudy a Zlosyň. Pod hranicí 200 obyvatel je jediná obec a to Újezdec.

Tabulka 2: Počet obyvatel obcí SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: ČSÚ, Územně analytické podklady)

Obec (seřazeno dle velikosti)	Počet obyvatel k 31.12.2018
Kralupy nad Vltavou	18 100
Veltrusy	2 111
Nelahozeves	2 018
Postřívín	1 074
Nová Ves	1 153
Úžice	935
Dolany nad Vltavou	902
Vojkovice	815
Ledčice	638
Zlončice	558
Chvatěruby	551
Olovnice	526
Dřínov	477

Obec (seřazeno dle velikosti)	Počet obyvatel k 31.12.2018
Zlosyň	489
Kozomín	439
Všestudy	343
Hostín u Vojkovic	311
Újezdec	139

5.2.3 VÝVOJ OBYVATELSTVA

Základní demografickou charakteristikou území je počet obyvatel, resp. jeho vývoj. Ve ORP Kralupy nad Vltavou se v posledním desetiletí zvýšil počet obyvatel o 13,6 %, což je vyšší než je celorepublikový trend vývoje (v ČR nárůst o 3 %). Počet obyvatel ORP Kralupy nad Vltavou byl ve sledovaném období (od roku 2007 do 2016) stabilně rostoucí. K největšímu nárůstu počtu obyvatel došlo mezi rokem 2008 a 2009, kdy počet obyvatel v ORP vzrostl o 929 obyvatel. V zájmovém území došlo k mírnému poklesu počtu obyvatel mezi lety 2011 a 2013, kdy byl pokles obyvatel celkem o 77 obyvatel.

Tabulka 3: Vývoj počtu obyvatel SO ORP Kralupy nad Vltavou za posledních deset let (zdroj: ČSÚ, Územně analytické podklady)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Počet obyvatel	28 476	29 305	39 948	30 429	30 399	30 455	30 802	30 929	31 306	31 590
Celkový přírůstek obyvatel	+ 929	+ 829	+ 643	- 47	- 30	+ 56	+ 347	+ 127	+ 377	+ 284
Index stáří (v %)	102,9	102,3	101,0	100,9	103,5	105,7	105,5	106,1	105,6	105,6
Průměrný věk	40,3	40,3	40,2	40,4	40,6	40,7	40,8	40,9	41,0	41,1

Na vývoji počtu obyvatel sehrála důležitou roli umělá migrace. Od roku 2007 do roku 2010 včetně byl zaznamenán nárůst obyvatel především na základě stěhování, kdy bylo migrační saldo za tyto 4 roky na hodnotě konkrétně 2836 osob. Mezi roky 2011 a 2013 byl zaznamenán pokles počtu obyvatel v rámci umělé migrace (o 165 obyvatel). Následně mezi lety 2013 až 2016 došlo k nárůstu počtu obyvatel na základě umělé migrace o 732 obyvatel.

Ve sledovaném období došlo k mírnému zvýšení průměrného věku na 41,0 let v roce 2016. Obdobný růst byl zaznamenán i u ukazatele Indexu stáří, kdy vidíme, jak dochází k postupnému stárnutí obyvatel v zájmovém území. I přesto, že dochází k určitému stárnutí obyvatel, je tento podíl osob v seniorském věku stabilní.

Migrační proudy přinášejí pozitivní vlivy jako příchod mladších a movitějších obyvatel do regionu, zvýšení atraktivity pozemků v obcích regionu či vyšší daňové příjmy obcí. Přinášejí však také negativní dopady, na které je třeba reagovat, např. jednosměrně zaměřená věková struktura v imigračních oblastech, se kterou mohou souviset takové problémy jako nedostatek míst v MŠ či ZŠ, nedostatečné dopravní spojení některých oblastí, vyšší zátěž na komunikacích, snížení kvality životního prostředí apod.

5.2.4 HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

BILANCE VYJÍŽDKY A DOJÍŽDKY DO ZAMĚŠTNÁNÍ A DO ŠKOL V ORP KRALUPY NAD VLTAVOU

Na základě údajů ze SLDB 2011 vyplývá, že z ORP Kralupy nad Vltavou vyjíždí denně mimo správní obvod ORP 5 538 obyvatel do zaměstnání a do škol. Do ORP Kralupy nad Vltavou přijíždí za prací či za vzděláním denně 2 155 obyvatel. Z této skutečnosti vyplývá záporné saldo vyjíždky a dojíždky do zaměstnání a škol o 3 383 obyvatel. Pro rozvoj území je přijatelnější, když je toto saldo kladné. Informace ohledně vyjíždky a dojíždky do zaměstnání a do škol totiž ukazují, jak moc je území schopné poskytnout obyvatelům pracovní

či vzdělávací příležitosti. Důvodem vysoké vyjížďky z ORP Kralupy nad Vltavou může být problematika jednosměrně zaměřené ekonomiky na chemický průmysl.

OBLAST HOSPODÁŘSKÉHO PROSTŘEDÍ

V ORP Kralupy nad Vltavou je celkem 6 846 ekonomických subjektů (k 31.12.2016). Nejvíce subjektů je podle odvětví ekonomické činnosti registrované pod Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel (1684 subjektů) a hned zatím jsou společnosti registrované pod Zpracovatelským průmyslem (793 subjektů).

Míra registrované nezaměstnanosti byla v roce 2016 v ORP Kralupy nad Vltavou průměrně 4,9 % (roční celorepublikový průměr byl 5,5 %). Nejvyšší nezaměstnanost byla registrovaná od ledna do dubna (5,5 – 4,8 %), následně začala klesat a dostala se na 4 %. Tato situace je pro ORP velmi příznivá.

5.3 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

V následujících kapitolách jsou podrobně popsány přírodní složky životního prostředí jako složky (vertikální struktury) krajiny a využití krajiny (horizontální struktura). V této kapitole je zmínka především o hygienických aspektech životního prostředí.

5.3.1 KVALITA OVZDUŠÍ

Pro hodnocení kvality vnějšího ovzduší je označována úroveň znečištění vnějšího ovzduší, která může svými účinky ovlivňovat lidské zdraví, vegetaci, celé ekosystémy i materiály.

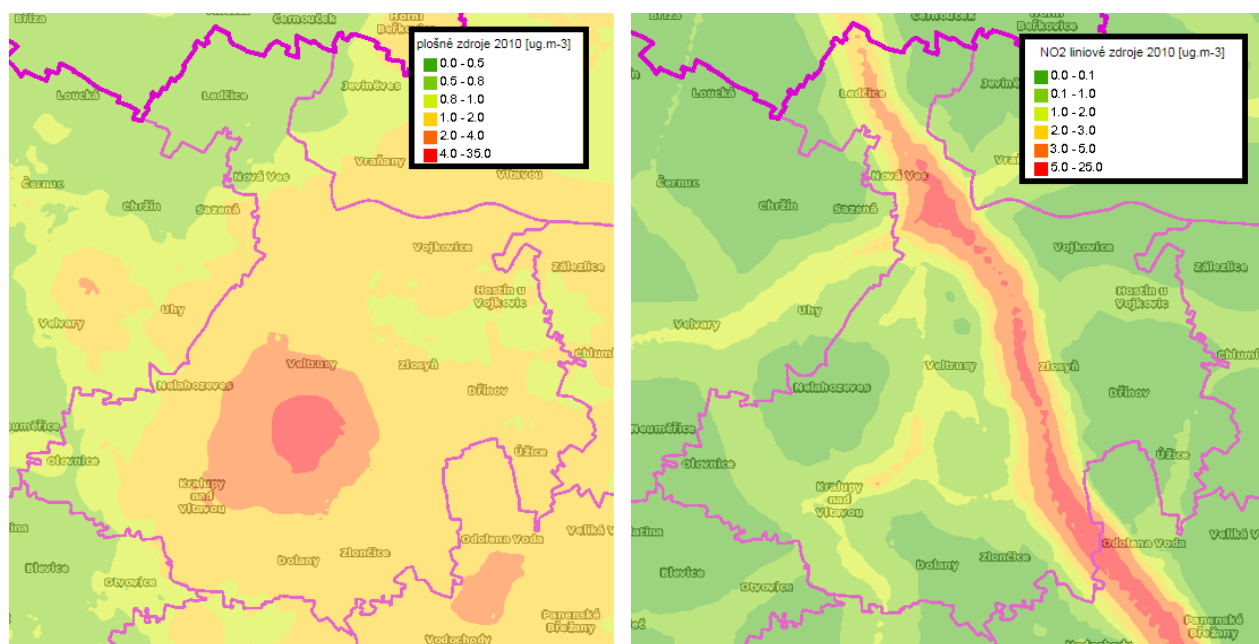
Stav ovzduší v Kralupech byl monitorován stanicí automatizovaného imisního monitoringu (AIM) umístěné ve Veltrusech. Vlastníkem a provozovatelem stanice byla společnost ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s. K odstavení této stanice došlo roku 2014 z důvodu poruchy. Následně pak byla Krajským úřadem zrušena povinnost provádět monitoring imisí ve Veltrusech. Dnes se data o kvalitě ovzduší zpracovávají především ze stanic Praha 8 - Kobylisy, Praha 6 - Suchbátka a Mladá Boleslav, ale i dalších, jejichž provozovatelem je ČHMÚ.

Převážná část území spadá do oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší. Mezi významné látky znečišťující životní prostředí patří SO_2 , NO_2 , NO_x , PM_{10} .

Zdrojem **oxidu siřičitého** (SO_2) je především spalování pevných fosilních paliv, které obsahují síru. Hodnota hodinového imisního limitu SO_2 ($350 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Smí být překročena maximálně 24x za rok v daném místě měření. V roce 2015 byla hodnota překročena jen na 4 místech a to na třech stanicích ústeckého kraje a na jedné stanici Karlovarského kraje. Denní imisní limit SO_2 ($125 \mu\text{g}/\text{m}^3$, překročení maximálně 3x za rok) nebyl za rok 2015 překročen na žádném území ČR.

Zdrojem **oxidu dusičitého** (NO_2) a oxidů dusíku (NO_x) jsou ve velké míře spalovací procesy a to především spalování fosilních paliv. Spalování fosilních paliv v dopravě představuje v současnosti největší zdroj znečištění ovzduší. Vysoké koncentrace jsou zejména podél frekventovaných komunikací. Největší pozornost je věnována NO_2 , neboť je nejrizikovější ze skupiny oxidů dusíku. Roční imisní limit NO_2 je $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. K jeho překročení dochází jen na omezeném počtu stanic a to především na dopravně exponovaných lokalitách aglomerací a velkých měst. Na obrázku 2 jsou pro orientaci zobrazeny rozdíly znečištění jednotlivých území.

Obrázek 2: Plošné zdroje znečištění a liniové zdroje NO₂ v roce 2010 (Zdroj: geoportal.gov.cz)

Prachové částice mohou způsobovat onemocnění srdce a cév, snižovat plicní funkce a zkrátit délku života. Mezi nejvýraznější zdroje prachu patří spalovací procesy, doprava, těžební činnost, tavení rud a kovů, také zemědělská činnost a odnos částic půdy větrem z ploch bez vegetačního pokryvu.

Od roku 2010 se na Kralupsku neměří imise prachových částic (PM₁₀), přesto je možné získat z podkladů ČHMÚ pětiletý průměr znečištění PM₁₀. Na území SO ORP Kralupy se hodnoty pětiletého průměru PM₁₀ pohybují v rozmezí 25,1-31,3 µg/m³. Stav PM₁₀ se oproti pětiletí 2010-2014 snížil. Nejvyšší hodnoty jsou v okrajových částech a naopak nejnižší hodnoty nalezneme v centru města Kralupy a to především díky husté dopravě.

5.3.2 HLUK

Hlukem se rozumí akustický signál, jehož působení člověka poškozuje, ruší a obtěžuje. Zdroje hluku na území Kralup jsou stacionární a mobilní. Zásadním zdrojem hlukové zátěže je doprava (mobilní zdroj) například dálnice D8, která je ovšem mimo obytnou zástavbu. Mnohem větším problémem je však hlavní tah městem Kralupy silnice II. třídy 101. V současné době se hluková zátěž v obytné zástavbě podél stávající komunikace II/240 resp. II/101, již pohybuje nad základními limitními hladinami hluku. V samotných Kralupech může hladina hluku výrazně přesahovat i hranici 60 dB. Tento problém by měl vyřešit plánovaný obchvat silnice II/101. Územím dále také prochází železniční trať. Dalším zdrojem hlukové zátěže jsou výrobní provozovny v různých částech města (stacionární zdroje).

5.3.3 STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE

V okolí ORP byla největším znečišťovatelem chemička Spolana u Neratovic. Zde probíhaly či stále probíhají sanační práce jako například: provoz ekokontejneru jako sanačního prvku po amalgámové elektrolýze, sanace podzemních vod či sanace dioxinové zátěže.

Ekologickou zátěží na území ORP byla skládka tuhého komunálního odpadu v lokalitě Hrombaba. Tato skládka byla však již v roce 2001 uzavřena a zrekultivována

5.4 STAV KRAJINY

Území SO ORP Kralupy nad Vltavou je již od neolitu osídlené, postupně odlesněné a v různé míře zestepněné. Přirozené vodní prostředí je komplexně přeměněno odvodněním mokřadů v nivě Vltavy, úpravami toků a změnou povrchu krajiny. Úrodnost krajiny a dobré podmínky pro osídlení vedly k dlouhodobému intenzivnímu zemědělskému a průmyslovému využívání krajiny, v současné době území čelí stále trvajícím a narůstajícím suburbanizačnímu tlaku.

Pro území je důležitá blízkost hlavního města Prahy a poloha na Vltavě, která byla jako zdroj vody faktorem pro rozvoj chemického průmyslu. Vynikající dopravní dostupnost díky D8 vedla k výstavbě skladových a logistických areálů u sjezdu u Úžic a také zájmu o bydlení v dobré dostupnosti do Prahy, zejména v Postřizíně. . . Kromě toho probíhá i intenzivní obytná výstavba ve zdejších sídlech, ty v poslední době procházejí výraznými změnami a postupně ztrácejí svou tradiční formu zemědělských vsí.

Původní vegetace byla přeměněna na rozlehlé agrocenózy, místy se zbytky stepí. Lesy jsou převážně umělé nepůvodní borové monokultury s příměsí dubu na fluvialních terasách a místy i akátiny. Ve fragmentech se zachovaly původní porosty s dubem a habrem, zbytky lužních lesů s jasanem a olší a acidofilních doubrav na šterkopiscích.

Niva Vltavy má značně pozměněný charakter, malé vodní toky byly regulovány, slatiny odvodněny, většina luk rozorána a zanikla i řada tůní a bývalých slepých ramen. U stávajících tůní dochází k zazemňování a celkové degradaci. Původní lužní vegetace je značně zredukována.

Louky byly vzhledem k vysoce produktivním půdám vytlačeny pouze na okraje obcí, případně na vodou ovlivněná stanoviště v okolí vodních toků a naopak na suché stráně xerothermní trávníky.

Významným krajinným fenoménem antropogenního původu v nivě Vltavy je Veltruský zámek s parkem.

Výrazným krajinným prvkem jsou svahy údolí řeky Vltavy. Z pohledového hlediska je v tomto území jednoznačnou dominantou jednak skalní defilé nad tratí od Hostibejku k zámku Nelahozeves a pak také zámek Nelahozeves, který současně se svou zahradou tvoří jistý krajinný a významný estetický prvek v údolí Vltavy.

Kaňonovitý úsek Vltavy jižně od Kralup nad Vltavou se vyznačuje velkým bohatstvím otevřených skalních společenstev s pestrou xerothermní květenou s mnoha vzácnými i ohroženými druhy. Skalní úbočí jsou většinou těžko přístupná, jsou však ovlivněna nevhodnou výsadbou akátu a částečně i lomovou činností.

V řešeném území se nachází málo vodních ploch kromě několika malých návesních rybníků a rybochovných nádrží mezi Zeměchy a Olovnicí. Významným hydrologickým fenoménem jsou vytěžené a zatopené pískovny u Vojkovic a Hostína u Vojkovic, které jsou v různém stadiu sukcese a ruderalizace.

Mokřady jsou dochovány podél Vltavy, Zákolanského, Turského, Knovízského a Kozárovického potoka.

Těžba písku je významným atributem území, většina vytěžených pískoven sloužila a dosud slouží k jiným účelům než rekreačním, zejména jako úložiště popílku a suti.

6. ROZBOR STRUKTUR, VAZEB, HODNOT A PROBLÉMŮ V ÚZEMÍ

6.1 HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ

6.1.1 GEOLOGICKÉ PODLOŽÍ

Geologické podloží území SO ORP Kralupy nad Vltavou tvoří převážně čtvrtohorní sedimenty a to jak nivní (písky, štěrky, hlíny) tak eolické (váté písky a spraše; sprašový profil je odryt v PP Sprašová rokli u Zeměch).

Obrázek 3: Vrstvy spraše ve sprašové rokli u Zeměch

V údolí Knovízského potoka (Zeměchy, Olovnice) se uplatňují navážky a odvaly po těžbě uhlí, v severovýchodní části území jsou odvaly a navážky spojené s těžbou písků.

Předkvartérní podloží tvoří především druhohorní sedimenty české křídové tabule a horniny Barrandienu.

Druhohorní pískovce a slepence místy vystupují těsně pod povrch nebo na povrch a jejich výchozy tvoří výrazné morfologické tvary v jinak celkem plochem území. Jedná se o např. o svahy návrší Hostibejk v Kralupech, Vltavou erodované srázy v Nelahozevsi a v Nové Ouholici, návrší Vepřek a Škarechov v Nové Vsi a svah směru od Nové Vsi k Sazené. Nejvýznamnějším výchozem těchto hornin je Hostibejk v Kralupech.

Druhohorní jílovce a slínovce, které jsou měkké a v terénu se prakticky neuplatňují, tvoří podloží v širokém pásu mezi Zlosyní, Úžicemi a Neratovicemi. Tyto slínovce jsou odkryté v PR Dřínovská stráň na úpatí Dřínovského vrchu.

Samotný Dřínovský vrch je tvořen třetihorní výlevnou horninou nefelinitem stejně jako severně ležící Říp a drobné vrcholy u Kopče jižně od Dřínovského vrchu. V údolích Knovízského a Zákolanského potoka jsou podloží permokarbonské usazeniny - pískovec, slepenec, prachovec, jílovec, brekcie, tuf, tufit. Součástí těchto usazenin jsou i uhelné sloje, které byly v prostoru Olovnice – Zeměchy – Nelahozeves v minulosti těženy.

Obrázek 4: Výchoz cenomanských pískovců na Hostibejku v Kralupech nad Vltavou

Nejstarší předprvohorní horniny sopečného původu (bazalty) vystupují na povrch v zářezu Vltavy v prostoru Dolan a Chvatěrub a tvoří geologické podloží v pásu mezi Zlončicemi a Netřebí. Odkryté jsou ve Zlončické rokli.

V okolí Chvatěrub a Zlončic se vyskytují jako geologické podloží předprvohorní usazeniny, zejména droby, prachovce a břidlice. Na povrch vystupují zejména na pravém (východním) svahu kaňonu Vltavy mezi Dolánkami a Chvatěrubu.

6.1.2 HODNOTY KRAJINY V OBLASTI HORNINOVÉHO PROSTŘEDÍ

Hodnotami v oblasti horninového jsou

- a) maloplošná zvláště chráněná území s geologickým předmětem ochrany
- b) významné geologické lokality
- c) zdroje nerostných surovin

MALOPLOŠNÁ ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ S GEOLOGICKÝM PŘEDMĚTEM OCHRANY

Geologický fenomén je výhradním předmětem ochrany u dvou chráněných území – PP Sprašová rokle u Zeměch a PP Hostibejk. Geologické hodnoty jsou chráněny i v dalších chráněných územích (PP Minická skála, PR Dřínovská stráž, PR Kopeč), v nichž je ovšem hlavním předmětem ochrany živá příroda (viz kap. 6.6).

E01¹ PŘÍRODNÍ PAMÁTKA HOSTIBEJK

Předmět ochrany:	Referenční profil (stratotyp) karbonskými arkózami nýřanských vrstev kladenského souvrství a ve vrcholové části i křídovými pískovci perucko-korycanského souvrství.
Kategorie IUCN:	III - přírodní památka
Ochranné pásmo:	vyhlášené - 0.7690 ha
Datum prvního vyhlášení:	23.11 .2002
Katastrální území	Lobeč
Rozloha (ha)	1.0695
Nadmořská výška (m):	180 – 220

Přírodní památka Hostibejk je cca 50 vysoká skála, kde je odkryt instruktivní profil karbonskými arkózami nýřanských vrstev kladenského souvrství (dvě spodní třetiny kopce) a v jejich nadloží ve vrcholové části návrší vedle altánu i profil s křídovými pískovci perucko-korycanského souvrství. V západní části území se vyskytují pseudokrasové jevy – pseudozávrtý.

Vyskytují se zde především synantropní druhy živočichů vázané na město. Je udáván výskyt ještěrky zelené (*Lacerta viridis*) a roháče obecného (*Lucanus cervus*).

Ze zvláště chráněných druhů rostlin se na území vyskytuje bělozářka liliovitá (*Anthericum liliago*).

Obrázek 5: Skalní stěna Hostibejku

¹ Označení uvedené u konkrétní hodnoty (písmeno a číslo) je shodné s označením dané hodnoty ve výkresu 1.02

E02 PŘÍRODNÍ PAMÁTKA SPRAŠOVÁ ROKLE U ZEMĚCH

Předmět ochrany:	Význačný geomorfologický fenomén, význačný stratigrafický profil mezi starším a mladším pleistocénem, v jehož vrstvách je možno pozorovat černozem na spraši. Na okraji rokle jsou zachovány zbytky stepních porostů s výskytem vzácných a chráněných druhů rostlin a živočichů (hlaváček jarní, kozinec bezlodyžný, kavyl Ivanův, suchomilka <i>Helicella striata</i> , sklípkánek <i>Atypus muralis</i>).
Kategorie IUCN:	III - přírodní památka
Ochranné pásmo:	ze zákona
Datum prvního vyhlášení:	01.01.1987
Katastrální území	Zeměchy u Kralup nad Vltavou
Rozloha (ha)	1,4915
Nadmořská výška (m):	198 – 218

Lokalita se nachází na jižním okraji obce Zeměchy. Odkryté profily spraší se nacházejí v severní části rokle. Rozloha profilů je díky kolmému průřezu velmi nízká. Celkový podíl předmětu ochrany na rozloze je velmi nízký díky dřívějšímu nejdříve umělému a následně spontánnímu zalesnění. Hlavním cílem ochrany je zachování reliktních rostlinných a živočišných společenstev sprašové černozemní stepi. Dalším cílem je udržení kulturně-geomorfologického objektu – až 18 m hluboké sprašové rokle, jež je mezinárodně významným geologickým profilem.

Ze zvláště chráněných druhů rostlin se na území vyskytují: hlaváček jarní (*Adonis vernalis*), bělozářka liliovitá (*Anthericum liliago*), hvězdice zlatovlásek (*Aster linosyris*), hvězdnice chlumní (*Aster amellus*), kozinec bezlodyžný (*Astrogalus excapus*), koniklec luční (*Pulsatilla pratensis*), kavyl Ivanův (*Stipa pennata*).

Obrázek 6: Vrstva spraše v PP Sprašová rokle

VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY

Významné geologické lokality představují důležité výchozy hornin a další geologické objekty dokládající geologickou minulost Země a geologické procesy. Většinou mají určitý stupeň ochrany dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění. Evidenci lokalit vede Česká geologická služba.

Díky pestrému geologickému podloží v řešeném území se zde nachází větší počet významných geologických lokalit. Jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 4: Významné geologické lokality na území SO ORP Kralupy nad Vltavou (Zdroj: Česká geologická služba, 2017)

G01 DŘÍNOV	
Katastrální území	Úžice u Kralup nad Vltavou
Lokalizace	760 m jz . od křižovatky silnic v Dřínově, k jihu exponovaná stráž v jz. části narušená opuštěným hlinišťem
Charakteristika objektu	skalní výchozy
Geologická charakteristika	Křída, česká křídová pánev Dřínov - klasická lokalita Fričových dřínovských koulí
Jevy	litologické rozhraní
Stupeň ochrany	Přírodní rezervace (PR)
Důvod ochrany / zařazení do databáze geologických lokalit	Dřínovské koule
G02 LOBEČ	
Katastrální území	Lobeč
Lokalizace	zářez železnice 0,5 km SZ od obce Lobeč u Kralup nad Vltavou
Charakteristika objektu	skalní defilé zářezu železnice a řeky Vltavy
Geologická charakteristika	Křída, česká křídová tabule; Karbon, středoečeské a západočeské mladší paleozoikum, kladensko -rakovnická pánev, nýřanské vrstvy, kladenské souvrství. Dvořákova stezka - defilé karbonem a křídou.
Jevy	diskordance, litologické rozhraní
Stupeň ochrany	Geologické lokality doporučené k ochraně
Důvod ochrany / zařazení do databáze geologických lokalit	Dvořákova stezka - defilé karbonem a křídou
G03 LOBEČ 2	
Katastrální území	Lobeč
Lokalizace	Ohyb silnice u Lobče na silničním tahu Kralupy - Nelahozeves
Charakteristika objektu	odkryv v zářezu silnice
Geologická charakteristika	Křída, česká křídová pánev, perucko - korycanské souvrství. Karbon, středoečeské a západočeské mladší paleozoikum, kladensko - rakovnická pánev, nýřanské vrstvy. Transgrese křídý na karbon v ohybu silnice u Lobče
Jevy	diskordance, litologické rozhraní
Stupeň ochrany	Geologické lokality doporučené k ochraně
Důvod ochrany / zařazení do databáze geologických lokalit	Transgrese křídý na karbon v ohybu silnice u Lobče

G04 HOSTIBEJK (též E02)	
Katastrální území	Lobeč
Lokalizace	Vysoká skála - výrazná dominanta intravilánu Kralupy nad Vltavou.
Charakteristika objektu	Kopec s vysokou skálou
Geologická charakteristika	Křída, česká křídová pánev, perucko - korycanské souvrství Karbon, westfál, nýřanské vrstvy kladenského souvrství středočeské a západočeské mladší paleozoikum Karbon a křída vrchu Hostibejk v Kralupech n. Vlt.
Jevy	litologické rozhraní, skalní defilé, stratotyp
Stupeň ochrany	Přírodní památka (PP)
Důvod ochrany / zařazení do databáze geologických lokalit	Stratotyp perucko - korycanského souvrství křídý na nýřanských vrstvách kladenského souvrství karbonu
G05 HROMBABA	
Katastrální území	Kralupy nad Vltavou
Lokalizace	cca 0,5 km vjv. od nádraží ČD v Kralupech n. Vlt., severní svah vrchu Hrombaba na j. okraji Kralup n. Vltavou nad nádražím
Charakteristika objektu	Skalní výchozy a zářez železnice. Skalní stěna - 210 m dlouhé skalní defilé
Geologická charakteristika	Bohemikum, Barrandien, proterozoikum Barrandienu Hrombaba (nádraží Kralupy)
Jevy	Skála
Stupeň ochrany	Geologické lokality doporučené k ochraně
Důvod ochrany / zařazení do databáze geologických lokalit	Tektonika v proterozoiku u Kralup n. Vlt. Lokalita kralupsko-zbraslavské skupiny barrandienského proterozoika s řadou litologických typů hornin a s četnými dislokacemi.
G06 KOPEČ	
Katastrální území	Kopeč
Lokalizace	Návrší ve vesnici Kopeč (kóta 221), 4-5 km zjz. od Neratovic
Charakteristika objektu	travnatý kopec
Geologická charakteristika	Terciér, rozptýlené alkalické vulkanity, území české křídové tabule. Kopeč - sopečný neovulkanický aparát foiditu
Jevy	vulkán, vulkanoklastika
Stupeň ochrany	Přírodní rezervace (PR)
Důvod ochrany / zařazení do databáze geologických lokalit	neovulkanit - CHÚ kat. PR vyhlášeno 3.2.1946
G07 MINICKÁ SKÁLA	
Katastrální území	Mikovice u Kralup nad Vltavou, Minice u Kralup nad Vltavou
Lokalizace	Skalní ostroh nad silnicí na levém břehu Zákolanského potoka, 1 km JZ od Minic
Charakteristika objektu	Spilitový skalní ostroh nad údolím
Geologická charakteristika	Tholeitický bazalt až metabazalt je součástí barrandienského neoproterozoika, bílovického souvrství v rámci kralupsko-zbraslavské skupiny; hlavní vulkanický pruh domažlicko-kralupský. Skalky směrem do údolnice tvoří 20 m vysoký skalní klif, strmě spadající k silnici Otovice – Minice. Výrazný skalní suk představuje geomorfologický krajinný prvek složený proterozoickým bazaltoidním vulkanitem (spilitem)
Jevy	skála
Stupeň ochrany	Přírodní památka (PP)
Důvod ochrany / zařazení do databáze geologických lokalit	pozoruhodný geomorfologický krajinný mikroprvek - výrazný suk proterozoického bazaltoidního vulkanitu (spilitu)

G08 SPRAŠOVÁ ROKLE U ZEMĚCH (těž E01)	
Katastrální území	Zeměchy u Kralup
Lokalizace	Rokle při J okraji obce
Charakteristika objektu	Hluboká erozní rokle ve sprašové závěži
Geologická charakteristika	Klasický profil sprašovou závěží o mocnosti až 30 m, v podloží karbonské sedimenty. Ve spraši vyvinuty 3 komplexy fosilních půd. Dvě svrchní jsou černozemního typu, spodní (ve 2/3 profilu) je parahnědozemního typu. Bazální část závěže tvořená spraší risského stáří. Nálezy fosilních měkkýšů (dosud nepublikováno).
Jevy	zvrstvení, erozní rýha, ichnofosilie, soutěska, zkameněliny - fauna
Stupeň ochrany	Přírodní památka (PP)
Důvod ochrany / zařazení do databáze geologických lokalit	V zářezu odkryty sprašové sedimenty se 3 horizonty fosilních půd a fosilní faunou (měkkýši)

LOŽISKA NEROSTNÝCH SUROVIN

V jihozápadní části řešeného území bylo v minulosti těženo černé uhlí. Důsledkem bývalé těžby jsou poddolovaná území (viz dále). U Dolan je opuštěný lom na stavební kámen.

V současnosti jsou zde evidována chráněná ložisková území a ložiska čtvrtohorních štěrkopísků. Těžba čtvrtohorních písků probíhá v pískovnách Hostín, Uhy - Nelahozeves, Ledčice a Všestudy.

Bývalá pískovna ve Vojkovicích je po rekultivaci zčásti chráněna jako přechodně chráněná plocha.

Tabulka 5: Ložiska štěrkopísků v území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: ÚAP SO ORP Kralupy nad Vltavou, 2016)

Označení	Číslo ložiska	Název ložiska	Těžba
L01	3002300	Ledčice	současná povrchová
L02	3002900	Vojkovice 1-Všestudy	současná povrchová
L03	3003100	Hostín	současná povrchová
L04	3003101	Hostín 2	dosud netěženo
L05	3205600	Nelahozeves - Uhy	současná povrchová
L06	3216500	Nové Ouholice	dřívější povrchová
L07	9047100	Zlosyň	dřívější povrchová
L08	9370128	Zálezlice - Obříství	dosud netěženo

Tabulka 6: Chráněná ložisková území v území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: ÚAP SO ORP Kralupy nad Vltavou, 2016)

Označení	Číslo CHLÚ	Název CHLÚ
U01	00310100	Hostín I.
U02	20560001	Nelahozeves
U03	00310101	Hostín u Vojkovic
U04	00230000	Ledčice
U05	00290000	Křivousy
U06	21650002	Nové Ouholice
U07	00280000	Uhy
U08	20560000	Nelahozeves I.

6.1.3 RIZIKA A NEGATIVNÍ JEVY V OBLASTI HORNINOVÉHO PROSTŘEDÍ

RADONOVÉ RIZIKO

V centru území SO ORP Kralupy nad Vltavou je radonový index geologického podloží 2 – střední riziko, po obvodu území je radonový index 1- nízké riziko (zdroj: portál České geologické služby). Radonové riziko tedy není zásadním problémem limitujícím rozvoj území.

6.2 MORFOLOGIE KRAJINY

6.2.1 GEOMORFOLOGICKÉ CHARAKTERISTIKY KRAJINY

Řešené území sestává z několika geomorfologických útvarů – zaříznutá údolí, plošiny, rozřezané plošiny, nivy a sníženiny a pahorkatiny, jejichž charakter je v podrobném měřítku ovlivněn geologickým podložím.

Faktorem, který zásadně ovlivnil morfologii území, je Vltava, jejíž údolí a erozní svahy jsou nejvýraznějšími morfologickými prvky jižní a střední části území. V prostoru mezi Vltavou a Labem vznikla činností řek meziříční denudační sníženina (terasa) Lužecké kotliny s říčními usazeninami. Je charakterizována nízkou položeným rovným terénem (pod 200 m n.m.), z něhož vystupují mírná návrší. Nejvýznamnější je svědecká hora Dřínovský vrch (247 m n. m.).

Na jihovýchodě lemuje Lužickou kotlinu Kojetická pahorkatina (Kojetice u Neratovic – Odolena Voda). složená z proterozoických fylitických břidlic a drob s buližníky a spility, z cenomanských pískovců, spodnoturonských slínovců, vzácně ordovických břidlic.

Terén západně od Vltavy je položen o cca 60 m výše a je tvořen soustavou mírně zvlněných plošin oddělených údolími Turského, Zákolanského, Knovízského a Bakovského potoka s jejich přítoky. Z geomorfologických jednotek se zde uplatňují ze západu Perucká a Slánská tabule a Lešanská plošina, od severu Krabčická plošina a z jihu Turská plošina a Zdibská tabule.

Většina území náleží do České tabule, jihozápadní část pak do Poberounské soustavy.

Tabulka 7: Jednotky geomorfologického členění zasahující na území SO ORP Kralupy nad Vltavou

Systém	Provincie	Subprovincie	Oblast	Celek	Podcelek	Okrsek
Hercynský	Česká vysočina	Česká tabule	Středočeská tabule	Středolabská tabule	Mělnická kotlina	Lužecká kotlina
					Českobrodská tabule	Kojetická pahorkatina
				Dolnooháarská tabule	Řipská tabule	Krabčická plošina
						Lešanská plošina
						Perucká tabule
		Poberounská soustava	Brdská oblast	Pražská plošina	Kladenská tabule	Slánská tabule
						Turská plošina
						Zdibská tabule

Charakteristiky geomorfologických okrsků jsou uvedeny v Příloze č. 1.

Samotné Kralupy nad Vltavou leží v nadmořské výšce 176 m, nejvyšším bodem území je jižní okraj území obce Postřižín (areál firmy Breno - 274 m n.m.), nejvyšším vrcholem Škarechov (270 m n. m.). Nejnižším bodem je břeh Vltavy v místě, kde opouští obec Vojkovice (160 m n. m.).

6.2.2 HODNOTY KRAJINY V OBLASTI MORFOLOGIE KRAJINY

Morfologie krajiny, zejména její výrazné prvky, je neopakovatelnou charakteristikou krajiny jakéhokoliv území a určuje jeho specifický ráz a identitu. Krajina v okolí Kralup nad Vltavou působí pro nezasvěceného nepříznivě jako území poškozené areály chemické výroby a logistiky a těžbou. Podrobnější poznání však vede zákonitě k názoru, že jde o krajinu paradoxů. Místa čistě průmyslová s velkými halami nebo s lesem kovových vertikál pro chemickou technologii se během několika okamžiků mění ve vyváženou krajinu s převahou přírodních prvků a po chvíli opět nastupuje krajina odpřírodněná se zemědělskými plochami. Touto mozaikou extrémů se vinou přirozená osa Vltava a novodobá umělá osa D8.

Jako hodnoty spojené s morfologií krajiny byly identifikovány významné krajinné dominanty (návrší, ostrohy apod.) a významné prvky reliéfu, kterými jsou např. svahy údolí, krajinné předěly a erozní stráně. Jejich přehled uvádí následující tabulky. *Hodnoty v oblasti morfologie krajiny jsou zakresleny ve výkresu 1.02.*

Tabulka 8: Významné krajinné dominanty v území SO ORP Kralupy nad Vltavou

Označení	Významná krajinná dominanta
P01	Skály nad Dolany
P02	Na Viničkách (Minice)
P03	Lutovník
P04	Vrch Špičák nad Zeměchy
P05	Minická skála
P06	Ostroh Hradiště
P07	Návrší Na Viničkách s pozůstatky vinic
P08	Škarechov
P09	Na Špičáku (Postřižín)
P10	Kopeč
P11	Dřínovský vrch

Tabulka 9: Významné prvky reliéfu v území SO ORP Kralupy nad Vltavou

Označení	Významná krajinná dominanta
R01	svahy návrší Škarechov
R02	hřeben nefelinitových vrcholů u Kopče
R03	svahy Dřínovského vrchu
R04	svahy od Nechoště k ulici U Hřbitova v Kralupech nad Vltavou (Hrombaba)
R05	svah severně od Zeměch a Olovnice
R06	svahy údolí Slatinského potoka u Olovnice
R07	svahy údolí Zákolanského potoka u Minic
R08	svahy návrší Hradiště mezi Minicemi a Otovicemi
R09	svahy údolí Turského potoka u Debrna
R10	svah údolí Turského potoka jižně od Debrna
R11	svahy návrší Hostibejk
R12	rokle v Lutovníku
R13	svahy návrší Bažantnice u Nelahozevsi
R14	svah údolí Vltavy na Hledšebí a Novými Ouhlicemi
R15	svah plošiny nad Novými Ouhlicemi
R16	svah v Lobči

Označení	Významná krajinná dominanta
R17	svahy kaňonu Vltavy a Zlončické rokle jižně od Zlončic
R18	svahy Zlončické rokle a kaňonu Vltavy od Zlončic po Chvatěruby
R27	svahy s vinicemi v Růžovém údolí
R19	svah nad Vltavou u Vepřeku
R20	svah nad Bakovským potokem u Vepřeku
R21	svahy vrchu Špičák nad Zeměchy - severní
R22	svahy vrchu Špičák nad Zeměchy - západní
R23	svah návrší mezi Nelahozevsi a Lobčem
R24	svahy návrší Na Viničkách u Nelahozevsi
R25	svahy kaňonu Vltavy nad Dolany – severní
R26	svahy kaňonu Vltavy nad Dolany – jižní
R28	svah mezi Novou Vsí a Sazenou
R29	sráz nad Vltavou mezi Nelahozevsi a Lobčem

6.2.3 RIZIKA A NEGATIVNÍ VLIVY V OBLASTI MORFOLOGIE KRAJINY

ANTROPOGENNÍ TVARY

Přirozená morfologie krajiny je ovlivněna řadou lidských aktivit. Mezi nejdůležitější patří **těžba**, při které vznikají specifické antropogenní tvary. Následky těžby uhlí v Kladenské pánvi nejsou v terénu na první pohled patrné. **Současná těžba písku** se projevuje poměrně výrazně, vzhledem k očekávaným rekultivacím se ovšem nepředpokládá trvalé ovlivnění krajiny (⇒ *tabulka 10 na následující straně*).

Nejvýraznějším negativním antropogenním prvkem je **těleso dálnice D8**, které představuje novou krajinnou osu nezohledňující přirozené krajinné vazby. Působení této osy v krajině bude v budoucnu posíleno paralelní stavbou vysokorychlostní trati.

Negativním prvkem jsou také **deponie odpadu** (⇒ *tabulka 10 na následující straně*). Jde o skládku Uhy a deponii zeminy ve vytěžené pískovně v prostoru mezi Lobečkem a Veltrusy (lokalita Na Zájezdě). Navážka navázala na rekultivaci pískoven. Bez ohledu na to, zda jde o legální či nelegální ukládání zeminy, jde o nepochopitelný počin nerespektující charakter krajiny.

Obrázek 7: Antropogenní prvek navážky (vlevo) a industriální vertikály v pohledu z Hostibejku na východ

Obrázek 8: Rušivý vliv navážky v pohledu z místa nad Lešany, vpravo zámek v Nelahozevsi, v pozadí Dřínovský vrch

Tabulka 10: Plochy těžby (T) a deponie odpadu (D) ovlivňující krajinu v území SO ORP Kralupy nad Vltavou

Označení ²	Plocha těžby / deponie odpadu
T01	Pískovna Ledčice
T02	Pískovna Uhý
T03	Pískovna Hostín
T04	Pískovna Veltrusy
D01	Skládka Uhý
D02	Deponie zeminy Na Zájezdě

SESUVNÁ ÚZEMÍ

V řešeném území se nachází dvě sesuvná území – část stabilizovaného odvalu Libčice nad Vltavou a potenciální sesuvné území na návrší Dřínov. Nepředstavují zásadní riziko.

Plochy těžby, deponie odpadu a sesuvná území jsou zakresleny ve výkresu 1.04.

6.3 KLIMATICKÉ PODMÍNKY

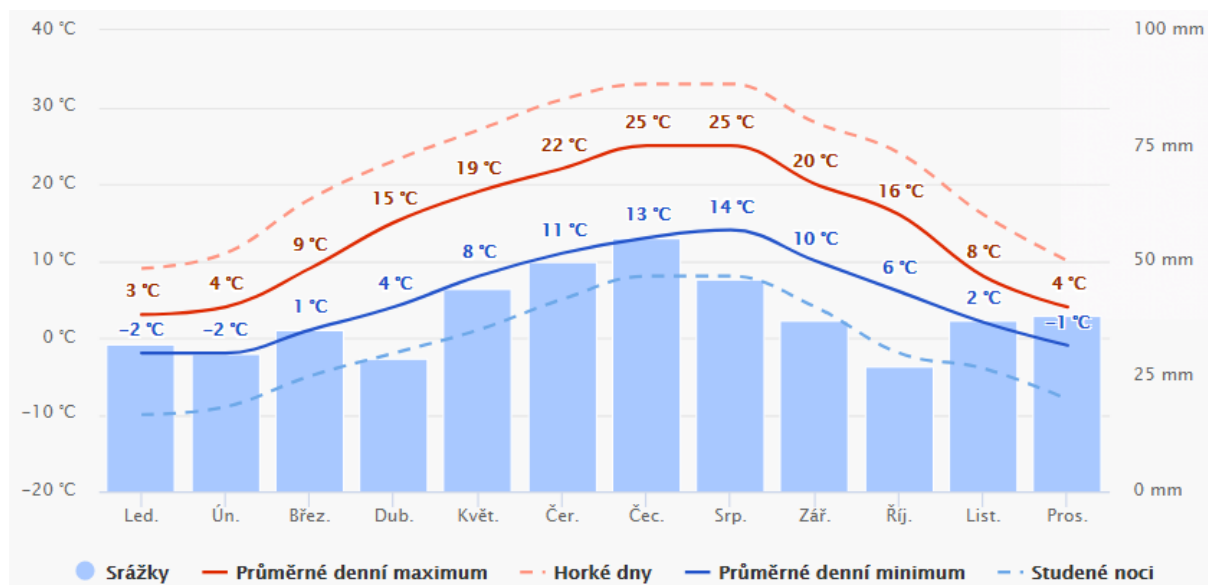
Řešené území se nachází v teplém a suchém okrsku. Podle grafu měření teplot a úhrnu srážek se průměrné roční srážky pohybují okolo 460 mm. V průměru je zde 18 a půl dne v měsíci suchých dnů (dnů bez srážek). Západ území je teplejší a sušší, na východ a severovýchod srážky stoupají a jsou v průměru o 50 mm vyšší než na západě. Zájmové území patří k nejteplejším regionům ČR. Průměrné roční teploty se zde pohybují okolo 9,8°C. Území je díky své rovinatosti poměrně povětrné. Převládají zde západní, jihozápadní a severozápadní větry. Na místech se suchými a písčitými půdami jsou při větších větrech ohrožena větrnou erozí. Díky svému mírnému kotlinovému charakteru a přítomnosti vodních toků především řeky Vltavy je území náchylné na inverze především v říčních kotlinách.

S charakterem klimatu je spojeno několik rizik dotýkajících se krajiny. Díky nízkému úhrnu srážek a malé schopnosti krajiny zadržet vodu je celé území ohroženo suchem.

² Označení uvedené u konkrétního problému (písmeno a číslo) je shodné s označením daného problému ve výkresu 1.05a ev. 1.05b.

Suché klima je spojeno též s větrnou erozí zejména v polohách s propustnými vysychavými půdami.

Obrázek 9: Průměrné teploty a úhrn srážek pro Kralupy nad Vltavou (zdroj: meteoblue.com)

6.4 PŮDY

6.4.1 PŮDNÍ TYPY

Pedologické poměry v řešeném území jsou poměrně pestré v závislosti na geologickém podloží. Podle údajů VÚMOP, v.v.i. jsou nejrozšířenějšími typy půd regozemě a fluvizemě (nivní půdy). Na spraších, na druhohorních sedimentech a na předprvohorních výlevných horninách jsou vyvinuty černozemě s polohami kambizemí, pararendzin a rankerů. Na třetihorních výlevech nefelinitů jsou vyvinuty rankery a mělké litozemě. Na prudkých svazích Dřínovské hory, kařonu Vltavy a údolí Knovízského, Zákolanského a Turského potoka se nachází silně svažitě půdy. Podél železniční tratí Netřeba-Chlumín se dochovaly ve fragmentech slatinné půdy. Na usazených horninách proterozoika převládají kambizemě, ojediněle rankery (⇒ Obrázek 10 na následující straně).

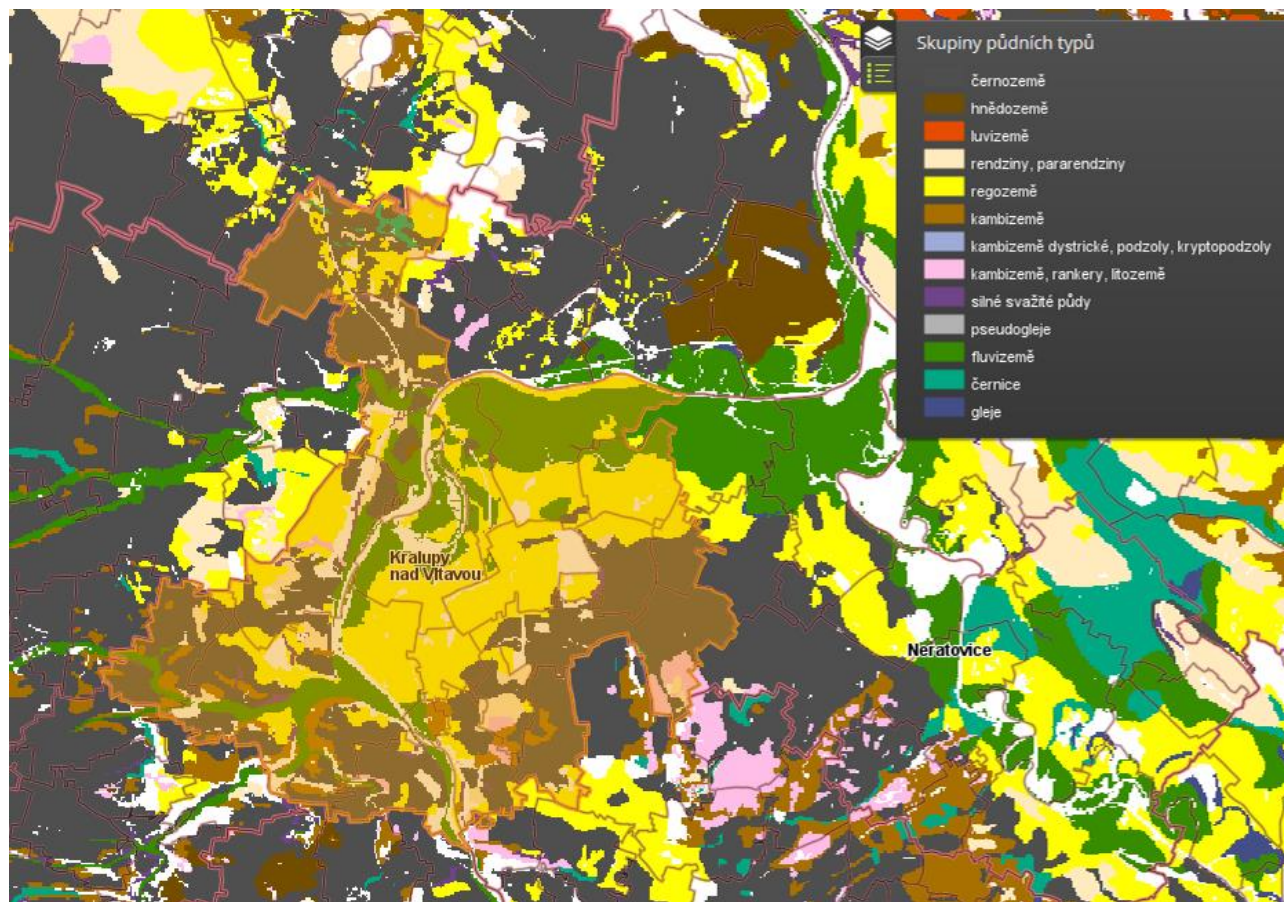
Tabulka 11: Charakteristiky půdních typů (zdroj: ÚHÚL)

Půdní typ	Stratigrafie	Popis
Litozem	O–Ah–(Cr)–R ³	Půdy velmi slabě vyvinuté, mělké, kompaktní skála do 0,1m.
Ranker	O–Ah (Am, Au) nebo Ap–Cr–R	Půdy vyvinuté ze skeletovitých rozpadů hornin či ze skeletovitých bazálních souvrství silikátových hornin s více než 50 % skeletu.
Pararendzina	O – Ah (Am) nebo Ap–Crk–Rk	Půdy z rozpadů a z bazálních i mělkých hlavních souvrství karbonátosilikátových zpevněných hornin, skeletovité
Regozem	O–Ah–C nebo Ap–C,	Půdy vyvinuté ze sybkých sedimentů a to hlavně písků (v rovinatých částech reliéfu), kde minerálně chudý substrát (křemenné písky apod.) či krátká doba pedogenese zabraňuje výraznějšímu vývoji profilu. Vyskytují se i na jiných substrátech (v řešeném území např. na spraších, břidlicích a pískovcích) , v tomto případě zejména v polohách, kde vývoj půd je narušován vodní erozí

³ L – opadanka | O – nadloží organický horizont | A – humusový horizont | E – eluviální horizont | B – metamorfický horizont | C – půdotvorný substrát | D – podloží hornina | R – matečná hornina

Půdní typ	Stratigrafie	Popis
Fluvizem	O–Ah nebo Ap–M–C	Půdy charakterizované pouze fluvickými znaky (vrstevnatost, nepravidelné rozložení organických látek s obsahem až i > 0,3 % do hloubky 0,6 m)
Černozem	Ac–A/Ck–K–Ck,	Hlubokohumózní (0,4–0,6m) půdy vyvinuté z karbonátových sedimentů.
Kambizem	O–Ah nebo Ap–Bv–IIC	Půdy s kambickým hnědým horizontem, vyvinutým převážně v hlavním souvrství svahovin magmatických, metamorfických a zpevněných sedimentárních hornin, ale i jim odpovídajících souvrstvích, např. v nezpevněných lehčích až středně těžkých sedimentech.

Obrázek 10: Půdní typy na území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: vumop.cz)

6.4.2 HLOUBKA PŮDNÍHO PROFILU

Hloubka půdního profilu představuje informaci o mocnosti půdního profilu k pevné hornině nebo silně skeletovitému horizontu. Tato charakteristika ovlivňuje úrodnost půdy a je důležitá i pro posuzování ohroženosti půd vodní erozí.

Na většině území SO ORP Kralupy nad Vltavou se nachází půdy hluboké nebo hluboké – středně hluboké. Výjimečně v prostoru Kopče, mezi Kozomínem a Zlončicemi a v údolí Turského potoka v Debrně jsou půdy mělké.

6.4.3 HODNOTY V OBLASTI PŮD

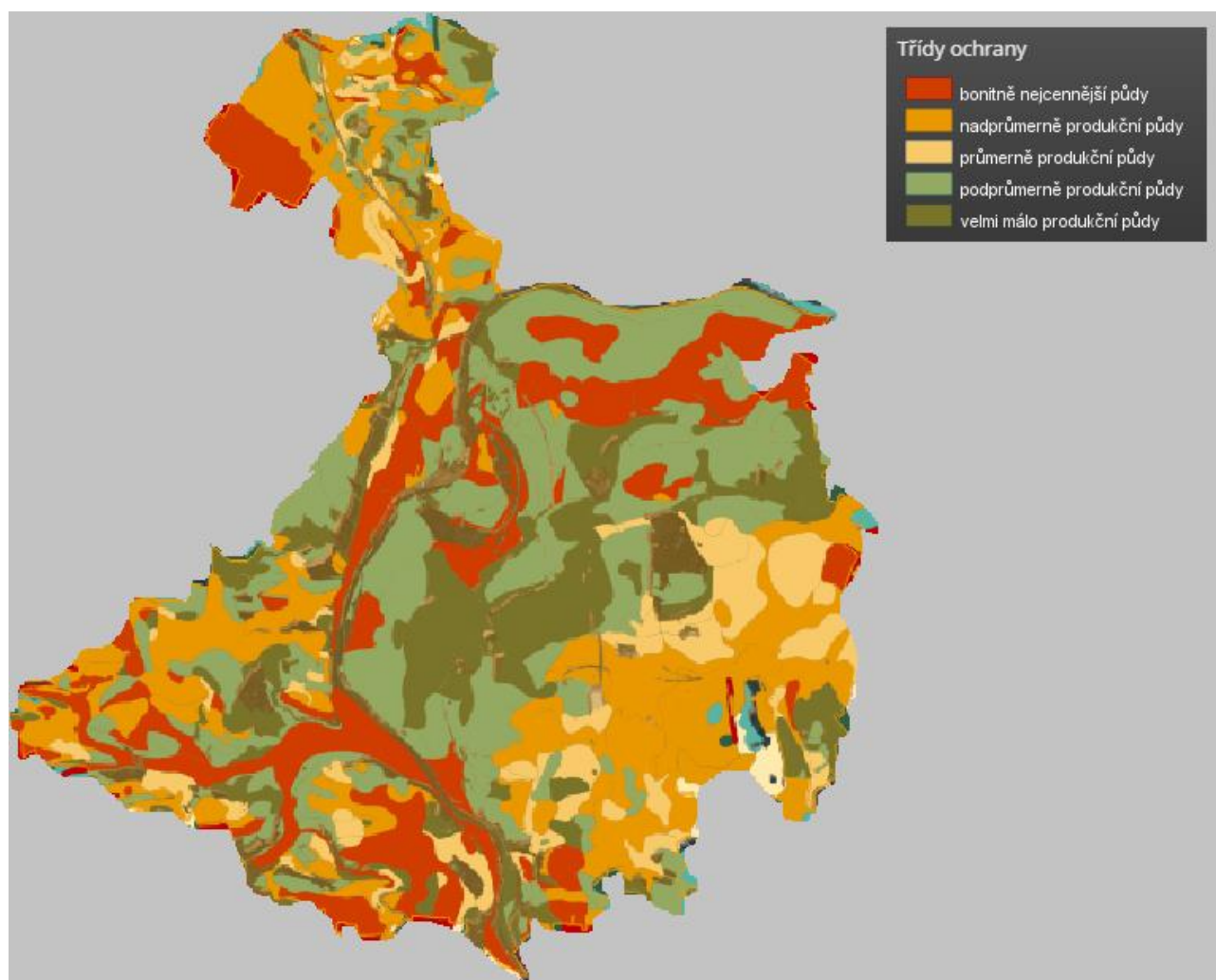
Půdy jako celek jsou významným přírodním zdrojem umožňujícím produkční využití krajiny a jsou tedy významnou přírodní hodnotou. V kontextu zákona č. 334/1992 se v územně plánovací praxi uvádí jako

přírodní hodnoty zemědělské půdy 1. a 2. třídy ochrany. Specificky jsou chráněny též lesní půdy jako součást lesů, které jsou významnými krajinnými prvky (⇒ kap. 6.5.2).

Zemědělské půdy jsou rozděleny do pěti tříd z hlediska kvality a ochrany půd ve vztahu k bonitovacím půdně ekologickým jednotkám. Nejúrodnější půdy se řadí do první a druhé třídy ochrany. I. třídu tvoří bonitně nejceněnější půdy, které se nacházejí na rovinách, nebo jen na mírně sklonitých plochách. Ze zemědělského půdního fondu se mohou odebrat pouze výjimečně, především pro projekty související s obnovou ekologické stability krajiny, či liniové stavby významného charakteru. Do II. třídy ochrany se řadí půdy, které mají v rámci klimatického regionu nadprůměrnou produkční schopnost. Z obrázku č. 11 je patrné, že v území SO ORP Kralupy nad Vltavou se ve velké míře vyskytují právě půdy I. a II. tříd ochrany.

Hodnoty v oblasti půd jsou znázorněny ve výkresu 1.02.

Obrázek 11: Rozdělení zemědělských půd podle tříd ochrany na území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: vumop.cz)

6.4.4 RIZIKA A NEGATIVNÍ JEVY V OBLASTI PŮD

EROZNÍ OHROŽENÍ PŮD

Eroze je přirozeným přírodním procesem ztráty půdy z půdního horizontu. Díky intenzivnímu zemědělskému využití krajiny však tento jev nabyl rozměrů ohrožujících produkční potenciál krajiny. Degradace půd erozí se v posledních 30 letech značně zvýšila a to zejména vlivem nevhodných agrotechnických postupů plynoucích ze snahy o co největší zisk ze zemědělské výroby. Paradoxem je, že jedním z jevů, ohrožujících nejen vlastní půdy, ale i vodní režim krajiny a kvalitu podzemních vod, je

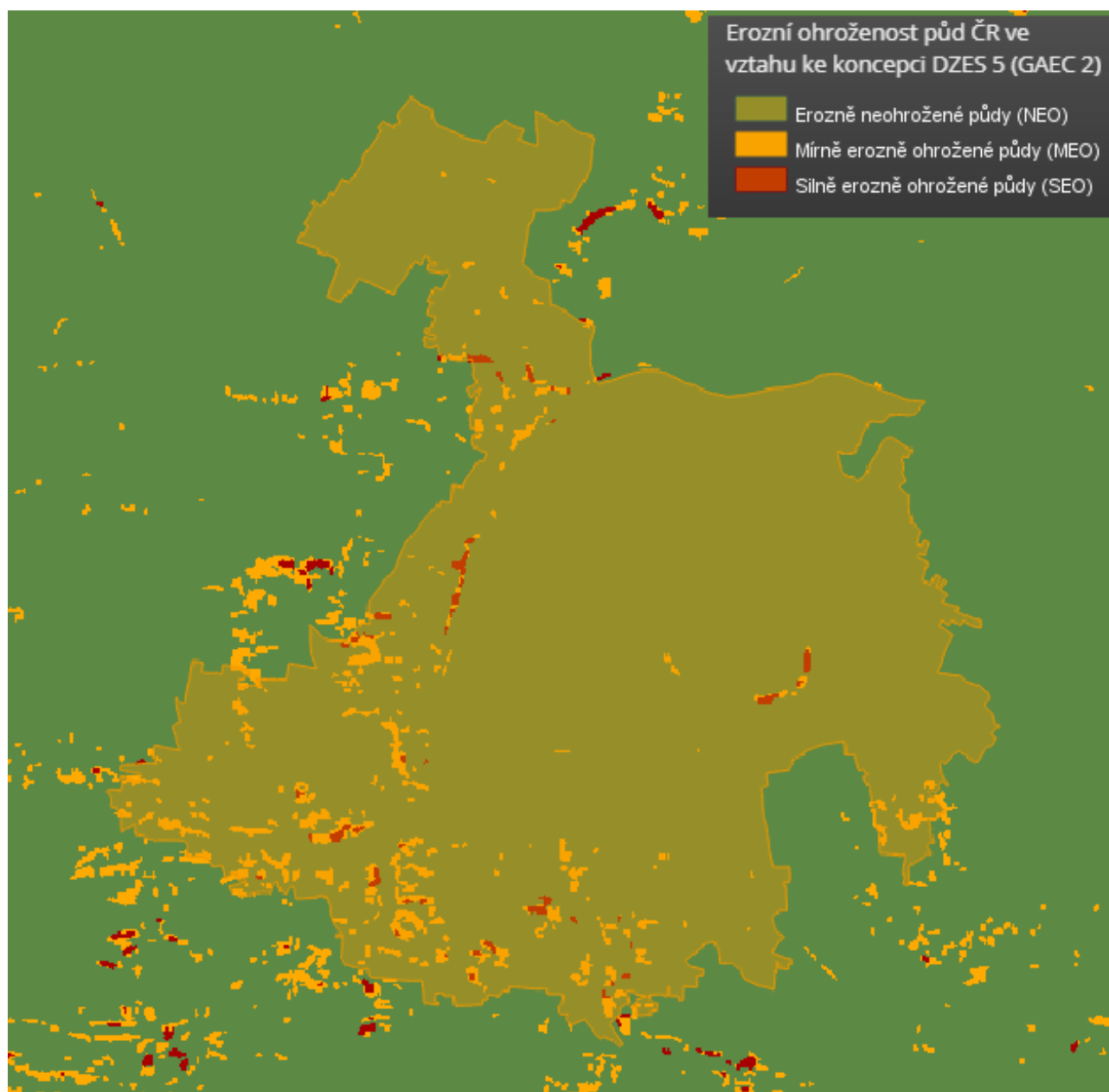
dotované pěstování energetických plodin, které má vést ke snížení výroby energií environmentálně nešetrnými postupy.

V řešeném území je významně větší rozsah ploch ohrožen větrnou erozí, což je patrné z následujících dvou obrázků. To odlišuje území SO ORP od průměrné situace České republiky, neboť podle údajů Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy (VÚMOP) je v celorepublikovém měřítku aktuálně ohroženo více než 50 % zemědělské půdy vodní a přibližně 10 % větrnou erozí.

Vodní eroze

Ohrožení půd vodní erozí je ilustrováno výřezem z mapy, v níž jsou vymezeny kategorie ohrožení ve vztahu ke konceptu dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy (DZES). Standardy DZES směřují k zajištění zemědělského hospodaření ve shodě s ochranou životního prostředí.

Obrázek 12: Ohrožení vodní erozí na území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: vumop.cz)

Podmínky pro zachování dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy jsou řešeny v rámci sedmi standardů, které se týkají:

1. ochranných pásů podél vodních toků

2. zavlažovacích soustav
3. ochrany podzemních vod před znečištěním
4. minimálního pokryvu půdy
5. minimální úrovně obhospodařování půdy k omezování eroze
6. zachování úrovně organických složek půdy, včetně zákazu vypalování strnišť
7. zachování krajinných prvků a opatření proti invazním druhům rostlin.

Vymezení ohrožení půd vodní erozí se váže na standard DZES 5. Cílem tohoto standardu je ochrana půdy před vodní erozí a předcházení důsledkům eroze například zaplavení nebo zanesení komunikací a dalších staveb splavenou půdou. Protierozní ochrana půdy je řešena stanovením požadavků na způsob pěstování vybraných hlavních plodin na silně a mírně erozně ohrožených plochách evidovaných v LPIS. Podmínky standardu se vztahují na veškerou zemědělskou půdu.

Základním podkladem pro hodnocení erozního ohrožení půdy v rámci DZES 5 je vrstva vyjadřující maximálně přípustné hodnoty faktoru ochranného vlivu vegetace a protierozních opatření ($C_p \cdot P_p$). Výpočet vrstvy vychází z Univerzální rovnice ztráty půdy USLE, kdy výsledná hodnota $C_p \cdot P_p$ vyjadřuje požadovaný ochranný vliv vegetace a protierozních opatření vzhledem k přípustné průměrné roční ztrátě půdy. Vyjadřuje tedy součin maximálně přípustné hodnoty faktoru ochranného vlivu vegetace a faktoru protierozních opatření, při jejichž překročení dojde k překročení přípustné průměrné roční ztráty půdy). Do výpočtu je zahrnut vliv faktoru sklonitosti svahu, faktoru délky svahu po spádnicí, faktoru erodovatelnosti půdy a faktoru erozní účinnosti přívalového deště.

Ve výkresu 1.05a je použit jiný způsob vyjádření erozní ohroženosti půd a to na základě faktoru dlouhodobé průměrné ztráty půdy dle „Univerzální rovnice pro výpočet dlouhodobé ztráty půdy erozí – USLE“ (autoři Wischmeier a Smith). Pro výkres 1.05a jsou použita data poskytnutá VÚMOP, v.v.i..

Uvedená rovnice vychází z principu přípustné ztráty půdy na jednotkovém pozemku a má podobu **$G = R \cdot K \cdot L \cdot S \cdot C \cdot P$**

G ... dlouhodobá ztráta půdy smyvem (výpočet v t / ha / rok)

R ... faktor erozní účinnosti přívalového deště (průměrná hodnotou pro ČR = 40 MJ / ha / cm)

K ... faktor náchylnosti půdy k erozi (určuje se dle zrnitosti půdy, infiltrace a propustnosti půdy a obsah humusu v t / ha)

L ... faktor délky svahu (určuje se z digitálního modelu terénu)

S ... faktor sklonu svahu (určuje se z digitálního modelu terénu)

C ... faktor ochranného vlivu vegetace (je přímo úměrný pokryvnosti a hustotě porostu v době výskytu přívalových dešťů; použita hodnota C faktoru charakteristická pro daný klimatický region)

P ... faktor vlivu protierozních opatření (na území nebyla zaznamenána žádná protierozní opatření, faktor P do výpočtu vstupuje s hodnotou 1).

Výsledná hodnota G je porovnána s přípustnou ztrátou půdy, jež reprezentuje maximální možnou ztrátu půdy dovolující trvale a ekonomicky udržovat úrodnost půdy. Tato přípustná ztráta půdy je závislá na hloubce půdního profilu (\Rightarrow kap. 6.3.2) a činí pro mělké půdy (do 30 cm) 1 t / ha / rok a pro půdy středně hluboké (30-60 cm) a hluboké půdy (nad 60 cm) 4 t / ha / rok.

Větrná eroze

Větrná eroze půdy je přírodní proces, při kterém dochází k odnosu půdních částic z povrchu půdy větrem, transportu půdních částic na jiné místo a jejich následnému usazení. Tímto procesem vznikly v aridních obdobích čtvrtohor mocné vrstvy spraší, které tvoří geologický podklad velké části řešeného území.

Větrnou erozi ovlivňují především faktory klimatické (intenzita, směr, četnost a vlhkost větru) a půdní struktura, drsnost půdního povrchu a vlhkost půdy. Větrná eroze je typickým jevem pro vysychavé půdy nekryté vegetací. Příčinou vzniku větrné eroze v současné zemědělské krajině jsou především nadměrná velikost pozemků s jedním druhem plodiny, chybějící větrolamy, aleje, remízky apod. Odnos půdy větrem je ovlivňován i faktory struktury půd a vegetačním pokryvem.

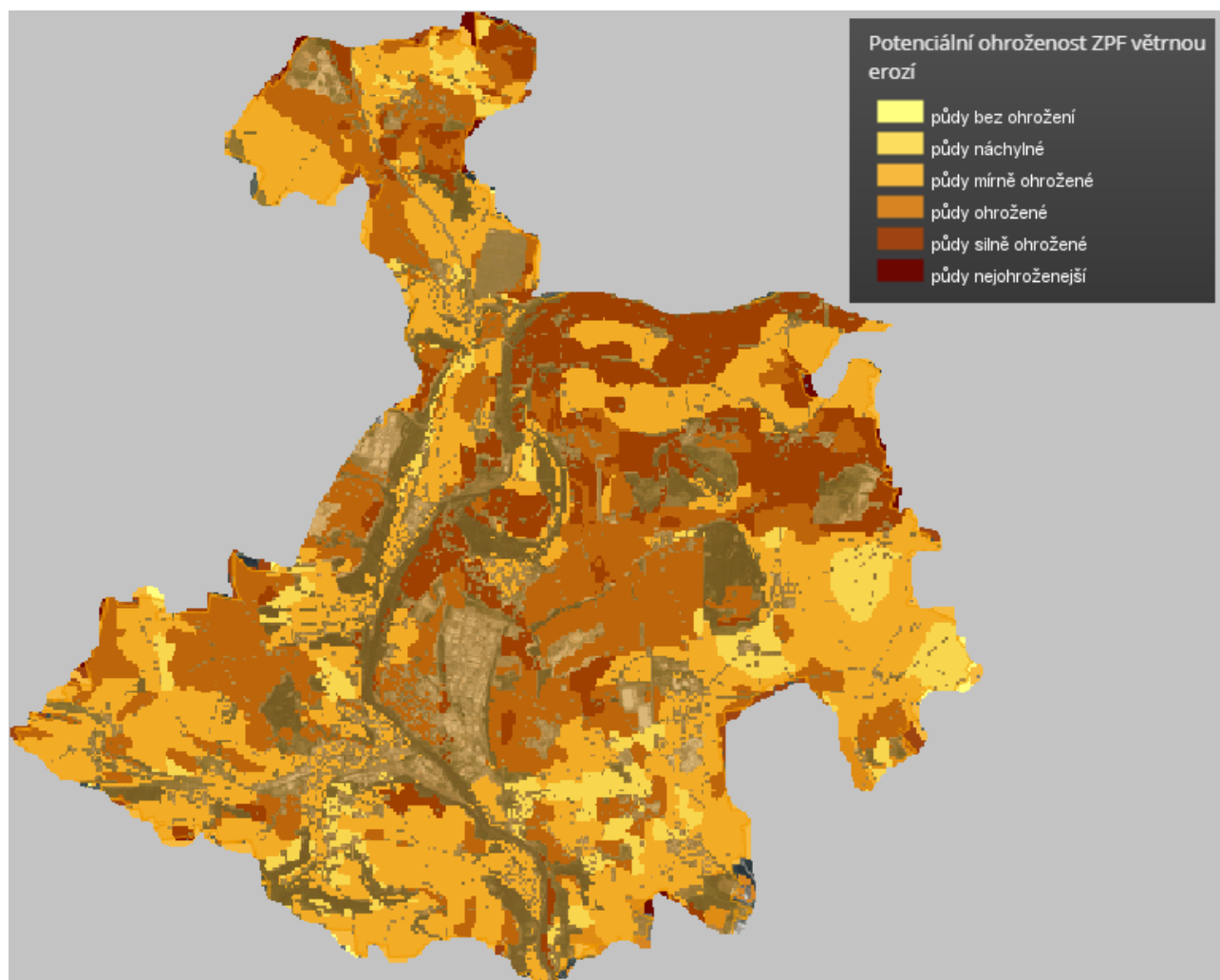
Důsledkem větrné eroze dochází ke zmenšení mocnosti půdního profilu zejména ztrátou ornice a k poškození fyzikálních i chemických vlastností půd a snížení jejich úrodnosti. Usazováním částic dochází k zanášení komunikací, příkopů a výrazně se zvyšuje prašnost ovzduší, což má negativní vliv na zdraví obyvatelstva. Z hlediska pěstování zemědělských plodin bývá nejškodlivější větrná eroze na jaře po suché zimě, kdy poškozuje mladé porosty.

Následující obrázek ilustruje ohroženost půd větrnou erozí podle metodiky VÚMOP, v.v.i. Tato metoda vychází z BPEJ, zejména klimatických regionů a hlavních půdních jednotek.

Z obrázku vyplývá, že v území převládají půdy ohrožené s silně ohrožené. Nejvíce ohrožené jsou polohy s propustnými vysychavými půdami. Tento fakt je alarmující především v území, kde jsou rozsáhlé půdní bloky bez krajinných prvků, které by byly schopny tlumit mechanickou sílu větru. Kritické jsou některé polohy na území Ledčic, Nové Vsi, Všestud, Vojkovic, Hostína, Zlosyně či Olovnice.

Negativní jevy a rizika v oblasti půd jsou znázorněny ve výkresu 1.05a.

Obrázek 13: Ohrožení větrnou erozí na území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: vumop.cz)

6.5 VODA V KRAJINĚ

6.5.1 HYDROLOGICKÁ SITUACE

Řešené území spadá do tří dílčích povodí

1. Dolní Vltava.
2. Horní a střední Labe.
3. Ohře, dolní Labe a ostatní přítoky Labe.

Dílčí povodí jsou členěna na povodí 3. řádu a 4. řádu. Přehled **povodí a vodních toků** v těchto povodích na území SO ORP Kralupy uvádí následující tabulka.

Tabulka 12: Hydrologické členění území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: HEIS.VUV.cz)

Povodí 3. řádu	Povodí 4 řádu	Toky v řešeném území
Dílčí povodí 1-05 Horní a střední Labe		
1-05-04 Labe od Jizery po Vltavu	1-05-04-0570-0-00 Černávka	113260000100 Černávka 113260000200 bezejmenný, p. p. Černávky 113260000400 bezejmenný, p. p. Černávky 113260000600 bezejmenný, l. p. Černávky 113260000800 bezejmenný, p. p. Černávky 113260000900 bezejmenný, p. p. Černávky
	1-05-04-0580-0-00 Postřižinský potok	113270000100 Postřižinský potok
	1-05-04-0590-0-00 Černávka	113260000100 Černávka 113280000200 bezejmenný, p. p. Černávky 113280000600 Jordán, p. p. Černávky 113280000700 bezejmenný, p.p. Jordánu 113280001100 bezejmenný, l. p. Černávky s bezejmenným p.p. 113280001000 113280001600 bezejmenný, p. p. Černávky 113280001800 bezejmenný, p. p. Černávky s bezejmennými p. p. 113280001900 a 113280002100 113280002400 bezejmenný, p. p. Černávky 113280002600 bezejmenný, l. p. Černávky
	1-05-04-0600-0-00 Újezdecký potok	113290000100 Újezdecký potok (Ú.p.) 113290000600 Újezdecký odpad (Ú.o.), p.p. Ú.p. 113290000700 Dřínovský potok, l. p. Ú.o. 113290000200 bezejmenný, p. p. Ú. p. s p.p. 113290000300 113290001000 bezejmenný, l. p. Ú. p.
Dílčí povodí 1-12 Dolní Vltava		
1-12-02 Vltava od Rokytky po ústí	1-12-02-0210-0-00 Vltava	113900000100 Vltava 138030000200 bezejmenný, p. p. ⁴ Vltavy
	1-12-02-0370-0-00 Holubický potok	138190000100 Holubický potok
	1-12-02-0390-0-00 Turský potok	138210000100 Turský potok

⁴ p. p. = pravostranný přítok, l. p. = levostranný přítok

Povodí 3. řádu	Povodí 4 řádu	Toky v řešeném území
1-12-02 Vltava od Rokytky po ústí	1-12-02-0400-0-00 Zákolanský potok	138040000100 Zákolanský potok (Z.p.) 138220000200 bezejmenný, l. p. Z.p.
	1-12-02-0430-0-00 Knovízský potok	138230000100 Knovízský potok (Kn.p.) 138250003600 bezejmenný, p. p. Kn.p. 138250003800 bezejmenný, l. p. Kn.p. 138250004000 bezejmenný, l. p. Kn.p.
	1-12-02-0440-0-00 Slatina	138260000100 Slatina
	1-12-02-0450-0-00 Knovízský potok	138230000100 Knovízský potok (Kn.p.) 138270000400 bezejmenný, p. p. Kn.p. 138270000200 bezejmenný, l. p. Kn.p.
	1-12-02-0460-0-00 Zákolanský potok	138040000100 Zákolanský potok
	1-12-02-0470-0-00 Vltava	113900000100 Vltava 138290001200 bezejmenný, l. p. Vltavy 138290100200 bezejmenný, p. p. Vltavy 138290002000 bezejmenný, p. p. Vltavy 138290001600 bezejmenný, l. p. Vltavy 138290001700 bezejmenný, l. p. Vltavy 138290001200 bezejmenný, l. p. Vltavy 138290000400 bezejmenný, p. p. Vltavy 138290000200 bezejmenný, p. p. Vltavy
	1-12-02-0481-0-00 Všestudský náhon	138300000100 Všestudský náhon (V.n.) 138300000200 bezejmenný, l. p. V.n. 138300000400 bezejmenný, l. p. V.n.
	1-12-02-0800-0-00 Svodnice	-
	1-12-02-0930-0-00 Bakovský potok	138310000100 Bakovský potok (B.p.) 138750001200 bezejmenný, l. p. B.p. 138750001700 bezejmenný, l. p. B.p. 138750001400 bezejmenný, p. p. B.p.
	1-12-02-0960-0-00 Kozárovický potok	138780000100 Kozárovický potok (Ko.p.) 138780000200 bezejmenný, l. p. Ko.p. 138780000600 bezejmenný, l. p. Ko.p. 138780000400 bezejmenný, l. p. Ko.p.
Dílčí povodí 1-13 Ohře, Dolní Labe a ostatní přítoky Labe		
1-13-4 Ohře od Chomutovky po ústí	1-13-04-0570-0-00 Čepel	-
	1-13-04-0580-0-00 Věšínská strouha	143880000100 Věšínská strouha
	1-13-04-0590-0-00 Ledčická strouha	143890000001 Ledčická strouha
	1-13-04-0600-0-00 Věšínská strouha	143880000100 Věšínská strouha

Na **vodní plochy** je území SO ORP Kralupy nad Vltavou v podstatě chudé. Všechny vodní plochy jsou umělé nebo vzniklé spontánně v člověkem vytvořených depresích (pískovny). Největší plochou je **Vojkovická pískovna** s rozlohou 13,7 ha, která je z velké části chráněna jako přechodně chráněná plocha s výskytem řady druhů obojživelníků a ptáků. Vodní plocha je využívána též ke koupání.

Dalšími významnějšími vodními plochami jsou **rybníky mezi Zeměchy a Olovnicí** na Knovízském potoce – První rybník (0,9 ha), Druhý rybník (1,3 ha) a Třetí rybník (4,7) ha. Na **Turském potoce** se nachází obnovená nádrž (1,1 ha), druhá nádrž ležící v její blízkosti je zazemněná. Jako samostatné nádrže jsou evidovány **tůně**

podél stávajícího toku Vltavy. Významnými plochami zejména s hlediska ochrany přírody jsou **tůně v údolí Kozárovického potoka.**

Návesní rybníky jsou prakticky ve všech sídlech s výjimkou Kralup.

Vodní plochy vznikly v pískovnách v Ledčicích, v Nelahozevsi, ve Veltrusech a v Hostíně u Vojkovic. Tyto plochy ale nejsou stabilizované, konečnou podobu dostane prostor pískoven až po rekultivaci. Zachování vybraných stávajících vodních nádrží nebo realizace vhodně řešených nových vodních ploch při rekultivaci pískoven by bylo prospěšným opatřením pro vodní režim krajiny i pro volnočasové využití krajiny.

V Úžicích jsou dnes jako součást rekreačního resortu Svět vodní plochy zbylé z odkalovacích nádrží bývalého cukrovaru. Unikátní je nádrž na vrchu Dřínov zřízená podle informací z obce pro zálivku.

Velký význam pro vodní režim krajiny a také pro ekologickou stabilitu a biologickou diverzitu mají **plochy mokřadů.**

6.5.2 HYDROGEOLOGICKÁ SITUACE

Podzemní vody v území jsou vázány na dvě vrstvy podle geologického podkladu na

- a) svrchní vrstvu kolektorů říčních usazenin;
- b) základní vrstvu usazených hornin.

Hlubinné zvodně zde nejsou evidovány.

Podle hydrogeologické rajonizace náleží území k těmto jednotkám:

1. Svrchní vrstva – území meziříční terasy patří k jednotce **kvartér Labe po Vltavu**. Na ostatním území nejsou rajony svrchní vrstvy vymezeny.
2. Základní vrstva
 - a) **Roudnická křída** - severní část (Ledčice, Nová Ves);
 - b) **Kladenská pánev** – území od Vltavy na západ;
 - c) **Proterozoikum a paleozoikum v povodí přítoků Vltavy** – střední část mezi Lobečkem a Dušníky nad Vltavou);
 - d) **Křída severně do Prahy** – východní část.

Podzemní zvodně mají průlinový charakter u čtvrtohorních štěrkopísků a písků říčních teras a převážně puklinový charakter u usazenin a výlevných hornin starohorního – třetihorního stáří.

6.5.3 HODNOTY V OBLASTI VOD

Mezi krajinné hodnoty v oblasti vod patří:

- zdroje podzemní vody – Chráněná oblast přirozené akumulace vod Severočeská křída;
- vodní toky a vodní plochy (chráněné též jako VKP dle zákona ochrany přírody a krajiny);
- mokřady;
- prameniště.

Hodnoty v oblasti vod jsou znázorněny ve výkresu 1.02.

ZDROJE PODZEMNÍCH VOD

Celé území SO ORP Kralupy je relativně bohaté na podzemní vody, které jsou zdrojem pitné či užitkové vody. Nej kvalitnější zásoby vody vhodné pro úpravu na vodu pitnou jsou v severní části (Nová ves, Ledčice) spadající do české křídové tabule. Zdejší zásoby podzemních vod jsou chráněny formou vymezení **Chráněné oblasti přirozené akumulace vod Severočeská křída** vyhlášené dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v platném znění.

VODNÍ TOKY

T01 Vltava

Hlavní vodotečí řešeného území je řeka Vltava, která do území vstupuje na 28 říčním kilometru a vystupuje z něho na 6 km⁵, tedy nedaleko ústí do Labe u Mělníka.

V části mezi 28. a 24. kilometrem je řeka zaříznutá a vytváří široký kaňon v předprvohorních výlevných a horninách a usazeninách. Jednostranné (západní) erozní svahy řeky jsou severněji od km 21,5 mezi Lobečkem a Novými Ouholicemi od současné polohy řeky vzdálené. Řeka se zde od své nejzazší západní polohy odklonila a její současné koryto je v ploché meziříční nivě Mělnické kotliny.

Vltava je využívána pro lodní dopravu, je splavná pro lodě s výtlakem 700 t. Vltava se též využívá pro sport a rekreaci a jako zdroj průmyslových vod.

Obrázek 14: Zdymadlo Dolany na Vltavě s vodní elektrárnou a obtočným korytem

T02 Věšínská strouha

Vodní tok o délce 5,8 km začíná v polích na hranici mezi Ledčicemi a Jeviněvsí (SO ORP Mělník), ústí do toku Čepel na jeho 18 km u Straškova (SO ORP Roudnice nad Labem). koryto je umělé, narovnané, břehové porosty jsou z větší části soustředěny pouze na koryto toku, stromové patro je pouze místy.

T03 Ledčická strouha

Vodní tok o délce 2,35 km pramení v centru Ledčic a teče pod dálnici D8 a podél silnice II/608 až na severní okraj Ledčické pískovny, kde je převeden po zem. Zatrubněný tok ústí do Věšínské strouhy na severním okraji lesíka Mařenka na území Mnetěše (SO ORP Roudnice nad Labem). Vodní tok je uměle upravený.

T04 Bakovský potok

Potok pramení v obci Kalivody na Rakovnicku, délka jeho toku je 44,7 km. Ústí do Vltavy na jejím 13,9 km. V řešeném území je délka toku 3 km. Potok protéká Novou Vsí a má zde technicky upravené koryto s obklady z betonových prefabrikátů. Je doprovázen poměrně souvislými břehovými porosty. Plochy sousedící s potokem jsou využívány jako orná půda, dosahují až téměř k potoku.

⁵ Kilometráž toků se uvádí od ústí k prameni

T05 Kozárovický potok

Kozárovický potok pramení v mokřadech u Vojkovic a do Vltavy se vlévá na km 5,4. Jeho koryto sleduje jedno z bývalých koryt Vltavy a je provázáno řadou mokřadů a tůň. Koryto potoka je upravené narovnané. V úseku od pramene po Selskou tůň v Hostíně má poměrně bohaté břehové porosty, od Hostína k ústí do Vltavy jsou břehové porosty nesouvislé a chudé. Okolní pozemky jsou užívány jako orná půda.

T06 Knovízský potok s přítoky

Knovízský potok pramení v obci Libušín u Kladna v lesích v lokalitě U Ručiček. Délka toku je 25 km ústí do Zákolanského potoka na jeho 1,3 km. Na území Olovnice a Kralup na Vltavou má délku 6,4 km. V celém úseku má upravené koryto. Břehové porosty jsou proměnlivé, nejsouvislejší jsou v zastavěném území Olovnice a v nivě mezi Olovnicí a Prvním rybníkem. Nižší na toku jsou břehové porosty nesouvislé a chudé. Potok protéká hodnotnými mokřady mezi Neuměřicemi a Olovnicí a mezi Olovnicí a Zeměchy.

T07 Slatinský potok

Slatinský potok pramení na jihozápadní hranici území obce Slatina (SO ORP Kladno). Tok o délce 5 km se vlévá do Knovízského potoka u Prvního rybníka. Na území SO ORP Kralupy nad Vltavou tok prochází okrajem lesa. Jeho koryto je upravené, vegetační doprovod je dostatečný.

T08 Zákolanský potok

Zákolanský potok pramení v obci Velké Přítočno u Kladna, délka toku je 28,7 km. Na horním toku je pro něj uváděn název Dolanský potok. V Ústí do Vltavy v Kralupech na říčním km 22,1. Délka toku v řešeném území (Minice, Mikovice, Kralupy) je 4,3 km. Koryto potoka je zčásti upravené zejména v kontaktu se zástavbou. Vyložení technický charakter má koryto v úseku 0 – 1,8 km v městské zástavbě Kralup nad Vltavou.

V celém úseku má potok souvislé břehové porosty, velmi kvalitní břehové porosty jsou v Minicích, kde potok protéká polohami lužních lesů, kterou jsou registrovány jako významné mokřady.

T09 Holubický potok

Holubický potok tvoří krátký přítok Zákolanského potoka. Pramení v obci Holubice a celkem měří 4 km. Ústí do Zákolanského potoka na jeho 4,3 km. Dolní část toku hranici Kralup nad Vltavou a Otavovic (SO ORP Kladno). Jde o přírodě blízký vodní tok s upravenými úseky koryta v kontaktu se zástavbou.

T10 Turský potok

Potok pramení na hranici obcí Tursko a Holubice, celková délka je 7,5 km. Ústí do Zákolanského potoka na km 3,1. Na území SO ORP Kralupy je délka toku 3,5 km. V celém tomto úseku potok protéká plochami orné půdy. Nad Debrnem má souvislý vegetační doprovod v údolí širokém 60 – 80 m. Mezi Debrnem a Minicemi je údolí mnohem širší potok zde protéká rybníkem. Celé údolí Turského potoka je považováno za významný mokřad.

T11 Zlončický potok

Krátký vodní tok (0,8 km) je důležitým tokem z hlediska utváření terénu, neboť prochází Zlončickou roklí, kterou dlouhodobě modeluje. Má relativně přirozené koryto a příznivý vegetační doprovod (prochází lesem). Ústí do Vltavy.

T12 Postřižinský potok

Potok pramení v lesním porostu na návrší nad Postřižínem pod Vodochodským letištěm. Délka toku je 5,2 km. Potok se vlévá do Černávky na km 11,5. S výjimkou lesa nad Postřižínem protéká potok plochami orné půdy a industriálními plochami logistického parku Kozomín. Koryto je upravené (⇒ *Obrázek 16*), narovnané, břehové porosty jsou pouze fragmentární.

T13 Dolnopostržižinský potok

Uměle upravený v době průzkumů prakticky bezvodý vodní tok o délce 2,7 km pramení na severovýchodním okraji Postřižína a teče severovýchodním směrem. Z větší části prochází mimo území SO ORP Kralupy nad Vltavou. Ústí do Jordánu 200 m nad jeho zaústěním do Černávky. S výjimkou úseku od pramene k D8 a dolní části má poměrně dobrý vegetační doprovod.

T14 Černávka s přítoky

Černávka pramení v polích u Kozomína. Délka toku je 15,9 km, ústí do odděleného meandru Labe (Staré Labe) u Obříství. Úsek v řešeném území měří 10 km. Koryto toku je prakticky celé upravené (⇒ *Obrázek 16*), s výjimkou remízu

severně od Kozomína, v prostoru bývalého cukrovaru v Úžicích a okolí rybníka v Netřebě je vegetační doprovod omezený na vlastní břehy koryta. Převažují travobylinné porosty a keře. Kormě toků uvedených v tomto přehledu má několik další přítoky, z nichž většina má charakter hlavních odvodňovacích zařízení.

T15 Dřínovský potok

Dřínovský potok pramení pod svahem Dřínovského vrchu v Dřínově. Tok má pouze 1,5 km a ústí do Újezdeckého odpadu na 1,5 km. Koryto je upravené, s minimálním vegetačním doprovodem.

T16 Jordán

Potok pramení v Odolena Vodě má délku 3,9 km a ústí do Černávky na jejím 10,2 km. Koryto je upravené, narovnané, s minimálním vegetačním doprovodem.

T18 Újezdecký potok

Potok má dvě větve. Jižní označovaná jako Újezdecký odpad U2 pramení u silnice Dřínov – Netřeba a měří 3 km. Spojuje se se severní větví východně od Újezdce. Severní větev pramení v polích pod Dřínovským vrchem západně od Újezdce. Má délku 3 km a ústí do Černávky na jejím 4,7 km na území Chlumína. Koryto je upravené, narovnané, s minimálním vegetačním doprovodem.

T19 Všestudský náhon

Všestudský náhon nebo též Mlýnský potok je vodní tok s délkou 6 km a je jedním z vedlejších ramen Vltavy, které bylo upraveno jako náhon Červeného mlýna. Pochází upravenými lužními lesy v parku a oboře u zámku Veltrusy. Koryto je upravené, vegetační doprovod je souvislý a rozsáhlý. Celé území komponované krajiny mezi Veltrusy a Všestudy je považováno za významný mokřad.

Základní charakteristiky vodních toků jsou uvedeny v Příloze č. 2.

VODNÍ PLOCHY

Mezi vodní plochy jsou pro účely studie zařazeny rybníky, nádrže (s výjimkou technologických usazovacích nádrží v areálech chemické výroby a v ČOV) a spontánně vzniklé vodní plochy v pískovnách. Vodní plochy jsou uvedeny dle skutečného stavu.

Tabulka 13: Vodní plochy v území SO ORP Kralupy nad Vltavou

Označení	Vodní plocha
W01	jezírka v Ledčické pískovně
W02	rybník "Pod uličkou" na Věšínské strouze
W03	rybník Dundák
W04	rybník Srbák
W05	rybník "Na ladech"
W06	nádrž v zemědělském areálu v Ledčicích
W07	návesní rybník v Nové Vsi
W08	nádrž v průmyslovém areálu v Nové Vsi
W09	Vltavské tůně
W10	tůň Bezedná u Dědibab
W11	Vojkovická tůň
W12	Selská tůň
W13	nádrž v zemědělském areálu v Hostíně
W14	písník Vojkovice
W15	jezírka v Hostínské pískovně
W16	návesní rybník ve Zlosyni
W17	rybník "Pod humny" ve Zlosyni

Označení	Vodní plocha
W18	lesní rybník u Zlosyně
W19	Malý rybník
W20	nádrž v Újezdci
W21	Dřínovský rybník
W22	závlahová nádrž na Dřínovském vrchu
W23	nádrž v zemědělském areálu v Dřínově
W24	jezíčko v pískovně Uhy
W25	nádrž v průmyslovém areálu
W27	návesní rybník v Úžicích
W28	cukrovarské nádrže v Úžicích
W29	nádrž v zemědělském areálu Červená Lhota
W30	nádrž v areálu u Netřebi
W31	nádrž v Netřebi
W32	rybník v Netřebi
W33	rybník v Kopči
W34	nádrž v Zeměchách
W35	Zeměšské rybníky
W36	rybníček v Minicích
W37	rybník na Turském potoce
W38	nádrže ve skladovém areálu ve Chvatěrubech
W39	Vltavské tůně ve Chvatěrubech
W40	Vltavské tůně v Dolanech
W41	nádrže v průmyslovém areálu ve Zlončicích
W42	lesní rybníček v Postřižíně
W43	nádrže v průmyslovém areálu v Postřižíně
W44	nádrž v Postřižíně
W45	malá nádrž v Postřižíně
W46	koupaliště v Postřižíně
W47	rybník v Kozomíně
W48	koupaliště Lobeček
W49	nádrž v areálu Hrombaba

MOKŘADY

Na území SO ORP Kralupy se nachází několik ploch, které jsou Agenturou ochrany přírody a krajiny evidovány jako národně významné mokřady. Jsou hodnotou nejen z pohledu vodního režimu krajiny, ale také jako významné biotopy.

Tabulka 14: Mokřady evidované AOPK v území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: MapoMat AOPK)

Označení	Mokřad
M01	Lokálně významný mokřad Na rybníkách u Zeměch
M02	Lokálně významný mokřad Nad Slatinou mezi Zeměchy a Olovnicí
M03	Lokálně významný mokřad Údolí Turského potoka

Označení	Mokřad
M04	Lokálně významný mokřad Mokřady Vltavy (od Kralup nad Vltavou po Bukol)
M05	Lokálně významný mokřad Veltruský park
M06	Lokálně významný mokřad Tůň u Vltavy
M07	Regionálně významný mokřad Kozárovický potok

PRAMENIŠTĚ

Na přirozené vývěry podzemních vod není území SO OPR nikterak bohaté. Prameny jsou soustředěny zejména na svahy ukončující vrstvy se zvodněmi základní vrstvy v cenomanských usazeninách v oblasti západně od Vltavy.

6.5.4 RIZIKA A NEGATIVNÍ JEVI V OBLASTI VOD

Voda v krajině je v současné době nejvíce uváděnou složkou krajiny z pohledu negativních jevů a rizik. Období silných až přívalových dešťů způsobujících od roku 1997 relativně často se opakující rozsáhlé záplavy a v jejich protikladu déletrvající období sucha lze považovat za alarmující. Rizika a negativní jevy je nutné posuzovat z pohledu celého řešeného území, tedy v rámci celých povodí vodních toků či hydrogeologických rajónů.

V celostním pohledu je zásadním rizikem narušení vodního režimu krajiny, zejména omezení schopnosti krajiny zadržovat vodu.

Dalším podstatným rizikem je znečišťování povrchových i podzemních vod v souvislosti se zemědělskou výrobou (zejména rezidua hnojiv a pesticidů) a odpadními vodami různého původu.

Posledním okruhem negativních vlivů a rizik spojených s vodou jsou záplavová území.

OMEZENÍ SCHOPNOSTI VSAKOVÁNÍ A AKUMULACE DEŠŤOVÉ VODY

Zásadní negativních vliv na vodní režim způsobený antropogenními změnami v krajině spočívá ve výrazném omezení vsakování dešťové vody do půdy, její akumulace v půdě a další přirozený oběh - odvedení do podzemních vrstev (infiltrace) a do vodních toků a odvedení vody z půdy do ovzduší rostlinami (transpirace). Důsledky na klimatické podmínky jsou zřejmé – oteplování povrchu, snížení vzdušné vlhkosti, suchá období, bouřky s přívalovými dešti.

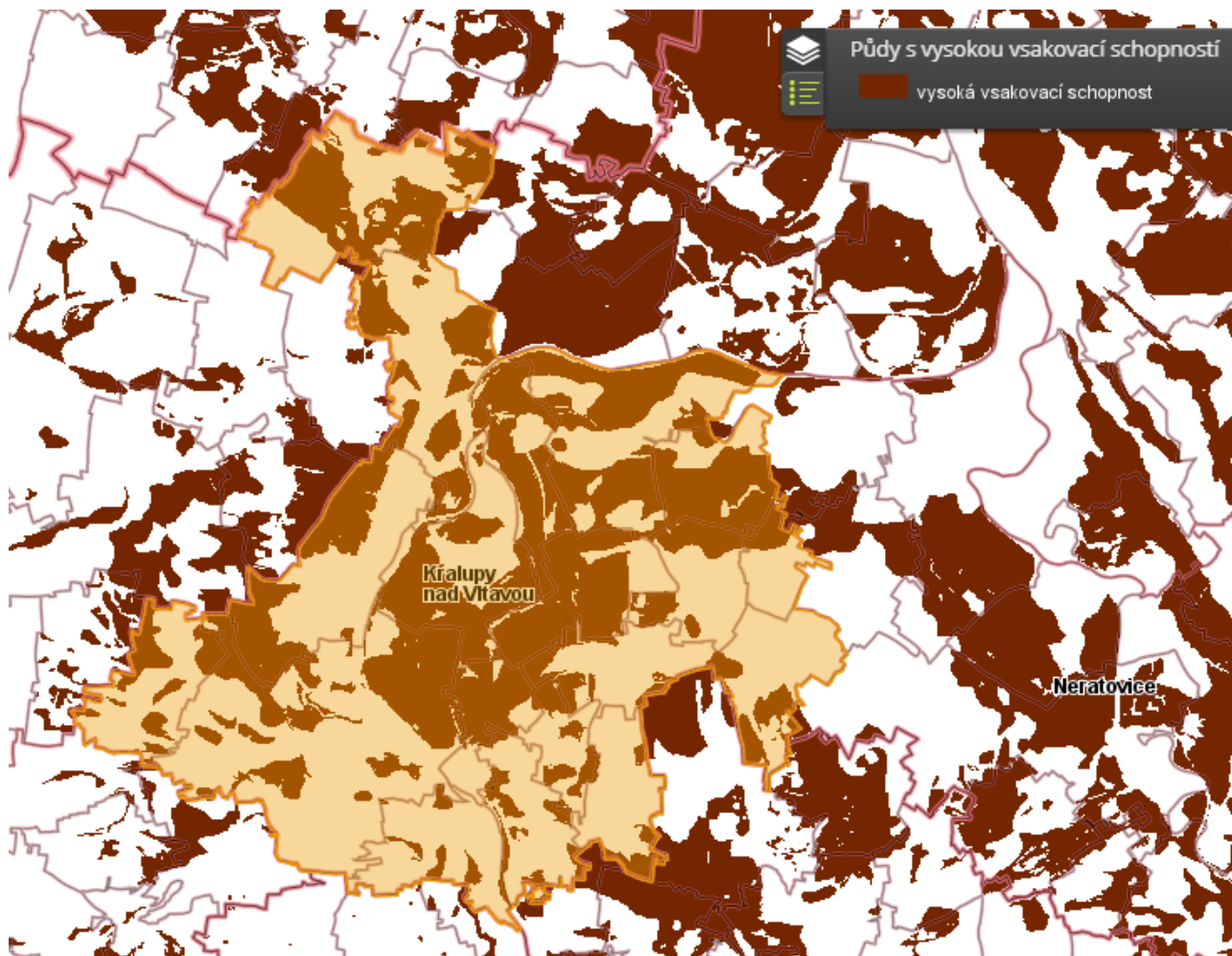
Nejlepší krajinnou strukturou z hlediska vsakování dešťové vody je smíšený les se zastoupením všech pater vegetace, u kterého dochází k výparu z půdy (evaporace) po dešti jen z cca 10 % a k odtoku vody z povrchu přibližně též 10 % (podíl odtoku závisí na bylinné vegetaci, podloží a sklonitosti terénu). Dotace do podzemních vod činí 50 % z objemu srážek. Zbytek vody je uvolněn z půdy do ovzduší transpirací.

Na travnatých površích dochází k evaporaci v úrovni 25 % z objemu spadlých srážek, u polí se zemědělskými plodinami činí toto číslo až 40 % a u polí bez vegetace až 100 %.

Ztráty vody rychlým odtokem jsou u intenzívně obhospodařovaných luk a u polí rovněž velmi vysoké. Zastavěné a zpevněné plochy jsou charakterizovány v průměru 55 % povrchovým odtokem, podíl evapotranspirace činí 30% a infiltrace cca 15 %. Některé průmyslové plochy, které mají prakticky v celém rozsahu zpevněný povrch jsou charakterizovány prakticky stoprocentním odtokem vody do kanalizace a do recipientů.

Na území SO ORP Kralupy nad Vltavou převládají půdy s vysokou vsakovací schopností, což je příznivé z hlediska dotace podzemních vod a ohrožení půd vodní erozí. Na druhou stranu jde o půdy většinou písčité, jejichž akumulační schopnost je malá, tedy o půdy vysychavé a tudíž ohrožené větrnou erozí (⇒ *Obrázek 15 na následující straně*).

Obrázek 15: Půdy s vysokou vsakovací schopností (zdroj: mapy.vumop.cz)

ODVODNĚNÍ POZEMKŮ

Jak je patrné z výkresu 1.04, jsou velké plochy zemědělské půdy odvodněny. Nejrozsáhlejší odvodnění je provedeno v území mezi Úžicemi a Dřínovem a Netřebí. Větší plochy jsou v Ledčicích kolem Věšínské strouhy, řada odvodněných ploch je mezi Chvatěruby Zlončicemi, Postřižínem a Kozomínem.

Při výstavbě v lokalitě Nové Zlončice na východním okraji Chvatěrub došlo dle informace z jednání s představiteli obce Chvatěruby k porušení melioračních řadů, což způsobuje problémy s podmáčením plochy a vyplavováním navazující zástavby Chvatěrub. Je navrženo technické opatření spočívající v odčerpávání vody a jejím odvádění severně od Nových Zlončic.

V Olovnici bylo při průzkumu zjištěno markantní podmáčení půdy při hranici s Neuměřicemi. Toto podmáčení je způsobeno dlouhodobým neprovedením hluboké orby. Vsakování vody brání málo propustná vrstva vysrážených minerálů (krusta) pod horizontem podmiťané ornice.

NEVHODNÉ ÚPRAVY VODNÍCH TOKŮ

V popisu vodních toků v předchozí kapitole jsou uvedeny základní informace o úpravě toků. Lze konstatovat, že všechny vodní toky v území jsou nějakým způsobem upraveny. Rozsah úprav je rozdílný stejně jako jejich dopad na krajinu.

Nejhorší situace je u vodních toků v zemědělsky velmi intenzivně využívané krajině v severní a východní části území. Toky Černávka, Kozárovický potok, Újezdecký potok, Dřínovský potok, Věšínská strouha a jejich bezejmenné přítoky prochází krajinou jako zarovnané linie s pozvolnými oblouky. Přehled problematických úseků obsahuje následující tabulka.

Tabulka 15: Vodní toky či jejich úseky s nejproblematictější problematikou stavu koryta v území SO ORP Kralupy nad Vltavou

Označení	Mokřad
H01	Bakovský potok
H02	Knovízský potok
H03	Kozárovický potok (východní část)
H04	Újezdecký potok severní větve
H05	Újezdecký odpad
H06	Rybniční potok včetně Dřínovského rybníka
H07	Dřínovský potok
H08	Černávka s přítoky

Bakovský potok je na dolním toku upraven v betonovém korytě, má však poměrně kvalitní vegetační doprovod. Knovízský potok prochází poměrně širokou nivou též v zarovnaném korytě. Negativní vliv této úpravy je eliminován plochami mokřadů a rybníků v nivě potoka.

Obrázek 16: Upravená koryta Postřižinského potoka (vlevo) a Černávky (vpravo) v Kozomině

Nejlepší situace je u Zákolanského a Turského potoka, které mají též upravená koryta, prochází ale údolími s porosty lužních lesů.

Koryto Vltavy je též upravené, je však doprovázeno řadou tůní a zálivů, které zlepšují biologickou aktivitu. Povodí Vltavy chystá poměrně rozsáhlou revitalizaci koryta od Vraňanského jezu po ústí do Labe. Tento zásah je možný díky tomu, že lodní doprava je nad jezem převedena do laterálního kanálu Vraňansko – Hořinského plavebního kanálu.

Technicistní úpravy koryt způsobují rychlý průtok vody krajinou a minimální biologickou aktivitu v toku. S úpravou toků je v řadě případů spojena absence doprovodných porostů, které jsou v mnoha úsecích omezeny na pouhé travobylinné porosty zpevňující vlastní koryto. Dostatečný břehový porost a zpomalení průtoku v meandrech či tůních přitom výrazně zlepšuje vodní režim krajiny, zvyšuje výpar vody do ovzduší a přispívá k samočištění vody včetně odbourávání reziduí chemických látek používaných v zemědělství.

ZRANITELNOST PODZEMNÍCH VOD

Zranitelnost podzemních vod vyjadřuje míru ohrožení podzemních vod vyplavováním rizikových látek do podzemních a povrchových vod formou pětistupňové škály.

Kategorie zranitelnosti byly určeny VÚMOP, v.v.i. v prostředí GIS syntézou tří dílčích údajů - zranitelnost půdy, zranitelnost horninového prostředí a potenciální dotace podzemních vod srážkovou vodou.

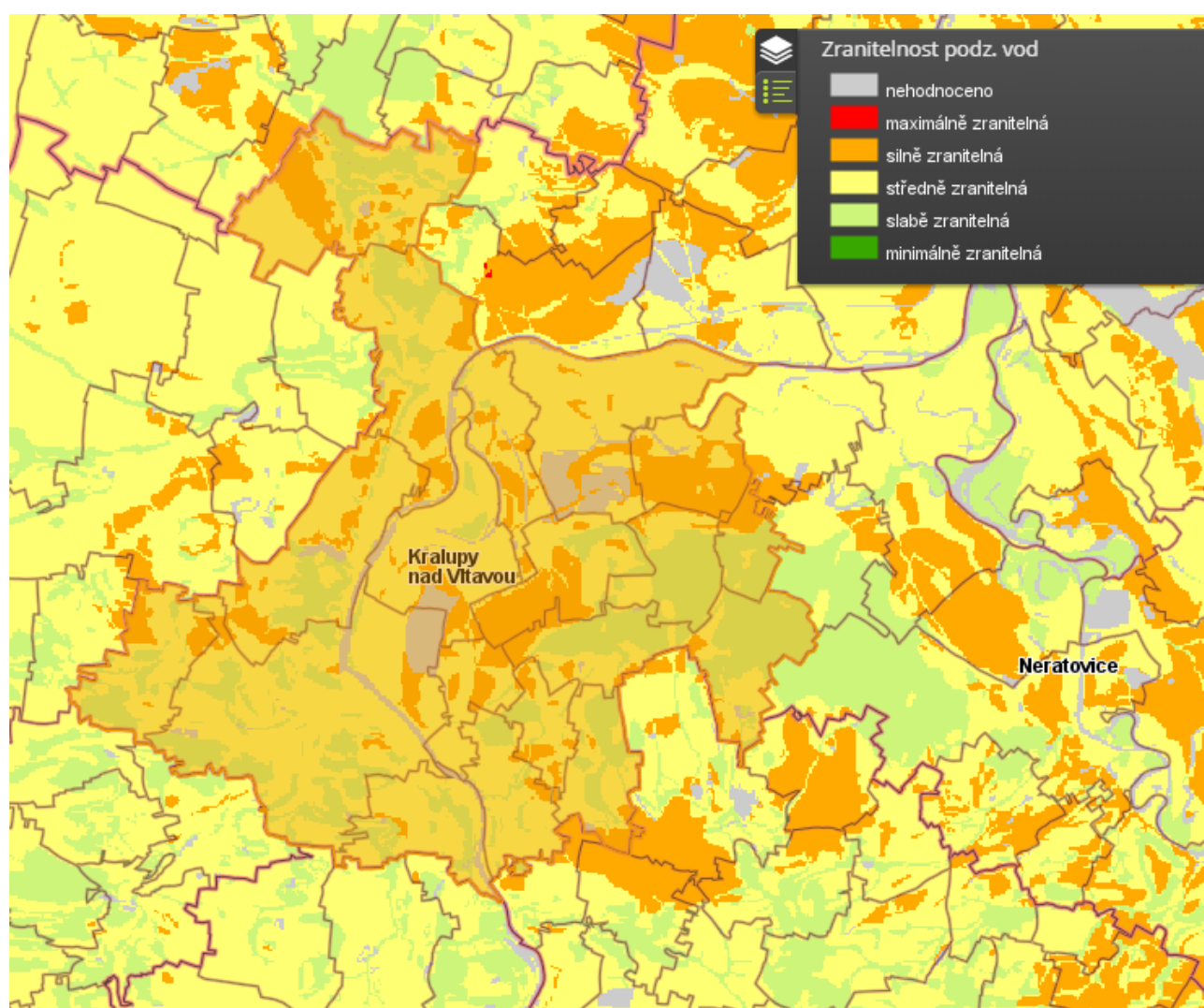
Zranitelnost půdy vychází z analýzy kódů BPEJ (bonitované půdně-ekologické jednotky). Pro hodnocení hydopedologických vlastností byl vybrán soubor kritérií a to – hlavní půdní jednotka, sklonitost, expozice, skeletovitost a hloubka půdy.

Zranitelnost horninového prostředí je sestavena ze tří vstupních údajů, a to z charakteru horninového prostředí, charakteru oběhu podzemních vod a transmisivity kolektoru.

Díky poměrně vysoké propustnosti půd a mělkému horizontu zvodní svrchní a základní vrstvy je v poměrně velké části území uváděna zranitelnost podzemních vod v kategorii středně zranitelné a silně zranitelné.

Silně zranitelné půdy se nachází zejména v pásu východně od Vojkovic, mezi Zlosyní a Chvatěrubí, v okolí areálu chemičky v Lobečku a přetržitým pásu při západní hranici ORP.

Obrázek 17: Zranitelnost podzemních vod (zdroj: mapy.vumop.cz)

RIZIKA SPOJENÁ S VODOHOSPODÁŘSKOU INFRASTRUKTUROU

Na kvalitu vod, zejména povrchových, má vliv způsob odvádění a čištění odpadních vod. V rámci řešeného území nejsou všechna sídla napojena na ČOV. Situace je popsána v následujícím textu.

Obec Dolany má vybudovanou kanalizaci pro veřejnou potřebu. Splaškové vody jsou odváděny na ČOV v severní části obce u Vltavy. V části Debrno jsou odpadní vody zachycovány v bezodtokých jímkách a

vyváženy na zemědělsky využívané pozemky. Dešťové vody jsou odváděny systémem příkopů, struh a propustků do místní vodoteče.

Obec Dřínov má nově vybudovanou kanalizaci pro veřejnou potřebu. Splaškové odpadní vody jsou odváděny na ČOV ve východní části obce.

Dešťové vody jsou odváděny částečně dešťovou kanalizací a částečně systémem příkopů, struh a propustků do Dřínovského potoka.

Obec Hostín u Vojkovic má nově vybudovanou kanalizaci pro veřejnou potřebu, splaškové vody jsou odváděny na ČOV, recipientem je Kozárovický potok. ČOV je ohrožována velkými vodami na Vltavě.

Dešťové vody jsou z 97 % odváděny dešťovou kanalizací a systémem příkopů, struh a propustků volně do Selské tůně.

Obec Chvatěruby nemá vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Splaškové vody jsou vyváženy na pole. Dešťové vody jsou odváděny systémem příkopů, struh a propustků do místní vodoteče. Tento systém je kapacitně nedostatečný a nestačí odebrat zvýšené přívaly vody.

Obec má zpracovanou projektovou dokumentaci na splaškovou kanalizaci ve stadiu zadání stavby.

Obec Kozomín má kanalizaci pro veřejnou potřebu. Odpadní vody odváděny na ČOV v severní části obce. Recipientem je krátký přítok Černávky.

Město Kralupy nad Vltavou má v současnosti vybudovaný systém jednotné kanalizace, na kterou jsou napojeny části města Kralupy nad Vltavou, Lobeček, Mikovice a Minice. Voda je odváděna na ČOV v Lobečku, vyčištěné vody jsou vypouštěny do Vltavy.

Část Zeměchy má v vybudovaný samostatný systém splaškové kanalizace, na kterou je napojena většina objektů. Splaškové vody jsou odváděny touto kanalizací na stávající čistírnu odpadních vod na východním okraji zástavby. Recipientem je Knovízský potok.

Obec Ledčice má vybudovanou kanalizaci pro veřejnou potřebu. Splaškové vody jsou odváděny na ČOV v severozápadní části obce. Recipientem je Věšínská strouha.

Obec Nelahozeves nemá vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Splaškové vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách a vyváženy na čistírnu odpadních vod v Kralupech nad Vltavou a na čistírnu odpadních vod Unilever.

Dešťové vody jsou odváděny pomocí systému příkopů, struh a propustků do místních vodotečí.

Obec má zpracovanou projektovou dokumentaci na splaškovou kanalizaci.

Obec Nová Ves nemá pro většinu území vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. V části Staré Ouholice je vybudována splašková gravitační kanalizace odvádějící odpadní vody na mechanicko-biologickou ČOV.

Splaškové odpadní vody v ostatních částech jsou zachycovány v bezodtokých jímkách a vyváženy na zemědělsky využívané pozemky (cca 70 %). Zbylé odpadní vody jsou vyváženy na čistírnu odpadních vod v Kralupech nad Vltavou.

Dešťové vody jsou odváděny systémem příkopů, struh a propustků do Bakovského potoka nebo do Vltavy vodotečí. V části Vepřek jsou vody odváděny částečně dešťovou kanalizací v celkové délce cca 800 m do Bakovského potoka místní vodoteče. Zbytek obce je odvodněn pomocí systému příkopů, struh a propustků.

Obec má zpracovanou studii na splaškovou kanalizaci a na čistírnu odpadních vod společnou pro části Nová Ves, Mířejovice, Nové Ouholice, Staré Ouholice, Vepřek.

Obec Olovnice má nově vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Odpadní vody jsou odváděny na ČOV východně od obce u Knovízského potoka, který je recipientem vyčištěných vod.

Obec Postřižín má vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu pouze pro novou výstavbu (tlaková kanalizace) ČOV je umístěna v severní části obce, recipientem je Postřižínský potok. Splaškové vody ze starší zástavby jsou zachycovány v bezodtokých jímkách a vyváženy částečně na zemědělsky využívané pozemky a částečně na čistírnu odpadních vod do Kralup nad Vltavou. Dešťové vody jsou odváděny systémem příkopů, struh a propustků do místní vodoteče.

Obec Újezdec nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách, odkud se odváží na zemědělsky využívané pozemky. Dešťové vody jsou odváděny pomocí příkopů, struh a propustků do místní vodoteče Újezdeckého potoka. Trasa potoka je v obci v délce cca 80 m zatrubněna.

V **obci Úžice** je vybudována podtlaková kanalizace o celkové délce 5000 m. Splaškové vody jsou čištěny na ČOV v prostoru bývalého cukrovaru, vyčištěné vody jsou vypouštěny do Černávky.

Části Netřeba a Kopeč nemají vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Splaškové odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách a odváženy k likvidaci na novou čistírnu odpadních vod v Úžicích. Dešťové vody jsou odváděny systémem příkopů, struh a propustků do místní vodoteče.

Ve **městě Veltrusy** je vybudována podtlaková kanalizace. Větvená kanalizační síť v celkové délce cca 8 km je prostřednictvím přečerpávacích stanic odváděna na čistírnu odpadních vod v Kralupech nad Vltavou. Délka výtaku na ČOV v Kralupech nad Vltavou je cca 1,3 km.

Dešťové vody jsou odváděny dešťovou kanalizací v celkové délce cca 5 km do Vltavy.

Obec Všeštiny nemá vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Splaškové vody ze všech částí jsou zachycovány v bezodtokých jímkách a vyváženy k likvidaci na zemědělsky využívané pozemky.

Dešťové vody jsou odváděny systémem příkopů, struh a propustků do místní vodoteče.

Obec Vojkovice má vybudovaný systém oddílné kanalizace ve správě obce, na kterou jsou napojeni všichni obyvatelé části Vojkovice. Dešťové vody jsou odváděny dešťovou kanalizací v celkové délce cca 2,5 km do Kozárovického potoka.

V částech Bukol, Dědibaby a Křivousy není vybudovaná kanalizace pro veřejnou potřebu. Splaškové vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách a vyváženy na zemědělské pozemky. Dešťové vody jsou odváděny systémem příkopů, struh a propustků do Vltavy.

Obec Zlosyň má vybudovanou kanalizaci pro veřejnou potřebu s ČOV v severní části obce.

V **obci Zlončice** jsou splaškové odpadní vody z části Zlončice odváděny systémem tlakové kanalizace na ČOV v jižní části obce. Recipientem je přítok Vltavy.

Část Dolánky nemá vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Splaškové odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách a vyváženy na zemědělsky využívané pozemky.

Dešťové vody jsou odváděny systémem příkopů, struh a propustků do místní vodoteče.

Významným problémem je tlak na výstavbu dalších logistických hal v prostoru Úžice – Kozomín. Tento areál s velkým rozsahem zpevněných nepropustných ploch generuje velké množství odpadních vod přesahující možnosti recipientu Černávka. Nutným řešením je retence nebo vsakování dešťových vod a případně i rozstříkávání vyčištěných odpadních vod na pozemcích hal.

ZÁPLAVOVÁ ÚZEMÍ

Záplavová území jsou stanovena na řece Vltavě, na Zákolanském potoce, na Knovízské potoce a na Bakovském potoce. Nejrozsáhlejší záplavové území je na řece Vltavě, které v severní části zahrnuje velmi široký pás území zasahující od toku Vltavy až k Vojkovicím a Hostínu u Vojkovic.

Rizika a negativní jevy v oblasti vod jsou znázorněny ve výkresu 1.05a.

6.6 ŽIVÁ PŘÍRODA (BIOTICKÁ SLOŽKA KRAJINY)

6.6.1 BIOGEOGRAFICKÉ ČLENĚNÍ A CHARAKTERISTIKA BIOTOCKÉ SLOŽKY KRAJINY

BIOGEOGRAFICKÉ REGIONY

Bioregiony jsou unikátní (neopakovatelné) jednotky biogeografického členění území. Převážná část So ORP Kralupy nad Vltavou spadá do Řípského bioregionu a z části zasahuje též Polabský bioregion.

V Řípském bioregionu tvoří přirozenou vegetaci mozaika teplomilných doubrav (svaz *Quercion petraeae*), v části tohoto území se vyskytují i doubravy šípákové (svaz *Quercion pubescenti-petraeae*). Podél vodních toků se vyskytují zbytky lužní lesy, které jsou místy i v Polabském bioregionu.

V Polabském bioregionu v místech říčních niv se na nejuvlnějších místech se střídají lužní lesy s ostrůvky s vrbinami. Na slatinách, které nepodléhají pravidelnému zaplavování je vegetace olšin.

Úplné charakteristiky bioregionů jsou uvedeny v Příloze č. 3

VEGETAČNÍ STUPEŇ

Celé území na jih od Labe leží ve 2. vegetačním stupni, který zaujímá zonálně výhradně termofytikum, tedy oblast teplomilné vegetace. Na výslunných expozicích stoupají postupně ochuzovaná společenstva 2. Vegetačního až do vrchovin k nadmořské výšce 400 m.

Biota tohoto stupně odpovídá biogeografické zóně středoevropského listnatého lesa. V přírodních lesích převládal dub zimní a habr, buk tvořil spíše ojedinělou příměs. V porostu převládají teplomilné druhy bylin a trav, vyskytují se typické lesní druhy nesnášející vysychání půdního profilu (sasanka hajní, violka lesní, pstroček dvoulistý, konvalinka vonná, plicník lékařský aj.). Obdobně se začínají vyskytovat i lesní druhy živočichů (krajník pižmový, střevlík hajní aj.). Z přirozených nelesních společenstev jsou významná druhově bohatá bylinná společenstva na skalnatých svazích, druhotně bohaté lemy teplomilných lesů a jejich křovité náhradní společenstva. V současnosti převažuje orná půda, sady, místy vinice. Lesnatost je malá.

BIOCHORY

V rámci 2. vegetačního stupně v řešeném území vymezeny následující biochory, což jsou opakovatelné jednotky biogeografického členění. Jsou vymezeny v závislosti na morfologii terénu a podloží. V řešeném území se vyskytují biochory (\Rightarrow *úplné charakteristiky biochor jsou uvedeny v příloze č. 4*):

- 2BD Rozřezané plošiny na opukách v suché oblasti 2.v.s
- 2BE Rozřezané plošiny na spraších v suché oblasti 2. v.s.
- 2Db Podmáčené sníženiny na bazických sedimentech 2. v.s.
- 2Lh Širší hlinité nivy 2.v.s.
- 2PB Pahorkatiny na slínech v suché oblasti 2. v.s.
- 2PI Pahorkatiny na bazických neovulkanitech v suché oblasti 2. v.s.
- 2PN Pahorkatiny na zahliněných píscích v suché oblasti 2. v.s.
- 2RE Plošiny na spraších v suché oblasti 2. v.s.
- 2RN Plošiny na zahliněných píscích 2.v.s.
- 2RV Plošiny s pahorky na vátých píscích 2.v.s.
- 2UI Výrazná údolí v bazických neovulkanitech v suché oblasti 2. v.s.
- 2UM Výrazná údolí v drobách v suché oblasti 2. v.s.

PŘIROZENÁ VEGETACE

Přirozenou vegetaci většiny území tvořily dubo-habrové háje. V širokém území toku Vltavy je oblast jilmových doubrav. V údolích Vltavy, Bakovského, Zákolanského a Knovízského potoka a Černávký jsou nivy s typickou vegetací luhů a olšin (*Alno-Padion*). V oblasti říčních teras jsou naplaveny písky se společenstvem borových doubrav (*Pino-Quercetum*). Méně jsou zastoupeny vyskytují subxerofilní doubravy, acidofilní doubravy, šípákové doubravy a skalní lesostepi.

Nížinná část je odlesněna a v různé míře zastepněna. Nejbohatší stepní vegetace se nachází v suché západní části území na svažitém terénu a na některých extrémních oblastech, které představují bazické neovulkanity u Kopče a sousední spility Velkoveského vrchu. Oblasti okolo říčních teras se šterkopískovým podloží jsou dnes přeměněna na kulturní bory. Jižně od Kralup v údolí Vltavy zasahují okrajově skalní stepy, severně pak slínovcové obnažení na slínech. Důležité jsou mokřady okolo vodních toků. V kotlině Mělnického potoka se nacházela slaniska, ale většina z nich v důsledku meliorace krajiny zanikla.

Fauna dříve ryze hercynského charakteru je dnes silně ochuzena se západoevropským vlivem (ježek západní, ropucha krátkonohá) ojediněle se zde mohou vyskytnout zástupci xerothermní fauny (ještěrka zelená, vřetenuška pozdní, trojzubka stepní). Z velké části jde o bezlesnou krajinu, kterou charakterizují například hejna havrana polního, nebo výskyt dytíka úhorního. Významné jsou zbytky lužních lesů, mokřadů a luk s periodicky zaplavyvanými tůňkami.

6.6.2 EKOLOGICKÁ STABILITA

Pro posuzování krajiny je běžně užívaným integrovaným ukazatelem jejího stavu koeficient ekologické stability (dále též „KES“), který vyjadřuje poměr relativně stabilních ploch vůči plochám nestabilním. KES pro jednotlivé obce je zveřejňován jako údaj pro územně analytické údaje. Nevýhodou tohoto ukazatele je, že pracuje s údaji z katastru nemovitostí, které nejsou přesné.

Dle KES lze krajinu rozdělit do tří typů:

Tvorba (krajinný typ A)

A.1: KES do 0,399 – jedná se o území nestabilní, nadprůměrně využívaná s jasným porušením přírodních struktur. Jde o krajinu zcela přeměněnou člověkem.

A.2 KES 0,4–0,899 – jedná se o území málo stabilní, intenzivně využívané kulturní krajiny s výrazným uplatněním agroindustriálních prvků.

Údržba (krajinný typ B)

KES 0,9–2,99 – jedná se o území mírně stabilní, běžnou kulturní krajinu, v níž jsou technické objekty v relativním souladu s charakterem relativně přírodních prvků.

Ochrana (krajinný typ C)

KES od 3,0 – jedná se o území stabilní, technické objekty jsou roztroušeny na malých plochách při převaze relativně přírodních prvků.

Tabulka 16: KES území jednotlivých obcí v SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: ČSÚ, 2017)

Obec	KES
Dolany	0,33
Dřínov	0,19
Hostín u Vojkovic	0,05
Chvatěruby	0,22
Kozomín	0,1
Kralupy nad Vltavou	0,28

Obec	KES
Ledčice	0,09
Nelahozeves	0,31
Nová Ves	0,24
Olovnice	0,09
Postřižín	0,1
Újezdec	0,03
Úžice	0,06
Veltrusy	0,18
Vojkovice	0,35
Všestudy	0,29
Zlončice	0,08
Zlosyň	0,25

6.6.3 HODNOTY V OBLASTI ŽIVÉ PŘÍRODY

Vzhledem k výše zmíněnému odpřírodnění krajiny a náhradě přirozených biocenóz antropogenními, zejména polními a lesními monokulturami, se přirozená společenstva prakticky nezachovala. Přesto se zde nachází celá řada významných lokalit s výskytem vzácných druhů rostlin a živočichů a jejich společenstev většinou na druhotných přírodě blízkých plochách.

Jako hodnoty v oblasti živé přírody jsou uvedeny plochy či objekty chráněné dle zákona č. 114/1992 Sb.: maloplošná chráněná území, evropsky významné lokality, přírodní parky, významné krajinné prvky, lokality výskytu zvláště chráněných druhů, památné stromy a významné mokřady. Jsou uvedeny v následujícím přehledu.

MALOPLOŠNÁ ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ S PŘEDMĚTEM OCHRANY V OBLASTI ŽIVÉ PŘÍRODY A EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITY

001 / N02 PŘÍRODNÍ PAMÁTKA A EVROPSKY VÝZNAMNÁ LOKALITA PAHOREK U LEDČIC

Předmět ochrany:	Otevřené trávníky kontinentálních dun s paličkovcem a psinečkem; evropská suchá vřesoviště
Kategorie IUCN:	III - přírodní památka
Datum prvního vyhlášení:	03.11.2009
Katastrální území	Ledčice
Rozloha	1,3074
Nadmořská výška (m):	260 – 269

Malý pahorek se nachází na okraji šterkopískové terasy Vltavy. Je porostlý vegetací na pomezí kostřavových trávníků písčin sv. *Plantagini-Festucion ovinae* a acidofilních suchých trávníků sv. *Koelerio-Phleion phleoidis* v mozaice s plochami suchých vřesovišť nížin a pahorkatin sv. *Euphorbio-Callunion*. Solitérně se zde objevují dřeviny

Předmětem ochrany jsou otevřené trávníky kontinentálních dun s paličkovcem (*Corynephorus*) a psinečkem (*Agrostis*). Jsou to řídké trávníky vázané na okraje písčiny přesypů, mezery v písčitéch lesích, suchých lesních okrajů, na pískovcových skalkách a na mírně sešlapávaných místech podél cest a železnic. Dalším předmětem ochrany jsou Evropská suchá vřesoviště.

O02 / N01 PŘÍRODNÍ PAMÁTKA A EVROPSKY VÝZNAMNÁ LOKALITA VELTRUSY

Předmět ochrany:	Živočišné druhy páchník hnědý a roháč obecný včetně jejich biotopu
Kategorie IUCN:	III - přírodní památka
Ochranné pásmo:	vyhlášené - 0.2878 ha
Datum prvního vyhlášení:	22.06.2013
Katastrální území	Veltrusy
Rozloha (ha)	255.4854
Nadmořská výška (m):	165 – 171

Přírodní památka leží na pravém břehu Vltavy mezi obcemi Veltrusy a Všestudy. Jde o uměle vytvořený park, který při svém vzniku vycházel z dispozic prostředí. Předmětem ochrany jsou živočišné druhy páchník hnědý (*Osmoderma barnabita*) a roháč obecný (*Lucanus cervus*) včetně jejich biotopu a dlouhodobým cílem je tak zlepšení stavu jejich populací. V tomto směru hraje podstatnou roli struktura vegetace, zejména dřevinné. Díky ne hospodářskému využívání krajiny, než je v širokém okolí Dolního Povltaví běžné, došlo v této lokalitě k přežití těchto druhů.

O03 / N03 PŘÍRODNÍ PAMÁTKA A EVROPSKY VÝZNAMNÁ LOKALITA SLANÁ LOUKA U ÚJEZDCE

Předmět ochrany:	Vnitrozemské slané louky s širokolistými trávničky svazu <i>Bromion erectii</i> a polopřirozené suché trávničky a facie křovin na vápnitých podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>)
Kategorie IUCN:	III - přírodní památka
Ochranné pásmo:	vyhlášené - 0.5820 ha
Datum prvního vyhlášení:	19.04.2013
Katastrální území	Újezdec u Mělníka
Rozloha	1,3318
Nadmořská výška (m):	168

Lokalita leží na východním okraji obce Újezdec (a z části i v intravilánu obce) v plochém území nedaleko soutoku Labe a Vltavy. Většinu území tvoří vodní plochy. Předmětem ochrany je zejména zachování biotopu vnitrozemských slaných luk (*Potentillion anserinae*) s výskytem význačných halofytních druhů rostlin, zejména kriticky ohroženého druhu sítina Gerardova (*Juncus gerardii*), silně ohrožených druhů (*Melilotus dentata*, *Centaureum distans*, *Centaureum pulchellum*) a dalších vzácnějších taxonů rostlin. Dále je předmětem ochrany vegetace suchých širokolistých trávniček svazu *Bromion erecti* vyskytující se s výše uvedeným evropsky významným biotopem v jemnozrnné mozaice.

Z významnějších živočišných druhů byly zaznamenány kriticky ohrožený myrmekofilní *Lamprinus saginatus*, silně ohrožený vlhkomilný *Sunius bicolor* a ohrožené druhy *Metopsia clypeata*, *Quedius balticus* a druh *Tasgius winkleri*.

O04 PŘÍRODNÍ REZERVACE DŘÍNOVSKÁ STRÁŇ

Předmět ochrany:	Společenstva slínovcových (tzv. bílých) stráňí a ochrana vzácných a zákonem chráněných druhů rostlin a živočichů.
Kategorie IUCN:	IV - řízená rezervace
Ochranné pásmo:	vyhlášené - 8.5942 ha
Datum prvního vyhlášení:	26. 10. 1994
Katastrální území:	Dřínov, Újice
Rozloha (ha):	5,4605
Nadmořská výška (m):	210 – 238

Motivem ochrany jsou společenstva slínovcových, tzv. bílých stráňí. Jde o ojedinělý biotop odkrytých křídových slínovců Dřínovské hory (247 m n. m.) s teplomilnými bylinnými a křovinnými společenstvy.

Dřínovská stráň představuje plošně poměrně velké území, na kterém jsou rozšířena společenstva bílých strání odpovídající svazu *Festucion valesiaceae* (východní část) a *Bromion erecti* (zejména střední a západní část). Mezi chráněné botanické druhy vyskytující se na ploše patří pryšec sivý (*Euphorbia seguieriana*), kozinec rakouský (*Astragalus austriacus*), hvězdnice zlatovlásek (*Aster linosyris*), len tenkolistý (*Linum tenuifolium*), kavyl Ivanův (*Stipa pennata*), hlaváč šedavý (*Scabiosa canescens*), ledenec přímořský (*Tetragonolobus maritimus*), Iněnka Inolistá (*Thesium linophyllum*), dřišťál obecný (*Berberis vulgaris*), ostřice nízká (*Carex humilis*), pcháč bezlodyžný (*Cirsium acaule*), kavyl vláskovitý (*Stipa capillata*) a mochna písečná (*Potentilla arenaria*).

Obrázek 18: PR Dřínovská stráň

005 PŘÍRODNÍ PAMÁTKA MINICKÁ SKÁLA

Předmět ochrany:	Teplomilná společenstva skalních stepí s výskytem vzácných a chráněných druhů rostlin, kupř. česneku tuhého, kuřičky štětinkaté, kavylu sličného, kavylu Ivanova, koniklece lučního načernalého.
Kategorie IUCN:	IV - řízená rezervace
Ochranné pásmo:	ze zákona
Datum prvního vyhlášení:	01.01.1987
Katastrální území	Mikovice u Kralup n.V., Minice u Kralup n.V.
Rozloha	0,3607
Nadmořská výška (m):	200 – 226

Jižně až JJV orientovaný skalní masív se nachází na levém břehu Zákolanského potoka proti ústí údolí Rusavky. Jeho relativní převýšení je 30 m oproti dnu údolí.

Převažujícím ekosystémem (cca 70 %) jsou teplomilná společenstva skalních stepí. Cílem ochrany je zachování nelesních biotopů vázaných na bazaltovou skálu s výskytem řady typických rostlin a živočichů a dále uchování zajímavého geologického fenoménu jako takového.

Mezi zvláště chráněné druhy rostlin vyskytující se na území patří: česnek tuhý (*Allium strictum*), kavyl pýřitý (*Stipa pennata*), kavyl sličný (*Stipa pulcherrima*), koniklec luční načernalý (*Pulsatilla pratensis subsp. nigircans*), kuřička štětinkatá (*Minuartia setacea*).

006 PŘÍRODNÍ REZERVACE KOPEČ

Předmět ochrany:	Společenstva teplomilných trávníků a skalních výchozů s výskytem vzácných a ohrožených druhů rostlin.
Kategorie IUCN:	IV - řízená rezervace
Ochranné pásmo:	ze zákona
Datum prvního vyhlášení:	03. 02. 1946
Katastrální území	Kopeč (obec Úžice)
Rozloha (ha)	9,1416
Nadmořská výška (m):	196 – 225

Předmětné území je tvořeno malými pahorky nazývanými Dlouhý vrch a Homolka a dále k severovýchodu navazujícími skalními výstupy, travními porosty a křovinami. Zhruba na 20 % plochy se nachází ekosystém xerothermních až semixerothermních travinobylinných společenstev tř. *Festuco-Brometea*, sv. *Festucion valesiacae* (zejména skalní výchozy a nízké trávníky s mělkou vrstvou půdy). Fragmentálně se vyskytuje ekosystém pionýrských bylinných společenstev primitivních půd tř. *Sedo-Scleranthetea*, sv. *Alyso alyssoidis–Sedion albi* (zejména skalní výstupy se sporadickou vegetací). Jako současný hlavní předmět ochrany je označen sv. *Festucion valesiacae*, podíl plochy v ZCHÚ je obtížné odhadnout, neboť některé plochy jsou přerostlé vyššími expandujícími travinami.

Cílem ochrany je omezení či pozastavení vývojových procesů v ekosystémech, které vedle přírody významně formoval svou činností i člověk tak, aby bylo zachováno vývojové stádium ekosystému potřebné pro udržení dobrého stavu předmětu ochrany chráněného území, zachování a zlepšení stavu xerothermních společenstev s populacemi zvláště chráněných a ohrožených taxonů.

Mezi zvláště chráněné rostliny na území patří hlaváček jarní (*Adonis vernalis*), bělozářka liliovitá (*Anthericum liliago*), dvojštitík hladkoplodý (*Biscutella laevigata*), koniklec luční český (*Pulsatilla pratensis subsp. bohémica*), divizna brunátná (*Verbascum phoeniceum*). Mezi zvláště chráněné živočichy na území patří: ještěrka obecná (*Lacerta agilis*).

Obrázek 19: PR Kopeč

007 PŘÍRODNÍ PAMÁTKA NETŘEBSKÁ SLANISKA

Předmět ochrany:	Přirozená slanomilná společenstva s výskytem solenky Valerandovy.
Kategorie IUCN:	IV - řízená rezervace
Ochranné pásmo:	ze zákona
Datum prvního vyhlášení:	01. 1987
Katastrální území	Netřeba (obec Úžice)
Rozloha (ha)	1,0106
Nadmořská výška (m):	169 – 170

PP Netřebská slaniska jsou sekundárně vzniklou lokalitou; deprese vznikla při výstavbě dráhy a postupem času (v souvislosti se zánikem slaných luk v okolí) se stala refugiem slanomilných druhů. Vyskytují se zde chráněná Halofytní společenstva (pouze fragmentárně v západním cípu východní části repesí; v současnosti kosené). Dlouhodobým cílem je ochrana přirozených slanomilných společenstev s výskytem solenky Valerandovy, která je řazena mezi kriticky ohrožené druhy naší květeny.

008 PŘÍRODNÍ PAMÁTKA HLAVÁČKOVÁ STRÁŇ

Předmět ochrany:	Zachování lokality význačné botanicky, zoologicky, geologicky, geomorfologicky a krajinářsky jako součásti vltavského údolí a přírodního parku „Dolní Povltaví“. Hlavním předmětem ochrany zvláště chráněného území je druh suché louky a skalní stepi, spolu s význačnými zástupci teplomilné stepní a lesostepní flory a fauny. Dalšími předměty ochrany je dochovaný krajinný ráz s typickým reliéfem a krajinou se značným estetickým účinkem, geologický a geomorfologický fenomén a dochovaný příklad spolupůsobení sil přírody a hospodaření člověka.
Kategorie IUCN:	IV - řízená rezervace
Ochranné pásmo:	vyhlášené - 3.7227 ha
Datum prvního vyhlášení:	06. 2002
Katastrální území	Zlončice
Rozloha	0,9488
Nadmořská výška (m):	200 – 230

Hlaváčková stráž leží na hraně vltavského údolí na pravém břehu Vltavy mezi Dolánky a Máslovickou roklí. Většinu plochy tvoří suché trávníky (svazů *Festucion valesiaceae* a *Cirsio-Brachypodium pinnati*). Spodní část tvoří skalní stepi svazu *Alyso-Festucion pallentis*.

Hlavním cílem ochrany je zachování a zlepšení stavu nelesních biotopů s výskytem zvláště chráněných a ohrožených druhů (zejména rostlin) na hraně vltavského údolí. Dále je důležitá stabilizace populace těchto druhů.

Mezi zvláště chráněné, ohrožené, či jinak význačné druhy rostlin na území patří: bělozářka větevnatá (*Anthericum ramosum*), černýš rolní (*Melampyrum arvense*), česnek chlumní horský (*Allium senescens* subsp. *montanum*), česnek kulatohlavý (*Allium sphaerocephalon*), dvojšitítek hladkoplodý (*Biscutella laevigata*), hlaváček jarní (*Adonis vernalis*), jestřábník hadincovitý (*Pilosella echinoides*), kavyl Ivanův (*Stipa pennata*), kavyl sličný (*Stipa pulcherrima*), kavyl vláskovitý (*Stipa capillata*), koniklec luční (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohémica*), kozinec rakouský (*Astragalus austriacus*), kuřička štětinkatá (*Minuartia setacea*), Iněnka Inolistá (*Thesium linophyllum*), netřesk výběžkatý (*Jovibarba globifera*), oman srstnatý (*Inula hirta*), ostřice nízká (*Carex humilis*), pipla osmahlá (*Noea pulla*), prorostlík dlouholistý (*Bupleurum longifolium*), pryšec sivý (*Euphorbia seguieriana*), pýr prostřední (*Elytrigia intermedia*), rozrazil časný (*Veronica praecox*), rozrazil rozprostřený (*Veronica prostrata*), řebříček panonský (*Achillea pannonica*), řebříček štětinatý (*Achillea setacea*), sesel fenyklový (*Seseli hippomarathrum*), silenka ušnice (*Silene otitis*), skalník celokrajný (*Cotoneaster integerrimus*), smil písečný (*Helichrysum arenarium*), strdivka sedmihradská (*Melica transsilvanica*), tařice chlumní (*Alyssum montanum*), tařice skalní (*Aurinia saxatilis* subsp. *arduini*), vousatka prstnatá (*Bothriochloa ischaemum*), záhořanka žlutá (*Orphantha lutea*) a zvonek okrouhlolistý (*Campanula rotundifolia*).

Obrázek 20: Hláváček jarní (*Adonis vernalis*) v PP Hlaváčková stráž

009 PŘECHODNĚ CHRÁNĚNÁ PLOCHA VOJKOVICKÁ PÍSKOVNA

Jedná o území s dočasným výskytem významných živočišných druhů. Vzhledem k tomu, že hlavním předmětem ochrany jsou ptáci a obojživelníci a jejich biotopy (hnízdíště racka chechtavého, strnad luční, konipas luční, tuhyk obecný, skokan skřehotavý, skokan štíhlý) byla pro ochranu území stanovena doba, pro kterou v předmětném území platí omezení uvedená ve výroku rozhodnutí, odpovídající období hnízdění ptáků a rozmnožování obojživelníků. Lokalita zahrnuje ostrov, část vodní plochy, mokřady a tůň a lagunu s travino-bylinnými porosty a dřevinami o celkové rozloze 8,46 ha. Cílem ochrany je zajištění vhodných podmínek pro předmět ochrany vytvořením pobřežní vegetace se zajištěním klidového režimu v období hnízdění a rozmnožování uvedených druhů, ponecháním území přirozenému vývoji s příležitostným prováděním asanačních a regulačních zásahů.

Přechodně chráněná plocha se stanovuje na opakované období od 15. března do 20. července každého roku.

PŘÍRODNÍ PARKY

Přírodní park představuje institut obecné ochrany přírody zaměřený na ochranu území s významnými přírodními a estetickými hodnotami, lesními porosty, dřevinami rostoucími mimo les a charakteristickou skladbou zemědělských kultur. Hlavním cílem tohoto nástroje je ochrana krajinného rázu. Na území SO ORP Kralupy nad Vltavou zasahují v jeho jižní části dva přírodní parky.

PŘÍRODNÍ PARK DOLNÍ POVLTAVÍ

Přírodní park byl vyhlášen vyhláškami Okresního úřadu Praha-východ a Okresního úřadu Mělník v roce 1994. Jeho rozloha činí 1 043 ha.

Přírodní park zaujímá území harmonické krajiny severně od Prahy na pravém břehu Vltavy. Území tvoří mírně zvlněná Pražská plošina, proříznutá hlubokým, strmým údolím Vltavy s mohutnými skalními výchozy, které zde má charakter kaňonu. Park by měl pokračovat i na levém břehu Vltavy na území SO ORP Černošice. Tato část však dosud nebyla vyhlášena.

V řešeném území se jedná o skalní převážně zalesněné pravostranné úbočí Vltavy, skalní útvar je rozčleněn krátkými hluboce zaříznutými údolími, svahy s východní až jižní expozicí porůstají suchomilná a teplomilná společenstva

reliktního charakteru (PP Hlaváčkova stráň). V nivě potůčku Zlončické rokle a Vltavy jsou fragmenty lužních společenstev, pěnovcová prameniště, suťové lesy i teplomilné doubravy.

PŘÍRODNÍ PARK OKOLÍ OKOŘE A BUDČE

Tento přírodní park byl vyhlášen nařízením Okresního úřadu Praha-západ v roce 1997 a nařízením Okresního úřadu Kladno v roce 1998 jako přírodní park Okolí Okoře. Území bylo v r. 2011 rozšířeno o „Budečsko“, zahrnující území podél Zákolanského potoka mezi obcí Středokluky a městem Kralupy nad Vltavou.

Zřízen byl z důvodu ochrany krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami, zejména s ohledem na rozsáhlé lesní komplexy, charakteristickou skladbu zemědělských kultur s bohatým zastoupením rozptýlené zeleně, louky, stepní trávníky, potoční údolí se zachovalou pestrou nivou (údolí Zákolanského potoka, Turského potoka a částečně i Knovízského potoka), skalnaté, většinou zalesněné strmé údolní svahy s loukami a křovinatými mezemi; neméně významné jsou kulturní dominanty (např. NKP Budeč, hrad Okoř, archeologické naleziště Rusavky), plochy staré zástavby ve většině obcí včetně průmyslových historických objektů.

VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY

Na území SO ORP Kralupy nad Vltavou se nachází významné krajinné prvky dvou typů. Prvním typem jsou prvky dle § významné krajinné prvky dle §3 a §4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, což jsou

- a) všechny plochy lesů ;
- b) vodní toky (⇒ *kap. 6.4*);
- c) vodní plochy (⇒ *kap. 6.4*);
- d) nivy vodních toků.

Druhým typem jsou registrované významné krajinné prvky, jimiž jsou dle ÚAP SO ORP Kralupy nad Vltavou (2016). Jedná se o následující VKP⁶.

VKP 1 POD HÁJEM

Mozaika vodních ploch, suchých písčín a mokřadů, stepních lad s nepravidelnými stromovými i keřovými porosty a lesních porostů v prostoru bývalé pískovny (součástí je přechodně chráněná plocha Vojkovičká pískovna).

VKP 2 OPUŠTĚNÉ LOMY OLOVNICE

Pozůstatky těžby černého uhlí zarostlé spontánní vegetací

VKP 3 DŘÍNOVSKÝ RYBNÍK

Umělá vodní plocha u obce s doprovodnou vegetací, vodní plocha rozdělena na dvě části – jímku (zarůstá okřehkem menším) a vlastní rybníček ve spodní části s rákosinou.

VKP 4 NAD RYBNÍKEM

Mokřad na Knovízském potoce s rákosinou.

VKP 45 LOUKA DOLANY

Opuštěná louka zarůstající spontánní vegetací nad Dolany.

VKP 6 RÁKOSIŠTĚ OLOVNICE

Mokřad na Knovízském potoce s rákosinou.

VKP 7 VĚŠÍNSKÁ STROUHA U LEDČIC

Lesní porost tvořený topolem černým, část koryta Věšínské strouhy s doprovodným porostem a rozsáhlou rákosinou.

⁶ Číslování dle výkresu 1.02

VKP 8 ŠKARECHOV

Lesní porosty přirozené skladby a travinobylinná lada na svazích.

VKP 9 MEZ U DŘÍNOVSKÉHO HÁJE

Výrazná mez s keřovým liniovým porostem na hraně, na plošině malé akátové hájky.

VKP 10 MOKŘAD U HÁJE

Bývalá zahrada zarůstající spontánní keřovou vegetací a navazující opuštěný drobný lom s mokřadem.

VKP 11 KOŘENICE

Teplomilné stráně s bohatým zastoupením zvláště chráněných druhů.

Krajinným prvkem navrženým k registraci za VKP je **alej nad Lhotou**, o jehož registraci bylo dle informace obce Dřínov požádáno 20. 9. 2018.

LOKALITA VÝSKYTU ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ

Plochou v zájmu ochrany přírody je lokalita výskytu zvláště chráněných druhů **LV01 MINICKÁ STRÁŇ**. Předmětem zájmu je mozaika stepních a křovinatých lad, porostů charakteru lesa a ekosystém mokřadních společenstev, zejména rákosin, mokřadních křovinatých porostů a potočních luhů v údolí Turského potoka u Minic.

Pro tuto lokalitu se připravuje registrace za VKP.

Mimo výše uvedené lokality mají zvýšenou hodnotu z hlediska biotické složky krajiny

1. Zarůstající zahrady a sady a meze v polích na svahu pod Lutovníkem.
2. Zlončická rokle.
3. Meze a pozůstatky vinic v lokalitě Na viničkách nad Lešany.
4. Plochy spontánní vegetace v lokalitě Nový Dvůr.
5. Plochy spontánní vegetace v lokalitě bývalého cukrovaru v Úžicích.
6. Lešanský háj.

MOKŘADNÍ SPOLEČENSTVA

Hodnotou s velkým významem pro udržení biologické diverzity jsou mokřadní společenstva, která jsou Agenturou ochrany přírody a krajiny evidována jako národně významné mokřady. Jedná se o tyto plochy (⇒ kap. 6.5.3).

PAMÁTNÉ STROMY

Ve SO ORP Kralupy nad Vltavou se nachází 7 památných stromů / skupin stromů. Čtyři z nich leží zámeckém parku Veltrusy (dochází tedy k překryvu s přírodní památkou i evropsky významnou lokalitou).

Tabulka 17: Památné stromy na území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: drusop.cz)

Označení	Název	Druh	Lokalita	Počet	Datum prvního vyhlášení
S01	Dub u Zeměch	dub zimní / Quercus petraea Mattuschka	V les. odd. 33 d2, za rybníky, pod lesní cestou ve svahu vpravo	1	25. 01. 1983

Označení	Název	Druh	Lokalita	Počet	Datum prvního vyhlášení
S02	U pěti bratří	dub letní / Quercus robur	na pravém břehu Vltavy "U pěti bratří", za cvištěm pro psy	3 (2 duby skáceny)	25. 01. 1983
S03	Památný strom - Platan javorolistý (Platanus x acerifolia (AIT.) WILLD., syn. P. hispanica MILLER ex MÜNCHH.)	Platan javorolistý / Platanus x acerifolia	V zámeckém parku u cesty na louce v blízkosti zámku	1	22. 12. 2009
S04	Památné stromy - Platan javorolistý (Platanus x acerifolia (AIT.) WILLD., syn. P. hispanica MILLER ex MÜNCHH.)	platan javorolistý / Platanus hispanica Mill.	V zámeckém parku na platanové louce	3	22. 12. 2009
S05	Památné stromy - Dub letní (Quercus robur)	dub letní / Quercus robur	V zámeckém parku v blízkosti cesty k zámku	3	22. 12. 2009
S06	Památný strom - Borovice vejmutovka (Pinus strobus L.)	borovice vejmutovka / Pinus strobus	V zámeckém parku v osově aleji	1	22. 12. 2009
S07	Babyka u Nové Vsi	javor babyka / Acer campestre	zahrada mateřské školy, v dolní části u Bakovského potoka	1	25. 01. 1983

Obrázek 21: Platan v zámeckém parku ve Veltrusech

Hodnotou v oblasti živé přírody jsou též **funkční plochy skladebných částí územního systému ekologické stability** (\Rightarrow kap. 6.6.5). Řada z těchto ploch se překrývá s jinými hodnotami.

Hodnoty v oblasti živé přírody jsou znázorněny ve výkresu 1.02.

6.6.4 RIZIKA A NEGATIVNÍ JEVI V OBLASTI BIOTY

Dlouhodobá přeměna přirozených ekosystémů na umělé byla doprovázena výrazným poklesem biologické diverzity a ekologické stability krajiny. Nížinná část řešeného území je již od pravěku odlesněná a v různé míře zestepněná. Většina porostů na terasových štěrkopiscích a vátých píscích je ve fragmentech lesů přeměněna na kulturní bory. Přirozené nebo spíše přírodě blízké druhotně vzniklé plochy s vyšší rozmanitostí druhů včetně řady druhů chráněných se vyskytují v území fragmentárně. Typickým příkladem jsou plochy stepní vegetace u Dřínova, u Kopče nebo Dolan, mokřady v nivě Vltavy a v nivách Zákolanského a Knovízského potoka a slaniska v Mělnické kotlině (Netřebská slaniska, Slaná louka u Újezdce).

NÍZKÁ EKOLOGICKÁ STABILITA KRAJINY

Koeficient ekologické stability řešeného území je velmi nízký, celé území spadá do typu A.1 (\Rightarrow kap. 6.6.2).

HOMOGENIZACE KRAJINY

Významným negativním jevem, který se v souvislosti s intenzivním zemědělským využitím zemědělské půdy v České republice objevuje, je tzv. homogenizace (stejnorodost) krajinné struktury vlivem vysokého podílu rozsáhlých půdních bloků orné půdy. Homogenizace vytváří na jedné straně podmínky pro větší ekonomickou efektivitu zemědělství, na straně druhé přináší negativní environmentální dopady (diskonektivita biotopů, migrační bariéry, ztráta rozmanitosti na ekosystémové úrovni, nárůst erozní ohroženosti, snížení estetických kvalit krajiny, atd.), ale i sociálních důsledků (změna charakteru venkova, růst velkých zemědělských společností na úkor malých a středních farem, neprostupnost krajiny, atd.). Za kritickou hranici homogenity krajinné struktury lze považovat výměru bloků orné půdy větší než 50 ha. Bloky nad tuto kritickou výměru se zejména ve východní a severní části řešeného území.

Extrémních velikostí dosahují dva bloky, které zasahují do Ledčic a Nové vsi ze sousedních obcí. Jedná se o blok 9501-0 s výměrou 347,8 ha a blok 0301-0 s výměrou 436,77 ha.

OMEZENÍ PROSTUPNOSTI KRAJINY A BARIÉRY MIGRACE ORGANISMŮ

Kromě postupné přeměny přírodních ploch na agrocenózy a lesy s umělým složením (borovice černá, trnovník akát) byly v krajině postupně vytvářeny technicistní bariéry omezující přirozenou migraci organismů v krajině. Zásadní bariérou je těleso dálnice D8, které není opatřeno umožňující migraci zvířat. K omezení migrace přispívají též velké urbanizované plochy, zejména plochy s převahou zpevněného povrchu jako je areál chemické výroby mezi Kralupy Veltrusy (Synthos Kralupy, Česká rafinérská a.s.), sklady ropy Mero nad Pohořany, areál Unilever v Nelahozevsi a logistický areál v Kozomíně.

Plochy s negativním vlivem na biotu jsou znázorněny ve výkresu 1.05a.

6.6.5 ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY

Územní systém ekologické stability má vzhledem k ochraně bioty a zvýšení ekologické stability a biologické diverzity zvláštní postavení. Běžně je řazen mezi přírodní či krajinné hodnoty, reálně ale jsou hodnotou pouze jeho funkční skladebné části. Skladebné části nebo jejich díly, v nichž je třeba zrealizovat opatření k zajištění funkčnosti a celistvosti systému tvoří potenciál krajiny pro zajištění jejích ekologických funkcí.

V dalším textu je popsáno vymezení ÚSES dle Plánu ÚSES Kralupsko z roku 2015, který je Městským úřadem v Kralupech považován za relevantní podklad. Tento podklad se nemusí v detailech shodovat s územními plány jednotlivých obcí, neboť všechny vydané ÚP pracovaly předchozím dokumentem, který byl Okresní generel ÚSES Mělník – jih z roku 1999. Oba dokumenty zpracovala stejná autorka, Ing. M. Morávková.

NADREGIONÁLNÍ BIOCENTRA (NC)

Nadregionální biocentra jsou ekologicky významné segmenty krajiny, které reprezentují celou škálu biogeografických regionů dané biogeografické podprovincie, včetně přechodových zón pro danou podprovincii unikátních společenstev.

NADREGIONÁLNÍ BIOCENTRUM 2001 ÚDOLÍ VLTAVY

Zasahuje na jižním okraji řešeného území do k.ú. Dolany u Prahy a k.ú. Zlončice. Jeho rozloha v řešeném území je 8,57 ha (tj. cca 7 % z celkové rozlohy 1230,15 ha)

Biocentrum má charakter vodního a nivního biotopu, na který bezprostředně navazuje biotop skalních stepí a teplomilných doubrav na prudkých skalnatých svazích vltavského kaňonu. Nejhodnotnější porosty jsou soustředěny do vysychavých až skalnatých svahových poloh, kde jsou chráněny v rámci zvláště chráněných území (např. NPR Větrušická rokle, PR Máslovická stráž, PR Roztocký háj-Tiché údolí, PP Hlaváčkova stráž).

NADREGIONÁLNÍ BIOKORIDORY (NRBK)

Nadregionální biokoridory v celostátní síti propojují nadregionální biocentra, tvoří je osa a nárazníková (ochranná) zóna. Obě části jsou jejich neoddělitelnou součástí a po celé ploše koridoru se podporuje tzv. koridorový efekt – všechny ekologicky významné segmenty krajiny, skladebné části regionálních i lokálních ÚSES, chráněná území, významné krajinné prvky a území s vyšším stupněm ekologické stability se stávají neoddělitelnou součástí nadregionálního biokoridoru. Minimální šířka osy odpovídá šířce regionálního koridoru příslušného typu, pro luční a kombinovaná společenstva, neměla by klesnout pod 50 m.

K 57 ŠEBÍN – K58, OSA TEPLMILNÁ DOUBRAVNÍ

Biokoridor zahrnuje převážně biotopy suché řady. Trasa je vedena po svazích nad Vltavou po obvodu města Kralup, dále na hraně mezi obcemi Nelahozeves a Novými Ouholicemi, u Nové Vsi je trasa svedena na okr. Kladno (ORP Slaný, k.ú. Sazená). skládá se z úseků funkčních, částečně funkčních i navržených k založení. Trasa je vymezena tak, aby se co nejvíce přiblížila směrovému vedení osy dle podkladů MŽP ČR.

Nadregionální biokoridor je veden jižně od Zeměch, do polohy mimo řešené území (k.ú. Otovice, okr. Kladno), další změnou je přeložení trasy do polohy lokálního biokoridoru (ve změně č. 4 ÚPO Kralupy označeného jako LBK 184), který byl již připraven a vymezen v parametrech nadregionálního biokoridoru. Důvodem je vedení mimo zastavěné území města.

Vloženými biocentry je rozdělen na úseky:

NRBK 47 Nová Ves SZ - Mičín

NRBK 48 Křemel, Panský háj - Nové Ouholice Z

NRBK 49 Nové Ouholice - Z Pod horami

NRBK 50 Pod horami - Podhořany Z

NRBK 51 Podhořany Z - Na Hledsebi

NRBK 52 Na Hledsebi - Kořenice

NRBK 53 Nad Kořenicí

NRBK 54 Kořenice - Na Věnci

NRBK 55 Na Věnci - Pod ovčínem

NRBK 56 Pod ovčínem – V dubci

NRBK 57 V dubci – Lutovník

NRBK 58 Lutovník – Nový Dvůr jih

NRBK 59 Nový Dvůr jih – V Křemelci

NRBK 60 V Křemelci – Nad Slatinou

NRBK 61 Nad Slatinou – Sprašová rokle

NRBK 65 Kralupy jih – Nad Kocandou

NRBK 66 Kralupy jih – Údolí Turského potoka

NRBK 67 Údolí Turského potoka – Minická skála

K 58 ÚDOLÍ VLTAVY – K 10, OSA TEPLOMILNÁ DOUBRAVNÍ, VODNÍ A NIVNÍ

Trasa vede údolím Vltavy, mezi nadregionálním biocentrem NC 2001 ve směru ke Kralupům zahrnuje vodní pravobřežní úbočí vltavského kaňonu (osa teplomilná doubravní), od Kralup jde v souběhu osa vodní i nivní v trase vodního toku a přilehlých lužních porostů směrem k Labi.

Do složeného biokoridoru K58 jsou vložena lokální biocentra smíšeného typu na nezastavěné plochy s pokud možno vyšší ekologickou stabilitou a pro biotopy lužních lesů ve vzdálenosti nepřesahující 700 m.

Vloženými biocentry je rozdělen na úseky:

Vodní osa

NRBK 43 U Kozárovic – Veltruský luh

NRBK 44 U Veltruského luhu

NRBK 45-1 Ostrůvek - Miřejovice

NRBK 45-2 Miřejovice - Most Kralupy

NRBK 45-3 Most Kralupy - Tůně u Chvatěrub a Dolan

NRBK 46-1 Tůně u Chvatěrub a Dolan – U přívozu

NRBK 46-2 U přívozu – Údolí Vltavy

Osa teplomilná doubravní

NRBK 46-3 Nad řekou – Zlončická rokle

NRBK 46-4 Zlončická rokle – Údolí Vltavy

REGIONÁLNÍ BIOCENTRA (RC)

Regionální biocentra jsou ekologicky významné segmenty, které reprezentují celou škálu biochor daného biogeografického regionu, včetně pro daný biogeografický region unikátních společenstev. Byly upřesněny minimální parametry regionálních biocenter:

V řešeném území je vymezeno celkem 7 regionálních biocenter, pět z nich je vložených do nadregionálního biokoridoru. Mají tedy nadregionální význam. Přehled je uveden v tabulce 18.

REGIONÁLNÍ BIOKORIDORY (RK)

Regionální biokoridor je segment krajiny, který umožňuje migraci organismů a propojuje mezi sebou regionální biocentra.

Do řešeného území zasahují 3 regionální biokoridory, které jsou dále členěny na úseky v několika řádech. Přehled RK je uveden v tabulce 18.

LOKÁLNÍ BIOCENTRA (LBC)

Celkem je v řešeném území vymezeno 76 lokálních biocenter, z jichž některá jsou dělená na části. Lokální biocentra vložená do os NRBK mají nadregionální význam, lokální biocentra vložená do regionálních biokoridorů mají regionální význam. Přehled LBC je uveden v tabulce 18.

LOKÁLNÍ BIOKORIDORY (LBK)

Lokální (místní) biokoridor propojuje v místně významné migrační trase lokální biocentra. Trasy některých biokoridorů jsou rozděleny na úseky. Přehled LBK je uveden v tabulce 18.

Tabulka 18: Skladebné části ÚSES regionální a lokální úrovně v území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: Podklad. č 19)

Označení	Název	Poznámka
Regionální biocentra		
RC 1483	Veltruský luh	vložené do NRBK K58/V,N
RC 1484	Dřínovský háj	mezi RK 1130 a 1131
RC 1485	Zlončická rokle	vložené do NRBK K58/T
RC 1862	Kořenice	vložené do NRBK K57/T
RC 1863	Sprašová rokle	vložené do NRBK K57/T
RC 1864	Minická skála	vložené do NRBK K57/T a mezi RK 1120 a 1121
RC 1865	Kopeč	mezi RK 1131 a 1132
Regionální biokoridory		
RK 1119	Pomoklina – K57	Úseky: RBK 37 Nová Ves – U křížku RBK 38-1 U křížku – Škarechov I. RBK 38-2 U křížku – Škarechov II. RBK 38 Škarechov – Na liškách
RK 1131	Dřínovský háj - Kopeč	Úseky: RBK 44 Špičák - Kopeč RBK 45-1 Dřínovský háj – Na velkém kuse RBK 45-2 Na Velkém kuse – U Černavky RBK 45-3 Na Velkém kuse – Na skalách
RK 1130	Dřínov – Úpor	Úseky: RBK 46-1 Dřínovský háj – Pod stavadly RBK 46-2 Pod stavadly – V černavách RBK 46-3 V černavách – U hráze I. RBK 46-4 U hráze I. – U hráze II.
Lokální biocentra		
LBC 204	Mařenka	
LBC 205	Mokřad na Věšínské strouze	
LBC 206	Černivá	
LBC 207	Škarechov Z	LBC 207-1 LBC 207-2 vložené do RK 1119
LBC 208	U křížku	LBC 208-1 LBC 208-2 vložené do RK 1119
LBC 209	Škarechov	vložené do RK 1119
LBC 233	Nová Ves – SZ	vložené do NRBK K57/T, RK 1119
LBC 234	Mičín	vložené do NRBK K57/T
LBC 235	Křemel – Panský háj	vložené do NRBK K57/T
LBC 236	Nové Ouholice – Z	vložené do NRBK K57/T
LBC 237	Pod horami	vložené do NRBK K57/T
LBC 238	Podhořany – Z	vložené do NRBK K57/T
LBC 239	Na Hledsebi	vložené do NRBK K57/T
LBC 240	Vepřek	vložené do NRBK K58/V, N

Označení	Název	Poznámka
LBC 244	Ve Vransku	vložené do NRBK K58/V, N
LBC 245	U jezu	vložené do NRBK K58/V, N
LBC 246	K Dušníkám	vložené do NRBK K58/V, N
LBC 248	Ostrůvek	vložené do NRBK K58/V, N
LBC 250	Bezedná tůň	
LBC 251	Selská tůň	
LBC 252	Borek u Vojkovic	
LBC 253	Na neckách	
LBC 254	V oblouku	
LBC 255	Borek Na pískách	
LBC 262	Na Věnci	vložené do NRBK K57/T
LBC 263	Pod ovčínem	vložené do NRBK K57/T
LBC 264	V dubci	vložené do NRBK K57/T
LBC 265	Kalvárie u Malé Bučiny	
LBC 266	Lešanský háj	
LBC 267	Zámecký park Nelahozeves	na základě připomínky obce vymezení upraveno dle nového ÚP
LBC 269	Vltava – Nelahozeves	vložené do NRBK K58/V, N
LBC 270	Na střelnici	vložené do NRBK K58/V, N
LBC 271	Vltava – Lobeček	vložené do NRBK K58/V, N
LBC 272	Na trati za mostem	
LBC 273	Lesík u rozvodny	
LBC 274	Na pusté cestě	
LBC 275	Na oštěpáku	
LBC 276	Za zahradami	
LBC 277	V Jordáně	
LBC 278	Na velkém kuse	vložené do RK 1131
LBC 279	Pod stavadly	vložené do RK 1130
LBC 280	V černavách	vložené do RK 1130
LBC 281	U hráze I.	vložené do RK 1130
LBC 284	Újezdec	
LBC 285	Netřebská slaniska	
LBC 294	Lutovnick	vložené do NRBK K57/T
LBC 295	Nový Dvůr – jih	vložené do NRBK K57/T
LBC 296	V Křemelce	vložené do NRBK K57/T
LBC 297	Nad Slatinou	vložené do NRBK K57/T
LBC 298	Na řasáku	
LBC 299	Hostibejk	
LBC 300	Nad rybníkem	
LBC 301	Údolí Turského potoka	vložené do NRBK K57/T
LBC 302	Stráň nad tratí u Minic	

Označení	Název	Poznámka
LBC 303	Kralupy – jih	vložené do NRBK K 57/T
LBC 304	Nad Kocandou	vložené do NRBK K 57/T
LBC 305	Vltava – most Kralupy nad Vltavou	vložené do NRBK K 58/V, N
LBC 306	Tůň u Chvatěrub a Dolan	vložené do NRBK K 58/V, N,T;K 57/T
LBC 307	U přivozu	vložené do NRBK K 58/V
LBC 309	Mezi vrchy	
LBC 310	U Kozomína	
LBC 331	Borek u Zlosyně	
LBC 332	U křižovatky	
LBC 333	Za humny u Veltrus	
LBC 334	V řečištích	
LBC 335	Za starou silnicí	
LBC 336	V jezírkách	
LBC 337	Na vinici	
LBC 338	Pod horou	
LBC 339	U lesíka	
LBC 340	Olovnice	
LBC 341	U Panny Marie	
LBC 342	Pod vsí	
LBC 343	Úvalka	
LBC 344	Dolanský háj	
LBC 345	Nad řekou	vložené do NRBK K58/T
Lokální biokoridory		
LBK 115	Mokřad na Věšínské strouze – Mařenka	
LBK 116	Jeviněves JZ – Mokřad na Věšínské strouze	
LBK 117	Na liškách – Mokřad na Věšínské strouze	
LBK 118	Černivá – Na Sazensku	LBK 118-1 Mařenka – Černivá LBK 118-2 Černivá – K Sazené LBK 118-3 Na hájích – Černivá
LBK 119	Škarechov – Na Sazensku	LBK 119-1 Škarechov Z - Škarechov LBK 119-2 Škarechov Z - dálnice LBK 119-3 úsek mezi dálnicí a hranicí ORP
LBK 144	Vepřek – Křemel, Panský háj	
LBK 145	V rovništích	
LBK 146	Veltruský luh - Kozárovický potok	LBK 146-1 Veltruský luh – Bezedná tůň LBK 146-2 Bezedná tůň – Selská tůň LBK 146-3 Selská tůň – V oblouku
LBK 147	Homolka	LBK 147-1 Veltruský luh – Borek u Vojkovic LBK 147-2 Borek u Vojkovic – Dřínovský háj
LBK 148	K Bukolu	LBK 148-1 Vltava – Na neckách LBK 148-2 Na neckách – Selská tůň

Označení	Název	Poznámka
LBK 149	Na pískách	LBK 149-1 Dřínovský háj – Borek na pískách LBK 149-2 Borek na pískách – Na hranicích
LBK 153	Kořenice - Uhy	
LBK 154	Nad bílou cestou – Velvarský háj	LBK 154-1 U lesíka – Kalvárie u Malé Bučiny LBK 154-2 Kalvárie u Malé Bučiny – Velvarský háj
LBK 155	Lešanský háj – K Mikovicům	
LBK 156	Lešanský háj – Zámecký park Nelahozeves	na základě připomínky obce vymezení upraveno dle nového ÚP
LBK 157	Na střelnici – Na trati za mostem	LBK 157-1 Na střelnici – k silnici LBK 157-2 Ke křižovatce LBK 157-3 U Křižovatky – Za humny u Veltrus LBK 157-4 Za humny u Veltrus – Na trati za mostem
LBK 158		LBK 158-1 Na pusté cestě – Dřínovský háj LBK 158-2 Za starou silnicí – Na pusté cestě LBK 158-3 U rozvodny – Za starou silnicí LBK 158-4 Na trati za mostem – U rozvodny LBK 158-5 Na trati za mostem – Mezi vrchy
LBK 159	"Průhon" úsek Na pusté cestě – Za zahradami	
LBK 160	Dřínovský háj – Zlončická rokle	LBK 160-1 Dřínovský háj – Za zahradami LBK 160-2 Černavka – Za zahradami LBK 160-3 Za zahradami – Na oštěpáku LBK 160-4 Na oštěpáku – U Kozomína LBK 160-5 U Kozomína – Na vinici LBK 160-6 Na vinici – Zlončická rokle
LBK 161	Na Vartě	
LBK 162	Postřižinský potok	LBK 162-1 Černavka – V Jordáně LBK 162-2 V Jordáně – V jezírkách
LBK 163	K Újezdci	LBK 163-1 Újezdec – V černavách LBK 163-2 V černavách - Černavka
LBK 164	Újezdec – U vrbek	
LBK 165	Slatiny	
LBK 166	Korycanský potok I	
LBK 178	Lutovník – Lešanský háj	
LBK 179	Hostibejk – Zámecký park Nelahozeves	
LBK 180	Lutovník – Hostibejk	
LBK 181	Nad Slatinou – Nad rybníkem	LBK 181-1 Nad Slatinou – Nad rybníkem LBK 181-2 Nad Slatinou – Pod vsí
LBK 182	V Rusavkách – Údolí Turského potoka	
LBK 183	Údolí Turského potoka	
LBK 213	Ostrůvek – Veltruský luh	
LBK 214	Veltruský luh – V řečištích	
LBK 215	Za starou silnicí – Borek u Vojkovic	

Označení	Název	Poznámka
LBK 216	Na střelnici – Ke křižovatce	
LBK 218	Velké vršky - Kopeč	
LBK 219	V jezírkách – Velký háj	
LBK 220	Na vinici – Pod horou	
LBK 221	Pod horou – Velký háj	
LBK 222	Korytnice – Velvarský háj	
LBK 223	U lesíka - Olovnice	
LBK 224	Olovnice – Průhon u remízku	
LBK 225	U Panny Marie – Na lukách	
LBK 226	Pod vsí – U Panny Marie	
LBK 227	Pod vsí – U topůlku	
LBK 228	Pod vsí – Na rybníčkách	
LBK 229	Na řasáku – U Mikovic	
LBK 230	Minická skála – Stráž nad tratí	
LBK 231	Stráně nad tratí – Kralupy jih	
LBK 232	Úvalka – Na skalce	
LBK 233	Nad Kocandou – Dolanský háj	
LBK 234	Dolanský háj – Háj severně od Libčic	

Vlastní realizace skladebných částí ÚSES proběhla jen ve velmi malém úseku regionálního biokoridoru RK 130 u Dřínova.

Obrázek 22: Realizace části ÚSES v Dřínově

Funkční plochy skladebných částí ÚSES jsou zakresleny ve výkresu 1.02, návrhové plochy (k založení) jsou zakresleny ve výkresech 1.03 a 1.05b. Kompletní ÚSSE je zakreslen ve výkresu 1.04.

7. VYUŽITÍ KRAJINY V SO ORP KRALUPY NAD VLTAVOU

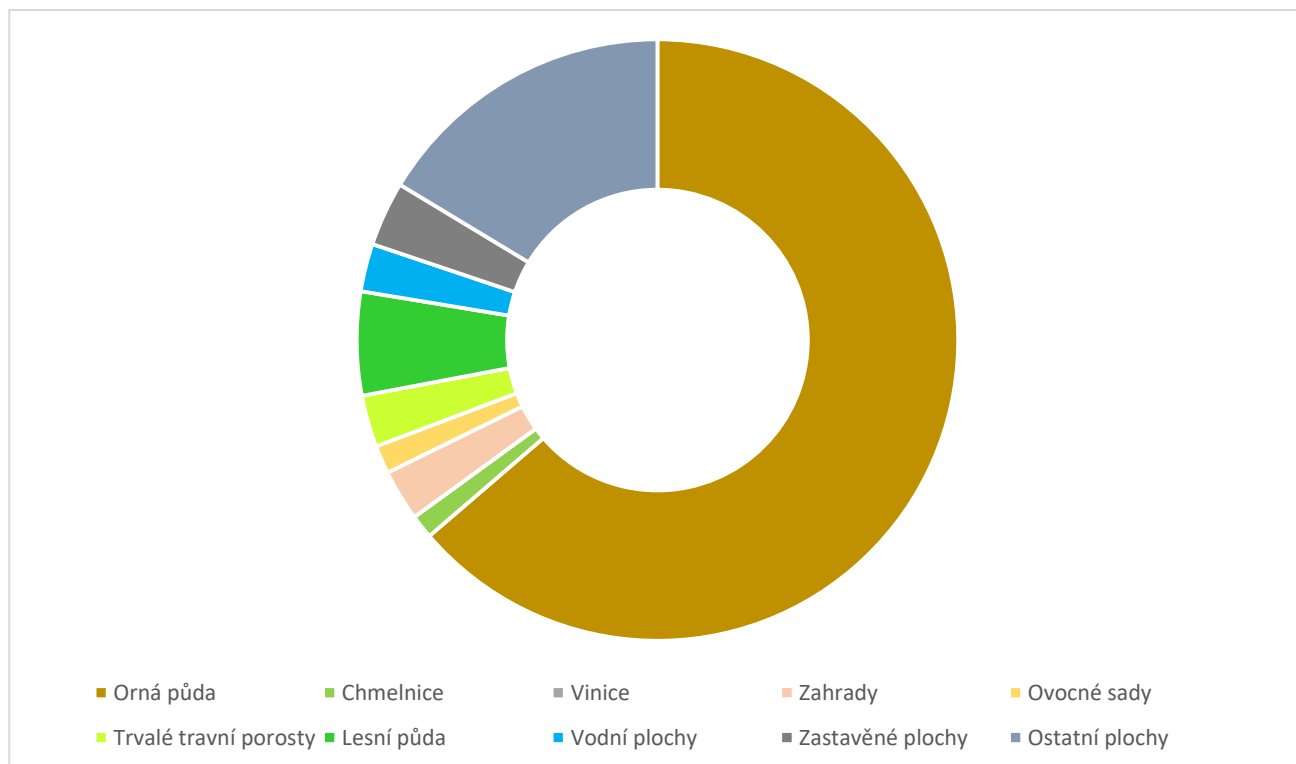
7.1 VYUŽITÍ POZEMKŮ

Území SO ORP má výrazně zemědělský a industriální charakter, což dokazuje výrazný podíl zemědělských půd i zastavěného území. Zemědělská půda tvoří 72,1% z celkového území OPR. Největší zastoupení ze zemědělské půdy tvoří orná půda, která zaujímá 88,5% výměry ze zemědělské půdy.

Tabulka 19: Využití území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: ČSÚ, Územně analytické podklady k 29. 6. 2018)

Charakter využití	Výměra (ha)	Podíl z celkové výměry
Zemědělská půda	9451,5	72%
Orná půda	8358,7	64%
Chmelnice	168,4	1%
Vinice	0,0	0%
Zahrady	360,3	3%
Ovocné sady	198,9	2%
Trvalé travní porosty	365,1	3%
Lesní půda	730,8	6%
Vodní plochy	337,2	3%
Zastavěné plochy	455,7	3%
Ostatní plochy	2146,3	16%
Celková výměra	13121,0	

Obrázek 23: Graf využití pozemků v SO ORP Kralupy nad Vltavou

Statistické údaje o využití ploch bohužel nepodávají přesný obraz o skutečném způsobu využívání území. Příkladem je např. údaj o rozloze vinic, která je uváděna jako nulová. Přitom na svahu nad ulicí V Růžovém údolí je založena řada vinic, pozemky jsou ale stále vedeny v katastru nemovitostí jako orná půda.

V posledních letech dochází k dynamickým změnám ve využití krajiny charakterizovaným úbytkem zemědělské půdy a nárůstem zastavěných ploch. Přehled za období 1993 – 2016 ukazují následující tabulky a graf. V tomto přehledu je ovšem nutné okomentovat nesoulad patrný z tabulky 21 a následného grafu. Podíl zemědělské půdy poklesl ve sledovaném období o více než 4 %, ovšem pokles je ze statistických dat patrný i u zastavěných ploch. Je to dáno postupným zpřesněním evidence nemovitostí a digitalizací katastrálních map, kdy řada dříve evidovaných zastavěných pozemků byla převedena do ostatních ploch.

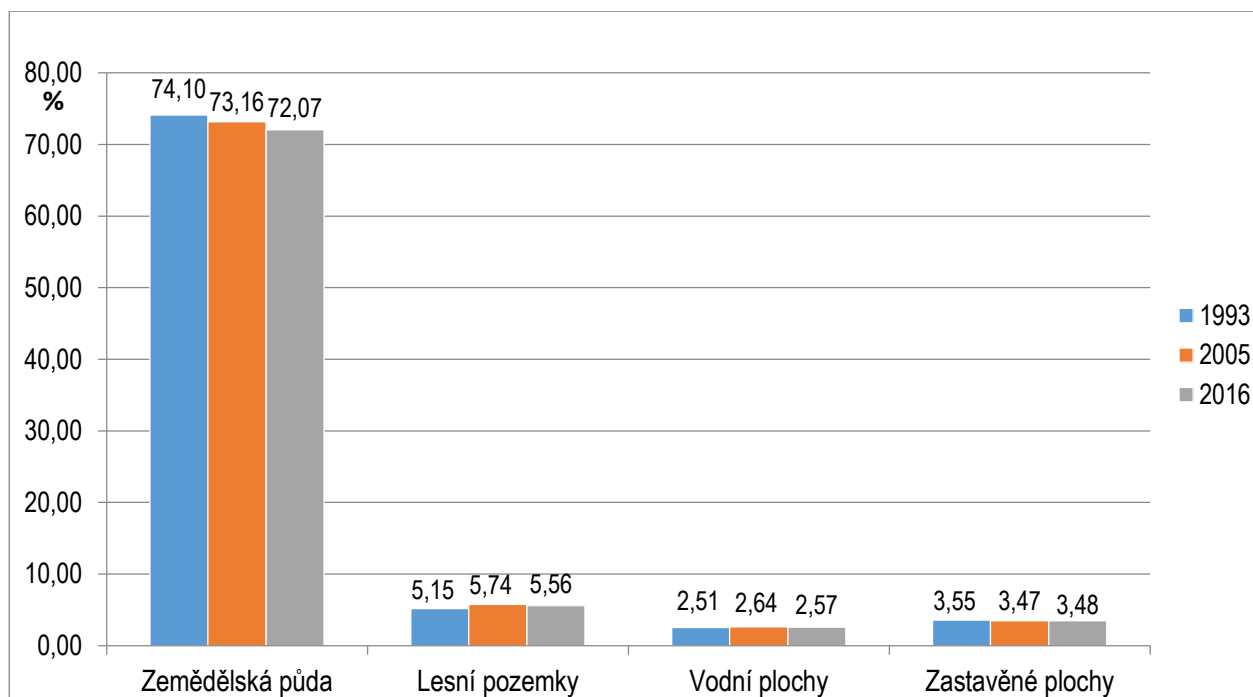
Tabulka 20: Vývoj využití území v obcích SO ORP Kralupy nad Vltavou 1993 – 2016 (zdroj: ČSÚ, 2017)

Obec	Zemědělská půda			Lesní pozemky			Vodní plochy			Zastavěné plochy		
	1993	2005	2016	1993	2005	2016	1993	2005	2016	1993	2005	2016
Dolany	550,4	550,3	550,0	390,2	388,2	386,5	59,7	60,5	60,5	30,0	30,0	28,7
Dřínov	458,1	458,3	458,2	408,7	408,1	406,9	11,3	11,3	13,0	1,4	3,1	3,1
Hostín u Vojkovic	478,1	478,1	478,4	426,9	414,8	414,7	10,6	10,6	10,5	5,7	5,7	5,7
Chvatěruby	325,9	330,5	330,9	237,5	227,1	226,3	9,4	9,3	10,1	11,1	11,1	11,1
Kozomín	272,1	271,8	272,2	235,9	236,0	226,4	1,4	1,3	1,0	3,8	4,6	5,0
Kralupy nad Vltavou	2 189,9	2 190,3	2 190,0	1 209,1	1 203,8	1 191,8	200,7	199,0	194,4	78,4	75,2	75,0
Ledčice	1 097,1	1 097,1	1 098,6	1 003,8	985,5	958,2	10,6	9,7	17,8	4,1	3,8	4,2
Nelahozeves	997,2	997,1	995,4	627,3	609,4	600,8	109,1	113,5	119,0	25,4	25,1	24,8
Nová Ves	1 010,6	1 010,5	1 012,5	752,7	709,8	692,0	71,8	70,5	73,2	47,0	48,9	48,9
Olovnice	587,3	587,3	587,6	516,8	516,8	517,1	18,1	18,1	18,1	5,5	5,5	4,8
Postřižín	443,2	443,2	443,2	352,0	353,6	324,1	19,0	19,2	19,2	2,6	2,2	2,2
Újezdec	236,8	236,8	236,6	217,7	219,6	219,1	0,0	0,0	0,0	4,3	4,5	3,9
Úžice	1 030,2	1 030,1	1 029,8	892,3	885,2	850,2	0,2	0,2	0,2	15,1	14,4	15,1
Veltrusy	801,1	801,1	800,7	434,5	429,3	424,4	10,7	10,8	10,7	34,0	34,0	31,9
Vojkovice	1 116,1	1 116,1	1 111,4	822,2	822,7	830,3	17,6	98,5	60,6	48,0	63,7	58,3
Všestudy	472,2	472,2	471,7	387,7	394,5	394,6	12,0	10,5	10,5	9,1	9,8	9,3
Zlončice	470,2	466,0	465,7	360,3	358,2	355,4	8,9	5,5	5,6	4,3	4,3	4,8
Zlosyň	587,5	587,5	588,0	449,6	439,8	437,9	105,2	105,4	105,5	0,2	0,3	0,3
ORP Kralupy nad Vltavou celkem	9 725,0	9 602,1	9 456,5	676,3	753,9	729,9	330,0	346,1	337,2	466,0	454,8	456,7

Tabulka 21: Vývoj podílu zastoupení druhů pozemků v SO ORP Kralupy nad Vltavou 1993 – 2016 (zdroj: ČSÚ, 2017)

Rok	1993	2005	2016
Zemědělská půda	74,10	73,16	72,07
Lesní pozemky	5,15	5,74	5,56
Vodní plochy	2,51	2,64	2,57
Zastavěné plochy	3,55	3,47	3,48

Obrázek 24: Graf vývoje podílu zastoupení druhů pozemků v SO ORP Kralupy nad Vltavou 1993 – 2016 (zdroj: ČSÚ, 2017)

7.2 OSÍDLENÍ

7.2.1 SÍDELNÍ STRUKTURA

Území Kralupského údolí bylo osídleno již od pravěku. Důkazem je mj. Minické hradiště, které vzniklo v 7. – 6. století před Kristem. Doby vzniku hradiště v Sazené ani meziříčského hradiště na vrchu Dřínov nejsou datovány.

Jednoznačným centrem osídlení je město Kralupy na Vltavou, které nemá díky své velikosti a koncentraci ekonomických aktivit a vybavenosti v území konkurenci. Město je v současné době jedním z významných středisek chemického průmyslu v Česku. Hospodářská činnost města je především orientovaná na chemický průmysl. Tato jednosměrně orientovaná ekonomika může být v budoucnu pro rozvoj ORP problém, jelikož ekonomická situace regionu včetně jejich obyvatel jsou vázány na rozvoj jednoho dominantního podniku a na jeho hospodářských výsledcích.

Druhé město Veltrusy je s Kralupy nad Vltavou prakticky územně srostlé a má zejména rezidenční funkci a je též významnou destinací z pohledu cestovního ruchu (zámek s oborou).

Blízkost Kralup a poloha na břehu Vltavy ovlivnil i rozvoj Nelahozevsi, v níž byl v minulosti umístěn potravinářský a chemický průmysl (Povltavské tukové závody), jehož funkčnost se však nepodařilo udržet. Nelahozeves tak má převažující rezidenční funkci a je rovněž důležitým turistickým cílem (Lobkovický zámek, muzeum Antonína Dvořáka).

Ekonomické aktivity se v poslední desetiletí rozvíjejí především v prostoru dálničního sjezdu 9, kde vzniká rozsáhlý logistický park na území obcí Kozomín a Úžice.

V Nelahozevsi a v Chvatěrubech jsou umístěny zásobníky ropy a zemního plynu.

Jižní část území je ovlivněna ekonomickými aktivitami spojenými s letištěm Vodochody.

Sídla v okolí Kralup mají především zemědělský charakter, nejpříznivější podmínky jsou v prostoru plošiny v jihozápadní sektoru (Dolany, Debrno) a zejména ve východní části řešeného území (Všestudy, Hostin, Vojkovice, Újezdec, Úžice).

Dnešní sídla vznikala od 10. do 14. století. V následujícím přehledu je uveden stručný přehled o historii obcí.

DOLANY

Obec Dolany se v pramenech poprvé objevuje v roce 1318. Stará zástavba v Dolanech je soustředěna okolo návsi, kde se nacházejí zemědělská stavení. Tato zástavba je chráněna jako vesnická památková. Nová zástavba se dále rozrůstá podél hlavní komunikace v obci.

DŘÍNOV

Historické kořeny samotné obce pocházejí ze 13. století, kdy je důkazem zdejší gotický kostel, ale první dochovaná písemná zmínka je až z roku 1316. V Dřínově byla v roce 1844 postavena první škola, avšak výuka zde probíhala již od roku 1818.

V polovině 19. století docházelo k výraznému nárůstu počtu obyvatel a to díky novým metodám a strojům v zemědělské činnosti. Po roce 1948 došlo k přeměně soukromého zemědělství na družstevní.

Od 50. let 20. století panovalo v obci období velkého budování – postupně zde vzniklo účelné osvětlení, vodovod, hasičská zbrojnice, družstevní prádelna a žehlárna, místní rozhlas atd.

HOSTÍN U VOJKOVIC

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1088. Na základě katastrální mapy Hostína z roku 1840 lze vyvodit, že rozvoj obce v předchozích dvou stoletích byl založen jen na obnově stavu obyvatelstva a budov po zpusťování a vypálení obce ve třicetileté válce.

Mezi hlavní činnost obyvatel patřilo zemědělství. Pěstovalo se zde především ovoce, zelenina a cukrovka. V roce 1858 byla v obci založena konzervárna, která byla odbytištěm místních zemědělců a zároveň vytvářela pracovní příležitosti pro obyvatele Hostína.

Roku 1892 zde vznikl „Spolek pro vzdělání a podporu v Hostíni a okolí“ a začala zde působit kampaň „Spořitelna a založení spolek pro Hostín a okolí“.

Od 50. let 20. století začal počet obyvatel obce klesat a to na základě změny zemědělského hospodaření. Po kolektivizaci zemědělství a zavedení nových strojních technologií se snížil počet pracovníků v zemědělství a mnoho lidí odešlo do měst.

CHVATĚRUBY

V roce 1141 byla zaznamenána první historická zmínka o Chvatěrubech. Doprava na železniční trati zde byla zahájena roku 1865.

KOZOMÍN

První dochovaná písemná zmínka o Kozomíně pochází teprve z roku 1400. Z archeologických nálezů je ovšem zřejmé, že toto místo existovalo již mnohem dříve, pouze nejsou zaznamenány v písemné podobě.

V 17. století se na území obce nacházely vinice, louky se zde měnily na ovocné sady, ale především se zde pěstovalo veškeré obilí. V roce 1856 zde byl uveden do provozu cukrovar, který fungoval do roku 1909. Ve 20. letech 20. století začala větší část obyvatel dojíždět za prací do Kralup nad Vltavou, jelikož v Kozomíně nebyl dostatek práce.

KRALUPY NAD VLTAVOU

Nejstarší písemná zmínka o vsi Kralupy se datuje k roku 993 ze základní listiny z břevnovského kláštera. Největší vývoj města odstartoval rozvoj železnice na území města (v roce 1851). V roce 1867 byla zřízena první kralupská obecná škola. Docházelo k výstavbě především průmyslových podniků např. slévárny, výroba zemědělských strojů, rafinérie minerálních olejů, výstavba parního mlýnu a parní pily, rozrůstání železničních objektů, postavení pivovaru a cukrovaru. V Kralupech následně byla založena spořitelna.

V roce 1902 Kralupy nad Vltavou získaly status města.

LEDČICE

První písemná zmínka o obci je z roku 1102. Osídlení obce je souvislé již od neolitu. Ledčice jsou poměrně rozsáhlou obcí a dodnes si udržují typický okrouhlý návesní vzhled. Na mírném návrší stojí kostel sv. Václava, který byl vystavěn na místo původního gotického kostela. Již v roce 1932 zde existoval Spořitelní a záložní spolek pro Ledčice.

NELAHOZEVES

Nejstarší dochovaná písemná zpráva o Nelahozevesi pochází z roku 1352, kdy se zde již nacházel kostel sv. Ondřeje. V roce 1553 začalo budování místního zámku, kde byla soustředěna velká knihovna a obrazárna. Z roku 1785 je první záznam o místní škole. Od roku 1845 se zde stavěla železniční trať z Prahy na sever.

NOVÁ VES

O obci Nová Ves existují první písemné zmínky z roku 1421. V roce 1932 zde byly evidovány významní živnosti a obchodní činnosti jako výroba cementového zboží, cihelna, továrna na čokoládu a cukrovinky. Jedná se o obec návesního typu, kdy můžeme vidět kolem návsi především stará hospodářská stavení. Novější výstavby rodinných domů probíhala následně po obou stranách podél hlavní komunikace.

OLOVNICE

První písemné zmínky o obci Olovnice pocházejí z roku 1285. V historických pramenech se uvádí, že zde byl nejdříve dvůr, při kterém vznikla tvrz Maltézských rytířů. Nejstarší dochovanou budovou v obci je mlýn z roku 1561. S historií obce jsou spojeny pěstování vinné révy, pivovarnictví a mlynářství a hornická činnost, které v dnešní době obec již neprofitují a vzpomínka na ně se vytrácí z povědomí obyvatel.

POSTŘÍŽÍN

Obec Postřižín byla díky své geografické poloze především obcí zemědělskou. První písemná zmínka je z roku 1052. V minulosti v obci působily různé spolky jako baráčníci, sportovci a hasiči, které zajišťovaly kulturní, společenskou a sportovní činnosti nejen pro místní občany. Ještě v 50. až 80. letech 20. století byla v obci zaznamenána činnost těchto spolků na dobré úrovni.

ÚJEZDEC

Z roku 1380 přicházejí první písemné zmínky o obci Újezdec.

ÚŽICE

Vznik obce Úžice je dle historických pramenů datován k roku 1405, kdy byla o obci první písemná zmínka. V obci byl v roce 1856 dostavěn cukrovar, který byl v provozu až do konce 20. století.

V 60. a 70. letech 19. století zde byl zřízen poštovní úřad a stanice dráhy. V 90. letech byla postavena a uvedena v provoz škola. Budova je v dnešní době jednou z dominant obce a je přízně vnímána jako posilující prvek místní identity.

VELTRUSY

Písemné zmínky o Veltrusech pocházejí ze 13. století. Centrum města se rozkládalo kolem kostela a na ně následně pokračoval stavební rozvoj od konce 19. století a v průběhu 20. století, kdy se město rozšiřovalo především jižním směrem. Ve 21. století začala výstavba nové části Veltrus, která se lišila svou stavební rozmanitostí od běžných satelitních sídlišť a vhodněji navazovala na původní ráz osídlení, který je dán především menšími rodinnými domy, které jsou obklopené zahradami a zelení.

VOJKOVICE

První písemná zmínka o obci Vojkovice pochází z roku 1088. V rámci historického vývoje obce byla několikrát osídlena a opevněna Dřínovská hora. Sídelní struktura tohoto prostoru se stabilizovala. Po

třicetileté válce byly statky v obci zpustošeny a zničeny. Vojkovice vznikly jako zemědělská obec a to se odráželo i v dalším rozvoji obce.

Obec původně vznikala jako seskupení hospodářských statků a stavení okolo návsi. Tento historický půdorys je zachován až do dnešní doby. Zástavba se začala následně rozvíjet mimo původní náves a to především v jižní části obce.

VŠESTUDY

Všestudy jsou obcí, kdy se její vznik datuje do 12. století. Všestudy se staly od roku 1869 samostatnou obcí, kdy pod tuto obec spadaly ještě osady Okořín a Pesvice. Většina obyvatel obce se živila zemědělskou činností, které se zde dařilo díky úrodným půdám. V 50. letech 19. století ve Všestudech působilo několik řemeslníků a fungovala zde dvoutřídní škola (až do 60. let 20. století). V polovině 19. století nastal v obci velký rozvoj v dolování hnědého uhlí (otevřeno 10 dolů). Tato činnost byla pro obec velmi významná. Poslední zdejší doly v obci zanikly koncem 19. století.

Začátkem 50. let 20. století zde bylo založeno JZD, které pro nedostatek zkušeností brzy zaniklo, a pozemky byly předány státnímu statku, kde začala pracovat většina rolníků. V tuto dobu proběhla v obci rozsáhlá výstavba – svépomocí byla v obci vystavěna požární zbrojnice; proběhla rekonstrukce školy; přestavba bývalého hostince na kulturní dům a založení parku, který je chloubou obce i v současné době.

ZLONČICE

Zlončice představují jednu z nejstarších obcí v regionu. První písemná zmínka o ní pochází již z roku 1052. Území obce se rozvíjelo na základě dobré geografické polohy (náhorní terasy řeky Vltavy).

ZLOSYŇ

Obec Zlosyň se nachází v sídlení oblasti českého Polabí. První písemná zmínka o obci Zlosyň je z roku 1316, ale je doloženo, že tu obec byla již v době českého raného středověku. Obec Zlosyň vznikla jako zemědělská obec a i v současné době souvisí se zemědělstvím stavební a společenský rozvoj obce.

Původní charakter obce tvořilo seskupení hospodářských dvorů a stavení okolo návsi, kdy je tento prostor zachován i v současné době. Jádrou oblasti obce představuje náves s rybníkem. Severní část obce tvoří především velké zemědělské usedlosti naopak jižní část obce je tvořena drobnější zástavbou.

7.2.2 HODNOTY V OBLASTI OSÍDLENÍ

KOMPONOVANÁ KRAJINA VELTRUSKÉHO PARKU

Historický vývoj krajiny představoval významné zásahy do krajiny spojené spíše s negativními dopady do jejich přirozených funkcí. Vývoj sídel zejména v období baroka, empíru, klasicismu a romantismu však přinesl krajině nový rozměr a to její kompoziční řešení. Běžné součásti kulturní krajiny, jako cesty, rozcestí, orientační body dostaly v tomto období nový rozměr, kdy vedle účelnosti byla ve velké až převažující míře uplatněna též estetika krajiny.

Příkladem takto komponované krajiny je Veltruský zámek s parkem a oborou. Zámek a jeho okolí začal budovat v roce 1704 hrabě Václav Antonín Chotek, který získal Veltrusy jako součást panství Jevíněves - Veltrusy svatbou s jeho majitelkou Marií Terezií Scheidlerovou. Zámek byl budován jako Chotkovo reprezentativní sídlo s barokní koncepcí výškově odstupňovaných budov obklopujících čestný dvůr podle osy sever – jih. Hlavní budovu tvořilo střední válcové jádro, jež přesahovalo o výšku jednoho patra čtyři paprskovitě z něj vybíhající jednopatrová křídla (ondřejský kříž). Čestný dvůr byl na severu uzavřen řadou alegorických soch, představujících měsíce a roční doby z dílny Matyáše Bernarda Brauna. Ve své původní podobě patřil veltruský zámek k nejvýznamnějším dílům vrcholného období barokní architektury v Čechách, a to i přes jeho pozdější úpravy a rozšíření. Přesto, že se plány nedochovaly, lze dnes již zámek spojit s tvorbou jednoho z nej přednějších tvůrců barokní architektury v Čechách této doby, Giovannim Battistou Alliprandim. Syn V. A. Chotka Rudolf zámek podstatně rozšířil v období po roce 1750.

Obrázek 25: Veltruský zámek v kompozici parkové úpravy

Park byl do své dnešní podoby upraven třetím majitelem Janem Rudolfem Chotkem. Podnětem k úpravám parku na tzv. Ostrově mezi dvěma koryty Vltavy byly povodně v letech 1784 a 1785, které se projevíly v nové koncepci veltruského parku a v počátku regulace Vltavy. Byla tak završena proměna areálu k rozsáhlému přírodně krajinářskému parku v podobě vrcholného typu tzv. "okrasného statku" (ferme ornée), kdy hospodářsky využívané plochy, byly jeho přímou součástí, ale i estetickým komponentem. V parku vznikla na přelomu 18. a 19. století celá řada drobných architektur, pavilonů, mostků a plastik.

Nejvýznamnějším kompozičním prvkem je alej vedoucí od zámku do severního cípu parku. Zde se nachází Holandský selský dům obklopený sadem s historickými odrůdami stromů, sušárna ovoce, uprostřed venkovní jízdrny pak pavilon Marie Terezie, nad Mlýnským potokem Červený mlýn a Egyptský pavilon. (⇒Obrázek 26 na následující straně)

Úpravy parku jsou spojeny především se jménem Jana Filipa Jöndla, který od prvního desetiletí 19. století vypracoval pro Chotky řadu architektonických návrhů. Po roce 1804 zasáhl také do podoby zámku. Ten byl klasicistně upraven, boční křídla získala patrovou nástavbu a kuželová střecha válcového jádra hlavní budovy byla nahrazena nynější kupolí, zanikly barokní fasády. K úmrtí Jana Rudolfa Chotka tvořilo panství ucelený majetkový komplex tvořený zámkem, osmi poplužními dvory, šesti ovčiny, pivovarem, vinopalnou, čtyřmi vápenkami, vápencovým lomem a mlýnem.

Od roku 1945 je zámek a park v majetku tu České republiky. Zásadní stavební oprava proběhla na přelomu 80. a 90. let 20. století, kdy byly rebarokizovány fasády hlavní budovy a ujednoceny fasády křídel čestného dvora. Areál je ve správě Národního památkového ústavu a v roce 2002 byl prohlášen národní kulturní památkou. Následně v tomto roce byl celý areál zásadně poškozen srpnovými povodněmi. Od té doby probíhá postupná revitalizace.

Obrázek 26: Nástup do aleje od zámku Veltrusy

VÝZNAMNÉ STAVEBNÍ DOMINANTY

Kromě unikátní ukázky komponované krajiny okrasného statku ve Veltrusech byly na území SO ORP Kralupy nad Vltavou identifikovány i další stavby, které lze označit za stavební dominanty a které pozitivně ovlivňují kompozici krajiny a její ráz.

K01 KAPLE BOŽÍHO TĚLA V HOSTÍNĚ U VOJKOVIC

Pohřební kaple Božího Těla z 1. poloviny 18. století se nachází jižně od obce Hostín. Jedná se o barokní stavbu, kruhového půdorysu s vystupujícími kaplemi po obvodu (⇒ Obrázek 27 na následující straně)

K02 KOSTEL NANEBEVZETÍ PANNY MARIE V HOSTÍNĚ U VOJKOVIC

Tento jednododnní kostel v gotickém stylu z konce 13. století se nachází ve středu obce Hostín u Vojkovic. V 18. století v kostele proběhly barokní úpravy. Jedná se o zděný kostel s hranolovou věží (⇒ Obrázek 28 na následující straně).

K03 KOSTEL SV. PETRA A PAVLA A ZÁMEK VE CHVATĚRUBECH

Kostel sv. Petra a Pavla stojí na okraji zástavby obce před jižním průčelím zámku. Kostel má obdélnou loď a čtvercový nižší presbytář, sedlovou střechu, která je na jedné straně ukončená trojúhelníkovým štítem a na druhé vykrajovaným třípatrovým štítem. K jižnímu boku lodi je připojena sakristie. Okna jsou kruhového tvaru.

Původní hrad vznikl ve 14. století v gotického stylu. Současný barokní zámek začal vznikat v 18. století, nebyl však nikdy dokončen, část rozestavěných budov byla stržena koncem 19. století. Dnes je zámek v soukromých rukou.

K05 KOSTEL SV. JAKUBA STARŠÍHO V MINICÍCH

Kostel svatého Jakuba Staršího je nejstarší památkou v Kralupech nad Vltavou. Původně gotický kostel byl založen v polovině 14. století. Jedná se o jednododnní kostel s hranolovou věží. Kostel byl několikrát přestavován a současná podoba je novorenesanční z roku 1888.

K05 KOSTEL NAROZENÍ SV. JANA KŘTITELE V ZEMĚCHÁCH

Původní kostel ze 14. století stával v obci. Kostel byl zničen během husitských válek a následně v třicetileté válce. Současný barokní kostel z 1. poloviny 18. století byl postaven na mírném návrší nad návší. Samostatně stojící zvonice má cibulovou bání (⇒ Obrázek 29).

Obrázek 27: Pohřební kaple v Hostíně v pohledu od Dřínova v harmonickém spolupůsobení s dominantou hory Sedlo

Obrázek 28: Kostel v Hostíně u Vojkovic

Obrázek 29: Kostel se samostatnou zvonící Zeměchách, v pozadí viničné svahy nad Růžovým údolím

K06 KOSTEL NANEBEVZETÍ PANNY MARIE A SV. VÁCLAVA V KRALUPECH NAD VLTAVOU

Kostel v Kralupech nad Vltavou je pseudogotická cihlová stavba z konce 19. století. Jednoduchý kostel s pětibocí zakončeným závěrem, obdélnými přístavky po stranách a hranolovou věží při jižním průčelí.

Obrázek 30: Kostel v centru Kralup nad Vltavou

K07 NOVÝ DVŮR

Barokní hospodářský dvůr ležící asi 1,2 km od Zeměch.

K08 KOSTEL SV. VÁCLAVA V LEDČICÍCH

Původní gotický kostel ze 14. století byl v 18. století z důvodu zchátrání stržen a postaven nový kostel ve stylu pozdního baroka. Kostel zaujme svým výrazným vstupním průčelím, nad nímž je věžní patro s prohýbanou římsou, orámovaným děleným oknem, dvěma prázdnými výklenky a věžními hodinami na západní a severní straně.

K09 ZÁMEK NELAHOZEVES

Renesanční zámek z 16. století patří mezi nejvýznamnější pozdně renesanční objekty. Zámek je trojkřídový s nárožními bastiony a arkádovým dvorem. Náleží k němu rozsáhlá zahrada.

K10 KOSTEL NAROZENÍ PANNY MARIE A DŘEVĚNÁ ZVONICE VE VEPŘEKU

Původní gotický kostel ze 14. století byl v 18. století barokně rozšířen. Dřevěná zvonice je vystavěna na obdélném půdorysu. Zvonice má zděné přízemí a patro rámové konstrukce s bedněním. Dominantní působení této stavby bylo negativně ovlivněno stavbou dálnice D8.

K11 ZÁMEK VELTRUSY

Barokní zámek Veltrusy je národní kulturní památkou z 1. poloviny 18. století. Zámek je tvořen oválným jádrem, k němuž radiálně přiléhají nižší křídla uspořádaná do tvaru písmene X. Na severní straně k němu přiléhá dvůr, který uzavřen alegorickými sochami dvanácti měsíců a čtyř ročních období (*⇒ předchozí text o komponované krajině Veltruského parku*)

K11 ČERVENÝ MLÝN

Budova Červeného mlýna z roku 1792 vznikla v severní části parku jako dvoukřídlová jednopatrová stavba v gotizujícím slohu s půdorysem ve tvaru písmene „L“. Po roce 1840 byla budova rozšířena na podkovitý půdorys. Na nádvořním průčelí byla zřízena pavlač v gotizujícím slohu a nádvoří bylo z jihovýchodu uzavřeno zdí s branou.

IKONICKÁ MÍSTA

Jako ikonická místa byla v řešeném území označena místa významných památek či jiných stavebních objektů v krajině, která nejsou stavební dominantami a neovlivňují ráz krajiny, mají však potenciál být turistickými atraktivitami nebo hrají či mohou hrát důležitou roli pro místní obyvatele.

I01 VRCH ŠPIČÁK S KŘÍŽEM

Kříž je umístěn na vysokém kamenném podstavci na vrchu Špičák nad Zeměchy. Vede k němu z obce lipová tzv. „Jubilejní“ alej.

I02 HOSTIBEJK

Lokalita již výše popsána jako významná geologická lokalita, významný krajinný horizont a přírodní památka má velký význam pro obyvatele Kralup. Je zde umístěn altán (*⇒ Obrázek 4*), na vrcholu je vojenská opevněná pozorovatelná (*⇒ Obrázek 31 na následující straně*).

I03 PARK STRACHOV

Novodobé ikonické místo, jehož podobu určuje nově vznikající pásový park mezi severním okrajem Lobečku a bývalým selským dvorem Strachov.

I04 SVATÝ JAN

Barokní výklenková kaplička se sochou sv. Jana na návrší nad Lešany.

I05 DÓRSKÝ CHRÁM

Jedna z doprovodných staveb Veltruského parku. Otevřená obdélná síň pavilonu obklopená dvanácti dórskými sloupy, nesoucími výrazné kladí se sedlovou střechou a dvěma trojúhelníkovými štíty. Rub střechy, podbitý dřevěným kazetováním, je zároveň stropem pavilonu.

Obrázek 31: Pískovcový suk s vojenskou pozorovatelnou na vrcholu Hostibejku

106 CHRÁM PŘÁTEL VENKOV A ZAHRAD (CHRÁM OBRÁNCŮ VLASTI A PŘÍTEL ZAHRADNICTVÍ; VELKÝ TEMPL)

Okrouhlá stavba, jejíž vnitřní síň je obklopena deseti cihlovými sloupy s jónskými hlavicemi. Síň je zaklenuta kopulí nesenou tamburem. Vlys je zdoben růžicemi, vnější plocha tamburu festony a věnci. Přístup do síně je pravoúhlým portálem a světlo sem proniká čtyřmi velkými obdélníkovými okny. Vnitřní stěna i klenba s tamburem jsou pokryty tvarově bohatou bílou štukaturou na modrém podkladě. Kromě ornamentálních motivů jsou tu symboly vláda a ovocnářství.

107 LAUDONŮV PAVILON

Klasicistní pavilon z konce 18. století je tvořen klenutým můstkem, který tvoří základovou konstrukci pavilonu. Z obdélníkového půdorysu pavilonu vystupují dva sloupové portály s trojúhelníkovými štíty, rámuující vysoké půlkruhově klenuté vchody, k nimž na obou stranách vedou schody. Stěny nad průplavem jsou prolomeny velkými okny, která jsou rozdělena jónskými sloupky a uprostřed zaklnuta půlkruhovými oblouky (⇒ Obrázek 32 na následující straně).

108 ZBYTKY EGYPTSKÉHO PAVILONU A MOST SE SFINGOU

Egyptský kabinet (pavilon) byl zřízen v roce 1816-19. Zachovány jsou jen zbytky. Most se sfingou (Emissarius) byl postaven v roce 1820. Jeho východní strana byla pojata jako vstup do egyptského chrámu. Dva mohutné postranní sloupy s hlavicemi jsou zdobené, stejně jako střední část, motivy papyrusových listů. Na vrcholu hlídá jeho vchod sfinga. Loďkou se dalo kanálem proplout do "chrámu" a pod umělou zříceninou vstoupit do egyptského kabinetu.

Obrázek 32: Laudonův pavilon

109 PAVILON MARIE TEREZIE VE VELTRUSKÉM ZÁMKU

Pavilon byl postaven na začátku 19. století jako vrcholně klasicistní stavba. Je to otevřená budova čtvercového půdorysu s trojicemi kanelovaných sloupů na nárožích. Uprostřed „síně“ se nachází pylon s reliéfním medailónkem císařovny a s pamětní deskou Jana Rudolfa Chotka. Pavilon je zakryt kopulí a na nárožích je střecha opatřena čtveřicí kamenných váz.

110 DŘÍNOVSKÝ VRCH

Na rozsáhlém z části zalesněném pahorku Dřínovského vrchu jsou patrné terénní úpravy představující zbytky tzv. meziříčského hradiště. Na počátku 19. století zde stával altán vystavěný pro hraběte Chotka.

VESNICKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA DEBRNO

Na území SO ORP Kralupy nad Vltavou je vyhlášené jediné území s památkovou ochranou (vyjma archeologických nalezišť). Jedná se o vesnickou památkovou zónu Debrno chráněnou od roku 1995. Debrno je vesnické sídlo středověkého původu, které charakterizuje řada zděných statků s obytnými domy patrového uspořádání. Obytné i hospodářské stavby pocházejí převážně ze závěru 18. a z rozmezí celého 19. století, často s mladšími povrchovými úpravami odpovídajícími přelomu 19. a 20. století. Oproti velkým statkům zaplňuje protilehlý prostor sídla drobná přízemní zástavba z poslední třetiny 19. až počátku 20. století.

OSTATNÍ PAMÁTKY

Ve výkresu 1.02 jsou vyznačeny i další památky, které podstatně neovlivňují charakter krajiny, jsou však dokladem historického vývoje území a jsou tedy v přehledu hodnot uvedeny. Jedná se o tyto památky:

1. Fara v Minicích.
2. Kaple v Dřínově (údaj dle Památkového katalogu NPÚ, v terénu nejištěna).
3. Kaple Panny Marie v Újezdci.

4. Kaple sv. Václava v Dolanech.
5. Kostel Narození sv. Jana Křtitele ve Veltrusech (jednoduchá obdélníková stavba se čtvercovým presbytářem. Zařízení kostela je především rokokové).
6. Kostel sv. Ondřeje v Nelahozevsi.
7. Krucifix ve Chvatěrubech.
8. Krucifix – centrální kříž v Kralupech nad Vltavou.
9. Městský dům ve Veltrusech.
10. Ochranné pásmo kulturní památky zámku a parku Veltrusy.
11. Ochranné pásmo kulturní památky zámku Nelahozeves.
12. Památník Antonína Dvořáka.
13. Pohřební kaple sv. Kříže (empírová kaple z 1. poloviny 19. století stavbou ve Veltrusech).
14. Pomník Josefa Jungmana.
15. Silniční most v Kralupech (železobetonový most v Kralupech nad Vltavou překlenuje jedním obloukem Vltavu s dvěma přilehlými nábřežími).
16. Sloup se sousoším – Mariánský sloup (sousoší Nejsvětější trojice nebo-li morový sloup z 18. století v Kozomíně).
17. Sloup se sousoším Panny Marie Bolestné (sloup v Kralupech nad Vltavou postavený v 18. století).
18. Socha sv. Jana Nepomuckého.
19. Zbytky synagogy ve Vojkovicích (synagoga byla založena roku 1800, bohoslužby se zde konaly do roku 1893).
20. Sýpka ve Vojkovicích.
21. Venkovská usedlost st. č. 36 v Kralupech nad Vltavou.
22. Venkovská usedlost st. č. 3 v Dolanech.
23. Venkovská usedlost st. č. 1 v Dolanech.
24. Venkovská usedlost st. č. 48/1 ve Veltrusech.
25. Venkovský dům st. č. 39 v Ledčicích.
26. Vodní elektrárna Miřejovice.
27. Vodní mlýn.
28. Výklenková kaplička sv. Gottharda v Dolanech.
29. Základní škola v Úžicích.
30. Zemědělský dvůr v Dolanech.
31. Zvonička v Nové Vsi.
32. Archeologická naleziště

Hodnoty v oblasti osídlení jsou znázorněny ve výkresu 1.02.

7.2.3 RIZIKA A NEGATIVNÍ JEVI V OBLASTI OSÍDLNÍ

Postupná urbanizace území byla vždy spojena se vznikem staveb či celých struktur, které byly ve vztahu ke krajině a existující zástavbě výrazně odlišné. Některé se postupně staly organickou součástí území, některé působí stále jako negativní dominanty porušující krajinný ráz a ovlivňující i další složky krajiny. Jedná se především o kapacitní stavby dopravní a technické infrastruktury. Na území SO ORP Kralupy lze za takové negativní stavby označit zejména **dálnici D8 a nadzemní vedení elektrické energie (110 kV a 400 kV).**

Dále byly identifikovány zastavěné **plochy problematické z hlediska krajinné a urbanistické kompozice a krajinného rázu**. Jde především o velkoplošné průmyslové a skladové areály. V menším měřítku působí na krajinný ráz i drobnější struktury, zejména kompaktní zahuštěná výstavba rodinných domů. Příkladem urbanisticky problematických konceptů je výstavba řadových domů v Postřižíně, Anglický resort v Lešanech a řadové domy v lokalitě Na šachtě v Zeměchách.

Diskutabilní je i struktura zástavby Anglického resortu v Kralupech, Anglického resortu II v Lešanech a lokality Nové Zlončice v Chvatěrubech. Tyto plochy však netvoří zásadní pohledové závady v krajině.

Tabulka 22: Problematické zastavěné plochy v území SO ORP Kralupy nad Vltavou

Označení	Problematická zastavěná plocha
A01	Fotovoltaická elektrárna Nová Ves
A02	Sklady Mero Podhořany
A03	Anglický resort Lešany
A04	Rezidenční zóna Zeměchy Na šachtě
A05	Areály chemické výroby Kralupy nad Vltavou
A06	Sklady plynu Chvatěruby
A07	Fotovoltaická elektrárna Vojkovice
A08	Logistické a skladové areály Kozomín - Úžice
A09	Rezidenční zóna Postřižín

Obrázek 33: Pohled na Kralupy z Hostibejku s průmyslovými dominantami

Obrázek 34: Prostorově zcela neadekvátní dominanta logistických hal (pohled z Dřínova)

Obrázek 35: Pohled na skupinu vertikálních a horizontálních dominant výrazně ovlivňujících krajinný ráz (pohled od Lešan)

Obrázek 36: Kumulativní působení industriálních dominant v pohledu z Dřínova

Obrázek 37: Kontrast rostlé organické zástavby Zeměch a výstavy v ulici Na Šachtě tvořící negativní linii na úpatí návrší

Negativně působící plochy znázorněny ve výkresu 1.05a.

7.3. ZEMĚDĚLSKÉ VYUŽITÍ KRAJINY

Zemědělství je určující činností člověka, která zásadně ovlivnila charakter krajiny SO ORP Kralupy nad Vltavou. Podíl zemědělské půdy je nadprůměrný v měřítku kraje (60,4 %) i celé České republiky (53,4 %). Stejně tak podíl zornění je velmi vysoký, což výrazně snižuje ekologickou stabilitu území.

Vysoký podíl orné půdy s intenzivním využitím souvisí s vysokou kvalitou půd (\Rightarrow kap. 6.4).

Hlavními plodinami jsou pšenice, kukuřice a řepa, na mnoha místech se ovšem uplatňují i energetické plodiny, zejména řepka olejka.

Na území Hostína u Vojkovic jsou plochy chřestu. Chmelnice tvoří větší plochy ve Vojkovicích.

Specifikem území je obnovené vinařství, které zde bylo rozšířené v západní části území v pásu od Minic k Nelahozevsi (což připomínají pomístní názvy). Původní vinice zanikly v polovině 19. století. K obnově dochází do roku 1996.

Obrázek 38: Vinice nad Růžovým údolím

Louky jsou omezeny jen na svažité polohy na návrší nad Mikovicemi, v údolí Knovízského potoka v Olovnici a v Zeměchách a několika svazích u Nelahozevsi.

Sady, které byly rozšířeny na svazích nad Růžovým údolím a v Nelahozevsi, jsou opuštěné a zarůstají spontánní vegetací.

Nespornou hodnotou zemědělského využití krajiny je produkce plodin pro potravinářství eventuálně jiné využití. Se zemědělstvím jsou však spojena také rizika pro krajinu a životní prostředí jako celek.

Erozní ohrožení půdy, které je závislé na způsobu orby pozemků a osevních postupech, je popsáno v kapitole 6.4.4.

Vliv intenzivního zemědělství na vodní režim je uveden v kapitole 6.5.4.

Vliv intenzivního zemědělství na ekologickou stabilitu a biologickou diverzitu je popsán v kap. 6.6.4.

OHROŽENÍ POVRCHOVÝCH A PODZEMNÍCH VOD REZIDUI CHEMICKÝCH LÁTEK

Intenzivní zemědělská výroba je spojena s používáním hnojiv a látek na ochranu rostlin. Tyto látky se ve formě reziduí dostávají do vodních zdrojů. Například v tocích v povodí vodárenské nádrže Švihov na Želivce jako zdroji surové vody pro úpravu na pitnou, zásobující cca 15 % obyvatel ČR, byly detekovány terbuthylazin (herbicide do silážní kukuřice), acetochlor (herbicide do silážní kukuřice a řepky), metazachlor (herbicide do řepky) a linuron (herbicide do silážní kukuřice, brambor a řepky).

V řešeném území mohou být procesy přenosu takových látek do vod významné díky propustnosti půd. Bohužel neexistují žádné podklady k prokázání tohoto stavu.

7.4. LESNICKÉ VYUŽITÍ KRAJINY

Lesnictví je na území SO ORP Kralupy nad Vltavou prakticky marginálním odvětvím. Výměra lesů činí pouhých 6 % z celkového území, což je hluboko pod průměrem za celou Českou republiku (33,9 %) i Středočeského kraje (27,4%).

Největší výměru lesů tvoří lesy hospodářské, zastoupeny jsou ale i lesy ochranné a lesy zvláštního určení. Z dřevin převládá borovice lesní, uplatňuje se i smrk ztepilý, borovice černá, trnovník akát, z přirozených dřevin zejména dub letní a habr obecný.

7.5 TĚŽBA NEROSTNÝCH SUROVIN

7.5.1 ZDROJE NEROSTNÝCH SUROVIN

V jihozápadní části řešeného území bylo v minulosti těženo černé uhlí. Důsledkem bývalé těžby jsou poddolovaná území (viz dále). U Dolan je opuštěný lom na stavební kámen.

V současnosti jsou zde evidována chráněná ložisková území a ložiska čtvrtohorních štěrkopísků. Těžba čtvrtohorních písků probíhá v pískovnách Hostín, Uhy - Nelahozeves, Ledčice a – Vše study (⇒ kap. 6.1.2).

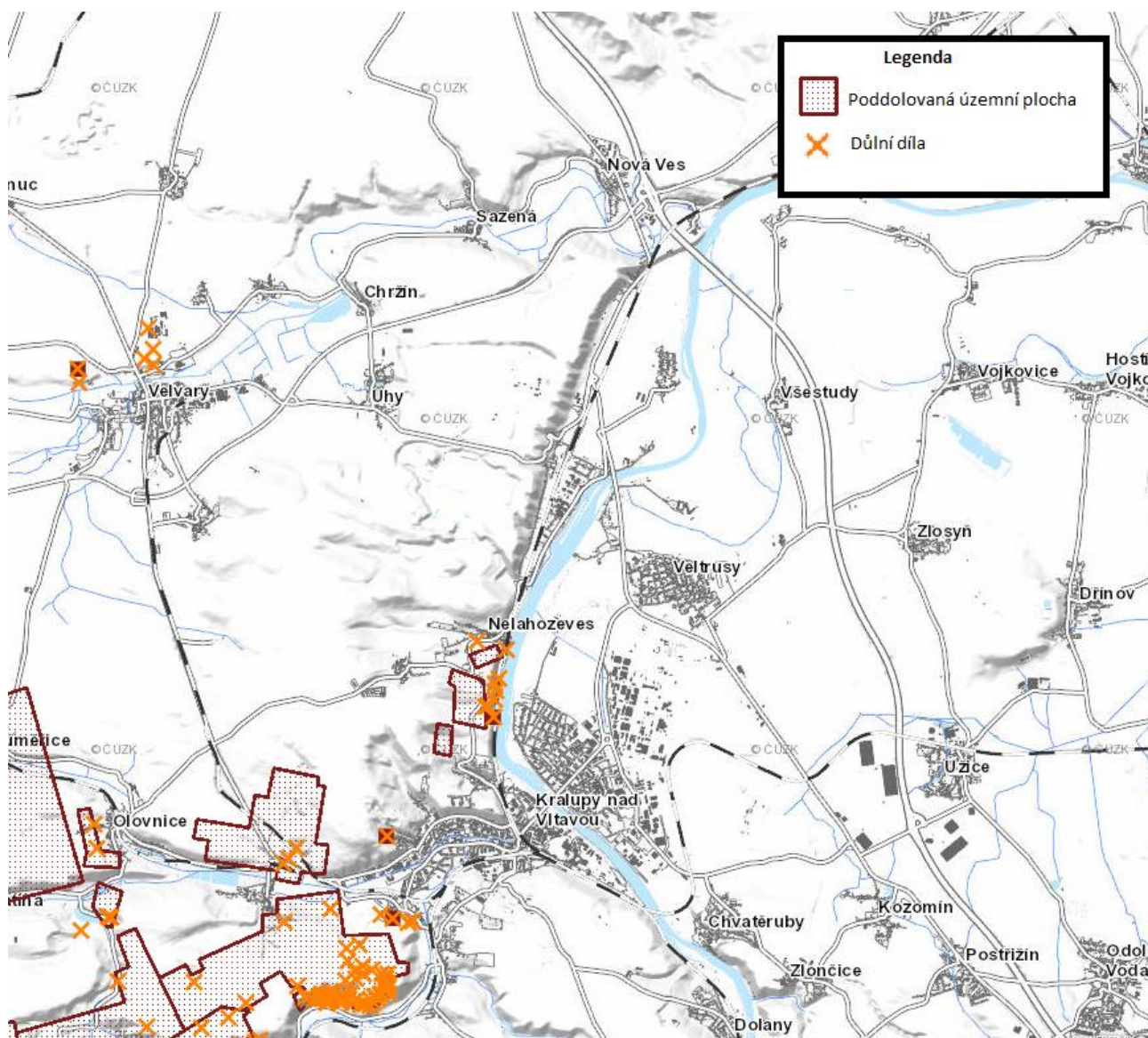
Bývalá pískovna ve Vojkovicích je po rekultivaci zčásti chráněna jako přechodně chráněná plocha.

7.5.2 RIZIKA A NEGATIVNÍ JEVI V OBLASTI TĚŽBY NEROSTNÝCH SUROVIN

PODDOLOVANÁ ÚZEMÍ

Jako určité riziko lze vnímat poddolovaná území po těžbě černého uhlí, které se nachází v jihozápadním sektoru SO ORP (⇒ Obrázek 39 na následující straně). Doly jsou zasypány a stabilizovány.

Obrázek 39: Poddolovaná území a stará důlní díla na území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: geoportal.gov.cz)

NEGATIVNÍ JEVY SPOJENÉ S TĚŽBOU NEROSTNÝCH SUROVIN

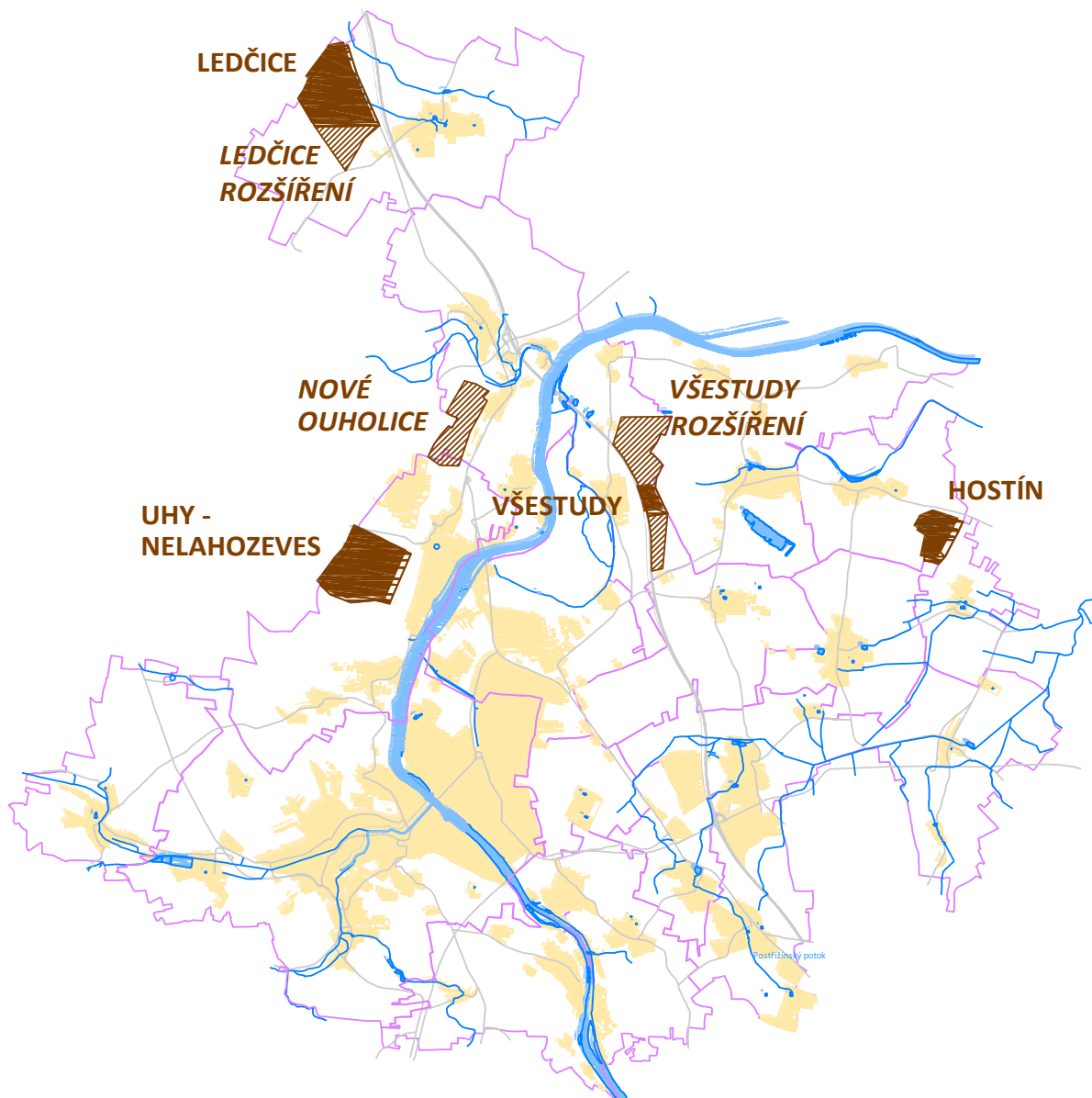
Jak již bylo výše uvedeno, probíhá těžba písků a štěrkopísků ve čtyřech lokalitách – Ledčice, Hostín u Vojkovic, Uhý – Nelahozeves a Všetudy.

Připravuje se těžba v prostoru terasy nad Novými Ouholicemi a rozšíření těžby v Ledčicích a ve Všetudech až na hranici zástavby.

Těžba nerostných surovin má řadu negativních důsledků na krajinu. V první řadě je to zábor zemědělského půdního fondu půdy a omezení zemědělské či lesnické činnosti při otvírce těžebního prostoru. V řešeném území má tento negativní vliv zásadní význam s ohledem na kvalitu půd a intenzitu zemědělského využívání krajiny. Do jisté míry jsou ovlivněny i biotická složka, ekologická stabilita a biologická diverzita. Ovlivněn je i vodní režim zejména povrchových vod, v polohách meziříční terasy s mělce uloženou zvodní svrchní vrstvy může být ovlivněn i režim podzemních vod. Závažné jsou vlivy na morfologii krajiny a krajinný ráz způsobené, neboť vznikem antropogenních tvarů se vnáší do krajiny nepřírodní morfologické prvky (⇒ kap. 6.2.3).

Je ovšem třeba zdůraznit, že tyto negativní jevy mají, stejně jako další vlivy na životní prostředí související s vlastní prováděním těžby a zejména s dopravou vytěžených písků a štěrkopísků, dočasný charakter.

Obrázek 40: Plochy stávající (plně) a plánované (šrafované) těžby na území SO ORP Kralupy nad Vltavou (zdroj: ÚAP, průzkum)

Konečné důsledky těžby štěrkopísků pro krajinu mohou být tedy neutrální nebo pozitivní. Důkazem je plocha pískovny ve Vojkovicích, která byla zavezena, zčásti byla ponechána vodní plocha, na kterou se navázalo společenstvo vodních organismů, z nichž mnohé jsou chráněné. To je důvod, proč je plocha přechodně chráněná dle zákona o ochraně přírody a krajiny.

Názory na vlivy těžby se různí i v jednotlivých dotčených obcích. Při úvodním rozhovoru s představiteli obcí se starosta Nové Vsi kriticky postavil k otvírce těžby v dobývacím prostoru na terase nad Novou Ouholicí a to zejména kvůli obavě z ovlivnění podzemních vod a dostupnosti vody ve studních v Nové Ouholici.

V Ledčicích je očekávána rekultivace stávající pískovny s tím, že je doporučeno zachování vodních ploch.

Starosta Újezdce uvedl, že těžba štěrkopísků neovlivňuje negativně obec a ani dostupnost vody ve studních. Vzhledem k tomu, že byla uváděna hladina podzemní vody 0,6 m pod povrchem, je zřejmé, že studny

využívají zvodně v kvarterních sedimentech svrchní vrstvy a že tyto zvodně nejsou těžbou narušeny. Těžba nebyla uvedena jako problematický jev ani při rozhovorech v Hostíně u Vojkovic.

Ve Vojkovicích byla sdělena informace o rozsáhlém rozvoji těžby od dálnice D8 až k zástavbě Vojkovic, v žádném dostupném podkladu však tato plocha těžby nebyla dosud zanesena.

Ve Všestudech byla v diskusi o těžbě vznesena obava o narušení tůní v bývalém korytě Vltavy.

V Nelahozevsi je pískovna průběžně rekultivována, zčásti je využita pro skládku Uhy, která na území Nelahozevsi zasahuje svojí čtvrtou etapou. Vůči skládce se zásadně vyhrazuje občanské sdružení reprezentované současným starostou obce.

7.6 REKREAČNÍ VYUŽITÍ KRAJINY

Rekreační využití krajiny na území SO OPR Kralupy nad Vltavou není zásadním způsobem využití, i když existují jisté fenomény území vytvářející potenciál pro rozvoj turistiky a cestovního ruchu

7.6.1 TURISTICKÉ ATRAKTIVITY

ZÁMEK VELTRUSY

Nejvýznamnější turistickou atraktivitou řešeného území je zámek Veltrusy s oborou a parkem. Intenzita využití této lokality je omezena díky probíhajícím rekonstrukčním pracím v parku. Zámek nabízí několik tématických forem prohlídek zámku i parku (vzdělávací okruh Aristokracie – počátek konce, Malá výprava do velké historie zámeckého areálu, cyklookruh, projížďka koňským povozem) a výstavy Váhy, míry závaží na zámku Vám ukáží a Historické kočáry).

ZÁMEK NELAHOZEVES

Zámek Nelahozeves nabízí standardní prohlídky dvanácti dobových pokojů, dětské prohlídky a řadu akcí zaměřených na degustace vína a piva a gastronomii. Prostory zámku jsou nabízeny pro soukromé a firemní akce.

PAMÁTNÍK ANTONÍNA DVOŘÁKA V NELAHOZEVSI

V rodném domě Antonína Dvořáka je stálá expozice věnovaná životu a dílu tohoto velkého českého hudebního skladatele.

HISTORY PARK LEDČICE

Malé zábavní centrum je zaměřeno na práci archeologa a historika.

MUZEUM STŘEDOČESKÉHO A PODŘIPSKÉHO VENKOVA

Malé Muzeum středočeského a podřipského venkova je umístěno v Ledčicích v objektu kulturního a společenského centra U Cinků. Jedná se o secesní selský dům, který je chráněn jako kulturní památka.

PÍSNÍK VOJKOVIC

Naturistická pláž u vodní plochy v bývalé pískovně u Vojkovic.

SLALOMOVÝ KANÁL VE VELTRUSECH

Speciální kanál upravený pro slalom u Miřejovického jezu na Vltavě.

MĚSTSKÉ MUZEUM V KRALUPECH NAD VLTAVOU

Muzeum s expozicemi historie Kralupska, síní Jaroslava Seiferta a síní malíře Georga Karse.

7.6.2 POBYTOVÁ REKREACE

Pro pobytovou rekreaci je hlavním místem Raftkemp ve Veltrusech na břehu Vltavy s ubytováním v chatičkách a místy pro stany.

Ubytování, gastronomické a relaxační služby nabízí soukromý resort Svět v prostoru bývalého cukrovaru v Úžicích. Je vybaven 36ti jamkovým minigolfovým hřištěm.

7.6.3 PĚŠÍ A CYKLISTICKÁ TURISTIKA

Územím prochází několik značených cyklistických a turistických tras.

CYKLISTICKÉ TRASY

Z cyklistických tras je nejvýznamnější mezinárodní trasa EV 7 Vltavská, která sleduje celý tok Vltavy. V jižní části území jsou tři regionální trasy 0080 (Okoř – Dolany), 081 (Dolany – Velké Přílepy) a 082 (Kralupy – Roztoky).

Značené cyklotrasy nepokrývají východní a severní část území.

PĚŠÍ TURISTICKÉ TRASY

Území SO ORP procházejí následující značené turistické trasy:

1. Červená trasa - Roudnice nad Labem Horoměřice.
2. Modrá trasa propojující nádraží v Nelahozevsi a v Kralupech.
3. Zelená trasa Nové Ouholice – Libčice nad Vltavou.
4. Červená – Praha Troja – Kralupy nad Vltavou

Systém pěších tras doplňuje Naučná stezka Dvořákova mezi Nelahozevsi a Kralupy.

Celkově je síť turistických tras nedostatečná.

VÝZNAMNÁ VYHLÍDKOVÁ MÍSTA

S pěší a cyklistickou turistikou souvisí i vyhlídková místa. Na území SO ORP je dle dat ÚAP SO ORP Kralupy nad Vltavou 15 vyhlídkových míst. Jsou zakreslena ve výkresu 1.02.

Tabulka 23: Významná vyhlídková místa v území SO ORP Kralupy nad Vltavou

Označení	Významné vyhlídkové místo
V01	Debrno - S okraj katastru
V02	Dřínovský vrch
V03	Zlončice
V04	Hleďsebe
V05	Nelahozeves
V06	Ledčice - Škarechov
V07	Ledčice - U bývalého křížku
V08	Kopeč - přírodní rezervace
V09	Vyhledka do Vltavského údolí
V10	Vyhledka na Dolní Povltaví
V11	Na horách - Nová Ves
V12	Za vinicí, Postřižín
V13	Zeměchy u kostela

Označení	Významné vyhlídkové místo
V14	Dřínovská stráž
V15	Dřínov - U kříže
V01	Debrno - S okraj katastru

7.7 PROSTUPNOST KRAJINY

Prostupnost krajiny pro člověka je důležitým tématem plánování v krajině. Prostupnost krajiny zejména pro pěší a cyklisty souvisí s rekreačním využitím krajiny a také s utvářením vztahu ke krajině jako součásti domova jejích obyvatel a uživatelů.

V rámci analýz krajiny v území SO ORP Kralupy nad Vltavou byl proveden průzkum cestní sítě v krajině. V přehledu v následující tabulce jsou uvedeny hlavní cesty zprostředkující prostupnost krajiny, které byly vybrány z celkového souboru zjištěných cest (z tohoto důvodu není číslování cest souvislé). Do souboru jsou zařazeny cesty určené pouze k napojení zemědělských nebo lesních pozemků.

Cesty jsou zakresleny ve výkresu 1.02.

Tabulka 24: Cesty zajišťující prostupnost krajiny v SO ORP Kralupy nad Vltavou a jejich charakteristiky

Označení	Stav cesty	Vegetační doprovod	Poznámka
C2	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	travnatá mez, keřový porost, místy stromy a keře, lesem	
C3	při kraji lesa, mlatová	les	
C4	od Debrna nově zplanýrovaná, jen mlat, dále kamenito-štěrková, vyjeté koleje	les	
C5	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	část lesem, keřové porosty	
C6	kamenito-štěrková, vyjeté koleje, od silnice do Debrna pouze pěšina	nová alej, část les	Debrnská cesta
C7	travnatá, vyjeté koleje, místy štěrk a kameny	travnatá mez, mez s keřovým porostem, ojediněle stromy podél lesa	
C8	travnatá	nová alej	
C9	travnatá, vyjeté koleje	keřové porosty, podél lesa, lesem	
C10	štěrková, uprostřed travnatý pruh	travnatý pruh bez zeleně	
C11	štěrková	alej, keřové porosty	
C12	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	alej, část lesem	
C14	štěrková	aleje, místy stromy, keřové porosty	část zelená turistická značka
C16	panelová	místy keře, stromy	
C19	kamenito-štěrková, vyjeté koleje, pokračuje lesní pěšinou	les, zčásti bez zeleně	
C20	lesní pěšina	les	
C21	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	les, okraj lesa, keřový porost	
C22	lesní pěšina	les	
C24	lesní pěšina	les	
C25	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	les	
C27	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	les	

Označení	Stav cesty	Vegetační doprovod	Poznámka
C29	štěrková, travnatá, vyjeté koleje	meze, místy keře, stromy	
C30	travnatá, vyjeté koleje	místy keře, stromy	
C31	štěrková	meze, místy keřové porosty, stromy	u Mikovic i Zeměch instalovány sloupky bránící průjezdu
C33	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	les, místy keřové porosty	
C34	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	meze, místy keře, stromy	
C35	travnatá, vyjeté koleje	část podél lesa	část podél PP Sprašová rokle u Zeměch
C37	travnatá, vyjeté koleje	meze, místy keřové porosty, stromy	
C39	štěrková	alej	
C40	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	les	
C41	štěrková, asfaltová	meze, keře, stromy	
C44	travnatá, vyjeté koleje, kamenito-štěrková	les, část bez zeleně	
C45	štěrková, kamenito - štěrková, vyjeté koleje	podél lesa, keře, stromy, alej	
C47	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	les	
C48	Začátek štěrkový, dále travnatá, vyjeté koleje	místy keřové porosty, stromy	
C50	lesní pěšina	les	
C51	štěrková	les	
C53	štěrková	keře, stromy	
C54	kamenito-štěrková, travnatá, vyjeté koleje	podél lesa, keře, stromy	
C55	štěrková	ojediněle keře	
C56	travnatá, vyjeté koleje	podél remízků, podél lesa	
C57	štěrková, asfaltová	keřové porosty, stromy	podél Vltavy, na části Dvořákova stezka, Dvořákova NS, cyklotrasa 7, EV7, Vltavská zelená TC
C58	travnatá	les, keřové porosty, stromy	modrá TC
C59	štěrková	les, stromy	
C61	travnatá, vyjeté koleje	bez zeleně, jen místy keře	zelená TC
C62	travnatá, vyjeté koleje	převážná část podél remízků	
C63	travnatá, vyjeté koleje	podél remízků	
C64	štěrková	keřové porosty, stromy	
C65	travnatá, vyjeté koleje	místy keřové porosty, podél lesa	
C66	travnatá, vyjeté koleje	les, podél lesa	
C67	štěrková, kamenitá	keřové porosty	
C69	štěrková	les	závora
C70	štěrková	les, podél lesa, keře	

Označení	Stav cesty	Vegetační doprovod	Poznámka
C71	travnatá, vyjeté koleje	keře, stromy	
C73	štěrková	podél lesa	E10, Dvařákova cesta
C74	štěrková	keře	
C75	lesní pěšina	les	
C76	lesní pěšina	les	
C77	lesní pěšina	les	E10, Dvařákova cesta
C78	štěrková	les	
C83	štěrková	část les	E10, Dvařákova cesta
C84	travnatá	les	
C85	travnatá, vyjeté koleje	les	
C86	štěrková	keřové porosty, stromy	
C88	asfaltová	alej	
C89	štěrková	ojediněle keře, podél lesa	
C95	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	meze s keřovými porosty, keře, stromy	
C101	štěrková	místy keře, stromy	
C102	štěrková, travnatá	místy keře, stromy	
C103	štěrková	místy keře, stromy	
C106	asfaltová	alej	
C107	asfaltová	alej	
C108	asfaltová	bez zeleně, les	
C110	štěrková	souvislý keřový porost	
C112	travnatá	ojediněle keře, stromy	
C114	štěrková	souvislé keřové porosty, les	
C116	štěrková	podél remízku, les, keře	zelená TC
C118	štěrková	souvislý keřový porost, stromy	podél Bakovského potoka
C119	chodník	keře, stromy	
C120	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	souvislý keřový porost, stromy	podél Bakovského potoka
C122	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	meze, keře, podél lesa	
C123	asfaltová	aleje, souvislé keřové porosty	
C125	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	souvislé keřové porosty, les, podél lesa, velká část bez zeleně	
C127	štěrková	keřové porosty, stromy	
C128	štěrková, travnatá	místy keřové porosty, stromy	
C129	štěrková	velká část bez zeleně, místy keře, stromy	
C130	štěrková	bez zeleně	
C132	štěrková	podél lesa	
C133	štěrková	keřové porosty	
C134	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	podél remízku	

Označení	Stav cesty	Vegetační doprovod	Poznámka
C135	travnatá, vyjeté koleje	téměř bez zeleně, skupiny keřů	
C136	štěrková	Téměř bez zeleně, ojediněle keře, stromy	
C137	štěrková	Téměř bez zeleně, ojediněle keře	
C138	štěrková	převážně bez zeleně, místy keře, stromy	
C139	vyjeté koleje	podél remízku	
C140	kamenito -štěrková, vyjeté koleje	podél lesa	
C142	štěrková	alej, část podél remízku	NS Praotce Čecha, modrá TC
C143	travnatá, vyjeté koleje	část remízku	
C144	kamenito -štěrková, vyjeté koleje	bez zeleně, ojediněle stromy, keře	
C145	štěrková	bez zeleně	
C149	štěrková	ojediněle keřové porosty	
C150	vyjeté koleje	travnatý pás	podél letiště Sazená
C152	štěrková	ojediněle keře, stromy, část remízku	
C153	travnatá, vyjeté koleje	keřové porosty, část remízku	
C154	štěrková	bez zeleně	
C159	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	remízku, les	
C160	travnatá, vyjeté koleje	ojediněle keře, stromy, část remízku	
C162	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	les, keře, stromy	
C164	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	remízku	
C165	štěrková	alej, keřové porosty	
C166	travnatá, vyjeté koleje	bez zeleně	
C167	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	podél remízků, les	
C168	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	remízku, les	
C169	travnatá, vyjeté koleje	místy keřové porosty, stromy	
C170	travnatá, vyjeté koleje	bez zeleně	
C173	asfaltová, travnatá, vyjeté koleje	místy keřové porosty, stromy	
C174	travnatá, vyjeté koleje	podél remízku	
C175	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	část remízku	
C176	asfaltová	alej, keřové porosty	
C177	štěrková, travnatá, vyjeté koleje	ojediněle keře, stromy	
C181	asfaltová	alej, keře	
C182	štěrková	místy keře, stromy	
C183	travnatá, vyjeté koleje	bez zeleně	
C185	štěrková, travnatá, vyjeté koleje	ojediněle keřové porosty, stromy	
C186	travnatá	keřové skupiny, stromy	PR Kopeč
C188	travnatá	keřové skupiny, stromy	PR Kopeč
C190	travnatá, vyjeté koleje	bez zeleně	
C195	travnatá, vyjeté koleje	podél remízků	

Označení	Stav cesty	Vegetační doprovod	Poznámka
C197	šterková	bez zeleně	
C198	vyjeté koleje	travnatý pás, místy keřové porosty	
C200	travnatá	Ojediněle keře, stromy, část podél remízu	
C202	panelová	keřové porosty, stromy	
C203	asfaltová	bez zeleně	
C207	Vyjeté koleje	podél remízu	
C208	asfaltová	porostem keřů a stromů	
C209	travnatá, vyjeté koleje	travnatý pás	
C210	asfaltová, šterková	podél lad, ojediněle stromy	
C212	panelová	keřové porosty, stromy	
C213	šterková	keřové porosty, stromy	
C214	šterková	část les	
C215	asfaltová	keřové porosty, stromy	
C216	travnatá	nová alej	
C217	asfaltová	keře, stromy, alej	
C218	lesní pěšina	park Veltrusy	PP Veltrusy
C219	část mlatová, část lesní pěšina	park Veltrusy	PP Veltrusy
C221	mlatová	park Veltrusy	PP Veltrusy
C222	asfaltová	park Veltrusy	PP Veltrusy
C223	šterková	park Veltrusy	PP Veltrusy
C224	asfaltová, šterková	park Veltrusy	PP Veltrusy
C225	mlatová	park Veltrusy	PP Veltrusy
C226	asfaltová	park Veltrusy, osová alej	PP Veltrusy
C227	travnatá	park Veltrusy	PP Veltrusy
C228	mlatová	park Veltrusy, okružní alej	PP Veltrusy
C229	travnatá	park Veltrusy	PP Veltrusy
C230	lesní pěšina	park Veltrusy	PP Veltrusy
C231	lesní pěšina	park Veltrusy	PP Veltrusy
C233	lesní pěšina	park Veltrusy	PP Veltrusy
C236	lesní pěšina	park Veltrusy	PP Veltrusy
C237	část mlatová, část pěšina	park Veltrusy	PP Veltrusy
C242	kamenito-šterková, vyjeté koleje	alej, část podél lesa, remízem	
C244	kamenito-šterková, vyjeté koleje	část podél lesa, stromy, keře	
C245	šterková	les, keřové porosty, stromy	
C249	šterková	místy stromy, keře, podél remízu	
C250	kamenito-šterková, vyjeté koleje	ojediněle, stromy, alej	
C252	travnatá, vyjeté koleje	část podél remízu	
C253	asfaltová	alej	
C254	šterková	les	
C255	šterková	les	

Označení	Stav cesty	Vegetační doprovod	Poznámka
C256	štěrková	část les	
C257	štěrková	část podél lesa, stromy	
C259	asfaltová	alej	
C260	štěrková	bez zeleně	
C262	štěrková	ojediněle keře	
C264	travnatá	bez zeleně	
C265	travnatá	remízem	
C266	štěrková	alej, keřové porosty	
C267	travnatá, vyjeté koleje	část podél remízu	
C268	štěrková	bez zeleně	
C269	vyjeté koleje	bez zeleně	
C270	štěrková	část les	
C271	travnatá, vyjeté koleje	podél remízků	
C272	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	remízem, podél lesa	
C275	štěrková	keřové porosty, stromy	
C276	štěrková	les	
C280	travnatá, vyjeté koleje	část remízem	
C281	travnatá, vyjeté koleje	podél lesa	
C290	travnatá, vyjeté koleje	les, podél lesa	
C292	štěrková, vyjeté koleje	podél remízu	
C297	štěrková	les	
C298	vyjeté koleje	les	
C299	štěrková	les	
C300	vyjeté koleje	les	
C301	vyjeté koleje	les	
C303	travnatá, vyjeté koleje	les	
C304	štěrková, část vyjeté koleje	část les	
C305	travnatá, vyjeté koleje	les	
C306	asfaltová	les, remízem, alej	
C308	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	bez zeleně	
C309	kamenito-štěrková, vyjeté koleje	remízem, podél lesa	
C312	štěrková	les	
C313	štěrková, vyjeté koleje	bez zeleně	
C314	vyjeté koleje	bez zeleně	
C315	vyjeté koleje	bez zeleně	
C320	asfaltová	podél lesa, keře, stromy	
C241	travnatá, vyjeté koleje	les	

8. KRAJINNÉ STRUKTURY⁷

Pro zobrazení stavu krajiny v analytické části územní studie krajiny, konkrétně ve výkresu 1.01. bylo území SO ORP Kralupy nad Vltavou rozděleno na plochy struktur vymezených v závislosti na využití a charakteru krajinných ploch. Krajinná struktura je základní jednotkou popisu krajiny, v měřítku územní studie krajiny homogenní krajinná matrice.

Jsou rozlišeny tyto typy struktury:

- ZUK struktura zastavěná, urbanizovaná
- PZK struktura produkční, zemědělská, s převahou orné půdy
- PLK struktura produkční, lesní
- PTK struktura těžebních ploch
- LPK struktura přírodě blízká s převahou lesních společenstev
- VPK struktura přírodě blízká s převahou vodních, mokřadních a lužních společenstev
- OPK struktura přírodě blízká s různorodými společenstvy opuštěných polí a sadů

Krajinné struktury byly vymezeny na základě terénního průzkumu území, tedy skutečného využití pozemků bez ohledu na katastrální stav. Znázorněny jsou ve výkresu 1.01.

Výkres je doplněn o zakres krajinných bodových, plošných či liniových prvků přírodního (biotického), vodního nebo stavebního charakteru, které se vymykají ze základní charakteristiky struktury (jsou externalitami) a významnou měrou ji ovlivňují. Příklady prvků obsahuje následující tabulka.

Tabulka 25: Příklady krajinných prvků použitých pro zobrazení stavu krajiny

Charakter prvku	Příklady bodových prvků	Příklady plošných prvků	Příklady liniových prvků
Přírodní (přírodě blízký)	solitérní stromy nebo malé skupiny stromů skalní výchozy	malé lesní porosty ladem ponechaná místa zarůstající spontánní vegetací – mokřiny, opuštěné zahrady apod. zarůstající haldy a odvaly parky	meze terasy mezi poli aleje větrolamy clonné zelené pásy
Vodní	prameny	rybníky vodní nádrže přirozené vodní plochy	vodní toky přirozené, upravené i umělé
Stavební	stožáry vysílačů stanice na plynovodech či produktovodech ojedinělé stavby	solitérní farmy solitérní zahrady s rodinným nebo rekreačním domem zemědělské stavby (seníky, přístřešky, silážní žlaby) solitérní průmyslové areály	dálnice silnice místní a účelové komunikace nadzemní vedení elektrické energie nadzemní horkovody

Krajinné prvky jsou znázorněny pouze ve strukturách, pro které nejsou přirozenou součástí (viz dále).

⁷ k výkresu 1.01

8.1 CHARAKTERISTIKA KRAJINNÝCH STRUKTUR

8.1.1 STRUKTURA ZASTAVĚNÁ, URBANIZOVANÁ

Struktura je charakteristická vyšším podílem zastavěných a zpevněných ploch, které zpravidla převažují nad plochami volnými. Rozsah zastavění závisí na způsobu využití, obecně platí, že plochy s rekreační a obytnou funkcí mají vyšší podíl volných ploch přírodního nebo i produkčního charakteru než plochy s obslužnou funkcí (např. nákupní centra) či plochy výrobní.

Struktura je poměrně heterogenní, zahrnuje řadu typů povrchů. Má velmi proměnlivou výškovou zonaci.

Struktura má velmi omezenou prostupnost pro člověka i pro organismy, obsahuje řadu těžko překonatelných bariér, především liniových prvků technické a dopravní infrastruktury ale i oplocených areálů a uzavřených bloků.

Externalitami jsou zejména rozsáhlejší plochy zeleně a vodní toky a plochy.

Struktura má nízkou – nulovou ekologickou stabilitu a nízkou – nulovou schopnost infiltrace vody.

Struktura je vymezena převážně v rozsahu zastavěného území, i když některé menší plochy zastavěného území jsou zakresleny jako plošné stavební prvky v jiných strukturách.

8.1.2 STRUKTURA PRODUKČNÍ, ZEMĚDĚLSKÁ, S PŘEVAHOU ORNÉ PŮDY

Struktura je charakteristická ucelenými plochami orné půdy ev. jiných kultur běžných v územní SO ORP Kralupy – chmelnice a vinice.

Struktura je povrchově homogenní, má monotónní výšku.

Struktura neobsahuje příliš mechanických bariér, pro některé organismy jsou ovšem bariérou agrocenózy jako takové.

Externalitami jsou všechny přírodní, vodní a technické prvky.

Struktura má nízkou ekologickou stabilitu a velmi nízkou schopnost infiltrace vody.

Struktura je v rámci SO ORP nejrozšířenější.

8.1.3 STRUKTURA PRODUKČNÍ, LESNÍ

Struktura je charakteristická umělými lesními porosty s hospodářským určením.

Struktura je povrchově homogenní, má monotónní výškovou zonaci.

Struktura neobsahuje příliš bariér, je prostupná

Externalitami jsou vodní a technické prvky.

Struktura má střední ekologickou stabilitu a střední schopnost infiltrace vody.

Struktura byla vymezena pouze v severní části SO ORP Kralupy nad Vltavou.

8.1.4 STRUKTURA TĚŽEBNÍCH PLOCH

Struktura je tvořena plochami těžby písků a štěrkopísků. Je charakterizována zásahy do morfologie krajiny.

Struktura je povrchově mírně heterogenní, vyskytují se plochy těžené, již vytěžené a postupně zarůstající spontánní vegetací ev. již rekultivované. Výšková zonace je morfologická, ne vegetační.

Struktura je prakticky neprostupná pro člověka, velmi omezeně pro organismy (zejména větší).

Externalitami jsou přírodní a vodní prvky.

Struktura má nízkou ekologickou stabilitu a střední schopnost infiltrace vody.

Struktura je vymezena v aktivních pískovnách v SO ORP Kralupy nad Vltavou.

8.1.5 STRUKTURA PŘÍRODĚ BLÍZKÁ S PŘEVAHOU LESNÍCH SPOLEČENSTEV

Struktura je charakterizována převahou lesních porostů (lesů všech kategorií, lesní porosty na ostatních plochách) s doplňkem ploch přirozeně se vyvíjející vegetace různých sukcesních stádií. Lužní lesy jsou zahrnuté do struktury uvedené dále

Struktura je povrchově heterogenní, vyskytují se plochy různých typů vegetace. Má bohatou výškovou zonaci.

Struktura je prostupná pro organismy, pro člověka jsou bariérou terénní zlomy a svahy zejména v kaňonu Vltavy.

Externalitami jsou vodní a stavební prvky.

Struktura má střední – vysokou ekologickou stabilitu a vysokou schopnost infiltrace vody.

8.1.6 STRUKTURA PŘÍRODĚ BLÍZKÁ S PŘEVAHOU VODNÍCH, MOKŘADNÍCH A LUŽNÍCH SPOLEČENSTEV

Struktura je charakterizována rozmanitými vodními a mokřadními ekosystémy včetně lužních lesů.

Struktura je povrchově heterogenní, vyskytují se plochy různých typů vegetace. Má bohatou výškovou zonaci.

Struktura je omezeně prostupná pro organismy, pro člověka jsou bariérou mokřady a vodní plochy.

Externality jsou stavební liniové prvky.

Struktura má vysokou ekologickou stabilitu a vysokou schopnost infiltrace ev. akumulace vody.

Struktura je vymezena na zamokřených místech, v nivách vodních toků a v plochách lužních lesů. V okolí Vltavy je bohužel výrazně omezena existencí zastavěných ploch a ploch orné půdy dosahujících až k řece.

8.1.7 STRUKTURA PŘÍRODĚ BLÍZKÁ S RŮZNORODÝMI SPOLEČENSTVY OPUŠTĚNÝCH POLÍ A SADŮ

Struktura je charakterizována rozmanitými společenstvy opuštěných produkčních zemědělských ploch.

Struktura je povrchově heterogenní, vyskytují se plochy různých typů vegetace. Má bohatou výškovou zonaci.

Struktura je omezeně pro organismy i pro člověka.

Externality jsou vodní a stavební prvky.

Struktura má vysokou ekologickou stabilitu a vysokou schopnost infiltrace vody.

Očekává se vývoj struktury ve směru ke struktuře uvedené v kap. 6.1.5.

9. KRAJINNÉ POTENCIÁLY

Podle metodického pokynu je součástí analýzy rámcové vymezení a rozbor krajinných potenciálů. Analytická část územní studie krajiny SO ORP Kralupy nad Vltavou vychází z koncepce krajinného potenciálu rozpracované v 70. letech německou geoekologickou školou (Neff, Haase, Jäger, Mannsfeld), v 80. letech na ně navázala slovenská fyzickogeografická škola (Drdoš, Mazúr, Huba). V jejich pojetí krajinný potenciál vyjadřuje vhodnost krajiny k určitému využívání, ale zároveň i míru tohoto využívání, která pak vyplývá z poznání stability krajiny.

Pro účely analýzy krajiny v řešeném území je rozlišován potenciál:

1. Sídlní / rozvojový.
2. Produkční zemědělský.
3. Produkční lesnický.
4. Produkční těžební.
5. Vodohospodářský.
6. Rekreační a kulturní.
7. Pro plnění ekostabilizačních funkcí.
8. Pro určení celkového charakteru území, jeho image a autentičnosti.

Stávající míra využití potenciálu je označena jako:

1. Narušená – potenciál krajiny je vysoký, ale struktury či složky krajiny umožňující jeho využití jsou narušené.
2. Podhodnocená – potenciál krajiny pro dané využití není využit nebo je využit málo.
3. Optimální.
4. Limitní – míra využití potenciálu se blíží limitní mezi (ev. ji dosáhla)

Žádoucí změna míry využití je okomentována slovně.

Tabulka 26: Rozbor krajinného potenciálu v SO ORP Kralupy nad Vltavou

Potenciál	Charakteristika <i>Vazba na struktury dle kap. 6</i>	Míra využití	Žádoucí změna míry
Sídlní / rozvojový	Území má vysoký sídlní potenciál, jde oblast osídlenou od neolitu, dobré rozvojové podmínky - vazby na Prahu, dopravní napojení <i>Potenciál je vázán na strukturu ZUK a její okolí</i>	Optimální - limitní	Navýšení maximálně v rozsahu realizace záměrů na rozvoj bydlení, vybavenosti a výroby uvedených v následující kapitole, další záměry nejsou žádoucí, redukce stávajících záměrů je vhodná
Produkční zemědělský	Území je typicky zemědělskou oblastí s příznivým klimatem (s výjimkou malého množství srážek které je nahrazeno možnostmi umělých závlah, úrodných půd a příznivé morfologie terénu <i>Potenciál je vázán strukturu PZK</i>	Limitní	Žádoucí je mírná redukce zemědělských ploch ve prospěch ochrany půdy, zvýšení ekologické stability a zlepšení vodního režimu

Potenciál	Charakteristika <i>Vazba na struktury dle kap. 6</i>	Míra využití	Žádoucí změna míry
Produkční lesnický	Území je málo lesnicky využívané, půdy mají vyšší potenciál pro zemědělství, nevýhodou je suché podnebí <i>Potenciál je vázán na struktury PLK a LPK</i>	Podhodnocená	Žádoucí je zalesnění některých poloh zemědělských ploch z důvodu ochrany půdy, zvýšení ekologické stability a zlepšení vodního režimu
Produkční těžební	Potenciál využití nerostných surovin je vysoký díky snadno dostupným zásobám písků a štěrkopísků <i>Potenciál je vázán na strukturu PTK</i>	Optimální – limitní	Dotěžení ložisek nelze omezit
Vodohospodářský	Území je krajinou formovanou vodními toky (Vltava a přítoky), která téměř odvodněna Významné zásoby podzemních vod, CHOPAV <i>Potenciál je vázán na strukturu VPK a na krajinné prvky vodní</i>	Narušená	Obnova vodního režimu minimálně zlepšením stavu toků a vložení ploch s vyšší schopností akumulace a infiltrace
Rekreační a kulturní	Území má malý počet turistických atraktivit a minimální podmínky pro pobytovou rekreaci Nejsou využity ani podmínky pro pěší a cyklistickou turistiku ve vazbě na hodnoty území <i>Potenciál není specificky vázán na žádnou strukturu ani na určité typy krajinných prvků</i>	Podhodnocená	Zvýšení podmínek pro pobyt a sportovní rekreační atraktivitu spojené s rekultivací pískoven, zlepšení sítě cyklistických a pěších propojení ke kulturním dominantám
Pro plnění ekostabilizačních funkcí	Území je téměř ze 100 % odpřírodněné, přirozená společenstva (většinou náhradní) pouze ve fragmentech Několik lokalit s výskytem ohrožených druhů rostlin a živočichů <i>Potenciál je vázán na struktury LPK, VPK, OPK a na přírodní krajinné prvky</i>	Narušená	Minimálně v úrovni realizace územního systému ekologické stability

Potenciál	Charakteristika <i>Vazba na struktury dle kap. 6</i>	Míra využití	Žádoucí změna míry
Pro určení celkového charakteru území, jeho image a autentičnosti	<p>V území se nachází několik pozitivních krajinných dominant, významné stavební dominanty, ikonická místa, komponovaná krajina Veltruského zámku a významné svahy a horizonty</p> <p><i>Potenciál není specificky vázán na žádnou strukturu ani na určité typy krajinných prvků. Jevy určující tento potenciál jsou zakresleny ve výkresu 1.02.</i></p>	Narušená	Maximální ochrana pozitivně působících jevů

10. ZÁMĚRY NA ZMĚNY V ÚZEMÍ⁸

Vzhledem k velkému množství záměrů na změny v území byla grafická část doplněna o další výkresy obsahující informace o záměrech. Jedná se o výkres 1.03, který podává přehled záměrů a 1.05b, ze kterého lze vyčíst interakce záměrů s krajinou, resp. jejími identifikovanými hodnotami uvedenými ve výkresu 1.02.

10.1 ZÁMĚRY ZE ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE STŘEDOČESKÉHO KRAJE

Území SO ORP Kralupy, zejména jeho střední část vázaná na dálnici D8 má vysoký rozvojový potenciál, který se projevuje v tlaku na změny v území. Rozvojový potenciál území se promítl do vymezení rozvojové oblasti republikového významu OB1 Praha, která zahrnuje území SO ORP Kralupy nad Vltavou bez jeho východní a severní části a rozvojové osy OS2 Praha – Kralupy nad Vltavou – Ústí nad Labem zahrnující Ledčice, Novou Ves a Všešudy.

S tímto vymezením souvisí i větší koncentrace infrastrukturních záměrů republikového a krajského významu vymezených v Zásadách územního rozvoje Středočeského kraje. Jsou jimi

1. D201 Koridor vysokorychlostní tratě Praha – Lovosice, úsek Praha - hranice kraje (územní rezerva)
2. D058 Koridor silnice II/101 a II/240: úseky Tursko – Debrno a Debrno – Chvatěruby
3. D059 Koridor aglomeračního okruhu: úsek (II/101) Chvatěruby – Úžice (+1 x MÚK)
4. D060 Koridor aglomeračního okruhu: úsek (II/101) Úžice – Byškovice, vč. obchvatu sídla Netřeba
5. D132 Koridor silnice II/240: Kralupy nad Vltavou, přeložka;;
6. D133 Koridor silnice II/240: Kralupy nad Vltavou, přeložka
7. PP07 Plocha pro protipovodňová opatření Kralupy nad Vltavou;
8. PP08 Plocha pro protipovodňová opatření Kralupy nad Vltavou Veltrusy;
9. E02 Koridor vedení 400 kV - TR Výškov - TR Čechy Střed (posílení v celé délce a přeložka Odolena Voda - Zlosyň)
10. E16 Koridor přeložky vedení 110 kV Veltrusy
11. P02 Koridor VTL plynovodu Veltrusy – Obříství
12. R01 Koridor ropovodu Družba (přípolož/zkapacitnění v koridoru)
13. R02 Koridor dálkovodu IKL (přípolož/zkapacitnění v koridoru)
14. V02 Koridor vodovodu Nová Ves – Spomyšl – Býkev, vč. čerpací stanice Spomyšl
15. Nadregionální biocentrum NC 2001 Údolí Vltavy (Šárka, Roztoky, Větrušice)
16. Nadregionální biokoridor NK 57 57 Šebín - K58 Kladno
17. Nadregionální biokoridor NK 58 58 Údolí Vltavy - K10
18. Regionální biocentrum RC 1483 1483 Veltruský luh
19. Regionální biocentrum RC 1484 1484 Dřínovský háj
20. Regionální biocentrum RC 1485 1485 Zlončická rokle
21. Regionální biocentrum RC 1862 1862 Kořenice
22. Regionální biocentrum RC 1863 1863 Sprašová rokle
23. Regionální biocentrum RC 1864 1864 Minická skála
24. Regionální biocentrum RC 1865 1865 Kopeč

⁸ k výkresům 1.03 a 1.05b

- 25. Regionální biokoridor RK 1119 1119 Podmoklina – K 57
- 26. Regionální biokoridor RK 1130 1130 Dřínov – Úpor
- 27. Regionální biokoridor RK 1131 1131 Dřínovský háj – Kopeč

Všechny tyto záměry představují poměrně významné interakce s hodnotami krajiny a ovlivňují její potenciál.

VRT

Z hlediska vlivu na krajinu je jednoznačně nejvýznamnějším záměrem vysokorychlostní trati procházející přes celé území SO ORP ve směru S-J v souběhu s dálnicí D8. Je pro ni vymezen koridor územní rezervy, což zatím neumožňuje jednoznačné posouzení vlivů na složky krajiny, krajinné struktury a krajinné prvky. Z výkresu 1.05b je zřejmé že VRT přispěje k fragmentaci krajiny a ve svém otevřeném úseku ovlivní krajinný ráz a na prostupnost krajiny. VRT je v interakci s hodnotami v oblasti morfologie krajiny a krajinného rázu (svahy u Vepřeku, Škarechov), vod (Vltava a mokřady u Vltavy) a bioty (ÚSES). Bude znamenat významný zásah do ZPF. Lze očekávat i zásadní vliv na vizuální charakteristiky krajiny (mosty, portál tunelu).

Pokud bude zřejmá konkrétní poloha VRT, bude k ní vyjádřeno doporučení v návrhové části územní studie krajiny pro SO ORP Kralupy nad Vltavou.

II/101

Koridor prochází v jižní části území téměř ve směru Z-V. Je v interakci s přírodním parkem Okolí Okoře a Budče, údolím Turského potoka s významnými mokřady, s údolím Vltavy a se skladebnými částmi ÚSES na nadregionální a lokální úrovni a s významnými morfologickými prvky (svahy údolí Turského potoka a Vltavy). Bude znamenat významný zásah do ZPF. Lze očekávat i zásadní vliv na vizuální charakteristiky krajiny

II/240

Koridor sleduje stávající silnici s výjimkou přeložky u Minic. Je v interakci s přírodním parkem Okolí Okoře a Budče, údolím Zákolanského potoka a Knovízského potoka s významnými mokřady, s VKP Nad rybníkem a se skladebnými částmi ÚSES na nadregionální a lokální úrovni. Bude znamenat zásah do ZPF.

NADZEMNÍ VEDENÍ ELEKTRICKÉ ENERGIE

Koridor E02 představuje nový zásah pouze v úseku Odolena Voda – Zlosyň, ve zbylé části jde o posílení vedení, tedy zvýšení sloupů a přidání nových vedení. Koridor E16 je novým prvkem v krajině. Oba koridory budou znamenat zhoršení vizuálních charakteristik krajiny.

PODZEMNÍ VEDENÍ

Nová nebo posílená podzemní vedení nebudou znamenat viditelný zásah do krajiny s výjimkou přechodného zásahu při realizaci průseků v porostech lesního charakteru. Podstatně by neměly být ohroženy ani složky krajiny.

SKLADEBNÉ ČÁSTI ÚSES

Skladebné části ÚSES na nadregionální a regionální úrovni zahrnují jak stávající funkční úseky a plochy tak návrhové. Jsou příležitostí pro zvýšení potenciálu krajiny pro zajištění ekostabilizačních funkcí.

10.2 ZÁMĚRY Z ÚZEMNÍCH PLÁNŮ

Ve výkresech 1.03 a 1.05b jsou znázorněny všechny zjištěné záměry z územních plánů. Jedná se především o rozvojové plochy pro bydlení, vybavenost a pro průmyslové aktivity, ale též o plochy ÚSES a dalších opatření v krajině. Na území Všestud jsou vymezeny i plochy rozšíření pískovny.

V uvedených výkresech jsou zakresleny záměry z platných územních plánů. Je nutné zmínit, že v Nové Vsi, Nelahozevsi, Olovnici, Chvatěrubech, Kozomíně, Kralupech nad Vltavou, Veltrusech, Úžicích a Zlosyni probíhá pořízení nových územních, což povede k úpravě vymezení záměrů z územních plánů. Záměry, které bylo možné zjistit z projednávaných územních plánů a které se lišily od rozvojových ploch z platných ÚPD jsou v výkresech též znázorněny.

Interakce jednotlivých záměrů s hodnotami krajiny je patrná z výkresu 1.05a. Problematické z hlediska krajiny jsou zejména záměry na další rozšíření logistického parku Kozomín, které bude představovat rozsáhlý zábor zemědělského půdní fondu, negativní zásah do vizuálních charakteristik krajiny a podstatné ovlivnění vodního režimu. V oblasti vodního režimu je již nyní limitní kapacita Černávký jako recipientu dešťových vod odtékajících ze zpevněných ploch.

Plánovaný rozvoj bydlení v Postřižíně povede ke srůstu Postřižína a Kozomína, což zcela zásadně negativně ovlivní identitu krajiny a obou sídel, zejména pokud bude realizována zahuštěná výstavba jako dosud.

Neúměrný je též plánovaný rozvoj bydlení v Úžicích a v Nelahozevsi (v návrhu nového územního plánu je již ale výrazně redukován).

Záměry na zajištění funkčnosti ÚSES a doplnění dalších krajinných struktur a zlepšení prostupnosti krajiny budou mít pozitivní vliv na krajinu.

10.3 OSTATNÍ ZÁMĚRY

NÁVRHOVÉ PLOCHY SKLADEBNÝCH ČÁSTÍ ÚSES DLE PLÁNU ÚSES ORP KRALUPY NAD VLTAVOU

Plán ÚSES rozlišuje funkční plochy skladebných částí a části návrhové resp. k založení. Mezi záměry jsou zařazeny plochy skladebných částí k založení.

ZÁMĚRY S KOMPLEXNÍCH POZEMKOVÝCH ÚPRAV

Jsou zakresleny návrhy z plánů společných zařízení KPÚ Nová Ves a Ledčice. Jedná se o:

1. Doplnění či zlepšení parametrů cestní sítě zajišťující prostupnost krajiny. Cesty, které plní pouze funkci zpřístupnění pozemků a nedotváří cestní síť pro prostupnost krajiny zakresleny nejsou.
2. Návrhy alejí a vegetačních doprovodů.
3. Návrhy protierozních opatření.

ZÁMĚRY Z POSUDKU PROTIPOVODŇOVÝCH OPATŘENÍ V OLOVNICI

V rámci posouzení protipovodňových opatření v Olovnici byly navrženy meze, průlehy, odvodňovací příkopy a další opatření. Konkrétní záměry jsou upřesněny ve výkresu 2.01.

ZÁMĚR POVODÍ VLTAVY NA REVITALIZACI KORYTA VLTAVY

Je zakreslen záměr na revitalizaci koryta Vltavy v úseku od Dušníků k soutoku s Labem, který je plánován správcem toku. Tento velmi prospěšný záměr je navržen díky tomu, že lodní doprava je zde odvedena na laterální kanál sledován.

ZÁMĚRY Z GENERELU ODVODNĚNÍ NELAHOZEVSÍ

V grafické části jsou znázorněny záměry na realizaci tří retenčních nádrží v údolích nad Nelahozevsi. Jde o záměry významné z hlediska vodohospodářského potenciálu krajiny.

ZÁMĚRY DLE ROZHOVORŮ S PŘEDSTAVITELI OBCÍ

V rámci rozhovorů s představiteli obcí byl zmíněn některé záměry obcí nebo jiných subjektů působících na území obce nad rámec platných a rozpracovaných územních plánů. Jedná se o záměry:

1. Postřižín - obnova aleje podél cesty

2. Postřižín – alej podél cyklostezky
3. Postřižín – cyklostezky
4. Hostín u Vojkovic - obnova cesty
5. Všestudy – nová cesta

V Dřínově zmínila paní starostka záměr na novou vodní nádrž u Dřínovského potoka v lokalitě Badátká. Tento záměr není zakreslen, protože nemá jasný územní průmět.

Všechny zmíněné návrhy obcí budou upřesněny a zapracovány do návrhové části územní studie krajiny.

10.4 PROBLÉMOVÉ ZÁMĚRY

V rámci vyhodnocení záměrů na změny v území byly identifikovány hlavní problémové záměry, které s největší pravděpodobností mohou zásadně ovlivnit krajinu v území SO ORP Kralupy nad Vltavou. Jsou uvedeny v následující tabulce, komentáře k nim obsahují předchozí kapitoly.

Tabulka 27: Problémové záměry na změny v území SO ORP Kralupy nad Vltavou

Označení ⁹	Problémový záměr
Z01	Vysokorychlostní trať
Z02	Vedení elektrické energie ZVN
Z03	Rozšíření skládky Uhy nad Nelahozevsi
Z04	Neúměrné rozvojové plochy bydlení v Nelahozevsi
Z05	Přeložka silnice II/101
Z06	Neúměrný rozvoj ploch skladovacích a logistických areálů Kozomín - Úžice
Z07	Neúměrné rozvojové plochy bydlení v Úžicích
Z08	Neúměrné rozvojové plochy bydlení v Postřižíně
Z09	Přeložka silnice II/240
Z10	Těžba písku ve Vojkovicích

⁹ Označení uvedené u konkrétního problému (písmeno a číslo) je shodné s označením daného problému ve výkresu 1.05b.

11. SOUHRNÉ VYHODNOCENÍ ANALÝZY

Krajinu na území So ORP Kralupy lze označit za historickou kulturní krajinu ovlivněnou zejména zemědělskou produkcí, chemický průmyslem a v poslední době též skladováním a logistikou.

Území má značný rozvojový potenciál zejména díky dobrému silničnímu a železničnímu spojení s Prahou a severními Čechami, ev. Německem. S tím souvisí tak na další exploataci krajiny.

Z hlediska přírodních složek jde o krajinu s poměrně významně ovlivněnou morfologií, silně pozměněnými biocenózami, s řadou bariér pro prostupnost krajiny a s narušeným vodním režimem. Značným problémem je erozní ohrožení půd a riziko záplav.

11.1 ZJIŠTĚNÉ HLAVNÍ HODNOTY A POTENCIÁLY KRAJINY

HODNOTY V OBLASTI HORNINOVÉHO PROSTŘEDÍ

1. Maloplošná chráněná území s geologickým předmětem ochrany
2. Významné geologické lokality dokládající pestré geologické podloží
3. Zásoby nerostných surovin – štěrkopísky

(⇒ *kap. 6.1.2*)

HODNOTY V OBLASTI MORFOLOGIE KRAJINY

1. Významné krajinné dominanty
2. Významné prvky reliéfu

(⇒ *kap. 6.2.2*)

HODNOTY V OBLASTI PŮD

Půdy I. a II. třídy ochrany (⇒ *kap. 6.4.3*)

HODNOTY V OBLASTI VOD

1. Zdroje podzemní vody – CHOPAV Severočeská křída
2. Vodní toky a vodní plochy
3. Významné mokřady
4. Prameniště

(⇒ *kap. 6.5.3*)

HODNOTY V OBLASTI ŽIVÉ PŘÍRODY

1. Maloplošná zvláště chráněná území s předmětem ochrany v oblasti živé přírody a evropsky významné lokality
2. Přírodní parky
3. Významné krajinné prvky
4. Mokřadní společenstva
5. Památné stromy
6. Funkční plochy skladebných částí ÚSES

(⇒ *kap. 6.6.3 a 6.6.5*)

HODNOTY V OBLASTI OSÍDLENÍ A VYUŽITÍ KRAJINY

1. Komponovaná krajina Veltruského parku
2. Významné stavební dominanty
3. Ikonická místa
4. Vesnická památková zóna Debrno
5. Ostatní památky
6. Významné výhledy
7. Cestní síť v krajině

(⇒ kap. 7.2.2, 7.6 a 7.7)

11.2·ZJIŠTĚNÁ HLAVNÍ OHROŽENÍ, RIZIKA A PROBLÉMY V ÚZEMÍ

RIZIKA A NEGATIVNÍ JEVY V OBLASTI HORNINOVÉHO PROSTŘEDÍ

1. Poddolovaná území
2. Vlivy těžby na krajinu

(⇒ kap. 7.5.2)

RIZIKA A NEGATIVNÍ JEVY V OBLASTI MORFOLOGIE KRAJINY

1. Antropogenní tvary
2. Sesuvná území

(⇒ kap. 6.2.3)

3. Záměry nových staveb dopravní infrastruktury (VRT, II/101, II/240)(⇒ kapitola 10.1)

RIZIKA A NEGATIVNÍ JEVY V OBLASTI PŮD

1. Erozní ohrožení půd (⇒ kap. 6.4.4)
2. Zábory půdy pro rozvojové záměry (⇒ kap. 10)

RIZIKA A NEGATIVNÍ JEVY V OBLASTI VOD

1. Omezení schopnosti vsakování a akumulace dešťové vody
2. Odvodnění pozemků
3. Nevhodné úpravy vodních toků
4. Zranitelnost podzemních vod
5. Rizika spojená s vodohospodářskou infrastrukturou
6. Záplavová území

(⇒ kap. 6.5.4)

RIZIKA A NEGATIVNÍ JEVY V OBLASTI ŽIVÉ PŘÍRODY

1. Nízká ekologická stabilita území
2. Homogenizace krajiny
3. Omezení prostupnosti krajiny a bariéry migrace organismů

(⇒ kap. 6.6.4 a 10.4)

RIZIKA A NEGATIVNÍ JEVI V OBLASTI OSÍDLENÍ

1. Dálnice D8
2. Nadzemní vedení elektrické energie (110 kV a 400 kV).
3. Zastavěné plochy problematické z hlediska krajinné a urbanistické kompozice a krajinného rázu
4. Problémové záměry

(⇒ kap. 7.2.3 a 10)

POTENCIÁLY KRAJINY

V rámci analýzy krajiny v řešeném území byly rozlišeny potenciály:

1. Sídlní / rozvojový.
2. Produkční zemědělský.
3. Produkční lesnický.
4. Produkční těžební.
5. Vodohospodářský.
6. Rekreační a kulturní.
7. Pro plnění ekostabilizačních funkcí.
8. Pro určení celkového charakteru území, jeho image a autentičnosti.

(⇒ kapitola 9)

11.3 URČENÍ PROBLÉMŮ K ŘEŠENÍ

Pro návrh opatření v Územní studii krajiny SO ORP Kralupy nad Vltavou jsou zásadní tyto rámcové okruhy problémů:

- rámec patření protierozní ochrany půd a to jak v oblasti vodní eroze i v oblasti větrné eroze včetně omezení velikosti půdních bloků,
- rámec zlepšení vodního režimu krajiny, např. zvýšení infiltrace vody v oblasti pramenišť, zlepšení stavu vodních toků, podmínky ochrany mokřadů, využití pramenů, realizaci malých vodních nádrží apod.,
- rámec zlepšení ekologické stability a biologické diverzity krajiny,
- rámec estetických charakteristik krajiny a eliminaci vlivu některých rizikových záměrů,
- rámec začlenění krajinných a stavebních dominant do rekreačního využití krajiny,
- doporučení k realizaci záměrů na rozvoj infrastruktury a sídel.

VIZE KRAJINY

12. DEFINICE (CÍLOVÉ) VIZE KRAJINY

12.1 PŘÍSTUP K NÁVRHU VIZE A VÝCHODISKA

(Cílová) vize krajiny je budoucí představou o krajině ORP Kralupy nad Vltavou. Navržená vize je odborným názorem autora územní studie krajiny a je v rámci konceptu překládána k diskusi obcím a dalším subjektům veřejné správy a všem dalším zájemcům.

Pojem „cílová vize krajiny“ byl definován metodickým pokynem pro zadávání územních studií (podklad 58). podle tohoto podkladu je cílová vize krajiny dána stanovením **cílové kvality krajiny**. Metodický pokyn vychází z Evropské úmluvy o krajině (EÚK), která cílovou kvalitu definuje takto (aktuální překlad): *„Cílová kvalita krajiny znamená vyjádření požadavků a přání lidí na charakter prostředí, v němž žijí, formulované pro danou krajinu kompetentními veřejnými orgány“*.

Samotný pojem **vize** odkazuje na postupy užívané v oblasti strategického plánování, kdy je definice vize východiskem pro hledání optimálních a reálných postupů k jejímu naplňování. Tyto postupy se promítají v cílech a aktivitách definovaných ve strategii či v rozvojovém programu.

Územní plánování v České republice příliš nereflexuje procesy strategického plánování, i když by bylo logické najít nejprve konsensus o podobě území formou územní strategie, jejíž součástí by byla i strategie krajiny, a ten poté promítnout do implementačních nástrojů jako je územní plán, regulační plány či územní studie.

Pro stanovení cílové vize bylo velice problematické definovat časovou hranici, k níž je vize definována a k níž by měla být realizována opatření navržená pro ochranu a zlepšení stavu krajiny.

V oblasti strategického plánování se definuje **období**, na které je strategický dokument připravován (obvykle cca 10 - 20 let), a je tedy možné s poměrně malým nebo dobře definovatelným rizikem určit „cílovou“ vizi, tedy podobu / obraz předmětu strategie v daném dohledném čase.

Metodika územních studií neurčuje časový horizont cílové vize krajiny, neboť ve vztahu k pojmu **cílové** takový horizont ani určit nelze. Krajina je dynamickým systémem a její podobu ovlivňují mnohé procesy, u kterých nedokážeme predikovat čas a intenzitu jejich uplatnění a ani důsledky na krajinný ekosystém. Příkladem jsou klimatické změny či povodně, vývoj lidské populace apod.

Ve stanovení časového horizontu vize krajiny je třeba uvážit také dlouhou dobu potřebnou k tomu, aby některá navržená a realizovaná opatření začala opravdu fungovat. V ORP Kralupy nad Vltavou je „ukázkovým“ příkladem ohrožení větrnou erozí, které zasahuje poměrně rozsáhlé území plošin a sníženin a je kritickým faktorem pro udržitelnost kvality půd a zemědělské produkce. Možným řešením jsou biologická opatření, tedy realizace pásů zeleně, které jsou schopné snížit energii větru a odnos půdních částic z povrchu polí. Taková opatření se začnou v plné míře uplatňovat až po uplynutí cca 40 let a teprve po této době lze určit, zda jsou realizovaná opatření dostačující a funkční.

U uvedeného vyplývá, že **není možné určit cílovou vizi krajiny**, ale pouze vizi, která definuje (při vědomí jisté míry pravděpodobnosti) představu o krajině řešeného území v určitém bodě na časové ose vývoje krajiny. Po tomto čase je nutné provést kritickou analýzu vize a opatření ve vztahu k dosaženému vztahu u krajiny a představy o budoucnosti krajiny revidovat.

Další problémem, který vyplývá z metodiky územních studií krajiny, je **roztříštěnost a neprovázanost pohledů na krajinu**, což značně komplikuje vlastní zpracování studie a zejména koordinaci studií v různých ORP. Není zcela zřejmé, zda se vize má vztahovat ke krajinným strukturám, typům krajiny, krajinným potenciálům, krajinným okráskům či přímo k hodnotám, rizikům a ohrožením.

V územní studii krajiny SO ORP Kralupy nad Vltavou je vize krajiny v návrhovém horizontu definována jako popis stavu, kterého je nezbytné dosáhnout k zajištění optimálního stavu krajiny.

Návrhový horizont je 40 let. Toto období bylo zvoleno ze dvou důvodů. Jde o dobu, která je ještě představitelná z pohledu stávajících generací obyvatel / uživatelů krajiny a zároveň jde o období, v jehož konečné fázi se již začnou projevovat pozitivní účinky většiny biologických a biotechnických opatření

Z hlediska pohledu na krajinu jsou cíle vztaženy k potenciálům krajiny.

Pro definování cílové vize byly použity závěry analytické části územní studie zejména:

- a) hodnoty uvedené pro jednotlivé složky krajiny uvedené v kap. 4 analytické části,
- b) rizika a negativní jevy pro jednotlivé složky krajiny uvedené v kap. 4 analytické části,
- c) hodnoty uvedené pro jednotlivé formy využití krajiny uvedené v kap. 5 analytické části,
- d) rizika a negativní jevy pro jednotlivé formy využití krajiny uvedené v kap. 5 analytické části,
- e) analýza potenciálů krajiny uvedená v kap. 7 analytické části,
- f) analýza záměrů a jejich vlivů na krajinu uvedené v kap. 8 analytické části,
- g) souhrnné určení problémů k řešení uvedené v kap. 9.4 analytické části.

Při definici vize bylo dále přihlédnuto k výsledkům projednání územní studie krajiny se zástupci obcí a dotčenými orgány.

12.2 VIZE KRAJINY V HORIZONTU 40 LET

Krajina v území SO ORP Kralupy nad Vltavou je kulturní krajinou s poměrně intenzivním využitím pro zemědělskou výrobu a pro osídlení. Oproti předchozím letům jde však o krajinu vyváženější s vyšším zastoupením krajinných prvků plnících důležité funkce pro přirozené biotické a abiotické procesy v krajině a pro ochranu zemědělské půdy před erozí.

SÍDELNÍ / ROZVOJOVÝ POTENCIÁL

1. Sídlní struktura území je stabilizována, rozvoj území na úkor krajiny je zastaven.
2. Pro potřebné rozvojové záměry je využívána intenzifikace zastavěného území, tedy dostavba proluk a přestavba ploch, které již přestaly sloužit svému účelu.
3. Solitérní stavby v krajině (farmy, chaty, domy) jsou stabilizovány a vhodně zapojeny do krajiny
4. Průmyslové, dopravní a infrastrukturní stavby, které jsou díky poloze území ORP Kralupy nad Vltavou v blízkosti Prahy a na hlavním tahu do severních Čech a Saska, nedílnou součástí krajiny, jsou zapojeny do krajiny vhodnými vegetačními úpravami.
5. Přeložka silnice II/110 je realizována jako příkladná investice dopravní infrastruktury začleněná vhodně do krajiny a nevytvářející bariéru migrace organismů.

PRODUKČNÍ ZEMĚDĚLSKÝ POTENCIÁL

1. Na zemědělskou půdu je pohlíženo na přírodní zdroj, jehož exploatace je limitována.
2. Rozloha zemědělské půdy je ponížena o plochy s krajině ekologickou funkcí, které přispívají k ochraně půdy před erozí a zlepšují vodní režim krajiny a tedy i zlepšují úrodnost půd.
3. Rozsáhlé bloky orné půdy jsou z větší části rozděleny na bloky s maximální výměrou 30 ha, mezi bloky jsou realizovány liniové prvky s travním pokryvem nebo s výsadbami keřů a stromů.
4. Na nejvíce ohrožených místech jsou realizována opatření k ochraně půdy před vodní a větrnou erozí jako jsou travné pásy a průlehy, stabilizace drah soustředěného odtoku, liniové prvky snižující energii větru.
5. V zemědělské produkci je kladen důraz na kvalitu a udržitelnost. Jsou dodržovány vhodné osevní postupy. Část orné půdy nejvíce poškozená vodní erozí je převedena na sady, vinice a pastviny.

6. Jsou aplikovány ověřené postupy obdělávání orné půdy jako hluboká orba, organické hnojení apod.

PRODUKČNÍ LESNICKÝ POTENCIÁL

1. Produkční lesnický potenciál krajiny je posílen. Jsou založeny nové plochy lesa na plochách rekultivovaných po těžbě.
2. Ve složení porostů jsou uplatněny z více jak 50 % dřeviny odpovídající přirozené vegetaci (dub letní, lípa malolistá, javor mléč, javor babyka, habr obecný, jasan ztepilý).

PRODUKČNÍ TĚŽEBNÍ POTENCIÁL

1. Těžba písků a štěrkopísků doznívá, většina ploch je uzavřena a rekultivována lesnickým způsobem nebo formou přírodě blízkých společenstev (mokřadní, stepní, lesní).
2. Otevření nových ploch těžby není plánováno.

VODOHOSPODÁŘSKÝ POTENCIÁL

1. Řeka Vltava je nadále využívána jako vodní tok s primárně vodohospodářskou a dopravní funkcí, na vhodných místech jsou realizována přírodě blízká opatření na zpomalení odtoku vody.
2. Je zajištěna ochrana a řádná péče o významné mokřady
3. Vodní toky či nevhodně upravené úseky toků toky Černávka, Věšínská strouha, Újezdecký potok a Dřínovský potok prošly revitalizací směřující k přírodnímu charakteru těchto toků, čímž se zpomalil odtok vody v těchto tocích a obnovily jejich funkce v krajině.
4. Pro ostatní vodní toky jsou naplánovány revitalizační zásahy v celém toku nebo v jeho dílčích částech.
5. Jsou realizována biologická opatření na ochranu prameništ v Olovnici a na Malé Bučině.
6. Díky biologickým a agrotechnickým opatřením na se zvýšila retenční schopnost půdy.

REKREAČNÍ A KULTURNÍ POTENCIÁL

1. Nejvýznamnější kulturní hodnota a zároveň atraktivita cestovního ruchu v území OPR – zámek Veltrusy s parkem, oboru a komponovanou krajinou - je propojena turistickými trasami s dalšími historickými, kulturními a přírodními hodnotami území jako je zámek a památník A. Dvořáka v Nelahozevsi, Kopeč, Hostibejk v Kralupech na Vltavou, Dřínovský vrch s pozůstatky hradiště, zámek v Chvatěrubech, Zlosyňská rokle, sprašová rokle v Zeměchách ad.
2. Na historická a přírodně hodnotná místa navazují naučné stezky.
3. Příležitosti pro rekreaci u vody jsou rozšířeny o plochy v bývalé pískovně v Ledčicích.

POTENCIÁL PRO PLNĚNÍ EKOSTABILIZAČNÍCH FUNKCÍ

1. Koeficient ekologické stability krajiny je výrazně díky realizaci nefunkčních skladebných částí či jejich úseků a dílčích ploch, realizací liniových prvků, protierozních opatření, revitalizací některých toků a rekultivací opuštěných pískoven.
4. Význam řeky Vltavy jako nadregionálního biokoridoru je zvýšen realizací přírodě blízkých opatření, zejména obnovou a doplněním bočních tůň.
5. Bariérový efekt dopravních a infrastrukturních staveb je eliminován vhodnými opatřeními umožňujícími volně žijícím organismům volné překonání těchto bariér.

POTENCIÁL PRO URČENÍ CELKOVÉHO CHARAKTERU ÚZEMÍ, JEHO IMAGE A AUTENTIČNOSTI

1. Krajina tvoří nedílnou součást sídel, obyvatelé měst a obcí se s ní ztotožňují, využívají ji pro svůj volný čas a vnímají ji jako součást svého domova.
2. Ikonická místa v krajině se stávají cílem vycházek, komunitních akcí a zdrojem osobních i společných vzpomínek.

3. Komunity, spolky i neorganizované skupiny „adoptují“ části krajiny a stávají se částí její historie díky péči o přírodní i kulturně historické krajinné prvky.
4. Krajina je prezentována jako součást image území ORP Kralupy nad Vltavou.

KRAJINY A KRAJINNÉ OKRSKY

13. VYMEZENÍ KRAJINNÝCH OKRSKŮ

13.1 PŘÍSTUP K VYMEZENÍ KRAJINNÝCH OKRSKŮ

Krajinné okrsky jsou metodickým pokynem pro zadávání územních studií (podklad 58) pojety jako základní jednotka plánování krajiny. Podle definice pojmů uvedeném v metodickém pokynu jde o „základní skladebná relativně homogenní část krajiny, která se od sousedních krajinných okrsků odlišuje svými přírodními, popř. jinými charakteristikami a způsobem využití“.

Přístup k vymezení krajinných okrsků se liší podle jednotlivých autorů územních studií, což vede k nekompatibilitě jednotlivých studií a snižuje tak jejich hodnotu. Vymezit krajinné okrsky v duchu uvedené definice je ovšem prakticky nemožné, protože odlišit od sebe území s obdobnými charakteristikami přírodního prostředí a využití by znamenalo vymezit okrsky typologicky jako mozaiky struktur vymezených dle využití (viz kap. 6 analytické části této územní studie) tedy obdobně, jak je řešen hlavní výkres zobrazujícím plochy s rozdílným způsobem využití v územním plánu.

Pokud má být okrsek vymezen jako jednotka individuálního členění krajiny, k níž se vztahují rámcová opatření a další podmínky pro plánování a využívání krajiny, je nutné domyslet, jak propojit tyto nové jednotky se základními jednotkami veřejné správy, tedy s obcemi ve smyslu zákona o obcích. Obce jsou nositelem územního plánování v úrovni, která je podstatná pro ochranu krajiny a péči o krajinné hodnoty, tedy v úrovni územních plánů resp. regulačních plánů. Zároveň jsou k nim, nebo k jednotlivým katastrálním územím tvořícím obec, vztaženy pozemkové úpravy, které jsou a pravděpodobně i v budoucnu budou hlavním nástrojem pro realizaci opatření v zemědělské krajině.

Vymezení krajinných okrsků tedy znamená další členění území, které nemá adekvátní odraz v nástrojích územního plánování a přináší tak jistou komplikaci.

Vzhledem k požadavkům zadání jsou krajinné okrsky v územní studii krajiny vymezeny (\Rightarrow výkres 2.01) a charakterizovány v následujících kapitolách.

Pro konkrétní vymezení byly jako základ využity hranice **biochor**, tedy typologických jednotek biogeografického členění, které vymezují území relativně homogenní ve třech ukazatelích:

- vegetační stupeň;
- georeliéf;
- půdní substrát a jeho vlhkost.

Homogenita uvedených charakteristik plochy biochory je předpokladem relativní homogenity biocenóz.

Pro vymezení krajinných okrsků byly určujícími faktory vegetační stupeň (pro celé území shodně 2. vegetační stupeň) a georeliéf. Podle konkrétní situace v terénu byla provedena dílčí modifikace hranic na významné předěly (dálnice D8, silnice) a na hranice krajinných struktur.

13.2 PŘEHLED KRAJINNÝCH OKRSKŮ

Na území SO ORP Kralupy nad Vltavou byly vymezeny tyto krajinné okrsky

KO 1 - LEDČICKO SAZENSKÁ PLOŠINA

KO 2 - LEDČICKO ČERNOUČSKÁ PLOŠINA

KO 3 - ŠKARECHOV

KO 4 - ÚDOLÍ BAKOVSKÉHO POTOKA

KO 5 - PLOŠINA UHY

KO 6 - ZVLNĚNÁ PLOŠINA LOBEČ - NELAHOZEVES

KO 7 - OLOVNICKÁ PLOŠINA

KO 8 - ÚDOLÍ KNOVÍZSKÉHO A SLATINSKÉHO POTOKA

KO 9 - HLUBOKÁ ÚDOLÍ ZÁKOLANSKÉHO A TURSKEHO POTOKA

KO 10 - DOLANSKO TURSÁ PLOŠINA

KO 11 - KAŇON VLTAVY

KO 12 - KOZOMÍNSKÁ PLOŠINA

KO 13 - POSTŘÍŽÍNSKÁ PAHORKATINA

KO 14 - LOBEČSKO ZLOSYŇSKÁ PLOŠINA

KO 15 - KOPEČSKÁ PAHORKATINA

KO 16 - NETŘEBSKÁ SNÍŽENINA

KO 17 - DŘÍNOVSKÁ PAHORKATINA

KO 18 - VELTRUSKÁ NIVA

KO 19 - PODHOŘANSKÁ NIVNÍ PLOŠINA

KO 20 - HOSTÍNSKÁ PLOŠINA

KO 21 - VOJKOVICKÁ NIVA

Vymezení okrsků je zakresleno ve všech výkresech návrhové části územní studie krajiny.

Podrobný popis okrsků obsahuje samostatná složka **PODROBNÉ INFORMACE KE KRAJINNÝM OKRSKŮM**.

14. ZPŘESNĚNÍ TYPŮ KRAJIN A CÍLOVÝCH CHARAKTERISTIK KRAJINY

Typy krajín byly převzaty ze Zásad územního rozvoje Středočeského kraje (ZÚR) v aktuálním znění. ZÚR vymezují typy krajín jako jednotlivé specifické krajiny zařazené do opakovaných typů.

V ZÚR jsou na území SO ORP Kralupy nad Vltavou vymezeny tyto typy krajín:

1. Krajina sídelní (S11)
2. Krajina příměstská (U06, U07)
3. Krajina polní (O02, O01)
4. Krajina relativně vyvážená (N06)
5. Krajina zvýšených hodnot kulturních a přírodních (H06)

V rámci zpracování analytické části ÚSK byl proveden první návrh zpřesnění typů krajín. Vycházel z vymezení v ZÚR a v podstatě pouze upřesňoval hranice jednotlivých krajín.

Ve vazbě na aplikaci nového překladu EÚK a na vymezení krajinných okrsků bylo toto vymezení přehodnoceno a v návrhové části je uplatněno členění nové reflektující individuální charakter jednotlivých typů. Jeho použití v ZÚR však představuje shodu zhotovitele aktualizace ZÚR a zhotovitelů jednotlivých ÚSK pro SO ORP ve Středočeském kraji. To bude velmi obtížné zejména s ohledem na odlišné přístupy jednotlivých projektantů ÚSK. Situaci navíc komplikuje fakt, že sever území hraničí s Ústeckým krajem, kde je vymezení typů krajín postaveno na jiném principu než v kraji Středočeském.

Vymezení typů krajín vychází z reliéfu a využití krajiny. Jsou vymezeny následující typy, pro které jsou definovány jejich cílové kvality. V označení typů je respektováno označení písmeny vyjadřujícími využití resp. stav krajiny.

Grafické znázornění jednotlivých navržených typů je uvedeno ve výkresu 2.01.

Tabulka 28: Typy krajín a jejich cílové kvality

Označení	Název	Cílová kvalita
O1	Krajina plošin mezi Velvary a Budyní nad Ohří / polní / narušená	Zemědělská krajina rovinaté plošiny s dostatečným uplatněním přírodě blízkých prvků proporcionálně poskytující dobré podmínky pro obývání, zemědělskou produkci i pro ochranu a reprodukci přírodních zdrojů
O2	Krajina nivy mezi Veltrusy a soutokem Vltavy a Labe / polní / narušená	Zemědělská krajina nívní sníženiny s dostatečným uplatněním přírodě blízkých prvků. Krajina proporcionálně poskytující dobré podmínky pro obývání, turistiku a pro zemědělskou produkci i pro ochranu a reprodukci přírodních zdrojů. Krajina s uplatněním Vltavy jako živé řeky a významné krajinné osy.
O3	Krajina sníženin mezi Veltrusy a Neratovicemi / polní / narušená	Zemědělská krajina rovinatých sníženin s dostatečným uplatněním přírodě blízkých prvků. Krajina proporcionálně poskytující dobré podmínky pro obývání, turistiku i pobytovou rekreaci a pro zemědělskou produkci i pro ochranu a reprodukci přírodních zdrojů. Krajina s revitalizovanými jizvami po těžbě. písků a štěrkopísků
O4	Krajina plošin mezi Olovnicí a Velvary / polní / narušená	Zemědělská krajina rovinaté plošiny s dostatečným uplatněním přírodě blízkých prvků proporcionálně poskytující dobré podmínky pro obývání, zemědělskou produkci i pro ochranu a reprodukci přírodních zdrojů.

Označení	Název	Cílová kvalita
O5	Krajina plošin mezi Tuchoměřicemi a Kralupy nad Vltavou / polní / narušená	Zemědělská krajina zvlněné plošiny s dostatečným uplatněním přírodě blízkých prvků proporcionálně poskytující dobré podmínky pro obývání, turistiku zemědělskou produkci i pro ochranu a reprodukci přírodních zdrojů. Krajina s uplatněním hodnotného a atraktivního území PP Okolí Okoře a Budče.
O6	Krajina plošin mezi Vodochody a Lobečkem / polní / relativně vyvážená	Převážně zemědělská krajina zvlněné plošiny s dostatečným uplatněním přírodě blízkých prvků proporcionálně poskytující dobré podmínky pro obývání, turistiku, zemědělskou produkci i pro ochranu a reprodukci přírodních zdrojů. Krajina s uplatněním industriálních ploch respektujících hodnoty krajiny.
N1	Krajina plošin mezi Novou Vsí a Černoučkem /polní /relativně vyvážená	Převážně zemědělská krajina zvlněné plošiny s dostatečným uplatněním přírodě blízkých prvků proporcionálně poskytující dobré podmínky pro obývání, turistiku, zemědělskou a lesnickou produkci i pro ochranu a reprodukci přírodních zdrojů. Krajina s uplatněním dominant – Škarechov a Na Občinách.
N2	Krajina plošin mezi Nelahozevsi a Velvary / smíšená / relativně vyvážená	Smíšená lesozemědělská krajina zvlněné plošiny s dostatečným uplatněním přírodě blízkých prvků proporcionálně poskytující dobré podmínky pro obývání, turistiku, rekreaci a pro zemědělskou a lesnickou produkci i pro ochranu a reprodukci přírodních zdrojů. Krajina s uplatněním dynamického reliéfu u Lešan. Krajina se rekultivovanými pískovnamy a skládkou. Krajina s uplatněním industriálních ploch respektujících hodnoty krajiny.
N3	Krajina Dřínovské hory / smíšená / relativně vyvážená	Smíšená vyvážená lesozemědělská krajina proporcionálně poskytující dobré podmínky pro obývání, turistiku a pro zemědělskou a lesnickou produkci i pro ochranu a reprodukci přírodních zdrojů. Krajina s uplatněním dominanty Dřínovské hory.
N4	Krajina údolí jihozápadně od Kralup / smíšená / relativně vyvážená	Smíšená vyvážená lesozemědělská krajina proporcionálně poskytující dobré podmínky pro obývání, turistiku a pro zemědělskou a lesnickou produkci i pro ochranu a reprodukci přírodních zdrojů. Krajina s uplatněním vodních toků a mokřadů. Krajina souladu sídel a nezastavěných ploch.
N5	Krajina kaňonu Vltavy / smíšená / hodnotná	Smíšená lesní a přírodní krajina proporcionálně poskytující dobré podmínky pro obývání, turistiku a pro lesnickou produkci i pro ochranu a reprodukci přírodních zdrojů. Krajina s uplatněním dynamického reliéfu skal a srázů a vlastní Vltavy
N6	Krajina Kojetické pahorkatiny / smíšená / relativně vyvážená	Smíšená vyvážená lesozemědělská krajina proporcionálně poskytující dobré podmínky pro obývání, turistiku a pro zemědělskou a lesnickou produkci i pro ochranu a reprodukci přírodních zdrojů. Krajina s uplatněním vrchů, vodních toků a mokřadů. Krajina souladu sídel a nezastavěných ploch.
S1	Krajina plošiny mezi Lobečkem a Úžicemi / sídelní / velmi narušená	Sídelní industriální krajina s proporcionálním uplatněním industriálních, městských a přírodních ploch. Krajina s uplatněním Vltavy jako živé řeky a významné krajinné osy.

Označení	Název	Cílová kvalita
S2	Krajina údolí Zákolanského potoka a Vltavy v Kralupech nad Vltavou / sídelní / narušená	Sídelní vyvážená krajina s proporcionálním uplatněním industriálních, městských a přírodních ploch proporcionálně poskytující dobré podmínky pro obývání, ekonomické aktivity i volný čas. Krajina s uplatněním Vltavy jako živé řeky a významné krajinné osy.
H1	Krajina Veltruské nivy / komponovaná / velmi hodnotná	Unikátní historicky komponovaná krajina proporcionálně poskytující dobré podmínky pro obývání, poznávání, turistiku a rekreaci a pro zemědělskou produkci i pro ochranu a reprodukci přírodních zdrojů. Krajina s uplatněním Vltavy jako živé řeky a významné krajinné osy. Krajina s uplatněním Veltruského zámku a parku

NÁVRH OPATŘENÍ

15. TYPY OPATŘENÍ V ÚZEMNÍ STUDII KRAJINY

V územní studii krajiny SO ORP Kralupy nad Vltavou jsou vymezena opatření

1. **Rámcová** –především slovně definované zásady pro ochranu krajiny a zlepšení stavu jejích složek.
2. **Plánovaná** –opatření převzatá z již zpracovaných dokumentací.
3. **Doporučená** –opatření navržená zhotovitelem ÚSK.

Veškerá opatření mohou být dále upřesňována v územně plánovací dokumentacích, ve studiích odtokových poměrů a v projektech společných zařízení v rámci komplexních projektových úprav, územních studií a dalších projektových dokumentacích. Veškeré úpravy by ale měly vycházet ze základních principů a účelu opatření navržených v ÚSK.

16. NÁVRH OPATŘENÍ NA OCHRANU A ROZVOJ ZJIŠTĚNÝCH HODNOT A POTENCIÁLŮ

16.1 OCHRANA A ROZVOJ HODNOT KRAJINY

Ochrana hodnot krajiny se z pohledu jejího zajištění člení na dva postupy.

První z nich se týká hodnot, které mají jednoznačnou zákonnou ochranu dle právního řádu České republiky. mezi tyto hodnoty patří:

- zvláště chráněná území, významné krajinné prvky, lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, evropsky významné lokality a památné stromy;
- památkově chráněná území a nemovitě kulturní památky;
- archeologická naleziště;
- půdy I. a II. třídy ochrany;
- zdroje nerostných surovin;
- vodní zdroje;
- plochy lesů apod.

Ochrana těchto hodnot je zajištěna postupy příslušných orgánů veřejné správy. Úkolem územního plánování je tyto hodnoty respektovat a definovat podmínky pro jejich ochranu v souvislosti s rozvojem území. Případné nedodržení podmínek ochrany těchto hodnot je selháním veřejné správy a nemůže být řešeno ani ÚSK ani územně plánovací dokumentací.

Druhým typem jsou hodnoty, jejichž ochrana a rozvoj jsou právními normami garantovány, ale pouze obecně. V územně plánovacích podkladech a dokumentacích je pak nezbytné stanovit podrobnější podmínky ochrany těchto hodnot. Příkladem takových hodnot jsou:

- volná krajina jako celek;
- skladebné části ÚSES navržené v Plánu ÚSES ORP Kralupy nad Vltavou a závazně vymezené v územně plánovacích dokumentacích;
- pozitivní charakteristiky krajinného rázu;
- urbanisticky hodnotné části sídel;
- architektonicky významné stavby;
- drobné krajinné prvky přírodní i stavební povahy apod.

Ochrana všech hodnot zjištěných v rámci analytické části ÚSK je výchozí premisou této studie.

V konkrétních případech jsou pro jednotlivé krajinné okruhy definovány požadavky na:

- ochranu volné krajiny před zástavbou formou vymezení doporučeného rozhraní mezi zástavbou a volnou krajinou;
- ochranu pozitivních znaků krajinného rázu (významné krajinné dominanty, významné stavební dominanty, významné prvky reliéfu) z hlediska jejich vizuálního působení;
- ochranu půd před erozí;
- revitalizaci vodních toků;
- ochranu mokřadů;
- zajištění ochrany pramenišť;
- doplnění krajiny o nové drobné krajinné prvky;

- dotvoření skladebných částí ÚSES;
- ochranu a doplnění cestní sítě v krajině.

16.2 OPATŘENÍ PRO VYUŽITÍ KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ

Podle metodického pokynu pro ÚSK (podklad 58) je krajinný potenciál „schopnost krajiny poskytovat určité možnosti a předpoklady pro různorodé využívání krajiny s cílem uspokojit potřeby lidské společnosti.“ Jedná se o definici silně antropocentrickou zaměřenou otázkou na definování potřeb lidské společnosti.

V ÚSK OS ORP Kralupy nad Vltavou vychází vymezení krajinných potenciálů z koncepce krajinného potenciálu rozpracované německou geoekologickou školou. Krajinný potenciál dle této školy vyjadřuje vhodnost krajiny k určitému využívání, ale zároveň i míru tohoto využívání, která pak vyplývá z poznání stability krajiny. Tato definice podtrhuje nejen potřeby člověka ale i vlastní stav krajiny.

Pro účely ÚSK v řešeném území je rozlišován potenciál:

1. Sídlní / rozvojový.
6. Produkční zemědělský.
7. Produkční lesnický.
8. Produkční těžební.
9. Vodohospodářský.
10. Rekreační a kulturní.
11. Pro plnění ekostabilizačních funkcí.
12. Pro určení celkového charakteru území, jeho image a autentičnosti.

Opatření navržená v ÚSK nesledují jen „využití“ krajinných potenciálů, protože míra využití řady potenciálů je limitní, ale zaměřují se i na jejich „ochranu“ a setrvání schopnosti či vhodnosti krajiny pro určité užívání. V následující tabulce jsou uvedeny okruhy opatření, konkrétně jsou uváděny v popisu krajinných okrsků v části 2.2 ÚSK.

Tabulka 29: Opatření ve vazbě na krajinné potenciály v SO ORP Kralupy nad Vltavou

Potenciál	Míra využití	Opatření ve vztahu k potenciálům
Sídlní / rozvojový	Optimální - limitní	Omezení růstu sídel rozhraním mezi zástavbou a volnou krajinou Opatření k eliminaci negativních důsledků některých realizovaných investic či připravovaných záměrů Zlepšení prostupnosti krajiny
Produkční zemědělský	Limitní	Opatření na ochranu půdy před erozí Opatření na zlepšení ekologické stability krajiny, doplnění chybějících částí ÚSES
Produkční lesnický	Podhodnocená	Návrhy zalesnění ploch, zejména formou rekultivace pískoven
Produkční těžební	Optimální – limitní	Omezení vlivů těžby, návrhy forem rekultivací
Vodohospodářský	Narušená	Opatření ke zvýšení retence vody v krajině Ochrana pramenišť Ochrana mokřadů Revitalizace toků Retenční prostory
Rekreační a kulturní	Podhodnocená	Návrhy na využití některých ikonických míst, nová vyhlídková místa

Potenciál	Míra využití	Opatření ve vztahu k potenciálům
Pro plnění ekostabilizačních funkcí	Narušená	Zvýšení podílu přírodě blízkých plošných a liniových prvků Zajištění funkčnosti a celistvosti skladebných částí ÚSES
Pro určení celkového charakteru území, jeho image a autentičnosti	Narušená	Ochrana stavebních dominant, krajinných dominant a významných prvků reliéfu Zpřístupnění ikonických míst

17. OPATŘENÍ K ŘEŠENÍ POTŘEB ČLOVĚKA V KRAJINĚ

Obecně lze konstatovat, že veškerá navržená opatření, podrobně uvedená v popisu jednotlivých okrsků, směřují k řešení potřeb člověka v krajině. Tyto potřeby totiž nelze spojovat pouze s rozvojem sídel, hospodářským působením využitím krajiny, ale i s jejím estetickým působením, vodním režimem a také s její ekologickou stabilitou či biologickou diverzitou.

Rámcem pro přehled opatření k řešení potřeb člověka v krajině jsou:

- a) rozvoj sídel;
- b) prostupnost krajiny;
- c) zemědělské využití krajiny;
- d) lesnické využití krajiny;
- e) rekreační využití krajiny;
- f) image krajiny.

17.1 ROZVOJ SÍDEL

Další plošné rozrůstání sídel v území SO ORP Kralupy není s ohledem na vysoký podíl urbanizované struktury a existenci některých z pohledu krajiny velmi problematických lokalit (areál chemických výroby v Kralupech, sklady ropy a plynu, logistické areály) žádoucí.

Proto je navrženo rámcové opatření spočívající v definici **doporučeného rozhraní mezi sídly a krajinou**. Toto rozhraní respektuje většinu návrhů platných či pořizovaných územních plánů. Je zakresleno ve výkresu 2.01.

Kromě tohoto opatření jsou navrženy **doporučené plochy ochranné zeleně**, jejichž cílem je rozčlenění nevhodně urbanizovaných ploch a odclonění negativně působících objektů.

17.2 PROSTUPNOST KRAJINY

Prostupnost krajiny zejména pro pěší a cyklisty nebyla vyhodnocena jako zásadně nedostatečná (⇒ kap. 7.7). Je navrženo pouze několik **doplnění cestní sítě**.

V návrhu ÚSK jsou respektovány hlavní cesty vyplývající z plánů společných zařízení, z územních plánů a záměry obcí uvedené starosty obcí při vstupních rozhovorech.

V ÚSK není sledována dostupnost zemědělských či lesních pozemků pro hospodaření.

17.3 ZEMĚDĚLSKÉ VYUŽITÍ KRAJINY

Zemědělské využití krajiny je primární ekonomickou aktivitou ve volné krajině v rámci SO ORP Kralupy nad Vltavou. Kromě běžných kultur se zde uplatňuje pěstování chřestu, chmele a vína.

Pro zemědělské využití je rozhodující ochrana půdy před degradací způsobenou zejména větrnou a vodní erozí (viz výkres 1.05a) se synergickým efektem hospodaření na velkých půdních blocích.

V ÚSK jsou navržena opatření ke snížení rizika důsledků eroze:

- **doplnění liniových krajinných prvků;**
- **vymezení ploch s naléhavou potřebou realizace v ÚSK nespecifikovaných opatření ke snížení rizika důsledků větrné eroze;**

- vymezení ploch pro uplatnění agrotechnických opatření (osevní postupy, plodiny) ke snížení rizika důsledků vodní eroze v plochách extrémně ohrožené vodní erozí;
- realizace biotechnických opatření (průlehy, zatravnovací pásy, hrázky, stabilizace drah soustředěného odtoku) ke snížení rizika důsledků vodní eroze v plochách extrémně ohrožené vodní erozí;
- realizace zatravnění zbytkových ploch s cílem eliminace rizika důsledků větrné či vodní eroze v plochách ohrožených erozí.

Protierozní účinek budou mít i další opatření ke zvýšení podílu přírodě blízkých krajinných prvků.

Při návrhu opatření byly vedle vlastních návrhů i opatření již definovaná v plánech společných zařízení v rámci komplexních pozemkových úprav pro k.ú. Ledčice a k.ú. Nová Ves, v Generelu odvádění dešťových vod z obce Nelahozeves a v Posudku protipovodňových opatření obce Olovnice.

17.4 LESNICKÉ VYUŽITÍ KRAJINY

Lesnické využití krajiny je na území SO ORP minimální. Jsou navrženy **plochy lesnických rekultivací** těžných nebo plánovaných pískoven.

17.5 REKREAČNÍ VYUŽITÍ KRAJINY

Území OS ORP Kralupy má poměrně omezený potenciál pro rekreaci. Výjimkou jsou některé objekty či území, které jsou vyhledávanými turistickými cíli. Jedná se především o území Veltruského zámku a parku, který je unikátem republikového významu.

Významnou rekreační aktivitou v území je pěší a zejména cyklistická turistika spojená především s Vltavskou cyklostezkou.

Pro doplnění rekreačních aktivit je navrženo **využití ikonických míst** Svatý Jan ve vazbě na zámek a rodný dům A. Dvořáka v Nelahozevsi a tvrziště na Dřínovské hoře. Dále je navrženo doplnění **vyhlídkového místa u Kopče**. Na základě námětu starosty Postřižína je navržena **nová cyklostezka** u Postřižína.

17.6 IMAGE KRAJINY

Vnímání krajiny jako součásti životního prostoru je bohužel v současné době nízké a většiny lidí podprahové. ÚSK nenavrhuje konkrétní opatření ke změně tohoto postoje, ale zaměřuje se na celkové ozdravení krajiny, které by mohlo mít jako vedlejší efekt změnu vnímání krajiny. Důležitá jsou z tohoto pohledu opatření na **doplnění přírodě blízkých krajinných prvků** a požadavky na **ochranu pozitivních charakteristik krajinného rázu**.

18. NÁVRH OPATŘENÍ K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ, SNIŽOVÁNÍ OHROŽENÍ A PŘEDCHÁZENÍ RIZIKŮM V KRAJINĚ

Na úvod této kapitoly je nutné znovu upozornit na fakt, že jakékoliv pozitivní opatření v krajině je spojeno v konečném důsledku s mnoha efekty v oblasti ochrany hodnot krajiny a jejích potenciál, pro řešení potřeb člověka v krajině i k řešení problémů a eliminaci rizik.

Požadavky Metodického pokynu na strukturování textové části jsou v tomto ohledu příliš komplikované a vedou ke stavu, že ÚSK nebude pro laiky uchopitelná a přehledná.

Návrh opatření k řešení problémů z výše uvedeného důvodu bude opakovat většinu skupin opatření zmíněných již v dřívějších kapitolách a podrobněji popsanych u jednotlivých okrsků v části 2.2 textové zprávy.

Přehled opatření je uspořádán podle určení hlavních problémů k řešení v návrhové části, které je závěrečným výstupem části analytické. Pro území SO ORP Kralupy nad Vltavou byly určeny tyto základní problémy k řešení:

- rámec opatření protierozní ochrany půd a to jak v oblasti vodní eroze i v oblasti větrné eroze včetně omezení velikosti půdních bloků;
- rámec opatření pro zlepšení vodního režimu krajiny, např. zvýšení infiltrace vody v oblasti prameniště, zlepšení stavu vodních toků, podmínky ochrany mokřadů, využití pramenů, realizaci malých vodních nádrží apod.;
- rámec opatření pro zlepšení ekologické stability a biologické diverzity krajiny;
- rámec opatření na řešení estetických charakteristik krajiny a eliminaci vlivu některých rizikových záměrů;
- rámec opatření pro začlenění krajinných a stavebních dominant do rekreačního využití krajiny;
- doporučení k realizaci záměrů na rozvoj infrastruktury a sídel.

18.1 RÁMEC OPATŘENÍ PROTIEROZNÍ OCHRANY PŮD A TO JAK V OBLASTI VODNÍ EROZI I V OBLASTI VĚTRNÉ EROZE VČETNĚ OMEZENÍ VELIKOSTI PŮDNÍCH BLOKŮ

Jak již bylo výše uvedeno, zemědělské využití krajiny a udržení jejího potenciálu pro zemědělské hospodaření je spojeno s omezením trendu degradace půdy erozí. Negativní důsledky eroze umocněny faktem, že velká část zemědělské půdy je obhospodařována na půdních blocích větších než 50 ha. Jedním z opatření proti erozi je tedy i rozčlenění těchto velkých půdních bloků.

V ÚSK jsou navržena rámcová i konkrétní opatření ke snížení rizika důsledků eroze:

- **doplnění liniových krajinných prvků;**
- **vymezení ploch s naléhavou potřebou realizace nespecifikovaných opatření ke snížení rizika důsledků větrné eroze;**
- **vymezení ploch pro uplatnění agrotechnických opatření (osevní postupy, plodiny) ke snížení rizika důsledků vodní eroze v plochách extrémně ohrožené vodní erozí;**
- **realizace biotechnických opatření (průlehy, zatravnovací pásy, keřové pásy) ke snížení rizika důsledků vodní eroze v plochách extrémně ohrožené vodní erozí**
- **realizace zatravnění zbytkových ploch s cílem eliminace rizika důsledků větrné či vodní eroze v plochách ohrožených erozí**

Protierozní účinek budou mít i další opatření ke zvýšení podílu přírodě blízkých krajinných prvků.

18.2 RÁMEC OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ VODNÍHO REŽIMU KRAJINY, NAPŘ. ZVÝŠENÍ INFILTRACE VODY V OBLASTI PRAMENIŠŤ, ZLEPŠENÍ STAVU VODNÍCH TOKŮ, PODMÍNKY OCHRANY MOKŘADŮ, VYUŽITÍ PRAMENŮ, REALIZACI MALÝCH VODNÍCH NÁDRŽÍ APOD.

V rámci vodního režimu je základním mottem ÚSK zvýšení retenční schopnosti krajiny. Pro zlepšení vodního režimu a zvýšení retence jsou navrženy tato opatření:

- **plochy pro ochranu pramenišť** – plochy terénních a vegetačních úprav zajišťující zvýšení infiltrace vody v okolí pramenišť;
- **vymezení retenčních prostor** – navržené vodní a mokřadní plochy ve vazbě na vodní toky, protierozní opatření a rekultivace pískoven;
- **revitalizace vodních toků** – obnova přírodní podoby nevhodně upravených koryt, vytvoření tišin a zákrut ev. jiná opatření ke snížení rychlosti průtoku a zadržení vody v tocích, ochrana břehů a niv toků vegetačními úpravami (paralelním účinkem je zvýšení samočistící schopnosti vody);
- **ochrana mokřadů** - požadavek především na územní plány na zajištění ochrany mokřadů vymezením vhodného způsobu využití v plochách mokřadů a v jejich okolí.

18.3 RÁMEC OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ EKOLOGICKÉ STABILITY A BIOLOGICKÉ DIVERZITY KRAJINY

Ke zvýšení ekologické stability a biologické diverzity přispěje prakticky jakékoliv opatření směřující ke zvýšení podílů přírodě blízkých prvků. Příkladem jsou travnaté plochy v rámci protierozních opatření, liniové krajinné prvky k rozčlenění půdních bloků, plochy pro ochranu pramenišť či revitalizace vodních toků.

Konkrétními opatřeními s pro zlepšení ekologické stability jsou především opatření k zajištění funkčnosti a celistvosti ÚSES, tedy **založení nefunkčních ploch skladebných částí ÚSES**.

Je nutné uvést, že v souladu se zadáním ÚSK je respektován nový generel ÚSES zpracovaný pro celé území SO ORP s výjimkou dvou skladebných částí upravených dle ÚP Nelahozeves. To nevylučuje případná zpřesnění některých skladebných částí v ÚP v rámci plánů společných zařízení v projektech pozemkových úprav.

Dalším specifickým opatřením jsou **rekultivace pískoven ve formě formou hospodářsky nevyužívaných přírodě blízkých porostů**.

18.4 RÁMEC OPATŘENÍ NA ŘEŠENÍ ESTETICKÝCH CHARAKTERISTIK KRAJINY A ELIMINACI VLIVU NĚKTERÝCH RIZIKOVÝCH ZÁMĚRŮ

Zajištění ochrany stavebních a krajinných dominant a významných prvků reliéfu bude předmětem územních plánů. V rámci ÚSK je definován v jednotlivých konkrétních případech krajinných okrsků požadavek na **ochranu pozitivních charakteristik krajinného rázu z hlediska jejich vizuálního působení**. tento požadavek musí být v ÚP zohledněn při vymezení zastavitelných ploch a stanovení podmínek využití a uspořádání území.

Dalším souvisejícím opatřením je stanovení **nepřípustnosti umísťování záměrů, jejichž plošné či výškové parametry mohou negativně ovlivnit ráz krajiny**.

18.5 RÁMEC OPATŘENÍ PRO ZAČLENĚNÍ KRAJINNÝCH A STAVEBNÍCH DOMINANT DO REKREAČNÍHO VYUŽITÍ KRAJINY

Pro zlepšení rekreačního využití krajiny je navrženo **využití ikonických míst** Svatý Jan v Nelahozevsi a tvrziště na Dřínovské hoře jako atraktivit cestovního ruchu.

V několika případech je definována obecná podmínka využití stavebních a krajinných dominant a prvků reliéfu pro cestovní ruch.

18.6 DOPORUČENÍ K REALIZACI ZÁMĚRŮ NA ROZVOJ INFRASTRUKTURY A SÍDEL

Další plošné rozrůstání sídel v území SO ORP Kralupy není s ohledem na vysoký podíl urbanizované struktury a existenci urbanisticky problematických lokalit (areál chemických výroby v Kralupech, sklady ropy a plynu, logistické areály) žádoucí.

Proto je navrženo rámcové opatření spočívající v definici **doporučeného rozhraní mezi sídly a krajinou**. Toto rozhraní respektuje většinu návrhů platných či pořizovaných územních plánů. je zakresleno ve výkresu 2.01.

Pro **záměr vysokorychlostní trati**, který je z pohledu vlivů na krajinu jednoznačně nejrizikovějším záměrem ze ZÚR, jsou uvedeny rámcové podmínky pro projektovou přípravu a realizaci záměru.

ZÁVĚRY

19. SOUHRNNÁ DOPORUČENÍ

19.1 SOUHRNNÉ DOPORUČENÍ PRO ZOHLEDNĚNÍ NÁVRHU V ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACI, VČETNĚ NÁVRHŮ ZMĚN STÁVAJÍCÍ ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

1. V ÚP respektovat vymezené rozhraní mezi sídlly a volnou krajinou (⇒ výkres 2.01).

Odůvodnění: Vzhledem k významnému podílu urbanizované struktury v území a realizaci záměrů výrazně poškozujících krajinu a území jako celek není žádoucí plošný rozvoj sídel. Opatření je v souladu se stavebním zákonem, prioritami územního plánování Politiky územního rozvoje ČR a ZÚR.

2. Do územních plánů jednotlivých obcí zapracovat (⇒ výkres 2.02):

- jako plochy změn v krajině – plochy vodní a vodohospodářské
 - plochu retenčního prostoru / ÚP Ledčice;
 - plochu retenčního prostoru / ÚP Nová Ves;
 - plochy retenčního prostoru / ÚP Olovnice;
 - plochu retenčního prostoru / ÚP Kralupy nad Vltavou;
 - plochu retenčního prostoru / ÚP Úžice;
 - plochu retenčního prostoru / ÚP Hostín u Vojkovic;
- jako plochy změn v krajině - plochy přírodní nebo plochy krajinné zeleně
 - plochu rekultivace pískovny / ÚP Ledčice;
 - plochu rekultivace pískovny / ÚP Zlosyň;
 - plochu rekultivace skládky / ÚP Všestudy;
 - plochy ochrany prameniště / ÚP Dřínov;
 - plochu ochrany prameniště / ÚP Kozomín;
 - plochu ochrany prameniště / ÚP Olovnice
 - plochu ochrany prameniště / ÚP Kralupy nad Vltavou a ÚP Nelahozeves;
- jako plochy změn v krajině – plochy lesa
 - plochu rekultivace nově otvírané pískovny / ÚP Nová Ves;
 - plochu k odclonění skladů MERO / ÚP Nelahozeves;
 - plochu rekultivace skládky Uhy / ÚP Nelahozeves;
 - plochu rekultivace pískovny / ÚP Hostín u Vojkovic;
- jako plochy změn v krajině – plochy travních porostů nebo plochy krajinné zeleně
 - plochu protierozních opatření / ÚP Nelahozeves;
 - plochu protierozních opatření / ÚP Olovnice;
 - plochy protierozních opatření / ÚP Kralupy nad Vltavou;
 - plochy protierozních opatření / ÚP Dolany;
- jako plochy změn – plochy sídelní zeleně nebo plochy krajinné zeleně
 - plochy ochranné zeleně k odclonění sídla Všestudy od D8 / ÚP Všestudy;
 - plochy ochranné zeleně k rozčlenění plošné zástavby logistických areálů / ÚP Úžice, ÚP Zlosyň, ÚP Postřižín, ÚP Kozomín;
 - plocha ochranné zeleně k ochraně nivy Vltavy v Dolanech před zástavbou / ÚP Dolany.

Odůvodnění: Uvedené plochy jsou navrženy jako důležité z hlediska protierozní ochrany půdy, zlepšení vodního režimu krajiny a zlepšení estetického působení krajiny. Návrh ÚSK tak reaguje na projednané výsledky doplňujících průzkumů a rozborů. Stabilizaci využití ploch je možné provést pouze v územních plánech formou vymezení ploch s rozdílným způsobem využití – ploch změn.

3. Do územních plánů jednotlivých obcí dále zpracovat graficky či textově (⇒ výkres 2.01):

- nové cesty a cyklostezky / ÚP Ledčice, ÚP Nová Ves, ÚP Všeštiny, ÚP Postřižín, ÚP Hostín u Vojkovic;
- liniové krajinné prvky / ÚP všech obcí;
- liniová protierozní opatření / ÚP Ledčice, ÚP Kralupy nad Vltavou, ÚP Olovnice, ÚP Nelahozeves, ÚP Nová Ves.

19.2 SOUHRNNÉ DOPORUČENÍ PRO ZOHLEDNĚNÍ NÁVRHU PŘI ČINNOSTI ORGÁNŮ VEŘEJNÉ SPRÁVY A DALŠÍCH SUBJEKTŮ

V rámci činnosti veřejné správy je žádoucí návrhy ÚSK využít pro:

1. Rozhodování o vlivu záměrů na krajinný ráz.

Odůvodnění: Krajinný ráz je kodifikován v zákoně č. 114/1992 Sb. Bohužel však neexistuje prováděcí předpis nebo jednotná metodika pro rozhodování orgánů ochrany přírody. ÚSK definuje územně pozitivní charakteristiky krajinného rázu a dává tak přesný podklad pro hodnocení vlivů záměrů na krajinný ráz.

4. Rozhodování o majetkových transakcích.

Odůvodnění: K realizaci navržených opatření bude nezbytné získat soukromé pozemky do vlastnictví subjektů veřejného sektoru. Je tedy nutné zabránit prodeji potřebných pozemků ev. rozhodnout o nákupu či směně pozemků.

5. Při umísťování staveb dle § 18 odst. 5 stavebního zákona.

Odůvodnění: Uvedená právní norma definuje možnosti výstavby v nezastavěném území. Pokud obec nemá tuto problematiku ošetřenu v ÚP, může stavební úřad povolit přípustné stavby i ve volné krajině. ÚSK poskytuje podklad s informací o hodnotách, limitech a záměrech a opatřeních, která by měla být zohledněna při rozhodování stavebních úřadů.

6. Při rozhodování o dotacích.

Odůvodnění: Pro rozhodování o poskytnutí dotací na zemědělskou činnost a také na krajinářská opatření je nezbytné zohlednit závěry a návrhy ÚSK, která je uceleným pohledem na krajinu a její využívání.

7. Při zadávání a projednávání pozemkových úprav.

Odůvodnění: Pozemkové úpravy jsou jediným trvale funkčním nástrojem pro realizaci opatření v krajině. V plánech společných zařízení jsou řešeny otázky protierozní ochrany, napojení pozemků, realizace vegetačních doprovodů cest a toků a ÚSES. ÚSK poskytuje pro pozemkové úpravy o stavu krajiny a potřebách opatření.

19.3 PŘEHLED JEVŮ DOPORUČENÝCH K DOPLNĚNÍ DO ÚZEMNĚ ANALYTICKÝCH PODKLADŮ

Ve výkresu 2.03 jsou vymezeny jevy, které je potřebné doplnit do územně analytických podkladů SO ORP Kralupy nad Vltavou (ÚAP) při následné aktualizaci (2020).

Při jejich vymezení byla zohledněna novela vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně plánovacích podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti účinná od března 2018. Tato novela výrazně upravila přehled jevů sledovaných v ÚAP ORP uvedených v příloze č. 1.

Do ÚAP je navrženo doplnit:

1. Hranice krajinných okrsků

Odůvodnění: Odpovídá jevu 17b Přílohy č. 1 vyhlášky 500/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

2. Významná stavební dominanta

Odůvodnění: Odpovídá jevům 13a a 17a Přílohy č. 1 vyhlášky 500/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

3. Významná krajinná dominanta

Odůvodnění: Odpovídá jevům 11 a 17a Přílohy č. 1 vyhlášky 500/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

4. Významný prvek reliéfu

Odůvodnění: Odpovídá jevům 11 a 17a Přílohy č. 1 vyhlášky 500/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

5. Komponovaná krajina Veltruského parku

Odůvodnění: Odpovídá jevům 11 a 17a Přílohy č. 1 vyhlášky 500/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

6. Ochrana krajinného zázemí zámku Nelahozeves

Odůvodnění: Odpovídá jevu 17a Přílohy č. 1 vyhlášky 500/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

7. Rozhraní mezi sídly a volnou krajinou

Odůvodnění: Odpovídá jevu 17a Přílohy č. 1 vyhlášky 500/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

8. Navrhované cesty pro zajištění prostupnosti krajiny

Odůvodnění: Odpovídá jevu 93a Přílohy č. 1 vyhlášky 500/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

9. Návrh rekultivace těžeben na lesní plochy

Odůvodnění: Odpovídá jevu 43a Přílohy č. 1 vyhlášky 500/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

10. Navrhované plochy s lučními nebo přírodě blízkými trávobylinnými porosty s protierozní funkcí

Odůvodnění: Odpovídá jevu 43a Přílohy č. 1 vyhlášky 500/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

11. Plochy extrémně ohrožené vodní erozí

Odůvodnění: Odpovídá jevu 42a Přílohy č. 1 vyhlášky 500/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

12. Plochy ohrožené větrnou erozí

Odůvodnění: Odpovídá jevu 42a Přílohy č. 1 vyhlášky 500/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

13. Plochy zeleně s ochrannou a izolační funkcí

Odůvodnění: Odpovídá jevu 43a Přílohy č. 1 vyhlášky 500/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

19.4 SOUHRNNÉ DOPORUČENÍ PRO ŘEŠENÍ ÚZEMNÍCH PROBLÉMŮ, KTERÉ NELZE VYŘEŠIT V ROZSAHU A PODROBNOSTI ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY

Z důvodů rozsahu a měřítka zpracování územní studie krajiny není možné opatření zpracovat v podrobnosti odpovídající územním plánům nebo dokonce projektové dokumentaci. Většina opatření je navržena rámcově a je nutné je dořešit v rámci ÚPD, projektů pozemkových úprav, studií odtokových poměrů či projektů ÚSES. Jedná se zejména o:

1. Opatření pro snížení rizika důsledků větrné eroze

Odůvodnění: V ÚSK jsou vymezeny pouze plochy s naléhavou potřebou takových opatření. Konkrétní agrotechnická, biotechnická či biologická opatření musí být stanovena v rámci plánů společných zařízení nebo studií či projektů protierozních opatření. Tyto dokumenty budou vycházet z konkrétních dat o půdách a působení větru, které jsou pro ÚSK přílišným detailem.

2. Agrotechnická opatření pro snížení rizika důsledků vodní eroze

Odůvodnění: V ÚSK jsou vymezeny pouze plochy s naléhavou potřebou takových opatření. Konkrétní agrotechnická opatření musí být stanovena v rámci plánů společných zařízení nebo studií či projektů protierozních opatření. Tyto dokumenty budou vycházet z konkrétních dat o půdách a srážkách, které jsou pro ÚSK přílišným detailem.

3. Návrhy protierozních opatření – zatravnovací pásy, hrázky, průlehy, stabilizace drah soustředěného odtoku

Odůvodnění: V ÚSK jsou vymezeny pouze rámcově. Konkrétní poloha a podoba opatření musí být stanovena v rámci plánů společných zařízení nebo studií či projektů protierozních opatření. Tyto dokumenty budou vycházet z konkrétních dat o půdách a srážkách, které jsou pro ÚSK přílišným detailem.

4. Revitalizace vodních toků

Odůvodnění: V ÚSK jsou vymezeny rámcově úseky vodních toků vyžadující revitalizaci. Konkrétní podoba revitalizačních opatření musí být stanovena ve studiích či projektech revitalizace toků. Tyto dokumenty budou vycházet z konkrétního zaměření toků, jejich niv, dat o morfologii koryt, průtocích apod., které jsou pro ÚSK přílišným detailem.

5. Retenční prostory

Odůvodnění: V ÚSK jsou vymezeny pouze rámcově. Konkrétní poloha a podoba retenčních ploch opatření musí být stanovena v rámci plánů společných zařízení nebo studií či projektů vodohospodářských opatření. Tyto dokumenty budou vycházet z konkrétních dat o morfologii terénu, půdách, podloží, srážkách a vodnosti toků, které jsou pro ÚSK přílišným detailem.

6. Plochy a ochrany pramenišť

Odůvodnění: V ÚSK jsou vymezeny pouze rámcově. Konkrétní poloha a podoba opatření musí být stanovena v rámci plánů společných zařízení nebo studií či projektů vodohospodářských opatření. Tyto dokumenty budou vycházet z konkrétních dat o morfologii terénu, pramenné oblasti, srážkách, vydatnosti zdroje podzemních vod apod., které jsou pro ÚSK přílišným detailem.

7. Plochy pro zajištění funkčnosti a celistvosti skladebných částí ÚSES00

Odůvodnění: V ÚSK jsou vymezeny rámcově dle generelu ÚSES. Upřesnění vymezení skladebných částí je žádoucí provést v územních plánech ev. v plánech společných zařízení, detaily řešení jako dřevinná skladba, způsob výsadby apod. v projektech ÚSES. Tyto dokumenty budou vycházet z konkrétních dat o majetkových poměrech, biocenózách, skupinách typů geobiocenů apod., které jsou pro ÚSK přílišným detailem.

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA Č. 1: CHARAKTERISTIKY GEOMORFOLOGICKÝCH OKRSKŮ ZASAHOJÍCÍCH DO ÚZEMÍ SO ORP KRALUPY NAD VLTAVOU

SLÁNSKÁ TABULE

SZ část Kladenské tabule, členitá pahorkatina v povodí Vltavy, na cenomanských a spodnoturonských slepencích, pískovcích, jílovcích a spongilittech, permských a karbonských pískovcích, arkózách, jílovcích, s ojedinělými lokalitami neogenních nefelinitů; rozčleněný erozně denudační reliéf se zbytky neogenních zarovnaných povrchů, s údolími odkrývajícími křídové podloží, místy se sprašovými pokryvy, závějemi a s ojedinělými neovulkanickými suky. Nejvyšší bod Na rovinách 435 m, význ. body Slánská hora, Vinařická hora, všechny mimo řešené území; 2.-3. v.s., nepatrně až středně zalesněná borovými porosty s příměsí smrku, místy dubové porosty.

TURSKÁ PLOŠINA

S část Kladenské tabule; členitá pahorkatina v povodí Vltavy, na proterozoických břidlicích a drobách s buližníky a spility (spilitová série), se zbytky cenomanských a spodnoturonských slepenců, pískovců, jílovců a spongilitů; rozčleněný erozně denudační reliéf polygenetického původu s exhumovaným předkřídovým zarovnaným povrchem, zpestřený četnými strukturními hřbety a suky, často směru JZ – SV, místy se zbytky příbojových svrchnokřídových uloženin, s hluboce zaříznutými údolími Vltavy a přítoků a staropleistocenními říčními terasami Vltavy, místy se sprašovými pokryvy a závějemi; nejv. bod Erš 345 m, význ. body Kamýk, Koží hřbety, Krliš, Řivnáč, všechny mimo řešené území, 2.-3. v.s., nepatrně a málo zalesněný okrsek dubovými, borovými a akátovými porosty (monokultury).

ZDIBSKÁ TABULE

V část Kladenské tabule; plochá pahorkatina převážně v povodí Vltavy při rozvodí Vltavy (na Z) a Labe (na V); na pliocenních a pleistocenních říčních pískách a štěrcích, spodnoturonských pískovcích, spongilittech a jílovcích, proterozoických břidlicích a drobách s buližníky a spility (spilitová série); slabě rozčleněný erozně denudační reliéf s rozsáhlými plošinami pliocenní (zdibské stadium) a nejv. staropleistocenní říční terasy Vltavy, se sprašovými pokryvy a závějemi, s krátkými hluboce zaříznutými údolími odkrývajícími křídové podloží, místy se strukturními hřbety (směru JZ – SV) a suky se zbytky příbojových svrchnokřídových uloženin; nejv. bod Ládví 359 m, význ. body Velká skála, Velký vrch, všechny mimo řešené území; 2. – 3. v.s., nepatrně a málo zalesněná borovými, dubovými a akátovými porosty.

KRABČICKÁ PLOŠINA

V a SV část Řípské tabule; členitá pahorkatina tvořená turonskými slínovci, písčítými slínovci a spongility, z velké části zakrytými kvartérními fluviálními a eolickými sedimenty; představuje typický erozně akumulační reliéf staropleistocenních teras Vltavy a Labe, krytých většinou würmskými sprašemi; geomorfologicky vyniká opuštěné údolí Vltavy z doby III. terasy z. od vulkanické kupy Řípu, která podmínila složitý vývoj vodních toků v této oblasti; území je silněji denudováno na S, v povodí Čepele; nejv. bod Říp 459 m, význ. body v zájmové oblasti Na horách 220 m, Škarechov 269 m, Vejčina 200 m; 2. – 3. v.s., nepatrně až středně zalesněná dubovými, borovými porosty s příměsí akátu, orná půda.

LEŠANSKÁ PLOŠINA

JV část Řípské tabule; má ráz členité pahorkatiny tvořené turonskými písčitymi slínovci a cenomanskými pískovci, krytými pleistocenními říčními štěrky a sprašemi; představuje rozsáhlou svědeckou plošinu v j. pokračování Krabčické plošiny na levém břehu Vltavy mezi údolími Knovízského a Bakovského potoka, se staropleistocenními terasami Vltavy a výraznými okrajovými svahy, zejména k Mělnické kotlině na V; nejv. bod Kopec 275 m, je to vrch ležící 1 km západojihozápadně od Lešan, je nejvyšším místem povrchu I. pleistocenní terasy Vltavy s písčitymi štěrky krytými tenkou vrstvou spraše a ležícími na turonských pískovcích; 2. – 3. v.s., málo zalesněná borovými a dubovými porosty.

LUŽECKÁ KOTLINA

SZ část Mělnické kotliny, erozně denudační sníženina v širší oblasti soutoku Vltavy s Labem a při nejdolejší Vltavě, tvořená spodnoturonskými slínovci a jílovci, středoturonskými písčitymi slínovci, méně cenomanskými pískovci a karbonskými sedimentárními horninami, většinou s pokryvy čtvrtohorních říčních uloženin; ploché dno charakterizováno akumulacním reliéfem údolních niv, mladopleistocenních a středopleistocenních říčních teras, vzácněji denudačním reliéfem zarovnaného slínovcového pokryvu (kryopedimentu) v j. části; na SZ opuštěný dolní úsek z doby VII. terasy a část opuštěného meandru z doby V. terasy; nejv. bod Dřínov 247 n, význ. bod Jenišovický vrch 188 m; 1.-2. v.s., nepatrně a jen v jz. a v. části středně zalesněná smíšenými listnatými převážně dubovými a borovými porosty, na soutoku Labe a Vltavy rozsáhlý lužní les. Povrch porušen rozsáhlými pískovkami.

KOJETICKÁ PAHORKATINA

SZ Českobrodské tabule; tvoří plochou pahorkatinu složenou z proterozoických fylitických břidlic a drob s bulžníky a spility, z cenomanských pískovců, spodnoturonských slínovců, vzácně ordovických břidlic a křemenců; představuje strukturně denudační reliéf spilitových a bulžníkových suků a strukturních hřbetů barrandienského směru na exhumovaném předkřídovém povrchu s destrukčními a akumulacími formami příbojové činnosti křídového moře, s tvary zvětrávání a odnosu hornin; na křídových horninách vznikl mírně ukloněný denudační povrch s kryopedimenty; území odvodňují drobné levé přítoky Labe, tekoucí v širokých mělkých údolích; nejv. bod Čenkov 285 m, význ. body Kopeč, Kuchyňka, Na skalách, Špičák, Zabítý kopec; 2. v.s., nepatrně až málo zalesněný dubovými a borovými porosty.

PŘÍLOHA Č. 2: CHARAKTERISITKY VODNÍCH TOKŮ NACHÁZEJÍCÍCH SE V ÚZEMÍ SO ORP KRALUPY NAD VLTAVOU

VLTAVA

Č.h.p. 1-12-02 (od Rokytky po ústí) , na dolním toku přetíná údolí Vltavy Pražskou plošinu, od Kralup na jih má údolí toku kaňonovitý ráz, u Kralup na sever vstupuje na území Mělnické kotliny, kde má již ráz toku nížinného. Ústí zleva do Labe u Mělníka ve výšce 155 m n.m.. Celková plocha povodí činí 28 090 km², délka toku na území okr. Mělník činí cca 25 km, průměrný průtok u ústí 149,9 m³s⁻¹. Významný vodní tok, čistota vody III. tř. Vodní cesty na Vltavě jsou vybudovány od Slap po Mělník, úsek Praha – Mělník (Vraňany, laterální kanál) je splavný pro 700 t lodě. Splavnost je závislá na vodních stavech. Vyhlášeno záplavové území.

Nejvýznamnějšími přítoky Vltavy jsou: zleva Zákolanský potok (přítoky Holubický, Turský a Knovízský p.), Bakovský potok, zprava Všestudský náhon a Kozárovický potok. Pravobřežní území Vltavy je hydrologicky ovlivňováno jezovými zdržemi na Vltavě (zdymadlo Dolany, miřejovický a vraňanský jez).

ZÁKOLANSKÝ POTOK

Č.h.p. 1-12-02-022 (III.), pramení u Pleteného Újezdu ve výšce 418 m n.m., ústí zleva do Vltavy v Kralupech ve 168 m n.m., plocha povodí 256,6 km², délka toku 28,2 km, průměrný průtok u ústí 0,63 m³. s⁻¹. Významný vodní tok, mimopstruhová voda, čistota v dolním toku až IV. tř. Přijímá zprava Holubický potok a u Minic Turský potok, zleva v Kralupech Knovízský potok. Vyhlášeno záplavové území.

KNOVÍZSKÝ POTOK

Č.h.p. 1-12-02-041 (IV.), pramení na sz. okraji Kladna (Libušín) ve výšce 385 m n.m., ústí zleva do Zákolanského potoka v Kralupech n.VI. v 170 m n.m., plocha povodí činí 92,2 km², délka toku 23,5 km, průměrný průtok u ústí 0,19 m³. s⁻¹. Významný vodní tok, mimopstruhová voda, čistota vody II.-III. tř. V údolí Knovízského potoka a na pravostranném přítoku rozsáhlé mokřady s porostem rákosin (VKP). V ploše leží zemědělské rybníky, rybníky jsou napájeny kanálem z pravostranného přítoku Slatiny a mají samostatně řešené přepady do Knovízského potoka. Jedná se o umělá zařízení s rybochovnou funkcí. Vyhlášeno záplavové území.

BAKOVSKÝ POTOK

Č.h.p. 1-12-02-049 (III.), pramení 1 km v. od Kroučové ve výšce 490 m n.m., ústí zleva do Vltavy ve 164 m n. m., plocha povodí 417, 2 km², délka toku 40, 3 km, průměrný průtok u ústí 0,23 m³. s⁻¹. Významný vodní tok, pstruhová voda, čistota vody II. tř. Vyhlášeno záplavové území.

VŠESTUDSKÝ NÁHON (MLÝNSKÝ POTOK)

Č.h.p. 12-02-048, tvoří páteř zámeckého parku Veltrusy, je jedním z četných vedlejších ramen Vltavy, které později sloužilo jako náhon k mlýnu. Koryto bylo v minulých letech téměř bezvodé, avšak v souvislosti s výstavbou dálnice byla řešena i obnova Mlýnského potoka. Plocha povodí činí 4,992 km². Součástí EVL Veltrusy (PP Veltrusy) a regionálního biocentra Veltruský luh.

KOZÁROVICKÝ POTOK

Č.h.p. 1-12-02-096, je rovněž jedním z vedlejších ramen Vltavy, provedena revitalizace toku včetně souvisejících vodních ploch (tůní). Tok je sveden do Vltavy u Kozárovic pod Kozárovickou tůní. Plocha povodí 31,291 km².

ČERNÁVKA

Č.h.p. 1-05-04-057 (II.), pramení 0,5 km z. od Kozomína ve výšce 218 m n.m., ústí zleva do Labe u Obříství v 157 m n.m., plocha povodí 74,2 km², délka toku je 15,5 km, průměrný průtok u ústí 0,06 m³. s⁻¹. Vodohospodářsky významný tok, mimopstruhová voda.

PŘÍLOHA Č. 3: CHARAKTERISTIKY BIOREGIONŮ ZASAHOJÍCÍCH DO ÚZEMÍ SO ORP KRALUPY NAD VLTAVOU

ŘÍPSKÝ BIOREGION

Bioregion je tvořen nížinnou tabulí na severozápadě středních Čech, zabírá převážnou část Dolnooharské tabule a západní část Pražské plošiny, má protáhlý tvar ve směru SZ-JV.

Bioregion tvoří opuková tabule s teplomilnou biotou 2. bukovo-dubového vegetačního stupně, ve vyšších polohách s přechody do 3. dubovo-bukového stupně (mimo zájmové území). V kaňonech Vltavy a jejích přítoků, podobně jako na ojedinělých neovulkanitových elevacích, se nachází pestrá biota se zbytky teplomilné lesní a stepní vegetace. V současnosti v bioregionu dominuje orná půda, hodnotné jsou fragmenty travních lad a skalního řídkolesí. Lesy jsou menší převážně kulturní bory, se zbytky dubohabřin a doubrav.

Území je součástí české křídové pánve, budované vápnitými horninami, především slínovci, opukami, slínou a v omezené míře i vápnitými pískovci. V severní a severovýchodní části vystupují jen horniny křídové, v údolích pak horniny permokarbonu (arkózové pískovce, slepence) nebo tvrdé horniny proterozoika (břidlice, bulžníky a spility), které tvoří výrazné skalní výchozy. Na Podřipsku jsou hojnější též kyselé říční štěrkopísky. Reliéf je tvořen mírně zvlněnou plošinou, rozčleněnou systémem údolních zářezů, které jsou v křídové části poměrně mělké, zatímco tam, kde vystupuje proterozoikum, jsou svahy strmé a skalnaté a údolí mají ráz kaňonů (údolí Vltavy od Prahy po Kralupy). V severní části zpestřují reliéf vulkanické vrchy (Říp, Hážmburk), oba mimo řešené území.

Pro bioregion je typické teplé suché podnebí, charakterizované teplotami mezi 8-9 °C a srážkami mezi 450-500 mm. Území je vystaveno výraznému převážně západnímu proudění. Údolí Vltavy mezi Prahou a Kralupy je vynikajícím příkladem údolního fenoménu ve velmi teplé suché oblasti.

Převažujícím půdním typem jsou karbonátové černozemě na spraších, které na výchozech křídových slínů přecházejí do mělkých typických pararendzin. Typické kambizemě se vyskytují v úzkých pruzích na svazích údolí Vltavy a jejích přítoků. Na strmějších skalnatých svazích přecházejí tyto půdy až do rankerů. Na zbytcích teras jsou vyvinuté arenické kambizemě s tendencí k podzolizaci.

Bioregion leží v termofytiku a zahrnuje východní cíp fytogeografického podokresu 2a Žatecké Poohří (mimo řešené území), značnou část fytogeografického okresu 7 Středočeská tabule, celý fytogeografický okres 9. Dolní Povltaví a západní část fytogeografického podokresu Pražská kotlina. Vegetační stupeň kolinní.

Potenciální přirozenou vegetací je mozaika teplomilných doubrav (pravděpodobně svaz *Quercion petraeae*, zejména *Potentillo albae-Quercetum*, v Dolním Povltaví i *Sorbo torminalis-Quercetum*), v dolním Povltaví a na Řípu i doubrav šípákových (svaz *Quercion pubescenti-petraeae*). Na pískách Roudnicka jsou potenciální vegetací převážně acidofilní doubravy (*Genisto-germanicae-Quercion*), pravděpodobně s autochtonní borovicí. Vzácnější jsou teplomilné typy dubohabřin (asociace *Melampyro nemorosi-Carpinetum*). Podél vodních toků byly vyvinuty lužní lesy, Labe lemovaly porosty asociace *Salici-Populetum* ze svazu *Salicion albae*. Přirozené bezlesí je na skalách, náleží svazu *Alyso-Festucion pallentis* a některé typy stepí svazů *Festucion valesiaca* a *Bromion*. Přirozenou náhradní vegetací na suchých stanovištích jsou xerothermní trávníky, na mělkých půdách svazu *Festucion valesiaca*, v mezofilnějších podmínkách svazů *Koelerio-Phleion phleoidis* a *Bromion*, na pískách svazů *Koelerion glaucae* a *Corynephorion*. Na vlhkých loukách byly zastoupeny různé asociace svazů *Alopecurion pratensis* a *Arrhenatherion*, řidčeji *Calthion*, zejména se zastoupením *Cirsium canum*, které na zasolených půdách přecházely ve fragmenty vegetace podsvazu *Loto-Trifolienion* a svazu *Scirpion maritimi*. V lesních lemech se vzácně objevují společenstva svazu *Geranion sanguinei*, křoviny svazů *Prunion spinosae* i *Punion fruticosae* jsou též vzácné.

Území patří k nejstarším sídelním oblastem u nás. Osídlení je velmi staré, souvislé od neolitu. Bioregion již v prehistorické době byl odlesněn na většině plochy a rozloha lesů je dnes velmi omezená. Přirozené

porosty jsou často nahrazovány druhotnými akátinami, na písčích kulturních bory. V bezlesí převládají agrikultury, louky jsou jen ojedinělé. Travnobylinné porosty jsou častější pouze na prudších svazích. Chráněná území jsou rozmístěna velmi nepravidelně, hustá síť se nachází především v Praze a jejím okolí. K významným v řešeném území patří PR Dřínovská stráž, PR Kopeč, PP Minická skála, PP Sprašová rokle u Zeměch, PP Hostibejk, PP Hlaváčková stráž, EVL Pahorek u Ledčic, Přírodní park Dolní Povltaví a Přírodní park Okolí Okoře a Budče.

POLABSKÝ BIOREGION

Bioregion leží ve střední části středních Čech, zabírá Tereziňskou, Mělnickou a Nymburskou kotlinu a rozkládá se v nejnižší části české tabule. Má výrazně protáhlý tvar ve směru ZSZ – VJV.

Typickým rysem bioregionu je katéna niv, nízkých a středních teras. Biota patří do 2. bukovo-dubového vegetačního stupně, vlivem substrátu ovšem bez buku. Na terasách převažují borové doubravy s výskytem sarmatských prvků, v podmáčených sníženinách jsou typické slatinné černavy s ojedinělým výskytem českého endemitu tučnice české. Biota je celkově dosti diverzifikovaná, výběžek pod soutokem s Vltavou je však méně pestrý. Nereprezentativními částmi jsou vystupující svědecké opukové a slínovcové vrchy s teplomilnými doubravami a dubohabřinami a vyšší terasy s částečně hlinitým povrchem s dubohabrovými háji.

V nivě Labe jsou četné zbytky dnes již nezaplavovaných lužních lesů, fragmenty slatin a mrtvých ramen. Na vyšších terasách jsou hojné kulturní bory. Nivní louky jsou zastoupeny relativně málo, dominuje orná půda, značnou plochu zabírají sídla.

Povrch bioregionu tvoří z velké části sedimenty kvartéru, jednak v různé míře písčité až jílovité hlíny labské nivy, jednak štěrkopísky až písky nižších teras, které pokrývají rozsáhlé plochy. Nivu zpestřují výplně četných zazemněných ramen (hnilokaly, humózní jíly a jemné písky, místy zakončené tvorbou slatiny). Na nízkých terasách lemujičích nivu jsou místy celé okrsky písčiny přesypů nebo váté písky, které tvoří tenký pokryvný plášť. Okrajově (Mělnicko) vystupují i deluvio-eolické písky. Na hranách teras a svědeckých vyvýšeninách nacházíme výchozy staršího podloží, které naprostou většinou pozůstává z turonských slínů a slínovců. Biogeograficky významná jsou ložiska vápnitých slatin a lužních kříd v Mělnické kotlině.

Bioregion zaujímá široké dno ploše rozevřeného údolí Labe, tj. vlastní nivu a nízké terasy (stupně VII a VI). Výrazné vyvýšeniny tvoří jen řada svědeckých vrchů z křídových slínovců ve střední části. V rovině nivy a nízkých teras se uplatňují drobné tvary - ramena, hrany teras a písčné přesypy. Na Labi je výrazně vyvinut nivní fenomén, jehož dynamika je dnes ovšem umrtvena regulací, resp. kanalizací řeky. Pod soutokem s Vltavou se nivní fenomén Labe částečně ztrácí, dobře je vyvinut na dolní Ohři. Skalní tvary zcela chybějí.

Bioregion leží v termofytiku a zaujímá fytogeografické okresy 5. Tereziňská kotlina (mimo řešené území) a 11. Střední Polabí a část fytogeografického podokresu 7b. Podřípská tabule (terasy Labe a Vltavy).

Potenciální přirozenou vegetaci říčních niv jsou lužní porosty podsvazu *Ulmenion* (*Ficario-Ulmetum campestris*), které se na nejvlhčích místech střídaly s ostrůvkovými svazy *Salicion albae*. Na slatinách, nepřeplovovaných každoročními záplavami, jsou potenciální vegetací olšiny svazu *Alnion glutinosae*. Na vyšších terasách jsou potenciální vegetací acidofilní doubravy (*Genisto germanicae-Quercion*), zřejmě i s autochtonními borovicí, které na extrémnějších stanovištích přecházely do borů svazu *Dicrano-Pinion* a na těžších, podmáčených půdách i ve vegetaci asociace *Tilio-Betuletum*. Vzácně byly přítomny dubohabrové háje (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*), teplomilné doubravy (*Potentillo albae-Quercetum*) jen výjimečně na opukových vyvýšeninách. Primární bezlesí bylo ostrůvkovité a mělo podobu jednak slatinné vegetace extrémních asociací svazů *Caricion davallianae* (např. *Schoenetum nigricantis*) a *Magnocaricion elatae* (*Claditum marisci*), a dále katény vodní a mokřadní vegetace, kterou tvořily různé asociace svazů *Phragmition communis*, *Phalaridion arundinaceae*, *Caricion gracilis*, *Oenanthion aquaticae*, *Hydrocharition*, *Nymphaeion albae* a *Potamion lucentis*.

Přirozená náhradní vegetace vlhkých luk je představována různými typy, které náležejí svazům *Calthion* i *Molinion*, často přechází i do ostrůvkových porostů svazu *Caricion gracilis*. Na slatinách jsou typické různé

asociace svazu *Caricion davallianae* (např. *Juncetum subnodulosi* a *Seslerietum uliginosae*). Na suchých stanovištích jsou to zejména suché trávníky svazu *Plantagini-Festucion ovinae*, které přecházejí na otevřenějších místech do vegetace svazů *Corynephorion* a *Koelerion glaucae*. Pouze na opukových elevacích se vyskytuje vegetace svazu *Cirsio-Brachypodion pinnati*.

Bioregion zabírá starou sídelní oblast, na vyšších terasách souvisle osídlenou již od neolitu. Lesy v současnosti pokrývají jen nevelkou část plochy, ve vlastní nivě mají převahu přirozené porosty nad lignikulturami (zejména topolu), na terasách však dominují kulturní bory. Porosty s přirozenou skladbou jsou pouze fragmentální. Na odlesněných plochách nyní převažují agrocenózy, louky jsou vzácností. V posledních dvou stoletích však niva díky člověku zcela změnila charakter - řeky byly zregulovány, slatiny odvodněny, většina luk rozorána a zanikla i řada tůní a mrtvých ramen.

V rozsáhlém Polabském bioregionu je ochrana přírody velmi důležitá. Doposud zde byla zřízena bohatá síť chráněných území, zejména k ochraně lužní bioty a přírody na tzv. černavách. V řešeném území jsou významné PP Netřebská slaniska, EVL Veltrusy (PP Veltrusy), EVL Slaná louka u Újezdce (PP).

PŘÍLOHA Č. 4: CHARAKTERISTIKY BIOCHOR VYSKYTUJÍCÍCH SE V ÚZEMÍ SO ORP KRALUPY NAD VLTAVOU

-2BD ROZŘEZANÉ PLOŠINY NA OPUKÁCH V SUCHÉ OBLASTI 2.V.S

Typ v nížinách západního Polabí, odkud vyznívá směrem do okolních pahorkatin. Charakteristiky v jednotlivých oblastech vykazují značnou diverzitu. V 1.7 Polabském bioregionu se jedná o typické podlouhlé opukové hřbítky vystupující o 40 – 70 m nad úroveň okolních rovin fluviálních teras a depresí černav, se středními až strmými svahy, rovnými i rozčleněnými řadou úpadů a suchých údolí. V 1.2 Řípském bioregionu převažují plošiny, v některých segmentech lemované širokými svahy různé délky a sklonitosti rozřezané potočními údolími, dosahující i hloubek několika desítek metrů i více.

Potenciální vegetaci tvoří mozaika hercynských černýšových dubohabřin a mochnových doubrav, na nejextrémnějších svazích teplomilné doubravy; na vlhkých místech olšové jasaniny, v zaříznutých údolích lze očekávat ptačincové olšiny. Polopřirozenou náhradní vegetaci tvoří teplomilné trávníky sv. *Bromion*, na nejxerothermnějších místech *Festucion valesiacae*.

-2BE ROZŘEZANÉ PLOŠINY NA SPRAŠÍCH V SUCHÉ OBLASTI 2. V.S.

Základní typ 1.2 Řípského bioregionu. Typický reliéf s plošinami a údolními svahy rozrušenými stržovou erozí a izolovanými výstupy skalního podloží (např. PP Sprašová rokle). Substrát tvoří spraše a sprašové hlíny s ostrůvky deluviálních hlin a s úzkými pásy fluviálních sedimentů úzkých niv. Podklad tvoří erozí rozřezané souvrství křídových jílovců, slínovců, prachovců, pískovců a slepenců. V půdním pokryvu často dominují erodované černozemě.

Potenciální vegetaci tvoří hercynské černýšové dubohabřiny, které se na jižních stanovištích střídají s fragmenty mochnových doubrav, na výstupech krystalinika teplomilných acidofilních břekových doubrav. Nivy potoků spadají do střemchových jasanin. Na odlesněných stráních se objevují teplomilné trávníky sv. *Bromion*, na krystaliniku *Koelerio-Phleion phleoidis*, vzácně i drnových stepí *Festucion valesiacae*.

2DB PODMÁČENÉ SNÍŽENINY NA BAZICKÝCH SEDIMENTECH 2. V.S.

Vyskytují se v rámci Polabí. Typ zahrnuje segmenty podél potoků v široké Polabské nivě. reliéf má charakter roviny. Dna se mírně sklánějí do středu nebo k jednomu odtoku vody ze sníženiny. Půdy jsou těžké černice, černozemě pelické a černicové. Vlivem srážek docházelo v depresích ke slatinění, či zasolení. Typickou potenciální vegetací je v osách depresí vegetace olšových jasanin, mimo toky bažinných olšin, které na okrajích přecházejí v hercynské černýšové dubohabřiny, místy v lipové doubravy. Na vlhkých loukách mohou vznikat vlhké louky sv. *Calthion* a *Molinion*, lokálně krátkostébelné ostricové porosty sv. *Caricion davallianae*. Suchá místa pokrývají ovsíkové louky sv. *Arrhenatherion*.

2LH ŠIRŠÍ HLINITÉ NIVY 2.V.S.

Široké hlinité nivy se nacházejí podél Labe a dolní Vltavy. Reliéf je typicky rovinný s malými výškovými rozdíly. V detailu je reliéf členěn velmi plochými a tudíž nezřetelnými elevacemi břehových valů a zbytky teras i menšími a nápadnějšími mrtvými rameny. Základním typem potenciální přirozené vegetace jsou jilmové doubravy, které v depresích doplňují topolové doubravy. Občas se objevují i vrbiny s vrbou bílou. Louky na místě tvrdého luhu odpovídají vegetaci sv. *Alopecurion*. Typické jsou rovněž komplexy vodní a mokřadní vegetace (např. sv. *Phalaridion arundinaceae*, *Phragmition*, *Caricion gracilis* aj.)

-2PB PAHORKATINY NA SLÍNECH V SUCHÉ OBLASTI 2. V.S.

Segmenty se vyskytují v pahorkatinách při obvodu nížin Polabí. V 1.2 Řípském bioregionu tvoří typ měkce modelované svahy vytvářející úpatní prstence kolem vulkanických suků. Substrát je tvořen jílovými vápenci a vápnitými jílovci, písčitymi slínovci a vápenci křídového stáří. V půdním pokryvu se střídají karbonátové pelické regozemě, litozemě a černozemě s ostrůvky hnědozemí i kambizemí. Základním typem potenciální vegetace jsou hercynské černýšové dubohabřiny, které se na jižních stanovištích střídají s fragmenty mochnových doubrav a ojediněle i náročnějších šípákových doubrav. Na odlesněných místech se objevují teplomilné trávníky sv. *Bromion*.

-2PI PAHORKATINY NA BAZICKÝCH NEOVULKANITECH V SUCHÉ OBLASTI 2. V.S.

typ biochory se objevuje po obvodu neovulkanitů, v řešeném území je tvořen malými segmenty v rámci 1.2 Řípského bioregionu. Na paleovulkanitech se objevují četné skalky, místy drobné lůmky po těžbě stavebního kamene. Substrát je tvořen celou škálou terciérních vulkanitů a zvětralin. dominují eutrofní kambizemě, místy rendziny, pelické regozemě, čenozemě i smonice. Na vystupujících skalkách jsou litozemě. Izolované pahorky jsou vystaveny účinkům větru. Základním typem potenciální vegetace jsou hercynské černýšové dubohabřiny, které se na jižních stanovištích doplňují teplomilné břekové doubravy i mochnové doubravy. Pro odlesněná místa jsou typické teplomilné trávníky sv. *Koelerio-Phleion phleoidis*.

-2PN PAHORKATINY NA ZAHLINĚNÝCH PÍSCÍCH V SUCHÉ OBLASTI 2. V.S.

typ vyskytující se v rámci teplých nížin Polabí. nejhojněji zastoupen v 1.2 Řípském bioregionu. jedná se o terasové plošiny se strmými terasovými stupni nad údolní nivou (např. Škarechov), mírné svahy obepínající opukové plošiny (Slánsko) nebo erozní pahorkatinné sníženiny (Kladensko). Substrát tvoří písčitohlinitá deluvia, spraše s příměsí váťých písků. zahliněné fluviální štěrkopísky, vápnité štěrky a písky nebo zahliněné svahoviny a zvětralinové štěrkových sedimentů křídý či permokarbonu. Převažují kambizemě typické i kyselé doplněné mozaikou černozemí, hnědozemí i luvizemí.

Potenciální vegetaci tvoří mozaika hercynských černýšových dubohabřin a mochnových doubrav, na nejextrémnějších svazích teplomilné doubravy; na odlesněných místech se objevují ostrůvky drnové stepi sv. *Festucion valesiacae*. a teplomilných trávníků sv. *Cirsio-Brachypodion pinnati*.

-2RE PLOŠINY NA SPRAŠÍCH V SUCHÉ OBLASTI 2. V.S.

Typ hojně zastoupen v 1.2 Řípském bioregionu. Sprašové plošiny tvoří monotónní reliéf, nepatrně zpestřený mělkými dlouhými úpady a ojedinělými malými nivami toků. Vyjímečně se nacházejí skalnaté pískovcové rokle. substrát tvoří vápnité spraše; okrajově sem zasahují křídové sedimenty. V suchých oblastech dominují karbonátové černozemě, ve vyšších polohách přecházejí do černozemí hnědozemních.

Základní typ potenciální vegetace tvoří černýšové dubohabřiny, které mohou lokálně doprovázet mochnové doubravy. V potočních nivách lze předpokládat olšové jasaniny. Na odlesněných polohách se mohou vyskytovat teplomilné trávníky sv. *Cirsio-Brachypodion pinnati*, v nivách vegetace *Calthion*.

2RN PLOŠINY NA ZAHLINĚNÝCH PÍSCÍCH 2.V.S.

Typ je součástí rozsáhlých plošin nižších i vyšších teras v povodí nížinných řek, v daném případě v povodí Vltavy a Labe. Reliéf má charakter slabě zvlněné roviny často protkané sítí kanálů a příkopů a vesměs navazují na údolní nivы úvalů. Substrát tvoří fluviální štěrkopísky v různém stupni zahlinění, křídové sedimenty, především zvětralé pískovce. Půdní pokryv tvoří arenické kambizemě, v důsledku zahlinění přecházejí do arenických černozemí. V lesích jsou mapovány kyselé kambizemě a podzoly.

Potenciální přirozenou vegetaci tvoří hercynské černýšové dubohabřiny, na méně zahliněných místech přecházející do acidofilních bikových doubrav. Podél toků se vyskytují olšovo-jasanové luhy. Na odlesněných místech jsou nejčastější luční porosty sv. *Arrhenatherion*, v potočních nivách vlhké louky sv. *Calthion* i *Molinion*.

2RV PLOŠINY S PAHORKY NA VÁTÝCH PÍSCÍCH 2.V.S.

Reliéf tvoří velmi slabě zvlněné roviny, v některých segmentech oživované mělkými sníženinami vodních toků prorážejících z okolních pahorkatin do hlavního toku napříč terasou s povrchem vátých písků. Substrát tvoří pleistocenní váté písky, s ostrůvky pleistocenních fluviálních písčitých štěrků a deluviofluviálních hlinitopísčitých sedimentů. Lokálně vystupují i podložní horniny. Půdní pokryv tvoří arenické kambizemě a regozemě, v lesích kyselé kambizemě, typické a glejové podzoly, maloplošně gleje a oprganozemě.

Základním typem vegetace jsou acidofilní košťavové borové doubravy, které v depresních polohách doplňují lipové doubravy a bezkolencové doubravy. na zahliněných místech se objevují i potoční luhy. na suchých odlesněných stanovištích se objevuje vegetace svazů *Koelerion glaucae*, *Corynephorion* a *Plantagini-Festucion ovinae*.

-2UI VÝRAZNÁ ÚDOLÍ V BAZICKÝCH NEOVULKANITECH V SUCHÉ OBLASTI 2. V.S.

Segmenty leží v teplých údolích při okrajích teplých nížin. Reliéf má charakter zaříznutých údolí. segment podél Vltavy má až kaňonovitý charakter, je ostřejší modelovaný, skalnatější a často s ostrým lomem spádu mezi vrcholovou plošinou a svahy, s poměrně širokým dnem a úzkou nivou. Reliéf skalnatého údolí je součástí ochrany např. NPR Větrušické rokle. Údolí Vltavy je zaříznuto do hornin proterozoika s převahou spilitů a vložkami drob a silicitů. Na mírnějších svazích převažují kambizemě (vesměs eutrofní) s hnědozemí a ostrůvky rankerů a arenických hnědozemí. Podél toků jsou pásy fluvizemí.

Základním typem potenciální vegetace jsou hercynské černýšové dubohabřiny, které na svazích s jižní expozicí doplňují živější subtypy teplomilných břekových doubrav, dřínové doubravy i šipákové doubravy. Prudké svahy a hluboké roznní rokliny hostí vegetaci suťových lesů. Bezlesí na skalách náleželo do sv. *Alyso-festucion pallentis* a *Festucion valesiaca*. Podél potoků a říček potoční luhy, podél Vltavy pak jilmové doubravy, na které navazuje asociace ze sv. *Salici-Populetum* a mokřadní a vodní vegetace sv. *Phalaridion arundinaceae* a *Bidentio tripartii*.

-2UM VÝRAZNÁ ÚDOLÍ V DROBÁCH V SUCHÉ OBLASTI 2. V.S.

Typ se nachází v širším okolí Prahy, zejména při vyústění Vltavy do nížiny Polabí. Typ zahrnuje výrazné údolní zářezy podél Vltavy a několika jejích především levostranných přítoků. Boční údolí mají svahy často s vyvinutou mírnější horní částí pod vrcholovou plošinou. údolí jsou zahloubena do proterozoických drob, břidlic a prachovců s vložkami spilitů a bulžníků. Na svazích se střídají hnědé rankery, kyselé kambizemě, v lesích parrendziny i podzoly. Podél přítoků Vltavy vyvinut úzký pás fluvizemí, také černice a glejové fluvizemě. Kostru přirozené potenciální vegetace tvoří kyselejší hercynské černýšové dubohabřiny bikové, které na prudkých svazích doplňují ostrůvky teplomilných břekových doubrav, na méně výhrevných místech se střídají se smolnickovými doubravami a acidofilními bikovými doubravami. Výraznější skály jsou stanovištěm sv. *Alyso-festucion pallentis*, suťové svahy pokrývají suťové lesy. V úzkých údolích se vyskytují ptačincové olšiny, v širších otevřenějších údolích střemchové jaseniny, podél Vltavy pak jilmové doubravy, na které navazuje asociace ze sv. *Salici-Populetum* a mokřadní a vodní vegetace sv. *Phalaridion arundinaceae* a *Bidentio tripartii*.

